LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJA

Nr. IS-917/642
2021-09-23/2021-09-27
Vilnius

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO SEKTORIAUS TEISĖKŪROS IR TEISĖS AKTŲ TAIKYMO PRAKTIKOS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

I SKYRIUS. TEISĖS AKTAI

Šio skyriaus **IS-917/642-I-1 priede** pateikiama:

- APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTO PRIE APLINKOS MINISTERIJOS direktoriaus 2021 m. rugsėjo 20 d. įsakymas Nr. AD1-337 DĖL APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTO PRIE APLINKOS MINISTERIJOS DIREKTORIAUS 2021 M. LIEPOS 27 D. ĮSAKYMO NR. AD1-282 „DĖL KONTROLINIŲ KLAUSIMYNŲ“ PAKEITIMO ir APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ ŠILUMOS IR KARŠTO VANDENS GAMYBAI KONTROLINIS KLAUSIMYNAS, TN: tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-I-2 priede** pateikiama:

- VERT 2021 m. rugsėjo 17 d. nutarimas Nr. O3E-1142 DĖL 2020 M. ŠILUMOS GAMYBOS, PERDAVIMO, MAŽMENINIO APTARNAVIMO, KARŠTO VANDENS TIEKIMO IR ATSISKAITOMŲJŲ KARŠTO VANDENS APSKAITOS PRIETAISŲ APTARNAVIMO VEIKLŲ LYGINAMŲJŲ RODIKLIŲ ir 2020 M. ŠILUMOS GAMYBOS, PERDAVIMO, MAŽMENINIO APTARNAVIMO, KARŠTO VANDENS TIEKIMO IR ATSISKAITOMŲJŲ KARŠTO VANDENS APSKAITOS PRIETAISŲ VEIKLŲ LYGINAMIEJI RODIKLIAI, TN: tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-I-3 priede** pateikiama:

- LRS 2021 m. rugsėjo 21 d. Nr. nutarimas XIV-534 DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO III (RUDENS) SESIJOS DARBŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO, TN: tn, **IŠRAŠAS.**
  - LRS 2021 m. rugsėjo 21 d. Nr. nutarimas XIV-534 DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO III (RUDENS) SESIJOS DARBŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO, TN: tn.

II SKYRIUS. TEISĖS AKTŲ PROJEKTAI IR PASIŪLYMAI;

Šio skyriaus **IS-917/642-II-1 priede** pateikiama;

- LŠTA 2021-09-21 raštas Nr. 87 EM DĖL SUSITIKIMO SU ASOCIACIJOS ATSTOVAIS ŠILUMOS ŪKIO POLITIKOS APTARIMUI, TN: tn,
- LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 2, 12, 17, 20, 23 IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO projekto lyginamasis variantas. ***Asociacijos papildytas projektas.***

Šio skyriaus **IS-917/642-II-2 priede** pateikiama:

- LŠTA 2021-09-21 raštas Nr. 86 EIM, EM DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTRO ĮSAKYMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTRO 1999 M. GRUODŽIO 21 D. ĮSAKYMO NR. 424 „DĖL ŠILUMOS ENERGIJOS IR ŠILUMNEŠIO KIEKIO APSKAITOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS“ PROJEKTO, TN: tn,

- LIETUVOS METROLOGIJOS INSPEKCIJA 2021-09-15 raštas Nr. 13SR-416 EIM DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTRO ĮSAKYMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTRO 1999 M. GRUODŽIO 21 D. ĮSAKYMO NR. 424 „DĖL ŠILUMOS ENERGIJOS IR ŠILUMNEŠIO KIEKIO APSKAITOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS“ PROJEKTO, TN: tn.
- EM 2021-09-23 raštas EIM Nr. 3-1637 IŠVADOS TEIKIMAS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTRO ĮSAKYMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTRO 1999 M. GRUODŽIO 21 D. ĮSAKYMO NR. 424 „DĖL ŠILUMOS ENERGIJOS IR ŠILUMNEŠIO KIEKIO APSKAITOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS“ PROJEKTO, TN: tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-II-3 priede** pateikiama:

- LRS nutarimo DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO III (RUDENS) SESIJOS DARBŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO **Projektas 4,** TN: tn ir LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO III (RUDENS) SESIJOS DARBŲ PROGRAMOS ***IŠRAŠAS.***
- LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 2, 36, 37 STRAIPSNIŲ IR VIENUOLIKTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO projekto lyginamasis, suvestinis variantas TN: tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-II-4 priede** pateikiama:

- AM 2021-09-22 pranešimas. Kviečiame išsakyti nuomonę apie planuojamą šalies vandentvarkos sektoriaus pertvarką, TN: tn,
  - Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymo projektas TN: tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-II-5 priede** pateikiama:

- VERT 2021-09-30 posėdžio darbotvarkė, TN: tn
  - VERT 2021-09-30 posėdžio: „6. Dėl Biodujų supirkimo į gamtinių dujų sistemas tarifų nustatymo metodikos galiojimo panaikinimo ir biodujų supirkimo į gamtinių dujų sistemas tarifų galiojimo panaikinimo.“; „7. Dėl Perdavimo sistemos operatoriaus pasiūlymų dėl Rinkos veiklos sustabdymo ir atkūrimo bei atsiskaitymo, kai rinkos veikla sustabdyta, taisyklių pagal 2017 m. lapkričio 24 d. Komisijos reglamento (ES) 2017/2196 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi elektros sistemos avarijų šalinimo ir veikimo atkūrimo reikalavimai, 36 straipsnio 1 dalį ir 39 straipsnio 1 dalį tvirtinimo.“ medžiaga TN: tn.

III SKYRIUS. TEISĖS AKTŲ TAIKYMO PRAKTIKA

Šio skyriaus **IS-917/642-III-1 priede** pateikiama

- Baltpool 2021-09-21 pranešimai apie BK kainas ir indeksus, TN: tn; tn,

Šio skyriaus **IS-917/642-III-2 priede** pateikiama

- VERT 2021-09-20 pranešimas. Startuoja VERT elektros kainų palyginimo skaičiuoklė: tereikia žinoti, kiek elektros suvartojate per mėnesį ar metus, TN: tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-III-3 priede** pateikiama

- LŠTA 2021-09-22 raštas Lietuvos savivaldos institucijoms, Lietuvos savivaldybių asociacijai Nr. 89 DĖL ŠILDYMO SEZONO PRADŽIOS POREIKIO, TN: tn .

- LŠTA 2021 m. rugsėjo 23 d. PRANEŠIMAS ŽINIASKLAIDAI. GYVENTI ŠILTAI AR ŠALTI? KĄ TAI REIŠKIA? TN: tn
- R. Zabarauskas. INFO_LŠTA pranešimas žiniasklaidai.

Šio skyriaus **IS-917/642-III-4 priede** pateikiama
- LŠTA 2021-09-23 raštas AM Nr. 90 DĖL FINANSAVIMO DAUGIABUČIŲ NAMŲ VIDAUS ŠILDYMO IR KARŠTO VANDENS SISTEMŲ MODERNIZAVIMUI, TN: tn,

Šio skyriaus **IS-917/642-III-5 priede** pateikiama
- VERT 2021-09-23 pranešimas. VERT skyrė įspėjimus UAB „Pakruojo šiluma“, UAB „Jetgas“, UAB „Fortis energy“, TN: tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-III-6 priede** pateikiama
- LRS 2021 m. rugsėjo 23 d. pranešimas žiniasklaidai. Energetikos ir darnios plėtros komisija: reikalingi ilgalaikiai ir tvarūs sprendimai, kurie leistų būti mažiau priklausomiems nuo iškastinio kuro kainų augimo, TN: tn. EDPK 2021-09-22 posėdžio vaizdo įrašas TN: tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-III-7 priede** pateikiama
- LRS Ekonomikos komiteto 2021 m. rugsėjo 29 d. posėdžio darbotvarkė, TN: tn.

IV SKYRIUS. VIEŠOJI INFORMACIJA;

Šio skyriaus **IS-917/642-IV-1 priede** pateikiama:
- AM 2021-09-22 pranešimas. Dar penkios įmonės taršias technologijas keis į mažiau taršias, TN: tn.
- NEMOKAMI ATL LEIDIMAI: MAŽĖJANČIA TVARKA, IKI NULIO, 2021-09-21 Gintarė Rovaitė „Verslo žinios“ www.vz.lt, TN: tn.
- LEA 2021-09-22 pranešimas. DIDŽIAUSI ENERGIJOS SUVARTOJIMAI – TRANSPORTO SEKTORIUJE, TN: tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-IV-2 priede** pateikiama
- PRASIDEDANT ŠILDYMO SEZONUI KATILINĖS NEAPSIRŪPINO BIOKURU, TIEKĖJAI JO NETURI: KUR ŠILDYMO KAINOS AUGS DAUGIAUSIA, Ernestas Naprys, 2021 m. rugsėjo 23 d. www.delfi.lt, TN: tn,
- SUŠOKUSIOS DUJŲ IR ELEKTROS KAINOS ATSIRŪGS IŠTISIEMS VERSLO SEKTORIAMS, 2021-09-23 Dalius Simėnas Naglis Navakas „Verslo žinios“ www.vz.lt, TN: tn,
- ŠILUMA NELAUŽO, BET DRASKO, 2021-09-21 Alfredas Zdramys https://kauno.diena.lt, TN: tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-IV-3 priede** pateikiama
- AB Vilniaus šilumos tinklai 2021-09-20 pranešimas. Šildymo sezonas Vilniuje artėja, namų administratoriai dar nėra paruošę daugiau nei pusės miesto pastatų, TN: tn,
- PREZIDENTO PATARĖJAS: ŠILDYMO KAINŲ ŠUOLIS GALI BŪTI PRIIMTINAS „STIPRIŲ NERVŲ“ VARTOTOJAMS, Erika Alonderytė, BNS, 2021 m. rugsėjo 21 d. www.delfi.lt, TN: tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-IV-4 priede** pateikiama

- SEMINARAI APIE RENOVACIJĄ: KOKIŲ FINANSINIŲ KLAUSIMŲ DAŽNIAUSIA KYLA GYVENTOJAMS? 2021-09-22 (https://kauno.diena.lt) TN: tn,
- BETA 2021-09-24 pranešimas. RENOVACIJOS ISTORIJA JONAVOJE: ĮTIKINTI GYVENTOJUS ATNAUJINTI BŪSTUS PADĖJO PIRMŲJŲ DAUGIABUČIŲ BUTŲ SAVININKAI, TN: tn,
- EKSPERTAS PALYGINO ĮVAIRIŲ ŠILUMOS BŪDŲ KAINAS: IŠSKYRĖ, KUO ŠILDYTIS PIGIAUSIA, Justina Maciūnaitė, 2021 m. rugsėjo 21 d. www.delfi.lt, TN: tn.
- 14 PATARIMŲ, KAIP SUŠILTI ŠALTAME BUTE, Patarimupasaulis.lt 2021-09-22, TN: tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-IV-5 priede** pateikiama
- EM 2021 09 22 pranešimas. Neformaliame ES ministrų susitikime – kvietimai imtis priemonių energijos kainų šuoliui suvaldyti, TN: tn,
- EM 2021 09 22 pranešimas. Energetikos ministras ir viceministras dalyvaus trečiajame transatlantinės iniciatyvos P-TECC ministrų susitikime, TN: tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-IV-6 priede** pateikiama
- „MANO BŪSTAS“: VISI DAUGIABUČIAI ŠILDYMO SEZONUI PARUOŠTI, 2021-09-23 Kauno.diena.lt inf. (https://kauno.diena.lt), TN: tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-IV-7 priede** pateikiama
- KUODIS KRITIKUOJA ELEKTROS TIEKĖJŲ PASIRINKIMĄ: ŽMONĖS „PAKIMBA“ SUDĖTINGOSE SUTARTYSE, Kalbino Aurimas Perednis, parengė Laura Tarandaitė, www.DELFI.lt, 2021 m. rugsėjo 24 d., TN: tn.

V SKYRIUS. RENGINIAI

Šio skyriaus **IS-917/642-V-1 priede** pateikiama
- Šilumos siurblių ir vėdinimo sistemų asociacijos INFO. Kvietimas i Tarptautinę ŠVOK ir santechnikos KONFERENCIJĄ. Konferencijos PROGRAMA.

Šio skyriaus **IS-917/642-V-2 priede** pateikiama
- ENERGY ADVICE 2021-09-23 Internetinis seminaras „Skaitmeninė centralizuoto šilumos tiekimo transformacija“ *(TN; pranešimo tekste).*

Šio skyriaus **IS-917/642-V-3 priede** pateikiama
- Making Industry 4.0 Real, Konferencija, 2021 m. rugsėjo 23 d. | LITEXPO, Vilnius.

VI SKYRIUS. NAUDINGA INFORMACIJA

Šio skyriaus **IS-917/642-VI-1 priede** pateikiama
- AB „Panevėžio energija“ 2021-09-20 pranešimas. ŠILDYMĄ GALIMA ĮJUNGTI ANKSČIAU, TN: tn,
- ARTĖJA ŠILDYMO SEZONAS – KO LAUKTI IR TIKĖTIS? Asta Raicevičienė 2021/09/17, https://muge.eu/, TN: tn.
- AB „Panevėžio energija“ 2021-09-24 pranešimas. TAUSOKIME GAMTĄ ATSISAKYDAMI POPIERINIŲ SĄSKAITŲ, TN: tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-VI-2 priede** pateikiama

- AB „Šiaulių energija“ 2021-09- 22 pranešimas. TĘSIAMA ĄŽUOLIUKŲ SODINIMO TRADICIJA, TN: tn,
- AB „Šiaulių energija“ 2021-09- 22 pranešimas. KAIP SUMAŽINTI MOKĖJIMUS UŽ ŠILDYMĄ? TN: tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-VI-3 priede** pateikiama

- UAB „Jonavos šilumos tinklai“ 2021-09-17 pranešimas. AR VERTA PERTVARKYTI NAMO ŠILUMOS PUNKTĄ? TN: tn.
- LŠTA INFO dėl šilumos punkto rekonstravimo. UAB „Kazlų Rūdos šilumos tinklai“ paklausimas.

Šio skyriaus **IS-917/642-VI-4 priede** pateikiama

- INFO_2021-09-20 d. LŠTA webinaro medžiaga_Klientų_aptarnavimas *Webinaro video įrašas (TN: pranešimo tekste),* AISTĖ MAŽEIKIENĖ pranešimas KLIENTŲ APTARNAVIMO AKTUALIJOS: KANALŲ IR EMOCIJŲ ĮVAIROVĖS VALDYMAS *(šis dokumentas taip pat saugomas LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-917/642-VI-4-1 priedas 2021-09-27.pdf)*
- LŠTA INFO. 2021-09-27 d. LŠTA pirmadienio webinaras_IRTC_Universali apskaitos prietaisų aptarnavimo ir rodmenų tikrinimo IS.

Šio skyriaus **IS-917/642-VI-5 priede** pateikiama

- LŠTA INFO. ŠT įmonių vadovų nuotolinis pasitarimas_2021-09-23 ketvirtadienis_15 val.

Šio skyriaus **IS-917/642-VI-6 priede** pateikiama

- LRS AAK 2021-09-22 svarstyti ES dokumentai TN: tn,

- LRS AAK 2021-09-22 svarstyti ES dokumentai *(TN: pranešimo tekste)* TN: tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-VI-7 priede** pateikiama

- LRS INFO. Naujausi darbiniai Europos Komisijos dokumentai. KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI Naujasis europinis bauhauzas: gražu, tvaru, įtrauku TN: tn; tn,
    - KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI Naujasis europinis bauhauzas: gražu, tvaru, įtrauku *(TN: pranešimo tekste), (titulinis ir turinys)* TN: tn; tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-VI-8 priede** pateikiama

- **PRANAS NOREIKA 1927 – 2021,** TN: tn.

Šio skyriaus **IS-917/642-VI-9 priede** pateikiama

- LŠTA INFO. Įmonių apklausa „Dėl pažymų ir kitų dokumentų teikimo vartotojams papildomų paslaugų įkainių”

Šio skyriaus **IS-917/642-VI-10 priede** pateikiama

- Leidinys „Autumn 2021 European Energy Innovation“ TN: tn, *(titulinis ir turinys),*
    - Leidinys „Autumn 2021 European Energy Innovation“ TN: tn.

I SKYRIUS.

TEISĖS AKTAI

IS-917/642-I-1 priedas

TN: tn

Rūšis:	Įsakymas	Priėmimo data:	2021-09-20	Galiojanti suvestinė redakcija:	Nėra
Registravimo duomenys:	2021-09-21 Nr. 2021-19754	Įstaigos suteiktas nr.:	AD1-337	Suvestinių redakcijų sąrašas pagal datą:	Nėra
Galioja	Įsigalioja 2021-09-22	Priėmė:	Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos	Pakeitimų projektai:	Nėra
Baigiamasis poveikio vertinimas:	Nėra	Paskelbta:	TAR, 2021-09-21, Nr. 19754	Eurovoc terminai:	
				Ryšys su ES teisės aktais:	Nėra

APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTO PRIE APLINKOS MINISTERIJOS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS
DĖL APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTO PRIE APLINKOS MINISTERIJOS DIREKTORIAUS 2021 M. LIEPOS 27 D. ĮSAKYMO NR. AD1-282 „DĖL KONTROLINIŲ KLAUSIMYNŲ“ PAKEITIMO

2021 m. rugsėjo 20 d. Nr. AD1-337
Vilnius

P a k e i č i u kontrolinius klausimynus, patvirtintus Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2021 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. AD1-282 „Dėl kontrolinių klausimynų“, ir juos išdėstau nauja redakcija:

„1. Aplinkos apsaugos reikalavimų asmenims (ūkio subjektams), užsiimantiems versline žvejyba, kontrolinis klausimynas;

2. Aplinkos apsaugos reikalavimų atliekant nuotekų tvarkymo (t. y. gamybinių, vandens valymo įrenginių) patikrinimą kontrolinis klausimynas;

3. Aplinkos apsaugos reikalavimų baldų ir medienos plokščių gamybai ir kitų gamybos technologijų vykdymui kontrolinis klausimynas;

4. Aplinkos apsaugos reikalavimų elektros ir elektroninės įrangos gamintojams ir (ar) importuotojams kontrolinis klausimynas;

5. Aplinkos apsaugos reikalavimų gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus išrašančių atliekų tvarkytojų patikrinimo kontrolinis klausimynas;

6. Aplinkos apsaugos reikalavimų šilumos ir karšto vandens gamybai kontrolinis klausimynas; *(pridėta žemiau),*

7. Aplinkos apsaugos reikalavimų žemės ūkio veiklai ir ūkinių gyvūnų laikymui kontrolinis klausimynas;

8. Degalinių aplinkos apsaugos reikalavimų kontrolinis klausimynas;

9. Atliekas tvarkančių įmonių patikrinimo kontrolinis klausimynas;
10. Cheminių medžiagų ir (ar) mišinių tvarkymo reikalavimų klausimynas;
11. Dantų amalgamų separatorių kontrolės klausimynas;
12. Metalo laužo supirkimo (apdirbimo) aplinkos apsaugos reikalavimų kontrolinis klausimynas;
13. Naudingųjų iškasenų išteklių, išskyrus angliavandenilius ir gintarą, kurių naudojimui reikalingas leidimas naudoti žemės gelmių išteklius ir ertmes, naudojimo kontrolinis klausimynas;
14. Veiklos metu sudarančių statybinių atliekų ar kitų atliekų identifikavimo, rūšiavimo, apskaitos ir ataskaitų teikimo atitikties teisės aktų reikalavimams patikrinimo kontrolinis klausimynas;
15. Medžioklės plotų vieneto naudotojo aplinkos apsaugos reikalavimų kontrolinis klausimynas;
16. Aplinkos apsaugos reikalavimų alyvos gamintojams ir (ar) importuotojams kontrolinis klausimynas;
17. Aplinkos apsaugos reikalavimų apmokestinamųjų gaminių, išskyrus baterijas ir akumuliatorius, gamintojams ir (ar) importuotojams kontrolinis klausimynas;
18. Aplinkos apsaugos reikalavimų asmenims (ūkio subjektams), laikantiems nelaisvėje laukinius gyvūnus, kontrolinis klausimynas;
19. Aplinkos apsaugos reikalavimų baterijų ir akumuliatorių gamintojams ir (ar) importuotojams kontrolinis klausimynas;
20. Aplinkos apsaugos reikalavimų, atliekant biologiškai skaidžių (žaliųjų) atliekų surinkimo aikštelės patikrinimą, kontrolinis klausimynas;
21. Eksploatuoti netinkamas transporto priemones surenkančių ir apdorojančių įmonių aplinkos apsaugos reikalavimų kontrolinis klausimynas;
22. Mažųjų karjerų eksploatavimo aplinkos apsaugos reikalavimų kontrolinis klausimynas.“

Direktorius Raimondas Sakalauskas

Priedai:

1. APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ ALYVOS GAMINTOJAMS IR (AR) IMPROTUOTOJAMS KO1.docx
2. APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ APMOKESTINAMŲJŲ GAMINIŲ IŠSKYRUS BATERIJAS I2.docx
3. APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ ASMENIMS (ŪKIO SUBJEKTAMS) LAIKANTIEMS NELAI3.docx
4. APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ ASMENIMS (ŪKIO SUBJEKTAMS) UŽSIIMANTIEMS VER4.docx
5. APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ ATLIEKANT BIOLOGIŠKAI SKAIDŽIŲ (ŽALIŲJŲ) ATL5.docx
6. APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ ATLIEKANT NUOTEKŲ TVARKYMO (t. t. gamybinių 6.docx

7. APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ BALDŲ IR MEDIENOS PLOKŠČIŲ GAMYBAI IR KITŲ G7.docx

8. APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ BATERIJŲ IR AKUMULIATORIŲ GAMINTOJAMS IR (AR8.docx

9. APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ ELEKTROS IR ELEKTRONINĖS ĮRANGOS GAMINTOJAMS9.docx

10. APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ GAMINIŲ IR (AR) PAKUOČIŲ ATLIEKŲ SUTVARKYMĄ10.docx

11. APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ ŠILUMOS IR KARŠTO VANDENS GAMYBAI KONTROLIN11.docx

12. APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ ŽEMĖS ŪKIO VEIKLAI IR ŪKINIŲ GYVŪNŲ LAIKYMU12.docx

13. ATLIEKAS TVARKANČIŲ ĮMONIŲ PATIKRINIMO KONTROLINIS KLAUSIMYNAS (1).docx

14. CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ IR (AR) MIŠINIŲ TVARKYMO REIKALAVIMŲ KLAUSIMYNAS.docx

15. DANTŲ AMALGAMŲ SEPARATORIŲ KONTROLĖS KLAUSIMYNAS.docx

16. DEGALINIŲ PATIKRINIMUI KONTROLINIS KLAUSIMYNAS (2).docx

17. EKSPLOATUOTI NETINKAMAS TRANSPORTO PRIEMONES SURENKANČIŲ IR APDOROJANČIŲ 13.docx

18. MAŽŲJŲ KARJERŲ EKSPLOATAVIMO APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ KONTROLINIS KL14.docx

19. MEDŽIOKLĖS PLOTŲ VIENETO NAUDOTOJO APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ KONTROLI15.docx

20. METALO LAUŽO SUPIRKIMO (APDIRBIMO) APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ KONTROLI16.docx

21. NAUDINGŲJŲ IŠKASENŲ IŠTEKLIŲ IŠSKYRUS ANGLIAVANDENILIUS IR GINTARĄ KURIŲ 17.docx

22. VEIKLOS METU SUSIDARANČIŲ STATYBINIŲ ATLIEKŲ AR KITŲ ATLIEKŲ IDENTIFIKAVI18.docx

PATVIRTINTA
Aplinkos apsaugos departamento prie
Aplinkos ministerijos direktoriaus
2021 m. liepos 27 d. įsakymu
Nr. AD1-282
(Aplinkos apsaugos departamento prie
Aplinkos ministerijos direktoriaus
2021 m. rugsėjo 20 d. įsakymo
Nr. AD1-337 redakcija)

APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ ŠILUMOS IR KARŠTO VANDENS GAMYBAI KONTROLINIS KLAUSIMYNAS

Patikrinimą atlikęs (-ę) inspektorius (-iai)_____
(pareigos, vardas ir pavardė, tel. nr., el. paštas)

Patikrinimo teisinis pagrindas_____
Patikrinimo pobūdis _____
(planinis, neplaninis)
Patikrinimo data _____

Tikrinamas ūkio subjektas_____
(teisinė forma, pavadinimas, adresas, įm. Kodas, jei tikrinamas fizinis asmuo, vardas ir pavardė, tel. nr.)

Ūkio subjekto įgalioti atstovai, dalyvavę patikrinime_____
(pareigos, vardas (-ai), pavardė (-ės))

Priedas prie _____m. _____d. patikrinimo akto Nr._____
(data)

Eil. Nr.	Aplinkos apsaugos reikalavimas	Atitiktis reikalavimams			Pastabos*
		Atitinka	Neatitinka	Neaktualu	
		x	x	x	
1. Bendrieji reikalavimai					
1.1.	Ar ūkio subjektas turi Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą (toliau – TIPK leidimas) ar Taršos leidimą (toliau – TL), jei tokį leidimą turėti būtina vykdant veiklą? (**[1]** 4 p., 10 p.; **[2]** 6 p.)				
1.2.	Ar ūkio subjektas laikosi TIPK leidime ar TL nurodytų kitų sąlygų? **([1]** 118 p.; **[21]** 19 str. 2 d.) *(Pastaba. Leidime nurodyti reikalavimai, kurie nepateikti šio kontrolinio klausimyno kitose eilutėse).*				
1.3.	Ar ūkio subjektas vykdo aplinkos monitoringo programą?				

Eil. Nr.	Aplinkos apsaugos reikalavimas	Atitiktis reikalavimams			Pastabos*
		Atitinka	Neatitinka	Neaktualu	
		x	x	x	
	(**[3]** 9 str.; **[4]** 7 p.)				
2. Reikalavimai atliekų tvarkymui, susidarymo apskaitai ir ataskaitoms					
2.1.	Ar ūkio subjektas vykdo atliekų susidarymo apskaitą, naudodamasis Vieninga gaminių pakuočių ir atliekų apskaitos informacine sistema (toliau – GPAIS)? **([5]** 7 str. 1 d.; **[6]** 6 p., 7 p.)				
2.2.	Ar ūkio subjektas turi vadovo ar jo įgalioto asmens patvirtintą Atliekų susidarymo apskaitos žurnalo pildymo tvarką (įskaitant atliekų svorio nustatymo metodiką)? (**[6]** 13 p.)				
2.3.	Ar susidaręs atliekų kiekis Atliekų susidarymo apskaitos žurnale nurodomas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas pasibaigus kalendoriniam mėnesiui (jei atliekos per mėnesį nesusidaro, ar susidaręs atliekų kiekis registruojamas iš karto kai tik susidaro)? (**[6]** 14 p.)				
2.4.	Ar kalendorinio ketvirčio apskaitos duomenys į GPAIS suvedami ne vėliau kaip iki kalendorinio ketvirčio pabaigos? **([6]** 14 p.)				
2.5.	Ar kalendoriniam metų ketvirčiui pasibaigus, bet ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo kalendorinio metų ketvirčio pabaigos yra GPAIS suformuota ir patvirtinta to ketvirčio atliekų susidarymo apskaitos suvestinė? **([6]** 19 p.)				
2.6.	Ar ūkio subjektas praėjusių kalendorinių metų Atliekų susidarymo apskaitos metinę ataskaitą suformavo naudodamasis GPAIS ir pateikė Aplinkos apsaugos agentūrai (iki balandžio 1 d.)? **([6]** 22, 48 p.)				
2.7.	Ar susidariusios atliekos tvarkomos taip, kad nepatektų į aplinką (atliekos negali išsipilti, išsibarstyti, išgaruoti ar kitaip patekti į aplinką)? (**[7]** 21 p., 81 p.)				
2.8.	Ar ūkio subjektas susidariusias atliekas rūšiuoja susidarymo vietoje, atsižvelgdamas į rūšį ir pobūdį, nemaišo su kitomis atliekomis ar medžiagomis? (**[5]** 4 str. 2 d.; **[7]** 13 p.)				
2.9.	Ar susidariusios pavojingosios atliekos laikinai laikomos sandariuose, atspariuose laikomoms medžiagoms konteineriuose ar pakuotėse? (**[7]** 82 p.)				
2.10.	Ar visi laikinai laikomų, supakuotų vežti pavojingųjų atliekų konteineriai ar pakuotės yra paženklinti? (**[5]** 15 str.; **[7]** 88 p.)				
2.11.	Ar pavojingųjų atliekų ženklinimo etiketės atitinka šiuos Atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimus? (**[7]** 88 p., 89 p.]):				
2.11. 1.	Ar ženklinimo etiketės forma atitinka Atliekų tvarkymo taisyklių 4 priedą? **([7]** 88 p.) PAVOJINGŲJŲ ATLIEKŲ ŽENKLINIMO ETIKETĖS FORMA 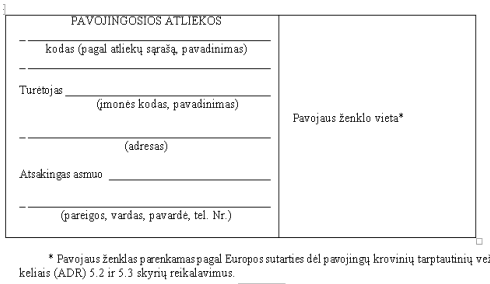 * Pavojaus ženklas parenkamas pagal Europos sutarties dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR) 5.2 ir 5.3 skyrių reikalavimus.				

Eil. Nr.	Aplinkos apsaugos reikalavimas	Atitiktis reikalavimams			Pastabos*
		Atitinka	Neatitinka	Neaktualu	
		x	x	x	
2.11.2.	Ar etiketė atspari aplinkos poveikiui (nepažeista aplinkos)?				
2.12.	Ar pavojingųjų atliekų tvarkymo dokumentai saugomi ne trumpiau kaip penkerius metus? **([5]** 9 str.; **[7]** 99 p.)				
2.13.	Ar nepavojingųjų atliekų tvarkymo dokumentai saugomi ne trumpiau kaip trejus metus? **([5]** 9 str.; **[7]** 98 p.)				
2.14.	Ar veiklos vykdytojas, neturintis nustatyta tvarka išduoto TIPK/TL saugoti atliekas, laiko veiklos metu susidariusias pavojingąsias atliekas šių atliekų susidarymo vietoje iki jų surinkimo ne ilgiau kaip šešis mėnesius? **([5]** 4 str., 10 d., 12d.; **[7]** 18 p.)				
2.15.	Ar veiklos vykdytojas, neturintis nustatyta tvarka išduoto TIPK/TL saugoti atliekas, laiko veiklos metu susidariusias nepavojingas atliekas šių atliekų susidarymo vietoje iki jų surinkimo ne ilgiau kaip vienus metus? **([5]** 4 str. 10 d.; **[7]** 18 p.)				
3. Reikalavimai aplinkos oro apsaugai					
3.1.	Ar įmonė turi galiojančią aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitą, suderintą su Aplinkos apsaugos agentūra (toliau – AAA)? (**[10])**				
3.2.	Ar ūkio subjekto Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitoje nurodytų aplinkos oro taršos šaltinių skaičius ir rūšis atitinka realią situaciją? **([15])**				
3.3.	Ar taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų matavimus ir tyrimus atliko laboratorija, kuri turi leidimą atlikti tokius matavimus ir tyrimus? **([25]** 4, 5 p.)				
3.4.	Ar užtikrinama iš kurą deginančių įrenginių, kurių nominali šiluminė galia lygi arba didesnė kaip 0,12 MW, bet nesiekia 20 MW, į aplinkos orą išmetamų teršalų ribinės vertės laikymosi kontrolė? **([18]** 15–21 p.)				
3.5.	Ar duomenys apie išmetamus į aplinkos orą teršalus rodo, kad neviršijamos jiems nustatytos ribinės vertės? **([17]** 18 p.)				
3.6.	Ar ūkio subjektas pateikė teritorinei valstybinei mokesčių inspekcijai mokesčio deklaraciją už į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių išmestus teršalus ne vėliau kaip pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, iki kalendorinių metų, einančių po to mokestinio laikotarpio, vasario 15 d.? **([8]** 7 str. 2 d.; 22, 18 p.)				
3.7.	Ar ūkio subjektas pateikė teritorinei valstybinei mokesčių inspekcijai mokesčio deklaraciją už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių išmestus teršalus ne vėliau kaip per 60 dienų nuo mokestinio laikotarpio pabaigos? **([8]** 7 str. 2 d.; **[22]** 14 p.)				
3.8.	Ar veiklos vykdytojas tvarko per kalendorinius metus sunaudoto kuro ir iš kurą deginančių įrenginių į aplinkos orą išmesto teršalų kiekio apskaitą, rengia apskaitos ataskaitas ir teikia Aplinkos apsaugos agentūrai iki einamųjų metų kovo 25 d. (Kurą deginantys įrenginiai, kurių nominali šiluminė galia yra lygi arba viršija 1 MW)? **([18]** 30, 31, 32, 34 p.; **[16]** 6, 7, 14 p.)				

Eil. Nr.	Aplinkos apsaugos reikalavimas	Atitiktis reikalavimams			Pastabos*
		Atitinka	Neatitinka	Neaktualu	
		x	x	x	
3.9.	Ar ūkio subjektas turi leidimą išmesti šiltnamio efektą sukeliančias dujas, kai jos vykdomai veiklai būtinas šis leidimas? **([12]** 5 str. 1 d., 1 priedas; **[13])**				
3.10.	Ar ūkio subjektas turi AAA patvirtintą šiltnamio efektą sukeliančių dujų stebėsenos planą? **([14]** 4.1 p.)				
3.11.	Ar ūkio subjektas vykdo šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėseną ir apskaitą? **([12]** 5 str. 2 d.; **[14]** 4.4 p.; **[13]** 67 p.)				
3.12.	Ar praėjusių kalendorinių metų nepriklausomo vertintojo patikrinta Šiltnamio efektą sukeliančių dujų stebėsenos ataskaita pateikta AAA raštu ir el. paštu laiku, t. y. ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 31 d.? (**[14]** 4.4 p.)				
3.13.	Ar veiklos vykdytojas iki balandžio 30 d. atsisakė tokio ATL ir Europos Komisijos nustatyto Kioto vienetų kiekio limito, kuris yra lygiavertis per praėjusius kalendorinius metus jo išmestam į atmosferą anglies dioksido kiekiui, išreikštam tonomis, ir (ar) anglies dioksido ekvivalento kiekiui, išreikštam tonomis? **([13]** 63 p.)				
4. Aplinkos apsaugos reikalavimai vandens tiekimo įrenginiams ir jų eksploatacijai					
4.1.	Ar įmonė laikosi TIPK/TL leidime nurodytų reikalavimų vandens išgavimo srityje? **([1]; [2])** *(Pastaba. TIPK leidime nurodyti reikalavimai, kurie nepateikti šio Klausimyno kitose eilutėse).*				
4.2.	Ar vykdoma vandens naudojimo apskaita? **([22]** 5, 6 p.)				
4.3.	Ar požeminio vandens gręžinys turi gręžinio pasą, įregistruotą Lietuvos geologijos tarnyboje? **([26]** 12, 22 p.; [**24]** 13 p. 2 d.)				
4.4.	Ar tam, kad išgautų ir naudotų požeminį vandenį, įmonė turi Lietuvos geologijos tarnybos išduotą leidimą naudoti išteklius? **([24]** 13 p. 2 d.)				
4.5.	Ar nenaudojamas (tačiau ateityje gali būti naudojamas) gręžinys hermetiškai užkonservuotas? **([26]** 29–32 p.)				
4.6.	Ar išgaunamo vandens kiekio apskaita vykdoma pagal vandens kiekio matavimų, atliekamų teisės aktų nustatytais metrologijos reikalavimus atitinkančiais vandens apskaitos prietaisais, duomenis? **([22]** 7, 8 p.)				
4.7.	Ar praėjusių kalendorinių metų Vandens naudojimo apskaitos metinė ataskaita pateikta AAA naudojantis informacine sistema „Aplinkos informacijos valdymo integruota kompiuterinė sistema“ (IS „AIVIKS“) ne vėliau kaip iki einamųjų metų vasario 15 d.? **([22]** 20 p.)				
4.8.	Ar ūkio subjektas turi suderintą su AAA aplinkos monitoringo programą? **([4]** 13 ir 15 p.)				
4.9.	Ar ūkio subjekte saugomi praėjusio kalendorinių metų ketvirčio technologinių procesų monitoringo ir taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringo nenuolatinių matavimų duomenys? **([4]** 27.1 p.)				
4.10.	Ar Aplinkos monitoringo ataskaita AAA pateikta laiku, t. y. ne vėliau kaip iki kovo 1 d.? **([4]** 27.3 p.)				

Eil. Nr.	Aplinkos apsaugos reikalavimas	Atitiktis reikalavimams			Pastabos*
		Atitinka	Neatitinka	Neaktualu	
		x	x	x	
4.11.	Ar ūkio subjekto vykdomo aplinkos monitoringo rezultatai rodo, kad iš taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų kiekis neviršija nustatytų ribinių verčių ir (ar) normų ir dėl to nesukeliamas didesnis už leistiną aplinkos teršimas? **([4]** 10–12 p.)				
4.12.	Ar taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringo nenuolatinių matavimų duomenys rodo, kad neviršijami leistini taršos normatyvai? (**[4]** 10–12 p.)				
5. Reikalavimai nuotekų tvarkymui					
5.1.	Ar gamybinės ir (ar) buitinės nuotekos tvarkomos vadovaujantis Nuotekų tvarkymo reglamente nustatytais reikalavimais? **([20]** 6 p., 7 p., 33 p.)				
5.2.	Ar vykdoma nuotekų tvarkymo apskaita? **([22]** 14 p.)				
5.3.	Ar galimai tarši teritorija yra padengta kieta, skysčiams mažai laidžia danga (asfalto, asfaltbetonio, betono ar pan.) ir įrengta taip, kad paviršinės nuotekos nuo jos nenutekėtų į šalia esančias teritorijas ir ant jos nepatektų vanduo iš šalia esančių teritorijų? **([21]** 13 p.)				
5.4.	Ar paviršinės nuotekos tvarkomos vadovaujantis paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente nustatytais reikalavimais? **([21]** 5 p., 6 p.)				
5.5.	Ar praėjusių kalendorinių metų Nuotekų tvarkymo apskaitos metinė ataskaita pateikta AAA informacinėje sistemoje „Aplinkos informacijos valdymo integruota kompiuterinė sistema“ (IS „AIVIKS“) ne vėliau kaip iki einamųjų metų vasario 15 d.? **([22]** 20 p.)				
6. Gamybos liekanų priskyrimo prie šalutinių produktų reikalavimai					
6.1.	Ar gamybos liekanų priskyrimas prie šalutinių produktų ir nepriskyrimas atliekoms atitinka nustatytas sąlygas/kriterijus? **([27]** 4 p.)				
6.2.	Ar ūkio subjekte yra atsakingo asmens parašu patvirtintas technologinio proceso aprašymas ar kitokio įmonės dokumento (pvz., techninio reglamento, TIPK/TL leidimo ar kitokio leidimo) išrašas, kuriame nurodyta, kad šalutinis produktas gautas pagrindinio produkto gamybos proceso metu? **([27]** 8 p.)				
6.3.	Ar ūkio subjekte yra dokumentas, kuris įrodo, kad konkretus gamybos liekanų kiekis naudojamas tikslingai (pvz., sutartis su šalutinio produkto naudotoju dėl konkretaus šalutinio produkto kiekio priėmimo naudoti ar kitas dokumentas, įrodantis galimybę gamybos liekanas perduoti naudoti)? **([27]** 10 p.)				
6.4.	Ar ūkio subjekte yra šalutinio produkto naudotojo parašu patvirtintas dokumentas, technologinio proceso aprašymas ar kito įmonės dokumento (pvz., techninio reglamento, TIPK leidimo ar kitokio leidimo) išrašas, kuriame nurodoma, kad šalutinis produktas naudojamas be jokio papildomo apdirbimo, išskyrus atvejus, kai tai atliekama įprastos gamybinės praktikos būdu? **([27]** 12 p.)				

Eil. Nr.	Aplinkos apsaugos reikalavimas	Atitiktis reikalavimams			Pastabos*
		Atitinka	Neatitinka	Neaktualu	
		x	x	x	
6.5.	Ar ūkio subjekte yra atsakingo asmens parašu patvirtintas technologinio proceso aprašymas ar kito įmonės dokumento (pvz., techninio reglamento, TIPK/TL leidimo ar kitokio leidimo) išrašas, kuriame nurodomas gamybos liekanų naudojimo teisėtumas? **([27]** 18 p.)				
6.6.	Ar gamybos liekanų atitiktį patvirtinantys dokumentai, gamybos vietoje saugomi ne trumpiau kaip 3 metus nuo gamybinių liekanų susidarymo? **([27]** 21 p.)				
6.7.	Ar gamybos liekanos, kurios neperduotos naudoti arba nepanaudotos ilgiau kaip 1 metus nuo gamybos liekanų susidarymo ir atitinkančios atliekų sąvoką, įrašytos į atliekų susidarymo apskaitos žurnalą? **([6]** 6 p., 7 p.; **[27]** 11 p.)				
6.8.	Ar šalutinių produktų laikymo talpos (vietos) atsparios laikomų daiktų ir medžiagų poveikiui ir ar iš jų ar iš laikomų šalutinių produktų neteka skysčiai, nesklinda kvapai, dulkės ir pan.? **([27]** 24 p.)				
7. Medienos kuro pelenų tvarkymo reikalavimai					
7.1.	Ar ūkio subjekto vykdomoje gamyboje susidarę pelenai priskiriami prie šalutinių produktų ir atitinka šalutinių produktų kriterijus? **([28]** 6 p.; **[27]** 4 p.)				
7.2.	Ar pelenų darytojas, pelenų tvarkytojas ir (ar) pelenų priėmėjas yra tas pats asmuo? **([28]** 9 p.)				
7.3.	Ar pelenų naudojimas vykdomas pagal pelenų tvarkytojo su Aplinkos apsaugos agentūra suderintą Pelenų naudojimo planą? **([28]** 10, 13 p.)				
7.4.	Ar pelenų naudojimo plano galiojimo terminas ne ilgesnis kaip 5 metai? **([28]** 14 p.)				
7.5.	Ar pelenų tvarkytojas ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki numatomo pelenų naudojimo informavo apie tai Aplinkos apsaugos departamentą prie Aplinkos ministerijos? **([28]** 16 p.)				
7.6.	Ar buvo atlikti pelenų tyrimai? **([28]** 23 p.)				
7.7.	Ar pagal atliktų tyrimų rezultatus neviršijamos Didžiausiosios leidžiamosios cheminių medžiagų koncentracijos pelenuose, naudojamuose miškų ūkyje, žemės ūkyje, pažeistoms teritorijoms rekultivuoti? **([28]** 26 p., 1 lentelė)				
8. Asmeninio naudojimo skystojo kuro degalinių bei asmeninio naudojimo skystojo kuro talpyklų įrengimo/eksploatavimo reikalavimai					
8.1.	Ar kilnojamosiose talpose arba kitose tam nepritaikytose stacionariose talpose nelaikoma daugiau kaip 1 m^3 skystojo kuro? **([29]** 8 p.)				
8.2.	Ar vietoje, kurioje pilamas kuras, įrengta ne mažesnio kaip 10 m^2 ploto padengta kieta danga aikštelė su paviršinių nuotekų surinkimo ir organizuoto nuvedimo per kontrolinį šulinį sistema? **([29]** 18 p.)				
8.3.	Ar kuras į degalinės ir talpyklos rezervuarus pilamas ir iš jų išpilamas tik uždaru būdu (sandariomis jungtimis prijungiamais vamzdžiais				

Eil. Nr.	Aplinkos apsaugos reikalavimas	Atitiktis reikalavimams			Pastabos*
		Atitinka	Neatitinka	Neaktualu	
		x	x	x	
	arba žarnomis)? **([2]** 12 p.)				
8.4.	Ar veikia aikštelėje susidarančioms paviršinėms nuotekoms išleisti skirta sistema (t. y. paviršinių nuotekų nuvedimo įranga (išleistuvas) su techniškai tvarkinga uždarymo armatūra, kuri atidaroma tik išleidžiant susikaupusį švarų kritulių vandenį)? **([29]** 19 p.)				
8.5.	Ar įmonė asmeninio naudojimo degalinėje turi absorbentų ar kitų priemonių, kuriomis galima lokalizuoti ir surinkti ne mažiau kaip 0,1 m^3 išsiliejusio degalinėje laikomo kuro? **([29]** 21 p.)				
8.6.	Ar veiklos vykdytojas, naudojantis talpyklas, turi sorbentų ar kitų medžiagų, skirtų ne mažesniam kaip 0,05 m^3 kuro išsiliejimui lokalizuoti ir kurui surinkti? **([29]** 24 p.)				

*****Lentelėje pastabų skiltyje rašomas pastabos eilės numeris, o po lentele prieraše PASTABOS rašomas pastabos numeris ir pastabos tekstas.

PASTABOS:_____

(konkrečios, išsamios pastabos)

Klausimyną užpildė

_____ _____ _____

(pareigūno pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

Patvirtinu, kad duomenys teisingi

_____ _____ _____

(data) (parašas) (ūkio subjekto atstovo vardas ir pavardė)

TEISĖS AKTAI, REGLAMENTUOJANTYS KLAUSIMYNO SRITĮ

1. Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. vasario 15 d. įsakymu Nr. D1-528 „Dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“.

https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.8F44C64C509B/fENQRzjcXy

K. Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro 2014 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. D1-259 „Dėl taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“.
https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/afd3d660a9d911e38e1082d04585b3dd/bvFFeRreDg

K. Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymas.
https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.1A98CE535B1C/PHBNEuNChH

4. Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. D1-546 „Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“.
https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.12D4F759B798/NHJsmnszXi

5. Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas.
https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.8D38517814F1/bGPNNEncZW

6. Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-367 „Dėl atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“.
https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.B8FFB9E4F47F/PsMeolxrLV.

7. Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 „Dėl atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“.
https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.38E37AB6E8E6/ksOcGewgZA

8. Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymas.
https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalActEditions/TAR.FFF9AE9162EE?faces-redirect=true

9. Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymas .
https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalActEditions/lt/TAD/TAIS.1153

10. Mokesčio už aplinkos teršimo deklaracijų FR0521, FR0522, FR0523 ir FR0524 formų ir jų pildymo taisyklės, patvirtintos 2008-12-08 Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. VA-61/D1-658 „Dėl Mokesčio už aplinkos teršimo deklaracijų FR0521, FR0522, FR0523 ir FR0524 formų ir jų pildymo taisyklių patvirtinimo“.
https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.7F42B2C753AB/dPsQyIJMkt

11. Mokesčio už aplinkos teršimą apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 liepos 9 d. įsakymu Nr. D1-370/1K-230.
https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.324459/asr

12. Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymas.
https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.349514/asr

13. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų skyrimo ir prekybos jais tvarkos aprašas, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 29 d. įsakymas Nr. D1-231.
https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.233027/asr

14. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. vasario 26 d. Nr. D1-168 įsakymas „Dėl Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje dalyvaujančių veiklos vykdytojų ir orlaivio naudotojų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos, apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/3e256a90bd8f11e49dbcef88c569812c/asr

15. Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ir ataskaitų teikimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 340 „Dėl aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ir ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“.
https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.E2469D928D10/ChTAGSrikJ

16. Teršalų išmetimo į aplinkos orą apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 408 „Dėl Teršalų išmetimo į aplinkos orą apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.F369BE5465B2/ohwvTlbfEm

17. Specialieji reikalavimai dideliems kurą deginantiems įrenginiams, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 486 „ Dėl specialiųjų reikalavimų dideliems kurą deginantiems įrenginiams patvirtinimo“.
https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.151945/asr
18. Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normos LAND 43-2013, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. D1-244.
https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.446368/asr
19. Lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, emisijos ribojimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 620 „Dėl Lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, emisijos ribojimo tvarkos patvirtinimo“.
https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.3449AA78250D/ZZivbJFNZQ
20. Nuotekų tvarkymo reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 „Dėl nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“.
https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.4D0DFCDD673A/CYMyrzCgPo
21. Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“**.**
https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.F79C1136595E/sdnzQkbPZo

2. Vandens naudojimo ir nuotekų tvarkymo apskaitos tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr.D1-1120 „Dėl vandens naudojimo ir nuotekų tvarkymo apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.83620262D6A8/yTCYtzrOBv

3. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas.

https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.2493/CTZxrqmwgN

4. Lietuvos Respublikos vyriausybės 2002 m. vasario 11 d. nutarimas Nr. 198 „Dėl Leidimų naudoti naudingųjų iškasenų (išskyrus angliavandenilius), požeminio pramoninio bei mineralinio vandens išteklius ir žemės gelmių ertmes išdavimo tvarkos patvirtinimo“.

https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.160190/asr
25. Leidimų atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro.
https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.248533/asr
26. Lietuvos aplinkos apsaugos normatyvinis dokumentas „Gręžinių vandeniui tiekti ir vandens šiluminei energijai vartoti projektavimo, įrengimo, konservavimo bei likvidavimo tvarka“ (LAND 4-99), patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 417.
https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.93216/asr
27. Gamybos liekanų priskyrimo prie šalutinių produktų tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. sausio 17 d. įsakymu Nr. D1-46/4-63 „Dėl Gamybos liekanų priskyrimo prie šalutinių produktų tvarkos aprašo patvirtinimo“.
https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.A107250F614B
28. Medienos kuro pelenų tvarkymo ir naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. D1-14 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro2014 m birželio 25 d. įsakymo Nr. D1-572 redakcija) „Dėl medienos kuro pelenų tvarkymo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“.
https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.390822/asr
29. Asmeninio naudojimo skystojo kuro degalinių bei asmeninio naudojimo skystojo kuro talpyklų įrengimo ir naudojimo aplinkos apsaugos reikalavimai LAND 80-2006, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. D1-434 „ Dėl asmeninio naudojimo skystojo kuro degalinių bei asmeninio naudojimo skystojo kuro talpyklų įrengimo ir naudojimo aplinkos apsaugos reikalavimų (LAND 80-2006) patvirtinimo“.
https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.283810/asr

IS-917/642-I-2 priedas

TN: tn

Rūšis:	Nutarimas	Priėmimo data:	2021-09-17	Galiojanti suvestinė redakcija:	Nėra
Registravimo duomenys:	2021-09-17 Nr. 2021-19582	Įstaigos suteiktas nr.:	O3E-1142	Suvestinių redakcijų sąrašas pagal datą:	Nėra
Galioja	Įsigalioja 2021-09-18	Priėmė:	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba	Pakeitimų projektai:	Nėra
Baigiamasis poveikio vertinimas:	Nėra	Paskelbta:	TAR, 2021-09-17, Nr. 19582	Eurovoc terminai:	
				Ryšys su ES teisės aktais:	Nėr

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS
DĖL 2020 M. ŠILUMOS GAMYBOS, PERDAVIMO, MAŽMENINIO APTARNAVIMO, KARŠTO VANDENS TIEKIMO IR ATSISKAITOMŲJŲ KARŠTO VANDENS APSKAITOS PRIETAISŲ APTARNAVIMO VEIKLŲ LYGINAMŲJŲ RODIKLIŲ

2021 m. rugsėjo 17 d. Nr. O3E-1142
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 2 straipsnio 15 dalimi, Šilumos gamybos, perdavimo, mažmeninio aptarnavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamosios analizės aprašu, patvirtintu Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) 2011 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. O3-219 „Dėl Šilumos gamybos, perdavimo, pardavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamosios analizės aprašo patvirtinimo“ (2020 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. O3E-853 redakcija), bei atsižvelgdama į Tarybos Šilumos ir vandens departamento Ekonominės analizės skyriaus 2021 m. rugsėjo 15 d. pažymą Nr. O5E-1066 „Dėl 2020 metų šilumos gamybos, perdavimo, mažmeninio aptarnavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamųjų rodiklių“, Taryba n u t a r i a:

Patvirtinti ir paskelbti 2020 m. šilumos gamybos, perdavimo, mažmeninio aptarnavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamuosius rodiklius (pridedama).

Šis nutarimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Tarybos pirmininkas Renatas Pocius

PATVIRTINTA
Valstybinės energetikos reguliavimo
tarybos 2021 m. rugsėjo 17 d.
nutarimu Nr. O3E-1142

2020 M. ŠILUMOS GAMYBOS, PERDAVIMO, MAŽMENINIO APTARNAVIMO, KARŠTO VANDENS TIEKIMO IR ATSISKAITOMŲJŲ KARŠTO VANDENS APSKAITOS PRIETAISŲ VEIKLŲ LYGINAMIEJI RODIKLIAI

	A pogrupis	B pogrupis
1. ŠILUMOS GAMYBOS, PERDAVIMO IR MAŽMENINIO APTARNAVIMO LYGINAMIEJI RODIKLIAI:		
1.1. Technologiniai rodikliai:		
1.1.1. Lyginamosios kuro sąnaudos (kgne/MWh)		
I grupė	91,181	87,188
II grupė	-	92,002
III grupė	91,672	87,027
IV grupė	95,030	94,052
V grupė	93,164	98,691
1.1.2. Lyginamųjų kuro sąnaudų koeficientas (MWh/MWh)		
I grupė	1,060	1,014
II grupė	-	1,070
III grupė	1,066	1,012
IV grupė	1,105	1,094
V grupė	1,083	1,148
1.1.3. Lyginamosios šilumos gamybos elektros energijos sąnaudos (kWh/MWh)		
I grupė	8,267	15,360
II grupė	-	10,136
III grupė	5,820	13,955
IV grupė	16,655	11,533
V grupė	19,705	13,446
1.1.4. Lyginamosios šilumos perdavimo elektros energijos sąnaudos (kWh/MWh)		
I grupė	2,730	
II grupė	6,482	
III grupė	7,927	
IV grupė	6,469	
V grupė	5,539	
1.1.5. Vandens sąnaudos šilumos gamybos technologinėms reikmėms (m^3/MWh)		
I grupė	0,049	0,109
II grupė	-	0,096
III grupė	0,031	0,040
IV grupė	0,037	0,021
V grupė	0,031	0,021
1.1.6. Vandens sąnaudos šilumos perdavimo technologinėms reikmėms (m^3/km_s)		
I grupė	107,570	

	A pogrupis	B pogrupis
II grupė	103,187	
III grupė	33,807	
IV grupė	45,381	
V grupė	24,885	
1.2. Darbo našumo rodikliai:		
1.2.1. Šilumos gamybos įrenginių galia, tenkanti vienam šilumos gamybos veikloje priskirtam sąrašiniam darbuotojui (MW/darb.)		
I grupė	1,686	3,013
II grupė	-	1,918
III grupė	1,085	1,765
IV grupė	1,531	1,266
V grupė	1,320	0,705
1.2.2. Sąlyginis šilumos perdavimo tinklų ilgis, tenkantis vienam šilumos perdavimo veikloje priskirtam sąrašiniam darbuotojui (kms/darb.)		
I grupė	4,974	
II grupė	3,925	
III grupė	6,504	
IV grupė	3,723	
V grupė	4,729	
1.2.3. Šilumos vartotojų skaičius, tenkantis vienam mažmeninio aptarnavimo veikloje priskirtam sąrašiniam darbuotojui (vart./darb.)		
I grupė	3 553,870	
II grupė	3 238,007	
III grupė	3 185,674	
IV grupė	1 947,260	
V grupė	1 356,450	
1.2.4. Šilumos gamybos ir tiekimo veiklos darbuotojų skaičius, tenkantis vienam administracijos darbuotojui (darb./adm.)		
I grupė	6,929	
II grupė	5,558	
III grupė	4,028	
IV grupė	4,552	
V grupė	5,084	
1.3. Kiti rodikliai:		
1.3.1. Einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos šilumos gamybos veikloje, tenkančios šilumos įrenginių galios vienetui (Eur/MW)		
I grupė	4 792,552	1 329,744
II grupė	-	2 537,642
III grupė	4 979,123	4 188,636
IV grupė	1 380,696	2 643,238
V grupė	1 341,421	5 013,801
1.3.2. Einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos šilumos perdavimo veikloje, tenkančios vienam sąlyginiam šilumos tinklų kilometrui (Eur/kms)		
I grupė	1 117,085	

	A pogrupis	B pogrupis
II grupė	1 638,706	
III grupė	860,628	
IV grupė	801,034	
V grupė	750,358	
1.3.3. Einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos mažmeninio aptarnavimo veikloje, tenkančios vienam vartotojui (Eur/vart.)		
I grupė	0,412	
II grupė	0,174	
III grupė	0,259	
IV grupė	0,342	
V grupė	0,116	
1.3.4. Kitos pastoviosios sąnaudos šilumos gamybos veikloje, tenkančios šilumos įrenginių galios vienetui (Eur/MW)		
I grupė	1 546,111	446,129
II grupė	-	781,896
III grupė	2 536,860	1 943,855
IV grupė	371,651	1 500,156
V grupė	549,171	2 950,670
1.3.5. Kitos pastoviosios sąnaudos šilumos perdavimo veikloje, tenkančios vienam sąlyginiam šilumos tinklų kilometrui (Eur/kms)		
I grupė	440,383	
II grupė	326,353	
III grupė	473,184	
IV grupė	479,596	
V grupė	535,812	
1.3.6. Kitos pastoviosios sąnaudos mažmeninio aptarnavimo veikloje, tenkančios vienam vartotojui (Eur/vart.)		
I grupė	3,065	
II grupė	4,035	
III grupė	3,499	
IV grupė	3,033	
V grupė	3,835	
2. KARŠTO VANDENS TIEKIMO VEIKLOS LYGINAMIEJI RODIKLIAI:		
2.1. Darbo našumo rodikliai:		
2.1.1. Karšto vandens vartotojų skaičius, tenkantis vienam karšto vandens tiekimo veikloje priskirtam sąrašiniam darbuotojui (vart./darb.)		
I grupė	10 916,289	
II grupė	6 698,040	
III grupė	4 229,393	
IV grupė	2 598,172	
V grupė	1 739,750	
2.1.2. Karšto vandens tiekimo veiklos darbuotojų skaičius, tenkantis vienam administracijos darbuotojui (darb./adm.)		
I grupė	8,831	

	A pogrupis	B pogrupis
II grupė	11,708	
III grupė	5,445	
IV grupė	8,632	
V grupė	7,772	
2.2. Kiti rodikliai:		
2.2.1. Einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos karšto vandens tiekimo veikloje, tenkančios 1 m^3 realizuoto karšto vandens (Eur/m^3)		
I grupė	0,010	
II grupė	0,017	
III grupė	0,047	
IV grupė	0,016	
V grupė	0,016	
2.2.2. Kitos pastoviosios sąnaudos karšto vandens tiekimo veikloje, tenkančios 1 m^3 realizuoto karšto vandens (Eur/m^3)		
I grupė	0,032	
II grupė	0,099	
III grupė	0,059	
IV grupė	0,058	
V grupė	0,071	
3. ATSISKAITOMŲJŲ KARŠTO VANDENS APSKAITOS PRIETAISŲ APTARNAVIMO VEIKLOS LYGINAMIEJI RODIKLIAI:		
3.1. Darbo našumo rodikliai:		
3.1.1. Karšto vandens apskaitos prietaisų skaičius, tenkantis vienam atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veikloje priskirtam sąrašiniam darbuotojui (vnt./darb.)		
I grupė	11 015,820	
II grupė	5 439,982	
III grupė	3 216,437	
IV grupė	3 109,887	
V grupė	2 514,961	
3.1.2. Atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklos darbuotojų skaičius, tenkantis vienam administracijos darbuotojui (darb./adm.)		
I grupė	6,417	
II grupė	10,396	
III grupė	5,620	
IV grupė	6,923	
V grupė	8,397	
3.2. Kiti rodikliai:		
3.2.1. Einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos, tenkančios aptarnaujamų atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų skaičiui (Eur/vnt.)		
I grupė	0,583	
II grupė	0,158	
III grupė	0,692	
IV grupė	0,183	
V grupė	0,192	
3.2.2. Kitos pastoviosios sąnaudos atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų (toliau – AKVAP) aptarnavimo veikloje, tenkančios vienam aptarnaujamam AKVAP (Eur/vnt.)		

	A pogrupis	B pogrupis
II grupė	0,283	
II grupė	0,281	
III grupė	0,778	
IV grupė	0,489	
V grupė	0,302	

IS-917/642-I-3 priedas

TN: tn

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NUTARIMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO III (RUDENS) SESIJOS DARBŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2021 m. rugsėjo 21 d. Nr. XIV-534
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 89 straipsnio 6 dalimi, n u t a r i a:

1 straipsnis.
Patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programą (pridedama).

Seimo Pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen

_____

IŠRAŠAS

_____

KETVIRTASIS SKIRSNIS
EKONOMIKA, VERSLAS, ENERGETIKA, TRANSPORTAS

4.	XIIIP-3445 VK	Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 36, 37 straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymas	Vyriausybė	ADK	rugsėjis–gruodis

_____

LRS 2021 m. rugsėjo 21 d. Nr. nutarimas XIV-534 DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO III (RUDENS) SESIJOS DARBŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO, TN: tn, *(šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-917/642-I-3-1 priedas 2021-09-27.doc;).*

II SKYRIUS.

TEISĖS AKTŲ PROJEKTAI IR PASIŪLYMAI;

LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJA

V. Gerulaičio g. 10
LT-08200 Vilnius
Tel. (8-5) 2667025
info@lsta.lt, www.lsta.lt

Juridinių asmenų registras
VĮ „Registrų centras“ Vilniaus filialas
Įmonės kodas 124361985
Atsiskaitomoji sąskaita
LT27 7044 0600 0125 7217 AB SEB bankas

Lietuvos Respublikos energetikos ministrui 2021-09-21 Nr. 87
p. Dainiui Kreiviui Į Nr.

DĖL SUSITIKIMO SU ASOCIACIJOS ATSTOVAIS ŠILUMOS ŪKIO POLITIKOS APTARIMUI

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija (toliau – Asociacija) norėtų tiesiogiai informuoti Lietuvos Respublikos energetikos ministrą dėl prioritetinių ir neatidėliotinų klausimų šilumos ūkio sektoriuje, kuriuos būtų galima išspręsti Šilumos ūkio įstatymo atskiromis pataisomis, nedelsiant ir nelaukiant naujos Šilumos ūkio įstatymo koncepcijos. Šie klausimai aiškūs, pokyčių aktualumas pribrendęs, tačiau reikia sutarimo ir politinės valios. Kadangi Asociacijos pasiūlymai jau buvo ne kartą teikti ministerijai tiek raštu, tiek darbinių pasitarimų metu, tačiau nesulaukus jokių pokyčių ir dėmesio, kviečiame Energetikos ministrą į susitikimą, kurio metu su Asociacijos vadovais būtų aptarti šie klausimai:

5. **Šilumos punktų nuosavybės reglamentavimas ir jų sąnaudų apmokėjimas**, kai šilumos punkto nuosavybė priklauso šilumos tiekėjui. Šilumos ūkio įstatymo pataisos skubus pateikimas Seimui.
6. **Vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros**, tame tarpe šilumos punktų, **kokybės gerinimas.** Šilumos punktų darbo kokybė turi tiesioginę įtaką visos centralizuoto šilumos tiekimo (toliau – CŠT) sistemos veiklos efektyvumui, tačiau daugelis pastatų bendrosios nuosavybės valdytojų tinkamai neatlieka savo pareigų ir dėl to prastėja šilumos tiekimo kokybė ir didėja sąnaudos kitiems šilumos vartotojams, dėl padidintos tinklų vandens temperatūros, dėl padidintų elektros sąnaudų vandens cirkuliavimui, dėl buitinio vandens patekimo į tinklų vandenį ir pan. Siekiant sumažinti šilumos perdavimo sąnaudas būtina sudaryti teisines prielaidas CŠT sistemų operatoriams realiai dalyvauti vidaus sistemų priežiūros kokybės užtikrinimo procese. Tuo tikslu reikia suteikti daugiau teisinių galių šilumos tiekėjams įtakoti vidaus sistemų priežiūros kokybę ir panaikinti draudimą didžiųjų miestų šilumos tiekėjams vykdyti vidaus sistemų priežiūros veiklą. Tai padidintų konkurenciją šioje srityje.
7. **Elevatorinių šilumos punktų privalomas automatizavimas iki** nustatyto termino. Šilumos punktų automatizavimas iš esmės sustojęs nuo 2010 metų (liko apie 3500 vienetų), kuriais niekas nesirūpina. Siūloma pastatų bendros nuosavybės valdytojams nustatyti prievolę ir terminą iki kurio jie privalėtų pakeisti elevatorinius šilumos punktus automatizuotais, pasinaudojant dabar tam skiriamą „mažosios renovacijos“ išlaidų kompensaciją. Neįvykdžius šilumos punktų modernizavimo iki nustatytos datos, tą privalėtų atlikti CŠT sistemos operatorius.

Pažymėtina, kad modernūs automatizuoti šilumos punktai ne tik pagerina šildymo kokybę pastatuose, bet ir apie 5-7 % sumažina šilumos suvartojimą, kai šildymas reguliuojamas pagal lauko oro temperatūrą. Tai padeda išvengti patalpų perkaitinimo ir didesnių šildymo išlaidų. Inžinerinių sistemų („mažosios renovacijos“) modernizavimo prioritetinis taikymas turėtų būti pastatuose, kurie neatitinka privalomųjų reikalavimų. Vamzdynai pastatuose sensta, daugėja plušimų ir užliejimų, tačiau dabartinė jų priežiūros sistema neefektyvi, o skiriama parama modernizavimui net nepanaudojama. Dėl šių ir panašių priežasčių Lietuvos šilumos vartotojai bene blogiausiai vertina šildymo prieinamumą visoje Europos Sąjungoje. Nepatenkintų vartotojų skaičius (Eurostat

duomenimis[1]) kasmet laikosi apie 30 %, nepaisant kokios buvo šilumos vieneto kainos. **Akivaizdu, kad būtinos permainos**.

Siekiant efektyvesnio šilumos perdavimo – pereinant prie 4 ar net 5 kartos centralizuoto šilumos tiekimo – **CŠT sistemos operatoriui būtina turėti didesnę įtaką ar prieigą prie šilumos punktų**, kuriuose būtų įrengiami didesnio ploto šilumokaičiai, šilumos siurbliai dvipusei prekybai su vartotojais šilumos ar vėsumos energija, čia montuojami skaitmenizavimo įrenginiai, kurie perduoda informaciją apie energijos vartojimo efektyvumą, apie sutrikimus, matuoja vamzdynų susidėvėjimą ir t.t.

Įvertinus tai, kad **būtina keisti iš esmės požiūrį į santykį tarp CŠT sistemų ir pastatuose įrengtų šilumos punktų**, prašome Energetikos ministrą skirti galimai greičiausią laiką dalykiniam susitikimui su centralizuoto šilumos tiekimo sektoriaus atstovais minėtų klausimų ir galimų reglamentavimo pokyčių aptarimui. Galimos Šilumos ūkio įstatymo pataisų formuluotės pridedamos.

PRIDEDAMA:
- Priedas „Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 12, 17, 20, 23 ir 28 str. pakeitimo projekto lyginamasis variantas“.

Asociacijos prezidentas dr. Valdas Lukoševičius

E. Paulauskas, tel. (85) 266 7096, el. p. mantas@lsta.lt

[1] Tiesioginė nuoroda https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/-/ddn-20210106-1?redirect=/eurostat/en/news/whats-new

Asociacijos papildytas projektas

Projekto
lyginamasis variantas

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 2, 12, 17, 20, 23 IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2021 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 16 dalį.

~~16. Kompensacija už rezervinę galią – pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą metodiką apskaičiuota su rezervuota galia susijusių papildomų sąnaudų kompensacija, mokama vartotojo, naudojančio šilumos tiekimo sistemą kaip rezervinį šildymo būdą.~~

2. Buvusias 2 straipsnio 17–56 dalis laikyti atitinkamai 16–55 dalimis.

2 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Papildyti 12 straipsnį 5 dalimi:

„**5. Šilumos vartotojai apmoka šilumos tiekėjui už daugiabučio namo šilumos punkto įrenginių, nuosavybės teise priklausančių šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjui, remonto darbus, medžiagas, atsargines dalis ir įrenginius bei su tuo susijusias administracines sąnaudas, kurios nėra įskaičiuotos į šilumos ir karšto vandens sistemos priežiūros (eksploatavimo) tarifą. Šį užmokestį šilumos vartotojai moka šilumos tiekėjui proporcingai daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų daliai bendroje dalinėje nuosavybėje. Šilumos vartotojui išrašytoje sąskaitoje (mokėjimo pranešime) turi būti pateikta tiksli, aiški ir išsami informacija, pagrindžianti, kaip šilumos tiekėjas apskaičiavo užmokesčio už konkretaus daugiabučio namo šilumos punkto įrenginių, nuosavybės teise priklausančių šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjui, patirtas sąnaudas, dydį.**“

3 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„17 straipsnis. Nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojai

Nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojams turi būti užtikrintos techninės nenutrūkstamo šilumos tiekimo galimybės, kai laikinai neįmanoma naudotis pagrindine aprūpinimo šiluma sistema. Nenutrūkstamas aprūpinimas šiluma užtikrinamas šilumos vartotojo įrenginius prijungiant atskirais įvadais prie techninių sutrikimų atvejais nepriklausomų šilumos perdavimo tinklo dalių arba pastatant rezervinį šilumos įrenginį. Kai įrengiamas rezervinis šilumos įrenginys, nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojai laikomi naudojančiais aprūpinimo šiluma sistemą ir rezervinį šilumos įrenginį. Jeigu nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojai naudojasi aprūpinimo šiluma sistema tik kaip rezervine, ~~jie privalo mokėti šilumos tiekėjui kompensaciją už rezervinę galią,~~ **už rezervinio šildymo būdo paslaugą šilumos tiekėjui moka dvinarę kainą, kuri apskaičiuojama pagal Tarybos patvirtintą Šilumos kainų nustatymo metodiką ir kuri taikoma rezervinės šilumos galios užtikrinimo paslaugos teikimo sutartyje nustatytai rezervuojamai galiai.** ~~Aplinkos ir sveikatos apsaugos ministrai~~ **Sveikatos apsaugos ministras** nustato sveikatos priežiūros įstaigų, kurioms būtinas rezervinis šilumos įrenginys, sąrašą.“

4 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Prie šilumos tiekimo sistemos prijungtas daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemas, bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias butų ir kitų patalpų savininkams, taip pat šilumos punktus, tiek nuosavybės teise priklausančius šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjui ar tretiesiems asmenims, tiek butų ir kitų patalpų savininkams, turi prižiūrėti (eksploatuoti) pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas). Teisę reguliuoti (nuotoliniu būdu ar kitaip daryti įtaką) namo šilumos punkto įrenginių darbą, laikydamasis nustatytų higienos normų, turi tik pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) arba atitinkamą kvalifikaciją turintys daugiabučio namo bendrijos atstovas ar daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų išrinktas jų įgaliotas atstovas. Daugiabučio namo šilumos punktus, nuosavybės teise priklausančius šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjui ar tretiesiems asmenims, pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) prižiūri (eksploatuoja) **ir informuoja šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjus ar trečiuosius asmenis apie jiems nuosavybės teise priklausančių šilumos punktų įrenginių avarinę būklę** šio įstatymo pagrindu, nesudarydamas atskirų sutarčių su šilumos punktų savininkais. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) savo prievoles vykdo apdairiai, sąžiningai ir šilumos ir (ar) karšto vandens vartotojų interesais. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtoją (eksploatuotoją) Civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta sprendimų priėmimo tvarka pasirenka daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkai, daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrija arba, jeigu šie nepriima sprendimo, bendrojo naudojimo objektų administratorius. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros (eksploatavimo) sutartį su pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtoju (eksploatuotoju) sudaro daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrija, butų ir kitų patalpų savininkų jungtinės veiklos sutarties dalyvių įgaliotas asmuo arba bendrojo naudojimo objektų administratorius. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas) neturi teisės įgalioti kitų asmenų verstis atestatu reguliuojama veikla arba perduoti jiems šią teisę pagal sutartį, arba kitaip pavesti vykdyti šią veiklą. Kai pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas) yra bendrija, ji gali pirkti atskirus darbus ar paslaugas iš subjektų, turinčių atitinkamą kompetenciją, technines priemones ir gebėjimus. Daugiabučio namo savininkų bendrija ir (ar) bendrojo naudojimo objektų administratorius gali būti pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas). **Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjai ar tretieji asmenys turi organizuoti ir (ar) atlikti jiems nuosavybės teise priklausančių šilumos punktų įrenginių remonto darbus, už kuriuos nėra atsakingas pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas) ir kurie nėra įtraukti į šilumos ir karšto vandens sistemos priežiūros (eksploatavimo) tarifą.**“

Pakeisti 20 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. ~~Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtoju (eksploatuotoju) negali būti šilumos tiekėjas, tiekiantis šilumą tam namui, ar fiziniai asmenys, susiję su šilumos tiekėju darbo santykiais, išskyrus atvejus, kai su darbo santykiais susiję fiziniai asmenys gyvena tame name ir patys prižiūri savo ar daugiabučio gyvenamojo namo bendrijai priklausančius kitus namus, taip pat asmenys, kartu su šioje dalyje nurodytais asmenimis priklausantys susijusių ūkio subjektų grupei pagal Konkurencijos įstatymą.~~ Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) pagal faktinį šilumos energijos suvartojimą pastate skaičiuoja santykinius šilumos šildymui, cirkuliacijai ir karštam vandeniui ruošti sunaudojimo rodiklius, vadovaudamasis Tarybos patvirtinta skaičiavimo metodika, analizuoja gautus duomenis, teikia juos pastato savininkui arba daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojui, daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrijai, butų ir kitų patalpų savininkų jungtinės veiklos sutarties dalyvių įgaliotam asmeniui arba bendrojo naudojimo objektų administratoriui, pagal kompetenciją rengia pasiūlymus dėl šilumos energijos taupymo priemonių įgyvendinimo.“

Pripažinti netekus galios 20 straipsnio 4 dalį:

~~„4. Šio straipsnio 2 dalyje nustatytas draudimas netaikomas prižiūrint daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemas pastatuose, esančiuose gyvenamojoje vietovėje, kurioje, Lietuvos statistikos departamento duomenimis, gyvena mažiau negu 150 000 gyventojų, jeigu savivaldybės taryba nenusprendžia kitaip. Šis draudimas netaikomas šilumos tiekėjams, kurie pagal Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymą yra sudarę su Energetikos ministerija susitarimą dėl energijos sutaupymo ir susitarimo galiojimo laikotarpiu pastate įdiegia naujas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, ir šilumos tiekėjams, aptarnaujantiems mažiau kaip 5 000 prijungtų vartotojų arba per metus realizuojantiems mažiau negu 50 000 MWh šilumos, taip pat tais atvejais, kai atestuotas pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) yra fizinis asmuo, kuris gyvena tame pastate.“~~

X straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos privalomieji reikalavimai apima ~~techninės galimybės vartotojams reguliuoti šilumos suvartojimą pastate~~ **elevatorinių šilumos punktų pakeitimą automatiniais, su techninėmis galimybėmis reguliuoti šilumos suvartojimą pastate, priklausomai nuo lauko oro ir vidaus temperatūrų skirtumo**. Namo pertvarkymas pagal privalomuosius reikalavimus gali būti remiamas Vyriausybės nustatyta tvarka.

5 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Papildyti 28 straipsnio 2 dalį 4 punktu:

„**4) saugų, patikimą ir ekonomišką daugiabučio namo šilumos punkto įrenginių, nuosavybės teise priklausančio šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjui, darbą.**“

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

8. Šis įstatymas, išskyrus X straipsnį, įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

1^1 Šio įstatymo X straipsnis įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, jos įgaliotos institucijos ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba iki 2021 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, jos įgaliotos institucijos ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba nustato tvarką, kuri užtikrina visų daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų privalomųjų reikalavimų įgyvendinimą iki 2024 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJA

V. Gerulaičio g. 10
LT-08200 Vilnius
Tel. (8-5) 2667025
info@lsta.lt, www.lsta.lt

Juridinių asmenų registras
VĮ „Registrų centras“ Vilniaus filialas
Įmonės kodas 124361985
Atsiskaitomoji sąskaita
LT27 7044 0600 0125 7217 AB SEB bankas

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, 2021-09-21 Nr. 86
Į 2021-09-09 Nr. (4.5-82 E)-3-3984
Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTRO ĮSAKYMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTRO 1999 M. GRUODŽIO 21 D. ĮSAKYMO NR. 424 „DĖL ŠILUMOS ENERGIJOS IR ŠILUMNEŠIO KIEKIO APSKAITOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS“ PROJEKTO

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija (toliau – Asociacija) susipažino su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija parengtu ir išvadoms gauti pateiktu Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 1999 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. 424 „Dėl Šilumos energijos ir šilumnešio kiekio apskaitos taisyklių (toliau – Taisyklės) patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektu (toliau – Įsakymo projektas). Asociacija sutinka, kad Įsakymo projektu naikinamos Taisyklės neatitinka metrologijos srities teisės aktuose nustatytų matavimo priemonėms skirtų reikalavimų, o didžioji dalis nurodytų dokumentų, kurių pagrindu parengtos Taisyklės, yra negaliojantys. Tačiau tai **nepaneigia taisyklių funkcijų reikalingumo**, reglamentuoti šilumos energijos ir šilumnešio kiekio apskaitos prietaisų įrengimo ir komercinės apskaitos tarp šilumos gamintojo, tiekėjo ir vartotojo tvarką, reikalavimus apskaitos mazge bei gyventojų butuose įrengtiems apskaitos prietaisams ir taisyklių privalomumo visiems juridiniams bei fiziniams asmenims, gaminantiems, tiekiantiems, vartojantiems centralizuotai tiekiamą šilumos energiją ir šilumnešį, projektuojantiems, montuojantiems, eksploatuojantiems šilumos šaltinius, šilumos tinklus, šilumos punktus, apskaitos mazgus bei butuose įrengtus apskaitos prietaisus.

Pažymėtina, kad Energetikos ministerija 2021-03-16 raštu Nr. (21.2-25 Mr)3-497 kreipėsi į rinkos dalyvius ir pranešė apie numatomą Taisyklių atnaujinimą, o Ekonomikos ir inovacijų ministerijos paprašė palikti esamą teisinį reglamentavimą, patvirtintą Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymais, iki kol energetikos ministras patvirtins atitinkamus teisės aktus. Atsižvelgus į tai, Asociacija pritarė šiai Energetikos ministerijos pozicijai ir pateikė pasiūlymus ir pagalbą Taisyklių atnaujinimui.

Įvertinus tai, kas išdėstyta, Asociacija prašo Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nepriimti Įsakymo projekto, naikinančio galiojančias Taisykles, kol nėra kitų teisės aktų, naujai reglamentuojančių dabartinę Taisyklių taikymo sritį, o Energetikos ministerijos prašome, kaip galima greičiau, inicijuoti naujos redakcijos Taisyklių, atitinkančių visus susijusių teisės aktų reikalavimus, patvirtinimą.

Asociacijos prezidentas dr. Valdas Lukoševičius

E. Paulauskas, tel. (85) 266 7096, el. p. mantas@lsta.lt

TN: tn

LIETUVOS METROLOGIJOS INSPEKCIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Goštauto g. 9, 01108 Vilnius,
tel. 870668011, el. p. metrinsp@metrinsp.lt, http://www.metrinsp.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 193295631.

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai	2021-09-15 Į 2021-09-09	Nr. 13SR-416 Nr. (4.5-82E)-3-3984

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTRO ĮSAKYMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTRO 1999 M. GRUODŽIO 21 D. ĮSAKYMO NR. 424 „DĖL ŠILUMOS ENERGIJOS IR ŠILUMNEŠIO KIEKIO APSKAITOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS“ PROJEKTO

Lietuvos metrologijos inspekcija, susipažinusi su pateiktu derinti Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 1999 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. 424 „Dėl Šilumos energijos ir šilumnešio kiekio apskaitos taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektu (toliau – Įsakymo projektas), pastabų ir pasiūlymų dėl Įsakymo projekto pagal savo kompetenciją neturi.

Viršininkas Domas Vasiliauskas

Aistė Zuokienė, tel. 8 612 40 490, el. p. aiste.zuokiene@metrinsp.lt Originalas paštu nebus siunčiamas

TN: tn

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino per. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4407,
faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos	2021-09-23	Nr. 3-1637
	Į 2021-09-09	Nr. (4.5-82E)-3-3984

IŠVADOS TEIKIMAS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTRO ĮSAKYMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTRO 1999 M. GRUODŽIO 21 D. ĮSAKYMO NR. 424 „DĖL ŠILUMOS ENERGIJOS IR ŠILUMNEŠIO KIEKIO APSKAITOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Energetikos ministerija) susipažino su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtu ir pateiktu išvadoms gauti Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 1999 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. 424 „Dėl Šilumos energijos ir šilumnešio kiekio apskaitos taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektu (TAIS Nr. 21-29570) ir informuoja, kad šiuo metu dar nėra parengtas ir priimtas atitinkamas energetikos ministro tvirtinamas teisės aktas, todėl, siekiant nesukelti teisinių neapibrėžtumų ir užtikrinti šilumos energijos ir šilumnešio kiekio apskaitos prietaisų įrengimo ir komercinės apskaitos tarp šilumos gamintojo, tiekėjo ir vartotojo normų laikymąsi, prašome neatšaukti esamo teisinio reglamentavimo, iki kol nebus parengtas ir patvirtintas atitinkamas teisės aktas.

Tuo pačiu informuojame, kad energetikos ministro tvirtinimas Šilumos energijos ir šilumnešio kiekio apskaitos taisykles planuojame parengti 2022 m. I ketvirtį.

Energetikos viceministrė Inga Žilienė

V. Dzermeikienė, 8 5 203 4474 – 4, el. p. vida.dzermeikiene@enmin.lt

TN: tn

Projektas 4

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NUTARIMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO III (RUDENS) SESIJOS DARBŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2021 m. rugsėjo ... d. Nr. XIV-
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 89 straipsnio 6 dalimi, n u t a r i a:

1 straipsnis.
Patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programą (pridedama).

Seimo Pirmininkas

Teikia:
Seimo Pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen

Seimo Pirmininko
pirmasis pavaduotojas Jurgis Razma

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Seimo
2021 m. rugsėjo d. nutarimu Nr. XIV-

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO III (RUDENS) SESIJOS DARBŲ PROGRAMA (2021 M. RUGSĖJO 10 D. – GRUODŽIO 23 D.)

IŠRAŠAS

I SKYRIUS
SVARBIAUSIOS NUOSTATOS IR PRIORITETAI

K. Kaip įprasta, Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) Seimo sesijos darbų programoje didžiausią dalį sudaro Lietuvos Respublikos Vyriausybės teikiami projektai. Vyriausybė, planuodama svarbiausių įstatymų projektų parengimą ir jų priėmimą Seime, patvirtino ir Seimui teikia daugiau kaip 120 iniciatyvų.

Iš visų teikiamų 127 projektų 84 projektai yra susiję su Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, kai kurie projektai iš dalies susiję ir su Europos Sąjungos nuostatų įgyvendinimu.

2. Svarbiausias Seimo III (rudens) sesijos darbas, kaip visada, bus kitų metų valstybės biudžeto tvirtinimas, į nacionalinę teisę bus perkeliama daug Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

3. Atsižvelgus į Vyriausybės programą, prioritetinis dėmesys bus skiriamas švietimui, inovacijų reformai, viešajam administravimui ir valstybės tarnybai, socialinės atskirties mažinimui, sveikatos apsaugai.
Vyriausybė daug dėmesio skirs socialinei sričiai ir siūlys keisti socialinio draudimo pensijų indeksavimo bei vienišo asmens išmokos indeksavimo tvarką. Siūloma naujove – apsaugos nuo smurto orderiu – bus įtvirtinta nauja apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje priemonė.
4. Numatoma teikti įstatymų pakeitimų projektus, kuriais nustatomi asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų išdėstymo ir teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo bei tarpusavio bendradarbiavimo teikiant šias paslaugas principai ir kriterijai.
5. Vyriausybės programoje siūlomas naujos redakcijos Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatymo pakeitimo projektas, kuriuo numatoma sudaryti sąlygas kurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą, užtikrinti efektyvią inovacijų ekosistemos plėtrą. Priėmus Lietuvos Respublikos Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimus, numatoma sudaryti sąlygas stiprios mokslo politikos įgyvendinimo agentūros veiklai, kuri būtu atsakinga ne tik už fundamentinių tyrimų skatinimą, bet ir mokslo programų, orientuotų į realius iššūkius, administravimą.
Taip pat bus siūlomi Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimai, kuriais šalinamos priėmimo į aukštąsias mokyklas sąlygų disproporcijos, ir Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo pakeitimai, kuriais numatomi priėmimo į valstybės finansuojamas vietas tvarkos pokyčiai ir sudaroma galimybė planuojant valstybės finansuojamas vietas pasinaudoti darbo rinkos, darbdavių, regionų nustatyta paklausa ir pasiūla.
6. Įgyvendinus Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane numatytus Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo pakeitimus, bus sudarytos galimybės lanksčiau priimti reikiamų kompetencijų ir įgūdžių turinčius darbuotojus.
7. Numatoma tobulinti kompleksinius pirkimus ir koncesijas reguliuojančius įstatymus, siekiant viešųjų pirkimų procesą padaryti veiksmingesnį ir didinti inovatyvių ir žaliųjų viešųjų pirkimų mastą.
8. Teisėtvarkos srityje planuojami įstatymų pakeitimai, susiję su bausmių vykdymo sistemos ir probacijos vykdymo institucine pertvarka.
9. Seimo III (rudens) sesijos darbų programa parengta atsižvelgus į Vyriausybės 2021–2024 metų Vyriausybės teisėkūros plane planuojamų parengti projektų, kuriais įgyvendinamos Vyriausybės programos, taip pat ES teisės aktų nuostatos, ir ministerijų planuojamų parengti projektų, skirtų neatidėliotinoms problemoms spręsti, sąrašus.
10. Seimo komitetų, komisijų siūlymuose dėl Seimo III (rudens) sesijos darbų programos vyrauja ankstesnėse sesijose pateikti ir dar nepriimti projektai, trys komitetai numato pateikti pranešimus svarbiausiais valstybės ir visuomenės gyvenimo klausimais.
Siūlymus dėl Seimo III (rudens) sesijos darbų programos pateikė visos frakcijos ir Mišri Seimo narių grupė.

II SKYRIUS
SEIMO KOMITETŲ PRANEŠIMAI SVARBIAUSIAIS VALSTYBĖS IR VISUOMENĖS GYVENIMO KLAUSIMAIS

III SKYRIUS
RESPUBLIKOS PREZIDENTO SIŪLOMI TEISĖS AKTŲ PROJEKTAI

Respublikos Prezidento teikiamais įstatymų projektais siekiama įgyvendinti gerovės valstybės – stiprios, teisingos, žalios ir inovatyvios valstybės – viziją. Šioje sesijoje Respublikos Prezidentas siūlo svarstyti ir priimti įstatymus, kuriais numatomi reikšmingi sisteminiai pokyčiai viešųjų pirkimų ir teismų veiklos srityse, taip pat, įstatymus, kuriais numatomos papildomos socialinės atskirties mažinimo priemonės ir su aplinkos apsauga, poveikio aplinkai vertinimu susijusios

priemonės, bei įstatymus, kuriais numatomi pokyčiai mokslo ir studijų srityje, sudarysiantys geresnes perėjimo iš vienos švietimo grandies į kitą ir mokymosi visą gyvenimą sąlygas.

IV SKYRIUS
VYRIAUSYBĖS IR SEIMO KOMITETŲ SIŪLOMI TEISĖS AKTŲ PROJEKTAI, ĮGYVENDINANTYS PASIRINKTUS PRIORITETUS

PIRMASIS SKIRSNIS
ATSAKINGA FINANSŲ POLITIKA

1. 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių, 2022 metų Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ir 2022 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, 2022 metų Pensijų anuitetų fondo biudžeto patvirtinimas.
2. Mažiausiai uždirbančių darbuotojų darbo užmokesčio didinimas.
3. Globojamų (rūpinamų) vaikų poreikių užtikrinimas.
4. Palankesnių sąlygų vienišiems tėvams sudarymas.
5. Pareiginės algos bazinio dydžio patvirtinimas atsižvelgiant į praėjusių metų vidutinę metinę infliaciją ir kitus vidutinio darbo užmokesčio viešajame sektoriuje dydžiui bei kitimui poveikį turinčius veiksnius.
6. Mokestiniuose įstatymuose numatytų neterminuotų lengvatų ir specialiųjų apmokestinimo sąlygų peržiūrėjimas, atsisakant neefektyvių, apmokestinimo teisingumą iškreipiančių neterminuotų lengvatų ir specialiųjų apmokestinimo sąlygų.
7. Strateginio valdymo sistemos tobulinimas.
8. Viešojo sektoriaus subjektų atskaitomybės tikslesnis reglamentavimas.
9. Vieno iždo sąskaitos sistemos valdymo modelio įdiegimas.
10. Finansinių priemonių įgyvendinimo efektyvinimas.
11. Prekybos neapdorotu tabaku veiklos reglamentavimas.
12. Pensijų fondų investavimo galimybių išplėtimas.

Eil. Nr.	Projekto Nr.	Teisės akto projekto pavadinimas	Teikia	Siūlo	Svarstymo mėnuo
1.	nereg.	2022 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas ir jo lydimieji teisės aktai: Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 pakeitimo įstatymas; Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 6, 9, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 21 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas; Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 pakeitimo įstatymas	Vyriausybė	Vyriausybė, BFK	spalis
2.	nereg.	Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų,	Vyriausybė	Vyriausybė	spalis

Eil. Nr.	Projekto Nr.	Teisės akto projekto pavadinimas	Teikia	Siūlo	Svarstymo mėnuo
		valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2022 metais, įstatymas			
3.	nereg.	Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2022 metų rodiklių patvirtinimo įstatymas ir jo lydimieji teisės aktai	Vyriausybė	Vyriausybė	spalis
4.	nereg.	Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2022 metų rodiklių patvirtinimo įstatymas	Vyriausybė	Vyriausybė	spalis
5.	nereg.	2022 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymas	Vyriausybė	Vyriausybė, SRK	spalis
6.	nereg. ES	Mokestinių įstatymų pakeitimų įstatymų paketas: Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 pakeitimo įstatymas; Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 pakeitimo įstatymas; Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 pakeitimo įstatymas; Žemės mokesčio įstatymo Nr. I-2675 pakeitimo įstatymas; Paveldimo turto mokesčio įstatymo Nr. IX-1239 pakeitimo įstatymas; Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 pakeitimo įstatymas; Akcizų įstatymo Nr. IX-569 pakeitimo įstatymas	Vyriausybė	Vyriausybė, BFK, ERK	lapkritis
7.	nereg.	Strateginio valdymo įstatymo Nr. XIII-3096 pakeitimo įstatymas ir jo lydimieji teisės aktai	Vyriausybė	Vyriausybė, ATK, BFK	spalis

ANTRASIS SKIRSNIS
LABIAUSIAI SOCIALIAI PAŽEIDŽIAMŲ VISUOMENĖS GRUPIŲ ĮGALINIMAS

1. Socialinio darbo srities stiprinimas.
2. Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje sistemos pertvarka, smurto artimoje aplinkoje prevencijos tobulinimas ir naujų apsaugos priemonių įtvirtinimas.
3. Naujų lanksčių darbo sąlygų galimybių reglamentavimas.
4. Socialinio draudimo pensijų indeksavimo tvarkos tobulinimas.
5. Aiškesnis ir palankesnis finansinės paskatos jaunoms šeimoms, įsigyjančioms pirmąjį būstą Lietuvos Respublikos regionuose teisinis reguliavimas.
6. Valstybės paramos jaunoms šeimoms būstui įsigyti didinimas.
7. Teisinio reguliavimo tobulinimas siekiant užtikrinti globojamo (rūpinamo) vaiko teises ir teisėtus interesus.
8. Teisinės aplinkos, lemiančios saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas visiems darbinėje veikloje dalyvaujantiems subjektams sukūrimas.

TREČIASIS SKIRSNIS
STIPRI IR SAUGI LIETUVA

1. Nacionalinio saugumo strategijos atnaujinimas, kuris leistų tinkamai ir visapusiškai stiprinti šalies saugumą pasikeitus Lietuvos saugumo padėčiai.
2. Koordinuotas ir sistemingas piliečių rengimas pilietiniam pasipriešinimui, įtraukiantis skirtingas valstybės institucijas, asociacijas ir nevyriausybines organizacijas.
3. Teisinio reguliavimo, susijusio su prieglobsčio suteikimo procedūra, valstybėje paskelbus karo padėtį, nepaprastąją padėtį, taip pat ekstremaliąją situaciją ar ekstremalųjį įvykį dėl masinio užsieniečių antplūdžio tobulinimas.
4. Strateginių prekių kontrolės ir jos įgyvendinimą reglamentuojančių priemonių tobulinimas.
5. Valstybės rezervo formavimo Lietuvos valstybei mažiausiais kaštais užtikrinimas.
6. Nepriklausomos išorinės žvalgybos institucijų veiklos priežiūros ir asmens duomenų, tvarkomų nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais reglamentavimas.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
AUKŠTOS PRIDĖTINĖS VERTĖS EKONOMIKA

1. Inovacinės veiklos skatinimo sistemos peržiūra, efektyvios inovacijų ekosistemos plėtros ir technologinės valstybės pažangos užtikrinimas.
2. Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo naudotojams naudotis privataus verslo teikiamomis duomenų centrų paslaugomis teisinių prielaidų sudarymas.
3. Teisinių sąlygų viešųjų pirkimų centralizavimui sudarymas, viešųjų pirkimų sistemos ir Viešųjų pirkimų tarnybos veiklos efektyvinimas.
4. Valstybės įmonių valdymo ir priežiūros pertvarkos vykdymas.
5. Naujos vidutinės trukmės kelių finansavimo sistemos patvirtinimas nustatant valstybinės ir vietinės reikšmės kelių administravimo principus, siekiant didesnio skaidrumo, efektyvumo, savivaldybių įsitraukimo ir sprendimų depolitizavimo.
6. Ypatingos valstybinės svarbos projektų įgyvendinimo ir žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrų efektyvinimas.
7. Efektyvesnis teisinis elektroninių ryšių rinkos reguliavimas.
8. Viešojo sektoriaus skaidrumas, verslo aplinkos gerinimas.

Eil. Nr.	Projekto Nr.	Teisės akto projekto pavadinimas	Teikia	Siūlo	Svarstymo mėnuo
3.	XIIIP-4287,	Viešųjų pirkimų įstatymo	Respublikos	Respublikos	spalis–

Eil. Nr.	Projekto Nr.	Teisės akto projekto pavadinimas	Teikia	Siūlo	Svarstymo mėnuo
	XIIIP-4288, XIIIP-4289, XIIIP-4290, XIIIP-4291 XIIIP-4877 XIIIP-4878, nereg. ES	Nr. I-1491 pakeitimo ir papildymo įstatymai ir jų lydimieji teisės aktai	Prezidentas, Vyriausybė	Prezidentas, ADK, EK, ERK	gruodis

PENKTASIS SKIRSNIS
LIETUVOS ŽALIASIS KURSAS

1. Klimato kaitos programos lėšų skirstymo tobulinimas.
2. Strategijos, vandentvarkos įmonių stambinimui skatinti sukūrimas, siekiant užtikrinti kokybiškos ir prieinamos viešosios geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugos.
3. Efektyvesnis aplinkos apsaugos įstatymų pažeidimų prevencijos vykdymas.

Eil. Nr.	Projekto Nr.	Teisės akto projekto pavadinimas	Teikia	Siūlo	Svarstymo mėnuo
1.	XIVP-685	Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 pavadinimo, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 12^1, 13, 20 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12^2 straipsniu ir penktuoju^2 skirsniu įstatymas	Vyriausybė	Vyriausybė, AAK	rugsėjis
2.	XIVP-553	Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 4, 12, 47, 48, 49, 50, 53 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 48^1 straipsniu įstatymas	Vyriausybė	Vyriausybė, AAK	rugsėjis
3.	XIVP-799 ES, XIVP-800, XIVP-801, XIVP-802, nereg.	Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 įstatymai ir jų lydimieji teisės aktai	Vyriausybė	Vyriausybė, AAK, ERK	rugsėjis
4.	nereg.	Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-223 15, 19^1, 19^2, 36, 47, 55 ir 56 straipsnių pakeitimo ir papildymo 37 straipsnio 1 dalies 9 ir 2 dalies 10 punktu, 47 straipsnio 1 dalies pakeitimo ir 128^1 straipsnio pakeitimo įstatymas	Vyriausybė	Vyriausybė	lapkritis

Eil. Nr.	Projekto Nr.	Teisės akto projekto pavadinimas	Teikia	Siūlo	Svarstymo mėnuo
5.	nereg.	Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 2, 4, 5, 6, 7, 9 ir 12 straipsnio 1 dalies ir 8 priedo pakeitimo įstatymas ir jo lydimieji teisės aktai	Vyriausybė	Vyriausybė	lapkritis
6.	nereg.	Motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo Nr. XIII-2690 pakeitimo įstatymas ir jo lydimasis teisės aktas	Vyriausybė	Vyriausybė	rugsėjis
7.	nereg.	Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo Nr. I-1163 pakeitimo įstatymas ir jo lydimieji teisės aktai	Vyriausybė	Vyriausybė	lapkritis

ŠEŠTASIS SKIRSNIS
ILGAS IR VISAVERTIS SVEIKO ŽMOGAUS GYVENIMAS

1. Visuomenės sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo veiklų reglamentavimo tobulinimas.
2. Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos valstybės visuomenės ir asmens sveikatos priežiūros biudžetinių įstaigų atliekamų funkcijų valdymo optimizavimas.
3. Palankesnių moters pagalbinio apvaisinimo sąlygų, būdų ir tvarkos sukūrimas.
4. Teisinio reglamentavimo tobulinimas sudarant palankias sąlygas pakartotinai naudoti sveikatos duomenis, kartu užtikrinant asmens duomenų apsaugą.

SEPTINTASIS SKIRSNIS
ATKURTAS PASITIKĖJIMAS TEISINGUMO SISTEMA

1. Valstybės baudžiamosios politikos (kaip *ultima ratio* priemonės) sisteminis suderinimas ir subalansavimas.
2. Atsakomybės už nusikalstamas veikas, nukreiptas prieš Lietuvos Respubliką, griežtinimas.
3. Bausmių vykdymo sistemos tobulinimas.
4. Probacijos vykdymo institucinės sistemos pertvarkymas.
5. Politinių partijų veiklos reguliavimo tobulinimas.
6. Konstitucinio referendumo įstatymo priėmimas.
7. Vartotojų teisių apsaugos efektyvinimas.
6. Administracinių ginčų nagrinėjimą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimas.
7. Civilinės atsakomybės už branduolinę žalą reglamentavimo tobulinimas.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS
ASMENYBĖS IR VISUOMENĖS GYVENIMO KOKYBĘ KEIČIANTI KULTŪRA

1. Sąlygų tautinių mažumų papročiams, kultūriniam ir kalbiniam identitetui išlaikyti ir puoselėti sudarymas.

2. Kultūros rėmimo fondo finansavimo modelio tobulinimas.

DEVINTASIS SKIRSNIS
VISUOMENĖS POREIKIUS ATITINKANTIS VIEŠASIS SEKTORIUS

1. Valstybės įmonių valdymo optimizavimas.
2. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų apmokestinimo sistemos tobulinimas.
3. Nekilnojamojo turto kadastro tvarkymo proceso optimizavimas.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS
VIENODOS STARTO POZICIJOS VISIEMS LIETUVOS ŽMONĖMS

1. Teisinių prielaidų pokyčiams, kurie sudarytų sąlygas mokslo ir studijų pažangai, skatintų studijų kokybę, šalintų priėmimo į aukštąsias mokyklas sąlygų disproporcijas, sukūrimas.
2. Sporto rėmimo fondo modelio tobulinimas.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS
STIPRĖJANTI LIETUVOS ĮTAKA

1. Diplomatinės tarnybos stiprinimas, jos efektyvumo, patrauklumo didinimas.
2. Platesnio Seimo interesų atstovavimo, turinčio didelės reikšmės Lietuvos užsienio, gynybos politikai, reglamentavimas.

V SKYRIUS
TEISĖS AKTŲ, SUSIJUSIŲ SU EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTŲ NUOSTATŲ PERKĖLIMU IR ĮGYVENDINIMU, PROJEKTAI

PIRMASIS SKIRSNIS
PROJEKTAI, SUSIJĘ SU PRADĖTA EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS PAŽEIDIMO PROCEDŪRA ARBA SU EUROPOS KOMISIJOS PAKLAUSIMAIS DĖL ATITIKTIES EUROPOS SĄJUNGOS TEISEI

Eil. Nr.	Projekto Nr.	Teisės akto projekto pavadinimas	Teikia	Siūlo	Svarstymo mėnuo
4.	nereg. ES	Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 pakeitimo įstatymas ir jo lydimieji teisės aktai	Vyriausybė	Vyriausybė, EK, ERK	lapkritis
5.	XIIIP-5200 ES, XIIIP-5201 ES, XIIIP-5202 ES	Energetikos įstatymo Nr. IX-884 21 straipsnio pakeitimo įstatymas ir jo lydimieji teisės aktai	Vyriausybė	Vyriausybė, AAK, EK, ERK	lapkritis

ANTRASIS SKIRSNIS
PROJEKTAI, KURIAIS PERKELIAMOS ARBA ĮGYVENDINAMOS EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS

Eil. Nr.	Projekto Nr.	Teisės akto projekto pavadinimas	Teikia	Siūlo	Svarstymo mėnuo
6.	XIVP-829 ES, XIVP-830, XIVP-831, XIVP-834	Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymas ir jo lydimieji teisės aktai	Vyriausybė	Vyriausybė, EK, ERK	rugsėjis

VI SKYRIUS
LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIO TEISMO NUTARIMUS, VALSTYBĖS KONTROLĖS AR SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBOS REKOMENDACIJAS ĮGYVENDINANTYS TEISĖS AKTŲ PROJEKTAI

VII SKYRIUS
KITI LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KOMITETŲ IR KOMISIJŲ SIŪLOMI TEISĖS AKTŲ PROJEKTAI

PIRMASIS SKIRSNIS
APLINKOS APSAUGA

Eil. Nr.	Projekto Nr.	Teisės akto projekto pavadinimas	Teikia	Siūlo	Svarstymo mėnuo
1.	XIIIP-3686, XIIIP-3687 VK	Statybos įstatymo Nr. I-1240 17, 24, 27, 28, 34, 39, 42, 44, 45, 47, 55, 56 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymas ir jo lydimasis teisės aktas	Seimo nariai	AAK	rugsėjis–gruodis
2.	XIIIP-5324 VK, XIVP-28	Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 įstatymai	Seimo nariai	AAK, KK, PK, LSDPF	rugsėjis–gruodis
3.	XIVP-286	Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitų patalpų savininkų bendrijų įstatymo Nr. XI-1967 4, 5, 6, 8, 11, 14, 27 straipsnių pakeitimo įstatymas	Seimo nariai	AAK	rugsėjis–gruodis
6.	XIIIP-3504	Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymas	LKVIAK	LKVIAK	rugsėjis–gruodis

ANTRASIS SKIRSNIS
AUDITAS

TREČIASIS SKIRSNIS
MOKESČIAI, JŲ ADMINISTRAVIMAS, FINANSAI

KETVIRTASIS SKIRSNIS
EKONOMIKA, VERSLAS, ENERGETIKA, TRANSPORTAS

Eil. Nr.	Projekto Nr.	Teisės akto projekto pavadinimas	Teikia	Siūlo	Svarstymo mėnuo
4.	**XIIIP-3445 VK**	**Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 36, 37 straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymas**	**Vyriausybė**	**ADK**	**rugsėjis–gruodis**
7.	XIIIP-2913, XIIIP-2914, XIIIP-2915, XIIIP-3691	Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 pakeitimo įstatymai ir jų lydimasis teisės aktas	Seimo nariai	EK, ANK	rugsėjis–gruodis

PENKTASIS SKIRSNIS
NACIONALINIS SAUGUMAS

Eil. Nr.	Projekto Nr.	Teisės akto projekto pavadinimas	Teikia	Siūlo	Svarstymo mėnuo
2.	XIVP-219, XIVP-220	Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13 straipsnio pakeitimo įstatymas ir jo lydimasis teisės aktas	Seimo nariai	NSGK, TS-LKDF	rugsėjis
3.	XIVP-312, XIVP-564	Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo pakeitimo įstatymai	Vyriausybė, Seimo nariai	Vyriausybė, AAK, NSGK	rugsėjis–spalis

ŠEŠTASIS SKIRSNIS
ŽEMĖS ŪKIS IR KAIMO PLĖTRA

SEPTINTASIS SKIRSNIS
SOCIALINĖ APSAUGA IR DARBAS

AŠTUNTASIS SKIRSNIS
SVEIKATOS APSAUGA

DEVINTASIS SKIRSNIS
KULTŪRA IR VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

DEŠIMTASIS SKIRSNIS
ŠVIETIMAS, MOKSLAS, SPORTAS

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS

TEISĖ IR TEISĖTVARKA

DVYLIKTASIS SKIRSNIS
RINKIMAI, VIEŠASIS ADMINISTRAVIMAS, VIETOS SAVIVALDA

Eil. Nr.	Projekto Nr.	Teisės akto projekto pavadinimas	Teikia	Siūlo	Svarstymo mėnuo
5.	XIIIP-4393	Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 3, 23, 66 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10^1 straipsniu įstatymas	Seimo nariai	VVSK	rugsėjis–gruodis

TRYLIKTASIS SKIRSNIS
ŽMOGAUS TEISIŲ APSAUGA

VIII SKYRIUS
SEIMO FRAKCIJŲ IR SEIMO NARIŲ SIŪLOMI TEISĖS AKTŲ PROJEKTAI

PIRMASIS SKIRSNIS
DARBO PARTIJOS FRAKCIJOS SIŪLOMI PROJEKTAI

ANTRASIS SKIRSNIS
DEMOKRATŲ FRAKCIJOS „VARDAN LIETUVOS“ SIŪLOMI PROJEKTAI

TREČIASIS SKIRSNIS
LAISVĖS FRAKCIJOS SIŪLOMI PROJEKTAI

KETVIRTASIS SKIRSNIS
LIBERALŲ SĄJŪDŽIO FRAKCIJOS SIŪLOMI PROJEKTAI

PENKTASIS SKIRSNIS
LIETUVOS REGIONŲ FRAKCIJOS SIŪLOMI PROJEKTAI

ŠEŠTASIS SKIRSNIS
LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS FRAKCIJOS SIŪLOMI PROJEKTAI

SEPTINTASIS SKIRSNIS
LIETUVOS VALSTIEČIŲ IR ŽALIŲJŲ SĄJUNGOS FRAKCIJOS SIŪLOMI PROJEKTAI

AŠTUNTASIS SKIRSNIS
TĖVYNĖS SĄJUNGOS-LIETUVOS KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ FRAKCIJOS SIŪLOMI PROJEKTAI

IX SKYRIUS
KITI KLAUSIMAI

1. Tarptautinių sutarčių ratifikavimas ir denonsavimas.
2. Įstatymų projektai, susiję su Konstitucinio Teismo nutarimų įgyvendinimu.

3. Seimo narių kreipimaisi į Konstitucinį Teismą.
4. Seimo valdybos, komitetų, komisijų, frakcijų ir Vyriausybės pasiūlytos diskusijos svarbiomis temomis.
5. Seimo rezoliucijos.
6. Seimo nutarimai ir pareiškimai svarbiausiais Europos Sąjungos klausimais.
7. Teisėjų skyrimas ir pritarimas jų skyrimui, teisėjų atleidimas, pritarimas jų atleidimui.
8. Seimui atskaitingų institucijų vadovų, narių skyrimas ir pritarimas jų skyrimui, Seimui atskaitingų institucijų vadovų, narių atleidimas ir pritarimas jų atleidimui.
9. Seimui atskaitingų institucijų veiklos ataskaitos.
10. Seimo nutarimai dėl Seimui atskaitingų institucijų ir Seimo komisijų nuostatų, Seimo laikinųjų tyrimo komisijų atliktų parlamentinių tyrimų išvadų.
11. Respublikos Prezidento teikiami teisės aktų projektai.
12. Seimo Pirmininko teikiami teisės aktų projektai.
13. Vyriausybės teikiami teisės aktų projektai.

Santrumpos ir sutrumpinimai

AAK	– Aplinkos apsaugos komitetas
ADK	– Audito komitetas
ANK	– Antikorupcijos komisija
ATK	– Ateities komitetas
BFK	– Biudžeto ir finansų komitetas
DPF	– Darbo partijos frakcija
DFVL	– Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“
EDPK	– Energetikos ir darnios plėtros komisija
EK	– Ekonomikos komitetas
ERK	– Europos reikalų komitetas
ES	– teisės aktas, susijęs su Lietuvos naryste Europos Sąjungoje
JSRK	– Jaunimo ir sporto reikalų komisija
KK	– Kultūros komitetas
KRK	– Kaimo reikalų komitetas
KŽPKK	– Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisija
LF	– Laisvės frakcija
LKVIAK	– Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija
LRF	– Lietuvos regionų frakcija
LSDPF	– Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF	– Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF	– Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
nereg.	– neregistruotas
NSGK	– Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas
PK	– Peticijų komisija
PPK	– Priklausomybių prevencijos komisija
SRDK	– Socialinių reikalų ir darbo komitetas
SRK	– Sveikatos reikalų komitetas
SSPK	– Savižudybių ir smurto prevencijos komisija
ŠMK	– Švietimo ir mokslo komitetas
TS-LKDF	– Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
TTK	– Teisės ir teisėtvarkos komitetas
URK	– Užsienio reikalų komitetas
VK	– teisės aktas, susijęs su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu
VVSK	– Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas

ŽTK – Žmogaus teisių komitetas

TN: tn

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 2, 36, 37 STRAIPSNIŲ IR VIENUOLIKTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2019 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį 50^1 dalimi:

„50^1. **Šilumos ūkio valdymo perdavimas** – viso šilumos ūkio ar jo dalies valdymo teisės perdavimas asmeniui koncesijos sutartimi.“

- ***Seimo narys Edmundas Pupinis 2019-06-17:***

Pripažinti įstatymo projekte 1 straipsniu pridedamą Šilumos ūkio įstatymo 50^1 dalį netekusia galios:

~~„50^1. **Šilumos ūkio valdymo perdavimas** – viso šilumos ūkio ar jo dalies valdymo teisės perdavimas asmeniui koncesijos sutartimi.“~~

Komiteto nuomonė – *Nepritarti*.

Komiteto argumentai:

Žiūrėti į pateiktus argumentus prie TD pastabos.

2. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 55 dalį.

3. Papildyti 2 straipsnį 57 dalimi:

„57. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatyme.“

- ***Seimo narys Edmundas Pupinis 2019-06-17:***

Pakeisti Šilumos ūkio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) šilumos ūkio plėtros ir modernizavimo priemonių ir sprendinių įgyvendinimo būdai, formos ~~(savivaldybės ar jos valdomos įmonės vykdomi projektai, investicijos viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės ir (ar) koncesijų pagrindais, konkursai, investicijos, atliekamos privačia iniciatyva, ar kiti būdai)~~, planas, grafikas ir terminai;“

Komiteto nuomonė – *Nepritarti*.

Komiteto argumentai:

Žiūrėti į pateiktus argumentus prie TD pastabos.

Šilumos ūkio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 5 punkte yra nustatyta, kad Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje, be kita ko, turi būti nustatyti šilumos ūkio plėtros ir modernizavimo priemonių ir sprendinių įgyvendinimo būdai, formos (savivaldybės ar jos valdomos įmonės vykdomi projektai, investicijos viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės ir (ar) koncesijų pagrindais, konkursai, investicijos, atliekamos privačia iniciatyva, ar kiti būdai), planas, grafikas ir terminai.

Nėra aišku, kokiu pagrindu siūloma panaikinti ne tik su koncesijos sutarties sudarymu ir vykdymu susijusias, bet ir su tuo nesusijusias nuostatas.

Kaip matyti, šiame punkte koncesijų sutarčių vykdymas yra tik dalis visų vykdomų šilumos ūkio plėtros ar modernizavimo projektų, įskaitant įvairius konkursus ir pan., todėl šio punkto dalies naikinimas nėra aiškus, suprantamas ir pagrįstas.

2 straipsnis. Vienuoliktojo skirsnio pakeitimas

Pakeisti vienuoliktojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„**VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS**
ŠILUMOS ŪKIO VALDYMO PERDAVIMAS“.

- ***Seimo narys Edmundas Pupinis 2019-06-17:***

Pripažinti įstatymo projekte 2 straipsniu keičiamą Šilumos ūkio įstatymo vienuoliktąjį skirsnį netekusiu galios.

~~„**VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS**~~
~~**ŠILUMOS ŪKIO VALDYMO PERDAVIMAS**“~~
Komiteto nuomonė – *Nepritarti*.
Komiteto argumentai:
Žiūrėti į pateiktus argumentus prie TD pastabos.

3 straipsnis. 36 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 36 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**36 straipsnis. Koncesijos suteikimas, koncesijos sutarties sudarymas**

1. Savivaldybės institucija koncesiją dėl šilumos ūkio valdymo perdavimo suteikia ir koncesijos dėl šilumos ūkio valdymo perdavimo sutartį sudaro vadovaudamasi Koncesijų įstatymu.

2. Savivaldybės institucija, planuodama koncesijas ir rengdama koncesijos dėl šilumos ūkio valdymo perdavimo dokumentus, atsižvelgia į Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje ir Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje nustatytas strateginės kryptis, tikslus, uždavinius ir jų įgyvendinimo priemones.“

- ***Seimo narys Edmundas Pupinis 2019-06-17:***

Pripažinti įstatymo projekte 3 straipsniu keičiamas Šilumos ūkio įstatymo 36 straipsnio 1 ir 2 dalis netekusias galios.

~~„**36 straipsnis. Koncesijos suteikimas, koncesijos sutarties sudarymas**~~

~~1. Savivaldybės institucija koncesiją dėl šilumos ūkio valdymo perdavimo suteikia ir koncesijos dėl šilumos ūkio valdymo perdavimo sutartį sudaro vadovaudamasi Koncesijų įstatymu.~~

~~2. Savivaldybės institucija, planuodama koncesijas ir rengdama koncesijos dėl šilumos ūkio valdymo perdavimo dokumentus, atsižvelgia į Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje ir Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje nustatytas strateginės kryptis, tikslus, uždavinius ir jų įgyvendinimo priemones.“~~

Komiteto nuomonė – *Nepritarti*.
Komiteto argumentai:
Žiūrėti į pateiktus argumentus prie TD pastabos.

4 straipsnis. 37 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 37 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**37 straipsnis. Šilumos ūkio valdymą perėmusiems asmenims, savivaldybių institucijoms ir Tarybai taikomi reikalavimai**

1. Šilumos ūkio valdymą perėmę asmenys pirkimus vykdo pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą ir (arba) Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymą.

2. Taryba ir savivaldybių institucijos pagal savo kompetenciją privalo prižiūrėti ir kontroliuoti šilumos ūkio valdymą perėmusių asmenų kainodarą.

3. Pasibaigus šilumos ūkio valdymo perdavimo laikotarpiui, šilumos ūkio valdymą perėmusiam asmeniui draudžiama kartu su grąžinamu turto valdymu perduoti neįvykdytus finansinius įsipareigojimus ar kitas šio asmens neįvykdytas prievoles, susijusias su grąžinamu turto valdymu.

4. Reorganizuojant savivaldybių institucijų valdomus šilumos tiekėjus ar privatizuojant dalį savivaldybių institucijų valdomų šilumos tiekėjų akcijų, savivaldybių institucijos užtikrina, kad jų valdomoms įmonėms nuosavybės teise priklausytų šilumos perdavimo tinklai, kuriais realizuojama ne mažiau kaip 10 GWh per metus šilumos ir ne mažiau kaip 30 procentų šilumos vartotojų poreikiams patenkinti reikalingų šilumos gamybos pajėgumų kiekviename tinkle, įskaitant reikalingą šiluminės galios rezervą, ir išlaiko nuosavybės teisę į savivaldybių institucijų valdomų šilumos tiekėjų akcijas, suteikiančias daugiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime.“

- ***Seimo narys Edmundas Pupinis 2019-06-17:***

Pripažinti įstatymo projekte 4 straipsniu keičiamas Šilumos ūkio įstatymo 37 straipsnio 1,2,3 ir 4 dalis netekusias galios.

~~**„37 straipsnis. Šilumos ūkio valdymą perėmusiems asmenims, savivaldybių institucijoms ir Tarybai taikomi reikalavimai**~~

~~1. Šilumos ūkio valdymą perėmę asmenys pirkimus vykdo pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą ir (arba) Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymą.~~

~~2. Taryba ir savivaldybių institucijos pagal savo kompetenciją privalo prižiūrėti ir kontroliuoti šilumos ūkio valdymą perėmusių asmenų kainodarą.~~

~~3. Pasibaigus šilumos ūkio valdymo perdavimo laikotarpiui, šilumos ūkio valdymą perėmusiam asmeniui draudžiama kartu su grąžinamu turto valdymu perduoti neįvykdytus finansinius įsipareigojimus ar kitas šio asmens neįvykdytas prievoles, susijusias su grąžinamu turto valdymu.~~

~~4. Reorganizuojant savivaldybių institucijų valdomus šilumos tiekėjus ar privatizuojant dalį savivaldybių institucijų valdomų šilumos tiekėjų akcijų, savivaldybių institucijos užtikrina, kad jų valdomoms įmonėms nuosavybės teise priklausytų šilumos perdavimo tinklai, kuriais realizuojama ne mažiau kaip 10 GWh per metus šilumos ir ne mažiau kaip 30 procentų šilumos vartotojų poreikiams patenkinti reikalingų šilumos gamybos pajėgumų kiekviename tinkle, įskaitant reikalingą šiluminės galios rezervą, ir išlaiko nuosavybės teisę į savivaldybių institucijų valdomų šilumos tiekėjų akcijas, suteikiančias daugiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime.“~~

Komiteto nuomonė – *Nepritarti*.

Komiteto argumentai:

Žiūrėti į pateiktus argumentus prie TD pastabos.

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 ir 3 dalis, įsigalioja 2020 m. sausio 1 d.

2. Įsigaliojus šiam įstatymui, iki šio įstatymo įsigaliojimo savivaldybių institucijų su asmenimis sudarytos nuomos, koncesijos ar kitos sutartys dėl šilumos ūkio valdymo perdavimo, kuriose numatyta sutarties pratęsimo galimybė, negali būti pratęsiamos.

- ***Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2019-06-14:***

Įvertinę projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, teikiame šias pastabas:

Projekto 5 straipsnio 2 dalyje siūloma nustatyti: „2. Įsigaliojus šiam įstatymui, iki šio įstatymo įsigaliojimo savivaldybių institucijų su asmenimis sudarytos nuomos, koncesijos ar kitos sutartys dėl šilumos ūkio valdymo perdavimo, kuriose numatyta sutarties pratęsimo galimybė, negali būti pratęsiamos.” Atkreiptinas dėmesys, jog projekto 3 straipsnyje dėstomo keičiamo įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nustatoma, jog „Savivaldybės institucija koncesiją dėl šilumos ūkio valdymo perdavimo suteikia ir koncesijos dėl šilumos ūkio valdymo perdavimo sutartį sudaro vadovaudamasi Koncesijų įstatymu.” Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 5 punkto nuostata leidžia manyti, jog koncesijos sutartyje gali būti numatytas koncesijos sutarties pratęsimas. Projektu taip pat nesiūloma uždrausti po įstatymo įsigaliojimo sudarant naujas šilumos ūkio valdymo perdavimo koncesijos sutartis jose

numatyti galimybę pratęsti koncesijos sutartį, todėl svarstytina, ar pagrįstas draudimas pratęsti iki įstatymo įsigaliojimo pagal Koncesijos įstatymą sudarytas koncesijos sutartis ir ar tokiu draudimu nebus pažeisti subjektų teisėti lūkesčiai.

Komiteto nuomonė – *Nepritarti*.

Komiteto argumentai:

Šiuo metu galiojančios koncesijos sutartys buvo sudarytos pradedant 2002 m., kuomet tuometinis teisinis reguliavimas koncesijų sutarčių sudarymo ir vykdymo srityje ženkliai skyrėsi nuo šiuo metu galiojančio teisinio reguliavimo. Iki 2006 m. Koncesijų įstatymas nereglamentavo koncesijų sutarčių termino nustatymo pagrindų ir maksimalaus koncesijos sutarties termino. Koncesijos sutarties terminas ir jo pratęsimo sąlygos buvo nustatomos pačioje koncesijos sutartyje. Vertinant šiuo metu galiojančių koncesijų sutarčių duomenis, kai kurios sutartys buvo pasirašomos daugiau nei 30 metų laikotarpiui.

Nuo 2006 m. galiojantis Koncesijų įstatymas nustatė, kad „Koncesijos sutarties terminas turi būti toks, kad užtikrintų investicijų atsipirkimą ir protingą investicijų grąžą. Koncesijų sutartis gali būti pratęsiama, bet bendra koncesijų sutarties trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 25 metai“.

Pažymėtina, kad savivaldybių institucijos, sudarydamos šilumos ūkio valdymo perdavimo koncesijas, taikė Koncesijos įstatymo leidžiamą maksimalų koncesijos terminą, nepaisydamos nuostatų, jog pagrindinė termino nustatymo sąlyga yra investicijų grąžos laikotarpis.

Kita vertus, galimybė pratęsti koncesijos sutartis, nėra prievolė pratęsti sutartis. Kiekvienoje sutartyje yra sąlygos, kurioms esant galimas sutarties pratęsimas. Tačiau kaip ir viešojo pirkimo, taip ir koncesijų suteikimo atveju, svarbu užtikrinti ne to paties tiekėjo/koncesininko buvimą, o įvertinti ekonominę tokios sutarties naudą, nes už šilumos tiekimo organizavimą atsakomybę pagal Vietos savivaldos įstatymą turi prisiimti savivaldybės institucija, nes tai yra jos savarankiškoji funkcija.

Taigi esant tokiam ilgam sutarties vykdymo laikotarpiui, kuris vienareikšmiškai užtikrina ne tik investicijų bet ir reinvesticijų grąžą koncesininkui, nėra skatinama konkurencija tarp šilumos tiekėjų, todėl nėra užtikrinamas patikimas ir kokybiškas šilumos tiekimas šilumos vartotojams mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.

Paminėtina ir tai, kad pagal tuometinį teisinį reguliavimą nebuvo vykdoma tokių sutarčių priežiūra. Priežiūra pradėta vykdyti nuo 2010 m. pakeitus Koncesijų įstatymą. Taigi tikėtina, kad tuometinių koncesijų sutarčių priežiūra nebuvo vykdoma: nebuvo kontroliuojama ar šilumos tiekimo veikla yra vykdoma efektyviai, skaidriai ir nediskriminuojant šilumos ūkio rinkoje veikiančių subjektų ir jos naudotojų, užtikrinant mažiausius kaštus galutiniam vartotojui. Manytina, kad per tokį ilgą sutarčių įgyvendinimo laikotarpį nebuvo sąlygų ir galimybių įvertinti ar sutartys vykdomos panaudojus racionalias investicijas, reikalingas patikimam vartotojų aprūpinimui aplinkos neteršiančia šiluma už priimtiną kainą, ar pasirinktas pažangių technologijų diegimas šilumos energijos gamybos, tiekimo ir vartojimo grandyse ir pan.

Taigi, siekiant skaidrumo, konkurencingumo, efektyvumo ir pažangumo, o taip pat vertinant tai, kad šiuo metu galiojančios koncesijos sutartys yra pasirašytos maksimaliam sutarčių vykdymo laikotarpiui, įskaitant ir sutarties pratęsimo laikotarpį, manome, kad tokių koncesijų sutarčių pratęsimas nėra tikslingas ir naudingas vartotojui. Todėl siūlome nepritarti pastabai ir manome, kad iki Įstatymo įsigaliojimo sudarytos visos, ne tik nuomos, bet ir koncesijos, sutartys negali būti pratęsiamos.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2019 m. lapkričio 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia Ekonomikos komiteto pirmininkas Rimantas Sinkevičius

IS-917/642-II-4 priedas

AM 2021-09-22 pranešimas. **Kviečiame išsakyti nuomonę apie planuojamą šalies vandentvarkos sektoriaus pertvarką**
TN: tn

Nemažai problemų turinčiam šalies vandentvarkos sektoriui pertvarkyti yra skirtos Aplinkos ministerijos rengiamos Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo pataisos, kurias Seimas numato svarstyti dar per šią rudens sesiją.

Ministerija kviečia įsitraukti ir visuomenę – išsakyti savo nuomonę apie planuojamą pertvarką dalyvaujant viešojoje konsultacijoje, kuri vyks apklausos forma. Susipažinusiųjų su siūlomų įstatymo pataisų išplėstinio poveikio aplinkai vertinimo projektu prašoma atsakyti į pateiktus klausimus iki rugsėjo 30 d. užpildžius anketą. Projektą galima rasti čia. Viešoji konsultacija bus pristatyta rugsėjo 23 d. 9.30 val. per „MS Teams“ platformą. Į konsultaciją kviečiame registruotis el. paštu monika.sakalauskaite@am.lt, nurodant dalyvio vardą, pavardę, pareigas, el. pašto adresą.

Viešosios konsultacijos padės apsispręsti dėl vandentvarkos sektoriaus pertvarkos alternatyvos ir, atsižvelgus į gautus rezultatus, tinkamai parengti Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo pakeitimo projektą. Apklausa leis išsiaiškinti tikslinių grupių požiūrį į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektorių ir jo problemas, sužinoti jų nuomonę, ar atliekant numatomų įstatymo pataisų projekto galimo poveikio aplinkai vertinimą reikiamai įvertintos problemos, ar pasirinktos tinkamiausios priemonėms joms spręsti, ar nustatytas aiškus ir realus rezultatas, ar visiškai atsižvelgta į galimą poveikį tikslinėms grupėms ir pasirinkta tinkamiausia alternatyva.

Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymo projektas TN: tn, *(šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-917/642-II-4-1 priedas 2021-09-27.pdf* 😉*.*

Tarybos 2021-09-30 posėdis (nuotoliniu būdu) 9:30 val.
TN: tn

II dalis
1. Dėl UAB „Utenos vandenys“ 2020 metų investicijų.
Pranešėja – Vandens skyriaus vyr. specialistė Simona Kulikauskienė
Dalyvauja: Utenos rajono savivaldybės administracijos, UAB „Utenos vandenys“ atstovai.
Posėdžio medžiaga
2. Dėl UAB „Trakų vandenys“ 2021–2022 metų investicijų.
Pranešėja – Vandens skyriaus vyr. specialistė Gintarė Klovienė
Dalyvauja: Trakų rajono savivaldybės administracijos, UAB „Trakų vandenys“ atstovai.
Posėdžio medžiaga
3. Dėl UAB „Varėnos vandenys“ perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų derinimo.
Pranešėja – Vandens skyriaus vyr. specialistė Lina Jakimčikienė
Dalyvauja: Varėnos rajono savivaldybės administracijos, UAB „Varėnos vandenys“ atstovai.
Posėdžio medžiaga
4. Dėl 2020 metų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų lyginamųjų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos rodiklių.
Pranešėja – Ekonominės analizės skyriaus vyr. specialistė Aleksandra Čepukėnienė
Dalyvauja: Lietuvos vandens tiekėjų asociacijos atstovai.
Posėdžio medžiaga
5. Dėl UAB „Trakų energija“ šilumos bazinės kainos ir karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo.
Pranešėjas – Šilumos kainų ir investicijų skyriaus vedėjas Aivaras Ciesiūnas
Dalyvauja: Trakų rajono savivaldybės administracijos, UAB „Trakų energija“ atstovai.
Posėdžio medžiaga: pažyma, 1 nutarimo projektas, 2 nutarimo projektas, 3 nutarimo projektas, priedas
6. Dėl Biodujų supirkimo į gamtinių dujų sistemas tarifų nustatymo metodikos galiojimo panaikinimo ir biodujų supirkimo į gamtinių dujų sistemas tarifų galiojimo panaikinimo.
Pranešėjas – Dujų skyriaus vyr. specialistas Justas Valaitis
Dalyvauja: Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos, Atsinaujinančios energijos gamintojų asociacijos, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacijos, Lietuvos biodujų asociacijos, Lietuvos biomasės energetikos asociacijos „Litbioma“, Nacionalinės Lietuvos energetikos asociacijos, AB agrofirmos „Josvainiai“, AB „Amber Grid“, AB „Energijos skirstymo operatorius“, UAB „Fortum Heat Lietuva“, UAB „Intergas“, UAB „SG dujos“ atstovai.
Posėdžio medžiaga
7. Dėl Perdavimo sistemos operatoriaus pasiūlymų dėl Rinkos veiklos sustabdymo ir atkūrimo bei atsiskaitymo, kai rinkos veikla sustabdyta, taisyklių pagal 2017 m. lapkričio 24 d. Komisijos reglamento (ES) 2017/2196 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi elektros sistemos avarijų šalinimo ir veikimo atkūrimo reikalavimai, 36 straipsnio 1 dalį ir 39 straipsnio 1 dalį tvirtinimo.
Pranešėjas – Rinkos plėtros ir stebėsenos skyriaus vedėjas Ignas Kazakevičius
Dalyvauja: Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos, Lietuvos pramonininkų konfederacijos, AB „ORLEN Lietuva“, A. En Slovensko s.r.o., AB „Achema“, AB „Akmenės cementas“, AB „Ignitis gamyba“, AB „Ignitis grupė“, AB „INTER RAO Lietuva“, AB „Kauno energija“, AB „Klaipėdos energija“, AB „Lietuvos geležinkeliai“, AB „Lifosa“, AB „Litgrid“, AB „Panevėžio energija“, AB „Vilniaus šilumos tinklai“, AJ POWER, ALPIQ ENERGY SE, AXPO Nordic, ČEZ, a. s., Eesti Energia AS, „Nord Pool“ AS, SPECTRUM BALTIC, SIA, UAB „AIVEKS“, UAB „Dainavos elektra“, UAB „Elektrum Lietuva“, UAB „Enefit“, UAB „Energijos kodas“, UAB „Energridas“, UAB „ENERTY“, UAB „Ignitis“, UAB „Imlitex“, UAB Kauno termofikacijos elektrinės, UAB „Kauno vandenys“, UAB „Scener“ atstovai.
Posėdžio medžiaga
8. Dėl UAB „Biovatas“ pažeidimo pagal 2021 m. rugpjūčio 12 d. pažeidimo protokolą Nr. K3-20.
Pranešėja – Teisės taikymo skyriaus patarėja Jolita Jučienė
Dalyvauja: UAB „Biovatas“ atstovai.
Posėdžio medžiaga neskelbiama.

9. Dėl UAB „Kurana“ pažeidimo pagal 2021 m. rugpjūčio 12 d. pažeidimo protokolą Nr. K3-21.
Pranešėja – Teisės taikymo skyriaus patarėja Jolita Jučienė
Dalyvauja: UAB „Kurana“ atstovai.
Posėdžio medžiaga neskelbiama.
10. Dėl UAB „BIO zona“ pažeidimo pagal 2021 m. rugpjūčio 13 d. pažeidimo protokolą Nr. K3-23.
Pranešėjas – Teisės taikymo skyriaus vyr. specialistas Artemij Michailov
Dalyvauja: UAB „BIO zona“ atstovai.
Posėdžio medžiaga neskelbiama.
11. Dėl AB „Simega“ pažeidimo pagal 2021 m. rugpjūčio 13 d. pažeidimo protokolą Nr. K3-22.
Pranešėjas – Teisės taikymo skyriaus vyr. specialistas Artemij Michailov
Dalyvauja: AB „Simega“ atstovai.
Posėdžio medžiaga neskelbiama.
12. Dėl ginčo tarp uždarosios akcinės bendrovės „Zarasų laisvalaikio centras“ ir akcinės bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ nagrinėjimo.
Pranešėja – Vartotojų teisių gynimo ir informavimo skyriaus vyr. specialistė Elmyra Vaišnorė
Klausimas nagrinėjamas rašytinės procedūros tvarka, ginčo šalims nedalyvaujant.
Posėdžio medžiaga neskelbiama.
13. Kiti klausimai.
Kilus klausimams dėl posėdžio organizavimo, kreipkitės į Veiklos valdymo skyriaus vyr. specialistes: Gražiną Songailaitę-Šilinskienę, el. paštu grazina.songailaite@vert.lt, tel. 8 (682) 70 309 arba Jurgitą Ramanavičienę, el. paštu jurgita.ramanaviciene@vert.lt, tel. 8 (636) 94 474, dėl medžiagos turinio – į rengėjus (pranešėjus).

VERT 2021-09-30 posėdžio: „6. Dėl Biodujų supirkimo į gamtinių dujų sistemas tarifų nustatymo metodikos galiojimo panaikinimo ir biodujų supirkimo į gamtinių dujų sistemas tarifų galiojimo panaikinimo.“; „7. Dėl Perdavimo sistemos operatoriaus pasiūlymų dėl Rinkos veiklos sustabdymo ir atkūrimo bei atsiskaitymo, kai rinkos veikla sustabdyta, taisyklių pagal 2017 m. lapkričio 24 d. Komisijos reglamento (ES) 2017/2196 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi elektros sistemos avarijų šalinimo ir veikimo atkūrimo reikalavimai, 36 straipsnio 1 dalį ir 39 straipsnio 1 dalį tvirtinimo.“ medžiaga TN: tn, *(šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-917/642-II-5-1 priedas 2021-09-27.zip;).*

III SKYRIUS

TEISĖS AKTŲ TAIKYMO PRAKTIKA

Baltpool 2021-09-21 pranešimai apie BK kainas ir indeksus

TN: tn; tn,

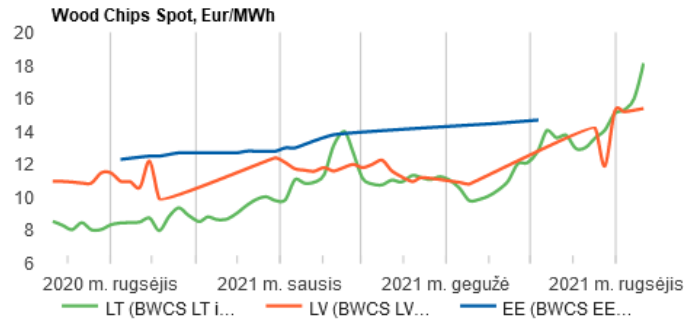

Paskutinis taškas 2021-09-21

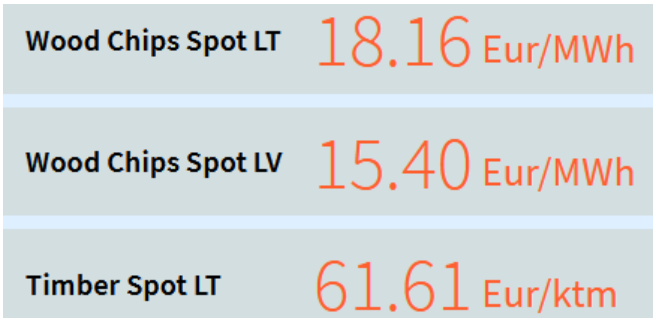

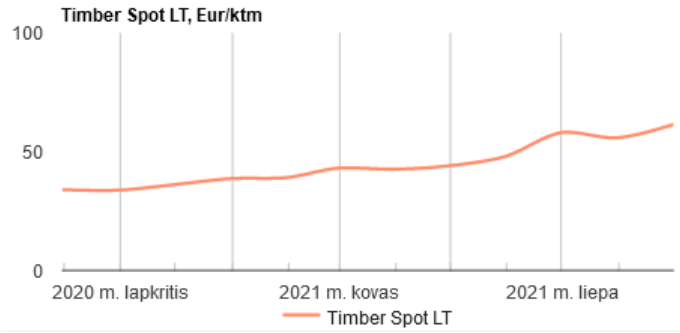

Paskutinis taškas 2021-08-31

Vėliausio 2021-09-21 aukciono rezultatai

BK prekybos rodikliai prieš aukcioną 11 00

Vėliausias aukcionas					Kitas aukcionas			
					Pirkimo		Pardavimo	
Laikotarpis	Produktas	Sandorių kiekis, MWh	Vėliausia kaina, Eur/MWh	Kainos pokytis	Amount, MWh	Average price, Eur/MWh	Average price, Eur/MWh	Amount, MWh
Smulkinta mediena								
SPOT	Smulkinta mediena	54 320	16.19	0.00 %	34 440	17.26	21.27	6 580
M10-2021	Smulkinta mediena	21 000	16.84	0.00 %	56 280	16.82	20.00	11 760
M11-2021	Smulkinta	31 640	17.42	0.00 %	49 560	16.76	21.00	2 800

	mediena							
Q04-2021	Smulkinta mediena	51 590	16.37	-16.86 %	178 640	17.07	18.85	28 490
Q01-2022	Smulkinta mediena	4 550	22.00	0.00 %	258 440	17.11	20.00	3 640
WIN-2021	Smulkinta mediena	0	-	0.00 %	176 400	15.52	22.00	50 400
Medienos granulės								
SPOT	Medienos granulės	670	25.60	0.00 %	920	29.11	36.50	870
WIN-2021	Medienos granulės	0	-	0.00 %	240	25.00	38.00	240
Lignino ir biokuro mišinys								
SPOT	Lignino ir biokuro mišinys	0	-	0.00 %	350	10.60	10.60	350

BK prekybos rodikliai po auciono 14 30

Vėliausias aukcionas					Kitas aukcionas			
					Pirkimo		Pardavimo	
Laikotarpis	Produktas	Sandorių kiekis, MWh	Vėliausia kaina, Eur/MWh	Kainos pokytis	Amount, MWh	Average price, Eur/MWh	Average price, Eur/MWh	Amount, MWh
Smulkinta mediena								
SPOT	Smulkinta mediena	38 430	18.21	+12.52 %	20 860	17.89	0.00	0
M10-2021	Smulkinta mediena	14 560	19.69	+14.47 %	0	0.00	0.00	0
M11-2021	Smulkinta mediena	9 800	21.07	+17.32 %	17 080	18.26	0.00	0
Q04-2021	Smulkinta mediena	59 290	18.10	-5.69 %	73 920	18.97	16.80	23 100
Q01-2022	Smulkinta mediena	35 490	19.08	-15.30 %	186 550	18.92	0.00	0
WIN-2021	Smulkinta mediena	5 040	22.00	+22.95 %	119 280	17.36	0.00	0
Medienos granulės								
SPOT	Medienos granulės	1 970	30.52	+17.69 %	0	0.00	0.00	0
WIN-2021	Medienos granulės	0	-	0.00 %	240	30.00	0.00	0
Lignino ir biokuro mišinys								
SPOT	Lignino ir biokuro mišinys	350	10.60	0.00 %	0	0.00	0.00	0

Tiekiamo biokuro kaina

Data: 2021-09

Kuro rūšis: Smulkinta mediena

Mato vienetai: Eur/MWh

Eur/mwh

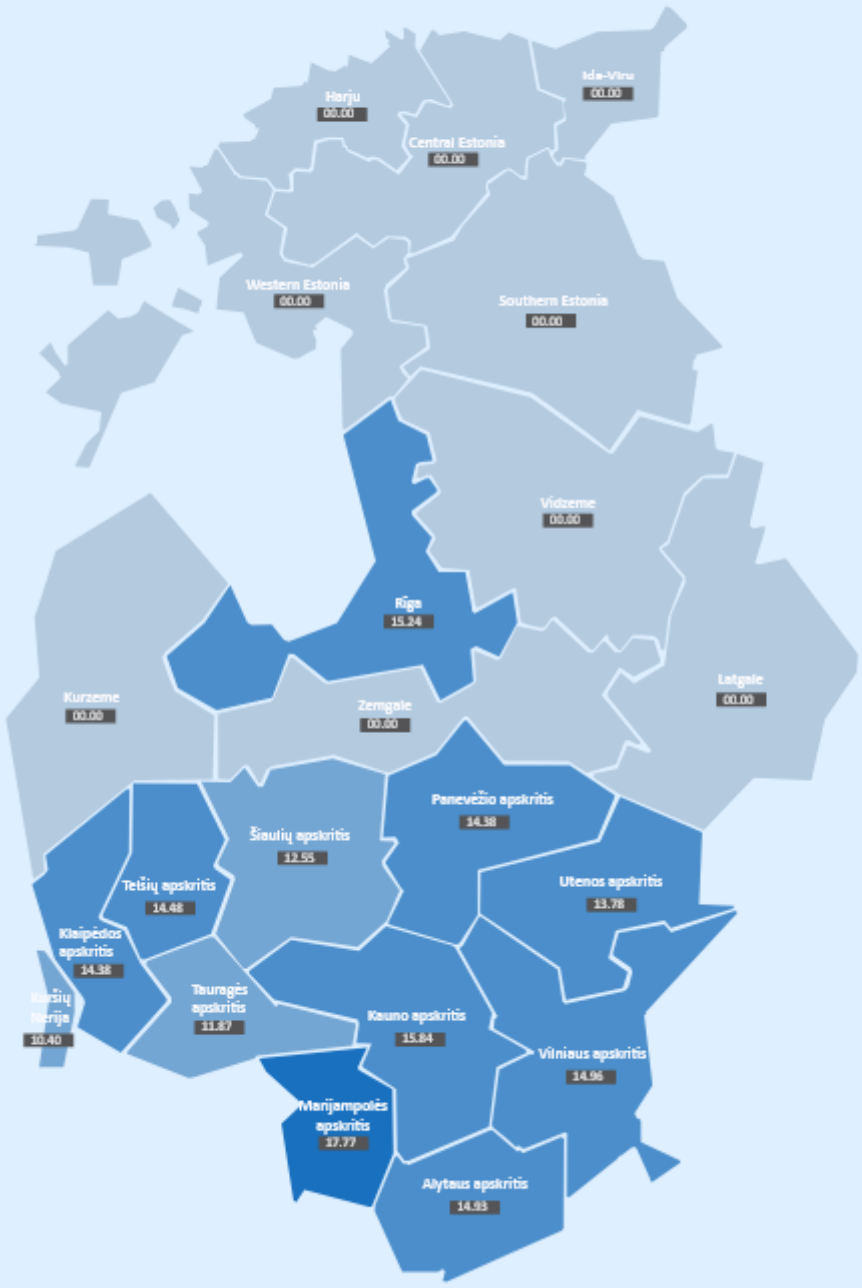

Kaina pateikiama Eur/MWh be PVM

Konkretų mėnesį patiekto biokuro vidutinė svertinė kaina.

IS-917/642-III-2 priedas

VERT 2021-09-20 pranešimas. Startuoja VERT elektros kainų palyginimo skaičiuoklė: tereikia žinoti, kiek elektros suvartojate per mėnesį ar metus
TN: tn

Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (VERT) įrankis – skaičiuoklė *skaiciuokle.vert.lt*, – leis patogiai ir greitai priimti sprendimą dėl elektros energijos tiekėjo.

Jei nepavyksta peržiūrėti aukščiau esančio vaizdo įrašo, paspauskite <ČIA>

„Kainų palyginimo skaičiuoklė – itin patogus įrankis, kuris palengvins pasirinkimo procesą, leis išvengti painiavos renkantis tiekėją bei bandant palyginti skirtingų tiekėjų siūlomus elektros energijos tiekimo planus. Skaičiuoklėje galima pamatyti preliminarias tiekėjų siūlomas kainas pagal suvartojamą elektros energijos kiekį. Tai, kas daugeliui skamba sudėtingai, iš tiesų pasiekiama keliais nesudėtingais žingsniais“, – tvirtina VERT pirmininkas Renatas Pocius.

Anot R. Pociaus, panašią kainų palyginimo skaičiuoklę yra įsidiegę ir airiai bei suomiai. „Kurdami kainų palyginimo skaičiuoklę pasinaudojome gerąja Airijos bei Suomijos praktika. Šiose šalyse liberalizacijos procesas jau baigtas. Reguliuotojai aktyviai prisidėjo prie sėkmės, kad visi pasirinktų tiekėją. Tikimės, kad vartotojai teigiamai įvertins ir Lietuvos reguliuotojo pastangas.“

Skaičiuoklę rasite svetainėje www.vert.lt. Elektros kainų pasiūlymų skaičiuoklė pasiekiama ir šiais adresais: *skaiciuokle.vert.lt* bei https://skaiciuokle.vert.lt. Skaičiuoklė prieinama, naudojantis šiomis interneto naršyklėmis: *Microsoft Edge, Mozilla Firefox, Apple Safari, Google Chrome, Opera Browser*.

Kainų palyginimo skaičiuokle naudotis nesunku: tereikia žinoti, kiek elektros energijos suvartojate per mėnesį arba per metus. Įvedus šį skaičių, kainų palyginimo skaičiuoklė suras visus pasiūlymus, puslapio viršuje rodydama pigiausią variantą (1 pav.).

1 pav. Planų pasiūlymai

Kainų palyginimo skaičiuoklėje pateikiamos preliminarios elektros energijos planų kainos. Vartotojas, išsirinkęs jam labiausiai tinkantį planą, bus nukreipiamas į konkretaus elektros tiekėjo tinklalapį, kuriame galės išsirinkti konkretų planą ir su tiekėju sudaryti sutartį, rinktis papildomas naudas ir nuolaidas.

Kainų palyginimo skaičiuoklėje palankiausią kainą galima rasti ir pagal tai, kuriuo paros metu daugiau elektros energijos suvartojate (2 pav.), palyginti pasiūlymus pagal elektros energijos kilmę (3 pav.). Elektros energijos tiekėjų planus galima palyginti pagal kainos fiksavimo trukmę, pavyzdžiui, fiksuotus 1–12 mėn., 13–24 mėn. ar ilgesnių nei 2 metų trukmės kainų pasiūlymus (4 pav.).

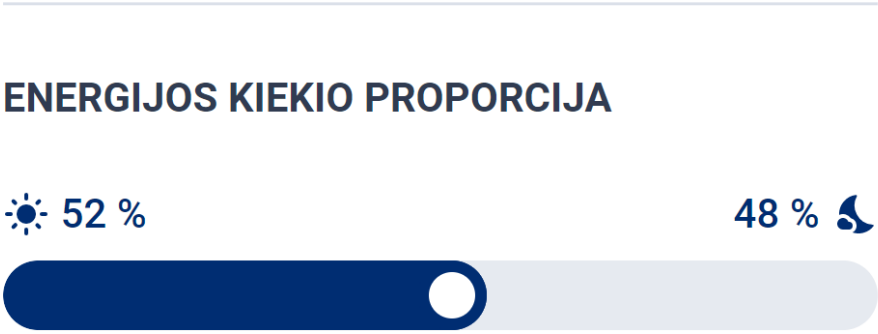

2 pav. Kainų palyginimas pagal energijos kiekio proporciją

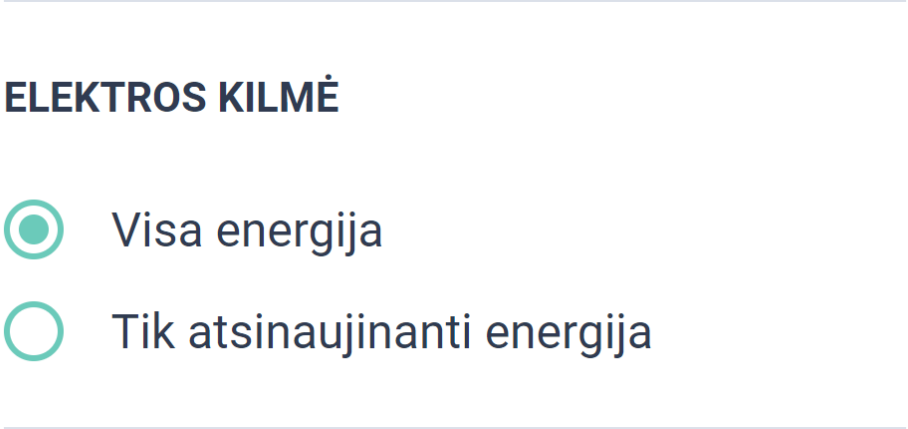

3 pav. Kainų palyginimas pagal elektros kilmę

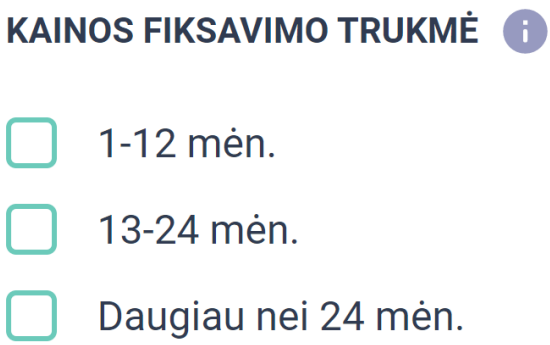

4 pav. Kainų palyginimas pagal kainos fiksavimo trukmę

Palyginti tiekėjų pasiūlymus galima ir pagal plano tipą (5 pav.), t. y. pasirenkant vienos arba dviejų laiko zonų planą. Tiesa, jeigu šiuo metu neturite dviejų laiko zonų skaitiklio, tačiau norite plano su dviejų laiko zonų kainodara, jūsų sutarties įsigaliojimas galimai užtruks, kol AB „Energijos skirstymo operatorius“ pakeis jūsų skaitiklį.

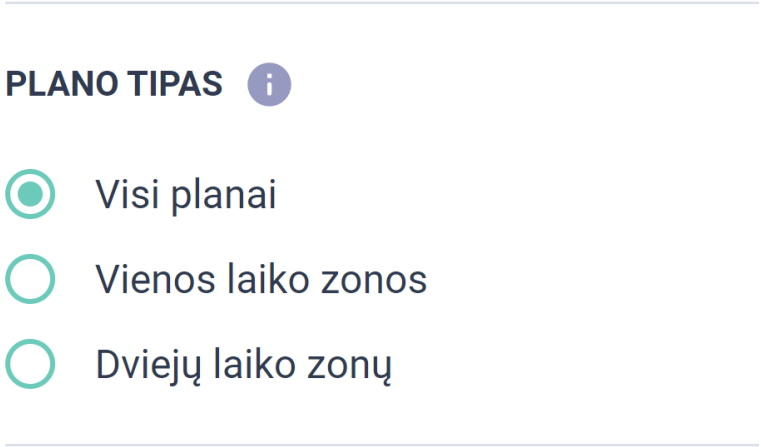

5 pav. Kainų palyginimas pagal plano tipą

Kainų palyginimo skaičiuoklėje pateikiama detali informacija apie tai, kas sudaro elektros energijos sąskaitą (6 pav.). Visos šios išvardintos detalės leis lengviau priimti sprendimą.

Kas sudaro sąskaitą

Vidutinė kaina už 1 kWh (su PVM)	Eur/kWh	0.16740
Fiksuotų mėnesinių įmokų suma (su PVM)	Eur/mėn.	0.00
Tiekėjo kainos dalys (su PVM)		
Dieninio tarifo vidutinė kaina už 1 kWh	Eur/kWh	0.10547
Naktinio tarifo vidutinė kaina už 1 kWh	Eur/kWh	0.07147
Tiekėjo fiksuotų mėnesinių įmokų suma	Eur/mėn.	0.00
Dieninio tarifo kaina už 1 kWh	Eur/kWh	0.10547
Naktinio tarifo kaina už 1 kWh	Eur/kWh	0.07147
Fiksuota mėnesinė kaina	Eur/mėn.	0.00
Valstybės reguliuojamos kainos dalys (su PVM)		
Persiuntimo paslaugos planas Standartinis		
Dieninio tarifo persiuntimo kaina už 1 kWh	Eur/kWh	0.08200
Naktinio tarifo persiuntimo kaina už 1 kWh	Eur/kWh	0.04600
Fiksuota mėnesinė persiuntimo kaina	Eur/mėn.	0.00
VIAP	Eur/kWh	0.01217
Skirstymo dedamoji	Eur/kWh	0.00136

6 pav. Detali informacija apie tai, kas sudaro elektros energijos sąskaitą

VERT ekspertų konsultacijos visoje Lietuvoje

VERT ekspertai visoje Lietuvoje konsultuoja besidominčius elektros energijos tiekėjo pasirinkimu, atsako į visus rūpimus klausimus, pasakoja, kodėl svarbu pasirinkti elektros energijos

tiekėją, kiek elektros energijos tiekėjų yra, kur kreiptis, norint pasirinkti elektros energijos tiekėją, ką daryti, jeigu kyla neaiškumų tolesniuose etapuose, kas bus, jeigu nepasirinks elektros energijos tiekėjo, kas yra garantinis tiekimas. Suteikia informacijos apie tai, į ką svarbu atkreipti dėmesį sudarant sutartis su elektros energijos tiekėjais, supažindina su nauju VERT įrankiu – kainų palyginimo skaičiuokle.

„Džiaugiuosi, jog profesionalios VERT ekspertų konsultacijos itin populiarios. Tiek vasaros metu, tiek prasidėjus rudeniui gyventojai aktyviai domisi elektros tiekėjų pasirinkimu, užduoda jiems rūpimus klausimus. Elektros rinkos liberalizacija vyksta sklandžiai ir efektyviai. Pirmame elektros tiekėjo pasirinkimo etape elektros tiekėją pasirinko 99 proc. vartotojų. Tikiuosi, jog ne ką mažiau sėkmingas bus ir jau įsibėgėjęs antrasis elektros rinkos liberalizacijos etapas“, – sako VERT pirmininkas R. Pocius.

VERT ekspertai jau lankėsi 42 savivaldybėse (7 pav.). **Rugsėjo 23 d. nuo 12 iki 15 d. VERT ekspertai konsultuos V. Kudirkos aikštėje, Vilniuje. Visi besidomintys bus informuoti apie elektros energijos tiekėjo pasirinkimą, supažindinti su nauju VERT įrankiu – kainų palyginimo skaičiuokle.**

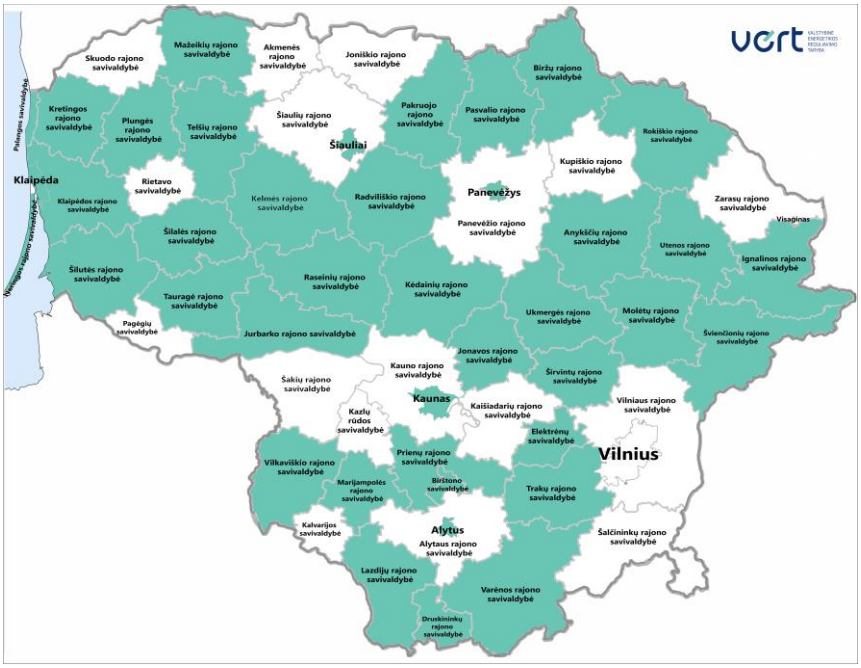

7 pav. VERT ekspertų aplankyti Lietuvos rajonai (mėtinė spalva)

Daugiau informacijos apie tai, kas vyksta ir kodėl

Elektros rinkos liberalizacija vyksta visoje Europos Sąjungoje. Lietuva šį procesą pradėjo dar 2009-aisiais, o dabar žengia paskutiniuosius jo žingsnius. Estija tai padarė 2013 m., o Latvija – 2015 m.

Konkurencinga elektros energijos rinka – valstybės sprendimas nuosekliai atsisakyti monopolinių sąlygų, nebereguliuoti elektros energijos kainos ir pereiti prie konkurencingos elektros tiekimo rinkos. Tai užtikrins aukštą paslaugų kokybę už geriausią kainą – Lietuvoje anksčiau buvo atvertos kitos rinkos šakos, pavyzdžiui, mobiliojo ryšio sektorius, kuris dabar yra vienas iš efektyviausių Europoje. Europos valstybėse tik atvirai konkuruojančios įmonės gali pasiūlyti geriausią kainos ir paslaugos kokybės santykį.

Valstybė toliau reguliuos tik kai kurias kainos dedamąsias: už elektros energijos perdavimo, skirstymo ir viešuosius interesus atitinkančias paslaugas. Elektros energijos įsigijimo ir tiekimo kainas nustatys konkurencija ir kaina biržoje.

Konkurencinga elektros tiekimo rinka pasiūlys ir kitų naudingų sprendimų Lietuvos gyventojams: naujas paslaugas, įvairesnius planus (pvz., elektros pardavimą kartu su kitomis, ryšio paslaugomis ir pan.), palankesnius tarifus, išmaniuosius sprendimus ir pan.

Pasirinkę tiekėją, elektros energiją pirksite pigiau nei garantinio tiekimo atveju. Tiekimo įmonėms konkuruojant, gausite geresnį aptarnavimą ir galėsite rinktis iš įvairių jums siūlomų papildomų paslaugų.

Kada tai įvyks ir ką reikės daryti?

Rinkos liberalizavimo etapai yra nustatyti remiantis Lietuvos Respublikos elektros energijos energetikos įstatymu, kuriame apibrėžta, kaip ir kada vartotojams bus nutrauktas visuomeninis tiekimas. Vartotojai negali pasirinkti ir būti perkelti į kitą etapą, likti visuomeniniame tiekime gali tik iki įstatyme numatyto termino.

Jeigu mokate pagal vidutinį suvartojimą, tokiu atveju apskaičiavimas, į kurį etapą vartotojas patenka, vykdomas pagal vidutinį elektros energijos suvartojimą.

Kas sudaro elektros kainą?

Elektros energijos kainą sudaro šios dalys (8 pav.):

1. Elektros energijos produkto kaina – VERT nereguliuojama kainos dalis, nepriklausomi elektros energijos tiekėjai konkuruoja, siūlydami kainas.
2. Tiekimo kaina – VERT nereguliuojama dalis, nepriklausomi elektros energijos tiekėjai konkuruoja, siūlydami kainas. Šią dalį sudaro veiklos sąnaudos, patirtos vykdant elektros energijos tiekimą vartotojams.
3. Elektros energijos perdavimo kaina – VERT reguliuojama dalis, ją sudaro perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudos dėl elektros energijos persiuntimo aukštos įtampos elektros energijos perdavimo tinklais.
4. Sisteminių paslaugų kaina – VERT reguliuojama dalis, paslaugos, kurios užtikrina energetikos sistemos darbo stabilumą ir patikimumą, sisteminių avarijų prevenciją ir likvidavimą, reikiamą galios rezervą bei pralaidumą perdavimo tinklais laikantis nustatytų elektros energijos tiekimo kokybės ir patikimumo ribų.
5. Elektros energijos skirstymo kaina – VERT reguliuojama dalis, ją sudaro skirstomųjų tinklų įmonių, paskirstant elektros energiją vidutinės ir žemos įtampos tinklais, patiriami kaštai. Elektros energijos skirstymo kaina priklauso nuo įtampos, iš kurios vartotojai gauna (vartoja) elektros energiją.
6. Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos (VIAP) kaina – VERT reguliuojama dalis, skirta elektros energijos gamybai iš atsinaujinančių energijos išteklių, balansavimui perdavimo ir skirstymo tinkle, centralizuotai prekybai bei kitoms VIAP sąnaudoms, tokioms kaip atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių prijungimas, VIAP paslaugų administravimas ir pan.
7.

8 pav. Visuomeninė elektros energijos kaina 2019–2021 m.

Daugiau informacijos apie dažnai užduodamus klausimus galite rasti ***ČIA****.*

LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJA

V. Gerulaičio g. 10
LT-08200 Vilnius
Tel. (8-5) 2667025
info@lsta.lt, www.lsta.lt

Juridinių asmenų registras
VĮ „Registrų centras“ Vilniaus filialas
Įmonės kodas 124361985
Atsiskaitomoji sąskaita
LT27 7044 0600 0125 7217 AB SEB bankas

Lietuvos savivaldos institucijoms, 2021-09-22 Nr. 89
Lietuvos savivaldybių asociacijai Į Nr.

DĖL ŠILDYMO SEZONO PRADŽIOS POREIKIO

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija (toliau – Asociacija) sulaukia šilumos vartotojų paklausimų, kada atskiruose miestuose bus pradėtas šildymo sezonas ir daugiabučius namus pasieks šiluma. Žinoma, Asociacija suteikia vartotojams informaciją, kad vartotojai patys gali nuspręsti dėl šildymo sezono pradžios savo daugiabutyje, nepažeidžiant higienos normų reikalavimų. Šia galimybe daugiabučių gyventojai naudojasi vangiai, jie nėra pakankamai organizuoti, o pastatų administratoriai neinicijuoja šildymo sezono anksčiau nei jį paskelbia savivaldybė.

Esamomis lauko oro sąlygomis, kuomet paros vidutinė lauko oro temperatūra yra apie 6-8 °C šilumos, sovietinės statybos nešiltintuose daugiabučiuose vidaus patalpų oro temperatūra tampa nepakankama, žmonės šąla (ypatingai paskutinių ir pirmų aukštų bei kraštinių butų gyventojai), šildosi elektra, kurios kWh kaina yra 2-3 kartus didesnė (apie 15 ct/kWh) lyginant su centralizuoto šilumos tiekimo (toliau – CŠT) šiluma (5-7 ct/kWh), skundžiasi nekokybiška CŠT paslauga. Kad to išvengtume, reikalinga savalaikė greita reakcija į šilumos vartotojų poreikius, užtikrinant jų teisėtą lūkestį – gyventi higienos normų nustatytomis sąlygomis visuose butuose, nepriklausomai kurioje pastato vietoje yra jų gyvenamosios patalpose ir nenaudoti brangios elektros šildymui.

Asociacija atliko skaičiavimus ir nustatė, kad, esant dabartinei vidutinei rugsėjo mėn. šilumos kainai 5 ct/kWh su PVM ir vidutinei paros temperatūrai apie +7 °C, viena šildymo diena 60 m^2 vidutiniam sovietinės statybos nešiltinto daugiabučio namo butui kainuoja apie **1 Eur/diena/butui**. Atitinkamai naujiems ir renovuotiems daugiabučiams – apie 0,30 Eur/diena/butui, labai prastos būklės pastatams – apie 1,30 Eur/diena/butui. Akivaizdu, kad visiems daugiabučiams pradėti šildymo sezoną ir suteikti normalias gyvenimo sąlygas pereinamuoju laikotarpiu kainuoja labai nedaug, o žala atskirų būtų gyventojams šąlant gali būti nepalyginamai didesnė (išlaidos šildymui elektra, susirgus vaistams ir nedarbingumui kompensuoti). Pastebėtina, kad absoliuti dauguma daugiabučių šilumos punktų turi galimybę automatiškai reguliuoti šilumos tiekimą į patalpas, priklausomai nuo lauko oro temperatūros, todėl tiksliai reguliuoja šildymo režimą ir neperkaitina patalpų atšilus orams lauke.

Atkreiptinas dėmesys, kad teisės aktai jau nuo 2020 m. suteikia laisvę savivaldybėms pradėti šildymo sezoną savo nuožiūra, neatsižvelgiant į sąlygą, kad iš eilės 3 parų vidutinė lauko oro temperatūra būtų ne aukštesnė kaip +10 °C. Šildymo sezono pradžią ir pabaigą, atsižvelgdama į faktines lauko oro temperatūras, nustato savivaldybės institucija, įvertindama, kad patalpose būtų palaikoma higienos normomis nustatyta temperatūra ir užtikrinama gyventojų teisė į kokybišką šildymą. Kartu pažymime, kad dalis pastatų šildymo sistemų prižiūrėtojų vis dar neparuošė pastatų šildymo sezonui ir dėl to gali uždelsti šildymo pradžią.

Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, raginame savivaldos institucijas imtis iniciatyvos ir neatidėlioti šildymo sezono pradžios daugiabučiams, užtikrinant higienos normas gyvenamosiose patalpose, nes tai ypač svarbu pandemijos laikotarpiu, o kainuoja santykinai nedaug.

Asociacijos prezidentas dr. Valdas Lukoševičius

Paulauskas, tel. (85) 266 7096, el. p. mantas@lsta.lt

LŠTA 2021 m. rugsėjo 23 d. PRANEŠIMAS ŽINIASKLAIDAI

GYVENTI ŠILTAI AR ŠALTI? KĄ TAI REIŠKIA?

Pastarosiomis dienomis viešojoje ir socialinėje erdvėje gausu diskusijų: „šildyti ar taupyti?“. Žmones baugina brangstanti energija, tačiau pamirštama, **kad tai žiemos mėnesių prognozė**. O kaip šiuo metu išgyventi? Juk dažname būste jaučiama nemaloni temperatūra ir drėgmė. Dalis visuomenės piktinasi, kad priversti šalti, todėl perka elektrinius šildytuvus ir kolektyvinio šildymo problemas sprendžia savarankiškai.

Savivaldybės ankstyvą šildymą jungia tik savo valdomiems objektams, kaip darželiai, mokyklos. Verslo subjektai paprastai turi galimybę šildymą įsijungti ir atsiskaityti už suvartotą energiją individualiai, todėl priima sprendimus savo nuožiūra. **O kaip su daugiabučių namų šildymo pradžia?** Dalis žmonių ragina neskubėti, nes taip „sutaupytų“ pinigų dėl mažesnių šildymo sąskaitų. Ar tikrai? Ar pasiremiama skaičiais ar tai tik „jausmai“? Ar įvertinama pati gyvenimo kokybė? P**asvarstykime, pasiremdami faktiniais skaičiavimais ir vartotojų teisėmis.**

Kiek suvartojama ir nuo ko priklauso šilumos suvartojimas konkrečiame daugiabutyje? Kadangi į kiekvieną pastatą patenkantį bendrą šilumos kiekį tiksliai išmatuoja šilumos skaitiklis, tai iš bendrojo kiekio išskaičiavus šiluminę energiją, sunaudotą karšto vandens ruošimui ir jo temperatūros palaikymui („gyvatuko“ mokestis) likusi šiluma priskiriama šildymo poreikiams – kai šildymo sistema įjungta ir joje cirkuliuoja tinklo vanduo. Šis šilumos kiekis kiekvienam pastate skirtingas, tačiau jo dydį **labiausiai lemia išorės oro temperatūra**. Vidutinis Lietuvoje **šildymui per mėnesį** suvartojamas šilumos kiekis daugiabutyje, priklausomai nuo temperatūros skirtumo pastato viduje ir išorėje pateikiamas šioje diagramoje.

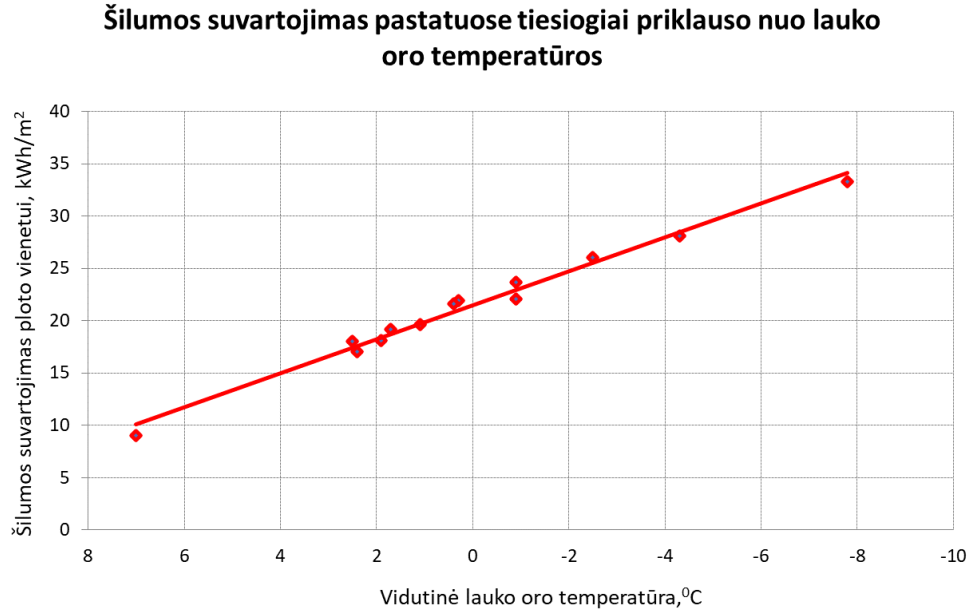

Taigi, už lango esant „rudeniško“ oro temperatūrai apie +7°C, kad palaikyti įprastą šildymo metu patalpų vidaus temperatūrą +20°C sovietinės statybos nešiltintuose daugiabučiuose (dažnu atveju temperatūra butuose atvėsta iki 16-17 °C), reikia sunaudoti apytiksliai 10 kWh/m^2 šiluminės energijos per mėnesį, o padalinus į 30 parų gautume, kad **per parą tesunaudojama apie 0,3 kWh/m^2**. Padauginus šį dydį iš vidutinio buto ploto (60 m^2) ir įvertinant šilumos kilovatvalandės kainą (EUR/kWh), kuri šių metų rugsėjo mėnesį siekia apie 0,05 EUR/kWh, gautume, kad paros išlaidos šildymui **nekainuoja ir 1 EUR vidutinio dydžio butui**. Esant žemesnei temperatūrai,

pavyzdžiui + 4ºC, šilumos suvartojimas padidėtų iki 15 kWh/m^2, atitinkamai vidutinio buto šildymas kainuotų apie 2 EUR per parą.

Absoliuti dauguma Lietuvos daugiabučių turi įrengtus automatizuotus šilumos punktus, kurie šildymą reguliuoja pagal lauko oro temperatūrą. Pavyzdžiui, esant lauke 18-20ºC šilumos, šildymo sistema visiškai atvėsta ir energija šildymui nebenaudojama. Kiekvieno daugiabučio namo šildymo sistemos prižiūrėtojas (administratorius ar bendrijos primininkas) gali keisti šilumos punkto jautrumą išorės temperatūrai ir nustatyti individualų šildymo režimą pagal namo gyventojų poreikį.

Kiekvienas namas **gali praktiškai pasitikrinti, kiek šilumos sunaudojo šildymui**. Pavyzdžiui, koks buvo sąskaitos dydis praėjusių metų spalio mėnesį, padalinus šį dydį iš spalio mėnesio šildymo dienų skaičiaus galima tiksliau sužinoti vienos dienos šildymo išlaidas. Dar tiksliau tai atspindėtų pilno mėnesio (pavyzdžiui, lapkričio) šildymo sąskaitos dydis. Padalinus išlaidas šildymui iš dienų skaičiaus ir įvertinus šilumos kainos pasikeitimą (jis kol kas nereikšmingas) galima numatyti gauti vienos paros šildymo išlaidas. Žinoma, šį dydį pakoreguos faktinė lauko temperatūra dabartiniu laikotarpiu. Teisiniu požiūriu sudarytos visos sąlygos pastato bendraturčiams priimti savarankišką sprendimą dėl šildymo sezono pradžios. Deja, šio sprendimo priėmimą turi organizuoti pastato valdytojas, o **tai papildomas rūpestis, kurio dažnas administratorius ar bendrijos pirmininkas vengia**. Tokioje situacijoje klausimą „šalti ar šildytis?“ turi kelti patys gyventojai. Jeigu pastato valdytojas nereaguoja į gyventojų prašymus – jį galima pakeisti. Nors tai nėra paprasta...

Apibendrintai vertinant, pereinamuoju laikotarpiu, kai lauke vidutinė oro temperatūra yra apie 6-8 ºC, centralizuotas šildymas yra santykinai pigus – dabartinėmis kainomis 1-2 EUR parai. Jeigu palyginus, kad kambario pasišildymas 1 kW galios elektriniu šildytuvu 5 valandas kainuoja apie 0,75 EUR (parai 3,6 EUR), tai verta susimąstyti gal geriau gyventi komfortiškai, tolygiai šildomame bute (o ne atskirame kambaryje), nes **šildymo išlaidos pereinamuoju rudens laikotarpiu nėra didelės**.

Kitas klausimas – higienos sąlygos, kurias turėtų užtikrinti šildymo sistema ir palaikyti 20-22ºC patalpose. Peršalimai, išlaidos vaistams, prarastas darbingumas – **ar tai nekainuoja daugiau?** O kiek kainuoja gyvenimo kokybė?

Svarstant kada pradėti, deja, kol kas kolektyvinio šildymo sezoną, atsakingos įstaigos turėtų „nekankinti“ žmonių ir užtikrinti privalomas higienos sąlygas pagal teisės aktų reikalavimus. Kokia čia gerovės valstybė šąlant nešildomame būste? Lietuvos piliečiai turi gyventi oriai ir sveikai. Sanitarinės normos tam ir sukurtos, kad jų laikytųsi.

Centralizuotai tiekiama šiluma visus metus cirkuliuoja iki kiekvieno pastato. Šildymo įjungimas techniškai galimas bet kuriuo metu, jeigu tik pastato valdytojas pasiruošęs įjungti šildymą, o gyventojai to nori. Jeigu gyventojai nepriima tokio sprendimo, už juos tai padarys savivaldybė, tačiau, greičiausiai, su dideliu pavėlavimu.

Daugiau informacijos:

Valdas Lukoševičius
LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJA
Prezidentas
www.lsta.lt

R. Zabarauskas. INFO_LŠTA pranešimas žiniasklaidai

From: Rimantas Zabarauskas <rimantas.zabarauskas@gmail.com>
Sent: Thursday, September 23, 2021 6:51 PM
To: Alvita <alvitaarman@gmail.com>; Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija <info@lsta.lt>
Subject: Re: INFO_LŠTA pranešimas žiniasklaidai

Gerb. šilumos tiekėjų asociacija,

Jūsų rugsėjo 23 d. pranešime kalbama apie jau gerokai įgrįsusią praktiką kasmet "deklaruoti" šildymo sezono pradžią, kuri panaši į atgyveną.

Kategorija "šildymo sezono pradžia" turėjo būti seniai likviduota. Kadangi į pastatų įvadus šilumnešis tiekiamas ištisus metus, visi vartotojai (viešieji pastatai ir gyventojai) gauna šilumą ištisus metus. Kiek tos šilumos vartoti, jie nusprendžia patys. Prižiūrėtojui nesudėtinga atsukti 2 sklendes šildymo kontūre. Tiesa, prižiūrėtojas dar privalo neieškoti daugelio priežasčių neatsukti 2 sklendžių, šiandien jis tam ras 10 priežasčių.

Kas draudžia vartotojams pasišildyti vėsią vasarą? darželiui arba daugiabučiui? Netikėtų šuolių šilumos vartojime ir siurprizų šilumininkams nebus, nes jie puikiai orientuojasi koks šilumos poreikis tikėtinas ateinančiomis dienomis.

Todėl tokį anachronizmą kaip "šildymo sezono pradžia/pabaiga" reikia iš teisinės aplinkos pašalinti. Jis gali išlikti tik pasakose ir tautosakoje.

Jūsų pastabos apie administratorių nenorą dirbti gyventojų problemoms labai teisingos, tačiau tiems dalykams pataisyti reikia antžmogiškų pastangų... mūsų šalyje nėra jėgos, galinčios tas bėdas bent suprasti, tuo labiau įveikti.

Komfortiško šildymo sezono!

Rimantas Zabarauskas

---------- Forwarded message ---------
Nuo: **Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija** <info@lsta.lt>
Date: 2021-09-23, kt, 13:45
Subject: INFO_LŠTA pranešimas žiniasklaidai
To:

Laba diena,

Siunčiame **Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos šiandien išplatintą pranešimą žiniasklaidai „Gyventi šiltai ar šalti? Ką tai reiškia?“,** kurį taip pat rasite mūsų interneto svetainėje www.lsta.lt, tiesioginė nuoroda https://lsta.lt/aktualijos/gyventi-siltai-ar-salti-ka-tai-reiskia/.

Pagarbiai

LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJA
tel.: (8-5) 266 7025, el.paštas: info@lsta.lt

LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJA

V. Gerulaičio g. 1
LT-08200 Vilnius
Tel. (8-5) 2667025
Faks. (8-5) 2356044
info@lsta.lt, www.lsta.lt

Juridinių asmenų registras
VĮ „Registrų centras“ Vilniaus filialas
Įmonės kodas 124361985
Atsiskaitomoji sąskaita
LT27 7044 0600 0125 7217 AB SEB bankas

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai 2021-09-23 Nr. 90
Į Nr.

DĖL FINANSAVIMO DAUGIABUČIŲ NAMŲ VIDAUS ŠILDYMO IR KARŠTO VANDENS SISTEMŲ MODERNIZAVIMUI

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos (toliau – Asociacija) atstovai rugsėjo 13 d. dalyvavo Aplinkos ministerijos pasitarime su aplinkos ministru gerb. Simonu Gentvilu ir kitais ministerijos specialistais. Pasitarime buvo sutarta, kad Asociacija pateiks savo įžvalgas ir pasiūlymus dėl daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimo, dar kitaip vadinamos „mažosios renovacijos“ finansavimo priemonei, kadangi ši priemonė praktiškai nevyksta dėl netinkamo organizavimo ar biurokratinių procedūrų, nors poreikis yra didelis.

Asociacija jau anksčiau išsakė prašymą, kad „mažosios renovacijos“ finansavimo sąlygos būtų suvienodintos su daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos, patvirtintos LR Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 23 d. nutarimu Nr. 1213, sąlygomis. Šiuo raštu siūlome paramos „mažajai renovacijai“ priemonių ir sąlygų pakeitimus, neapsiribojant finansavimo sąlygų aprašu, bet pagal poreikį ir kituose teisės aktuose, kurie leistų sklandžiau panaudoti „mažosios renovacijos“ priemonei skirtas lėšas, siekiant daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimo.

„Mažosios renovacijos“ priemonei siūlome numatyti šiuos pakeitimus:

1. Kompensacinių išmokų formą keisti į paramos formą ir įgyvendinti Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo 1^1 straipsnį, kuris reglamentuoja, kad *Valstybės parama teikiama kompensuojant 30 procentų priemonių įgyvendinimo kainos, jeigu įgyvendinant atnaujinimo projektą daugiabučiame name įrengiamas atskiras automatizuotas šilumos punktas ar modernizuojamas esamas neautomatizuotas šilumos punktas, įrengiami balansiniai ventiliai ant stovų ir (ar) pertvarkomos ar keičiamos šildymo ir (ar) karšto vandens sistemos, butuose ir kitose patalpose įrengiant individualios šilumos apskaitos prietaisus ar šilumos daliklių sistemą ir (ar) termostatinius ventilius; šiuo atveju šio straipsnio 1 dalyje nustatyti valstybės paramos teikimo reikalavimai (*Asociacijos pastaba: pasiekti ne mažesnę kaip C pastato energinio naudingumo klasę ir sumažinti šiluminės energijos sąnaudas įgyvendinus projektą ne mažiau kaip 40 procentų*), netaikomi;*
2. Sudaryti sąlygas pareiškėjams gauti lengvatinį kreditą su fiksuotomis palūkanomis;
3. Šilumos tiekėjas galėtų būti tiek pareiškėjas, tiek finansinės paramos gavėjas;
4. 100 proc. kompensuoti projektinės dokumentacijos, Statybų įstatymo nustatyta tvarka, parengimą (Paprastojo remonto aprašą, kt. dokumentus);
5. 100 proc. kompensuoti projekto administravimo išlaidas;
6. Apmokėti nepasiturintiems gyventojams tenkančias projekto įgyvendinimo išlaidas;
7. Kompensacijas už šildymą ir karštą vandenį gaunantys vartotojai neturi trukdyti (prieštarauti) vidaus sistemų modernizavimui, todėl neigiami jų balsai nedalyvauja sprendimų priėmime;
8. Būsto energijos taupymo agentūrai parengti tipines sutartis tarp paraiškos teikėjo (šilumos tiekėjo) ir paramos gavėjo (administratorių, bendrijų).

9. Į tinkamų finansuoti išlaidų sąrašą įtraukti automatizuotų šilumos punktų, kurie automatiškai palaiko nustatytas karšto vandens ir šildymo temperatūras, atskirų susidėvėjusių dalių ar elementų keitimą (šilumokaičių, cirkuliacinių siurbliu ir t.t.) su sąlyga, kad projektas apims ir vidaus sistemų balansavimą, ir individualios šilumos apskaitos butuose įrengimą;
10. Iš tinkamų finansuoti priemonių išbraukti alternatyvius karšto vandens gamybos įrenginius, kaip žalingą priemonę visai centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemai (detalesni argumentai pateikti Asociacijos 2020-07-13 rašte Nr. 77 „Dėl Klimato kaitos programos kompensacinių išmokų daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimui tvarkos aprašo keitimo projekto“). Alternatyvių karšto vandens gamybos įrenginių finansavimas pastatuose, prijungtuose prie centralizuotų šilumos tiekimo tinklų, nukreipia pastangas ir lėšas nuo esminių problemų sprendimo, finansiškai neatsiperka, didina pastoviąją šilumos kainos dedamąją kitiems vartotojams, o svarbiausia dubliuoja investicijas. Asociacija neprieštarauja, kad šios ir panašios investicijos būtų atliekamos tik pačių gyventojų lėšomis.

Siūlomi reglamentavimo pakeitimai kituose teisės aktuose:

1. Šilumos ūkio įstatymo 2 str. 44 punkte apibrėžta, jog „*Daugiabučio namo šilumos punkto įrenginiai būtini namo tinkamam eksploatavimui ir naudojimui, yra neatskiriama namo dalis ir šio namo butų ir patalpų savininkų bendroji dalinė nuosavybė, kurią draudžiama perduoti tretiesiems asmenims*“. Daugelyje miestų (ypač didžiuosiuose miestuose) susiklostė situacija, jog dalis šilumos punktų vis dar yra šilumos tiekėjų nuosavybėje ir šio turto už likutinę vertę nėra išsipirkę namo savininkai. Jeigu pagal dabartines finansavimo sąlygas šilumos tiekėjai patys dar investuotų 100 proc. savo lėšų į šilumos punkto atnaujinimą (paramos gavėjai yra gyventojai ir neturi teisinio pagrindo apmokėti šilumos tiekėjui), kuris neturėtų priklausyti jiems ir tokiu būdu padidėtų likutinė tokio turto vertė, tai daugiabučių namų savininkai tuo labiau nenorės išsipirkti pabrangusio turto. Todėl turėtų atsirasti įpareigojimas, kad šilumos tiekėjas, o ne gyventojai, gaudamas kompensaciją 30 proc. ir pats investuodamas likusius 70% proc. į šilumos punktų modernizavimą, jų įrengimo, eksploatavimo ir aptarnavimo sąnaudos būtų įskaičiuojamos kaip priedas į vidaus sistemų priežiūros tarifą. Apmokėjus šilumos punkto įrengimo kaštus jo nuosavybė pereitų pastato bendraturčių nuosavybei;
2. Organizuoti renovacijos schemą taip, kad pirmiausia vidaus šildymo ir karšto vandens sistemos būtų modernizuojamos pastatuose, kuriose labiausiai to reikia, nes sistema neatitinka privalomųjų reikalavimų, neefektyviai vartoja šilumą šildymui ar karšto vandens ruošimui, yra rizikų arba periodiškai įvyksta vidaus vamzdynų trūkimai ir t.t.
3. Reikalinga supaprastinti darbų ir prekių įsigijimo procedūras.
4. Tikslinis kaupiamasis mokestis vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų remontui, modernizavimui visuose daugiabučiuose, senesniuose nei 10 metų.
5. Vykdant daugiabučių namų renovaciją, pagal Vyriausybės patvirtintą programą, į projekto apimtį būtina įtraukti vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimą, įskaitant ir šilumos punktą, jei punktas neturi galimybės palaikyti vidaus patalpų temperatūrą pagal lauko oro temperatūros pokyčius.
6. Vidaus sistemų priežiūros funkcijų kokybiškai neatliekantis prižiūrėtojas gali būti keičiamas nauju laikinu prižiūrėtoju (pvz., šilumos tiekėju), kol gyventojai pasirinks nuolatinį savo pastato sistemų prižiūrėtoją.
7. Nustatyti konkrečią datą iki kada turi būti elevatoriniai šilumos punktai pakeisti naujais, o vidaus šildymo ir karšto vandens tiekimo sistema subalansuota, kad visi pastate esantys butai būtų tolygiai šildomi (kadangi visi vartotojai moka vienodai, turi gauti ir vienodai gerą šildymo kokybę).
8. Papildoma finansinė parama energetiškai neefektyviausiems ir vamzdynų avarijas patiriantiems pastatams.

9. Nustatyti aiškius, konkrečius techninius ir energetinius privalomuosius reikalavimus, kuomet būtina „mažoji renovacija“.
10. Griežtinti reikalavimus vidaus sistemų prižiūrėtojams (privalomos avarinių dalių asortimentas, pasiekiamumus bet kuriuo paros metu, šildymo ar karšto vandens nutraukimo laiko ribojimas ir pan.).
11. Reikalinga daugiau teisių šilumos tiekėjui, atliekant vidaus sistemų prižiūrėtojo kontrolę ir užtikrinant šilumos punktų efektyvų darbą;
12. Prižiūrėtojų veikla galėtų būti reguliuojama Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos. Tai lemtų skaidresnę veiklos kainodarą ir techninę veiklos kokybę.

Prašome įvertinti Asociacijos siūlymus, esant poreikiui galime organizuoti pasitarimą tarp ministerijos ir Asociacijos atstovų dėl detalesnių paaiškinimų.

Prezidentas dr. Valdas Lukoševičius

L. Paulauskas, tel. (85) 266 7096, el. p. mantas@lsta.lt

IS-917/642-III-5 priedas

VERT 2021-09-23 pranešimas. VERT skyrė įspėjimus UAB „Pakruojo šiluma“, UAB „Jetgas“, UAB „Fortis energy“
TN: tn

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) skyrė UAB „Pakruojo šiluma“, UAB „Fortis energy“ bei UAB „Jetgas“ įspėjimus dėl to, jog bendrovės nepateikė Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatyme nustatytos ataskaitos dėl vartotojų švietimo ir konsultavimo.

„UAB „Pakruojo šiluma“, UAB „Fortis energy“ bei UAB „Jetgas“ 2019 metais vykdė energijos tiekimo veiklą ir iki 2020 m. vasario 15 d. nepateikė Energetikos ministerijai ataskaitų apie per 2019 metus įgyvendintas priemones pagal su Energetikos ministerija sudarytus susitarimus.

Taip UAB „Pakruojo šiluma“, UAB „Fortis energy“ bei UAB „Jetgas“ pažeidė Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatyme įtvirtintą pareigą teikti ataskaitą. Dėl šio pažeidimo VERT bendrovėms pradėjo sankcijos – įspėjimo skyrimo – procedūrą.

Energetikos ir darnios plėtros komisija: reikalingi ilgalaikiai ir tvarūs sprendimai, kurie leistų būti mažiau priklausomiems nuo iškastinio kuro kainų augimo
LRS 2021 m. rugsėjo 23 d. pranešimas žiniasklaidai
TN: tn

Rugsėjo 22 d. Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos posėdyje Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (VERT) atstovai pristatė 2022 m. I pusmečiui prognozuojamus buitiniams vartotojams gamtinių dujų, elektros tarifų ir šilumos kainų pokyčius. Pažymėtina tai, kad š. m. birželio 29 d. Komisija domėjosi didėjančių gamtinių dujų ir elektros energijos kainų buitiniams vartotojams klausimu, kurių kilimą daugiausiai nulėmė pasaulinės rinkos kainos.

Gamtinių dujų tiekimo (įsigijimo) kaina ir pridėtinės vertės mokestis, kurie yra nereguliuojami, gamtinių dujų II grupės vartotojų galutiniuose tarifuose sudaro ¾ kainos. Daugiau nei ½ kainos sudaro gamtinių dujų įsigijimo kaina, kurią VERT nustato 2 kartus metuose. Peržiūrint gamtinių dujų įsigijimo kainas, yra įvertinama prognozuojama ateinančio pusmečio gamtinių dujų kaina ir susidaręs skirtumas už praėjusio laikotarpio prognozuotos ir faktinės gamtinių dujų produkto kainos.

Prognozuojama, kad 2022 m. I pusmečio gamtinių dujų produkto kaina gamtinių dujų biržose sieks apie 63 eurų/MWh, tačiau 2021 m. II pusmečio tarifuose buitiniams vartotojams buvo įvertinta 20,64 eurų/MWh kaina. Atsižvelgiant į tai, tikėtina, kad 2022 m. I pusmetį II grupės vartotojai, vartojantys dujas būsto šildymui, mokės kas mėnesį 34,62 eurais daugiau nei 2021 m. II pusmetį.

Šilumos kainos dalį sudaro 61 proc. kintamų sąnaudų – kuras ir šilumos aukcionuose perkama šiluma, – kurios peržiūrimos ir nustatomos kiekvieną mėnesį. Jei kuras perkamas energijos išteklių biržoje, kuro kainos nustatomos pagal faktą, o jei kuras perkamas dvišalių kontraktų pagrindu, kuro kainos nustatomos apribojant 105 proc. biržos kainos riba. Apskaičiuojant šilumos kainą ateinančiam mėnesiui, yra naudojama faktinė kuro kaina su dviejų mėnesių atsilikimu.

Šiuo metu energijos išteklių biržoje yra sudaryta kontraktų, kuriais šilumos įmonės užsitikrino apie 25 proc. artėjančiam šildymo sezonui reikalingo biokuro kiekio. Jau sudarytų kontraktų kaina rodo, kad biokuro kaina šalyje, lyginant su 2021 m. sausio mėn., gali didėti apie 40 proc. Šilumos įmonių mokama gamtinių dujų kaina (įskaitant infrastruktūros mokesčius) per metus pabrango 2 kartus. Dėl ženkliai padidėjusių kuro kainų ateinančio šildymo sezono šildymo kaina, prognozuojama, bus ketvirtadaliu aukštesnė, lyginant su ankstesniu sezonu. Pavyzdžiui, vidutinė mėnesinė šilumos sąskaita 60 kv. m. bute daug šilumos suvartojančiame nerenovuotame daugiabutyje padidės nuo 52,02 eurų iki 66,09 eurų. Pažymėtina tai, kad 59 proc. daugiabučių sudaro daug šilumos suvartojančių daugiabučių dalį. Visiškai renovuotuose daugiabučiuose namuose prognozuojamas ženkliai mažesnis kainų augimas, vidutinė mėnesinė šilumos sąskaita, prognozuojama, padidės 6 eurais ir sieks 28,32 eurus per mėnesį.

Energetikos viceministrė Inga Žilienė informavo apie sutartas priemones, mažinant centralizuotai tiekiamos šilumos kainas. Suaktyvinant biokuro rinką, pasiūlyta nustatyti Valstybinei miškų urėdijai didesnį valstybinio miško kirtimo liekanų (biokuro žaliavos) tiekimą į rinką ir įpareigoti gerinti kirtimo liekanų paėmimo iš kirtaviečių sąlygas. Prastesnės kokybės ir pigesnio biokuro naudojimas gaminant šilumą, leistų sumažinti šilumos 1 kWh kainą apie 10 proc. Taip pat būtina sistemiškai spręsti gyventojų energetinio skurdo klausimą, peržiūrint socialinės paramos schemą, sudarant galimybes atsinaujinančios energetikos privalumais pasinaudoti ir mažesnes pajamas gaunantiems gyventojams. Energetikos ministerija šiuo metu rengia energetinio skurdo mažinimo programą. Viceministrė taip pat informavo, kad reikalinga atsakingiau kontroliuoti daugiabučių gyvenamųjų namų administratorių ir šilumos punktų prižiūrėtojų darbo kokybę, tinkamai paruošiant daugiabučio namo šilumos punktus šildymo sezonui. Tinkamas pasiruošimas šildymo sezonui (sureguliuojant prietaisus, šilumokaičius ir kt., tinkamai reguliuojant šilumos

kiekius pagal oro sąlygas) yra svarbus veiksnys ekonomiškam šilumos vartojimui daugiabučio namo viduje, kuris leidžia mažinti sąskaitas.

„Būtina rasti ilgalaikius ir tvarius sprendimus, kurie leistų būti mažiau priklausomiems nuo iškastinio kuro kainų augimo. Komisija planuoja tęsti konstruktyvias diskusijas su valstybės institucijomis, rinkos dalyviais, kad būtų užtikrintas energetinių paslaugų prieinamumas gyventojams“, – pabrėžė Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos pirmininkas Justinas Urbanavičius.

Parengė
Seimo kanceliarijos patarėja
Rūta Bėčiūtė, tel. (8 5) 239 6813, e. p. ruta.beciute@lrs.lt
Naujausi pakeitimai – 2021-09-23 16:39
Monika Kutkaitytė

———

EDPK 2021-09-22 posėdžio vaizdo įrašas TN: tn.

IS-917/642-III-7 priedas

LRS Ekonomikos komiteto 2021 m. rugsėjo 29 d. posėdžio darbotvarkė
TN: tn

Eil. Nr.	Data, laikas, vieta	Projekto Nr.	Svarstomas klausimas	Pagrindinis ar papildomas komitetas (stadija)	Komiteto išvados rengėjas, atsakingas tarnautojas
1.	2021-09-29 10.00–10.02 III r. 220 k.		Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas		K. Starkevičius *R. Petkūnienė*
2.	2021-09-29 10.02–10.15 III r. 220 k.	XIVP-311	Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas	Papildomas (svarstymas)	M. Skritulskas L. Mogenienė *L. Jasiukėnienė*
3.	**2021-09-29 10.15–10.45 III r. 220 k.**		**Šilumos energijos kainų pokyčio priežastys ir tendencijos**	**Parlamentinė kontrolė**	**G. Paluckas A. Kupčinskas L. Savickas *Ž. Klimka***
4.	2021-09-29 10.45–11.25 III r. 220 k.		Rail Baltica projekto įgyvendinimas ir tarptautinių oro uostų plėtra: tiesioginių jungčių galimybės	Parlamentinė kontrolė	K. Starkevičius *D. Šaltmeris*
5.	2021-09-29 11.25–12.10 III r. 220 k.		Informacija apie Lietuvos automobilių kelių direkcijos vykdomus infrastruktūros gerinimo projektus (kas atlikta, kas vykdoma, kas numatoma padaryti; kokie darbų atlikimo terminai, kaip jų laikomasi, galimų vėlavimų priežastys ir jų sprendimų būdai): - kelias Vilnius – Utena; - kelias Kaunas – Alytus; - Marijampolės pasienis		G. Paluckas A. Kupčinskas *D. Šaltmeris*
6.			Informacija apie žvyrkelių asfaltavimo programos įgyvendinimo šių metų rezultatus. Programos reformos įgyvendinimo terminai bei gairės		G. Paluckas A. Kupčinskas *D. Šaltmeris*
7.	2021-09-29 12.10–12.12 III r. 220 k.	XIVP-760	Vidaus vandenų transporto kodekso 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas	Pagrindinis (pasirengimas svarstymui)	

8.	2021-09-29 12.12–12.20 III r. 220 k.		Kiti klausimai		K. Starkevičius *R. Petkūnienė*

Naujausi pakeitimai - 2021-09-24

IV SKYRIUS.

VIEŠOJI INFORMACIJA;

IS-917/642-IV-1 priedas

AM 2021-09-22 pranešimas. **Dar penkios įmonės taršias technologijas keis į mažiau taršias**
TN: tn

Paraiškas paramai mažiau aplinką teršiančioms technologijoms – šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo įrenginiams – diegti pateikė viena didžiausių Lietuvos įmonių „Neo Group“, bendrovės „Akmenės cementas“, „Klaipėdos energija“, „Šiaulių energija“ bei „Panevėžio energija“. Jos pasidalins 10 mln. eurų iš Klimato kaitos programos.

Didžiausia paramos dalis atiteks „Akmenės cementui“ – 4,34 mln. Eur ir „Neo Group“ – 4,33 mln. Eur. „Šiaulių energijos“ prašoma suma – 645,1 tūkst. Eur., „Klaipėdos energija“ planuoja į mažiau taršių technologijų diegimą investuoti 568,1 tūkst. Eur. „Panevėžio energija“ pateikė paraišką 387,4 tūkst. Eurų paramai, bet jai bus pasiūlyta tik dalis šios sumos, koks yra likutis.

Aplinkos projektų valdymo agentūra (APVA), administruojanti šią paramą, kvietimą ES Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje dalyvaujančioms įmonėms paskelbė gegužės 31 d., paraiškas buvo galima teikti iki gruodžio 31 d. arba kol užteks kvietimui skirtų lėšų.

Bendrai prašoma paramos sumai viršijus 10 mln. eurų (ji siekia 10,285 mln. Eur.), kvietimas sustabdytas. Šiuo metu vyksta paraiškų vertinimas.

Šias subsidijas įmonės skirs šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo įrenginiams diegti į esamas technologines schemas. Tai įrenginiai arba sistemos alternatyvaus kuro, antrinių žaliavų, pramoninių šalutinių produktų, atliekinės šilumos panaudojimo gamybos procese, dujų srauto valymo ir pakartotinio naudojimo, automatizavimo ir procesų valdymo įrenginiai arba sistemos, taip pat reaktoriai, krosnys, šilumokaičiai ir jų pajungimo schemos, katalitinės valymo sistemos, siurbliai, kompresoriai ir kt.

NEMOKAMI ATL LEIDIMAI: MAŽĖJANČIA TVARKA, IKI NULIO

2021-09-21 Gintarė Rovaitė „Verslo žinios“ www.vz.lt,

TN: tn

Šalies bendrovės, dalyvaujančios ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) apyvartinių taršos leidimų (ATL) prekybos sistemoje, laukia, kol bus paskirstyti nemokami ATL 2021–2025 m. Europai siekiant įgyvendinti įsipareigojimus klimatui, kasmet įmonėms planuojama suteikti vis mažiau nemokamų leidimų.

Aplinkos projektų valdymo agentūros (APVA) duomenimis, 2021–2025 m. nemokamus ATL planuojama paskirstyti 66 Lietuvos įmonėms. Sistema taikoma kurą deginantiems įrenginiams, kurių galingumas viršija 20 MW, – katilinėms ir elektrinėms, cemento ir kalkių, naftos perdirbimo, keramikos, stiklo, medienos ir popieriaus, plytų ir čerpių, akmens vatos gamybos sektorių įrenginiams.

Šiuo metu agentūra vertina bendrovių pateiktus naujausius duomenis, pagal kuriuos bus peržiūrėtas preliminarus nemokamų ATL paskirstymas, vėliau pasiūlytos kvotos turės būti suderintos su Europos Komisija (EK).

APVA teigimu, sprendimo apie paskirtus nemokamus ATL bendrovės turėtų sulaukti per artimiausius mėnesius, tikėtina, spalį.

Remiantis ES priimtais nutarimais, kasmet kiekvienam įrenginiui išduodamų ATL skaičius mažėja, o nuo 2030 m. nemokamai jie išvis nebebus dalijami. Jei bendrovėms, gaunančioms nemokamus ATL, jų nepakanka, papildomus ATL įmonės gali įsigyti EK aukcionuose arba perpirkti leidimus iš kitų bendrovių, kurios joms suteiktų ATL nepanaudojo.

Tiesa, kaip VŽ jau rašė, tarša verslui smarkiai brangsta – prieš pandemiją, 2020 m. balandį, ATL už toną anglies dioksido ekvivalento kainavus 20 Eur, per metus ši kaina išaugo iki 43 Eur už toną, o rugsėjo pradžioje, remiantis „Euractiv“, perkopė ir 60 Eur ribą, kol kas rekordinę.

„Reikia išlikti ramiems dėl perkopto 60 Eur kainos slenksčio. Mes nesitikime, kad ši situacija tęsis ilgai“, – kainą komentavo Beatriz Yordi Aguirre, EK Klimato direktoriato vadovė.

Tiesa, finansų sektoriaus atstovai, kurie, kaip VŽ rašė, ATL vis labiau domisi kaip turto klase, tiki, kad kainos brangimo tendencija ilgalaikė ir dar iki šių metų pabaigos už toną anglies dvideginio ekvivalento bendrovėms reikės mokėti po 100 Eur.

Aktualu dar 10 metų

APVA jau pateikia preliminarų nemokamų ATL paskirstymą bendrovėms 2021–2025 m. Nurodomi kiekiai yra preliminarūs ir nustatyti taikant 2013–2020 m. laikotarpiu galiojančius santykinius taršos rodiklius, kuriuos EK dar ruošiasi atnaujinti 2021–2030 m.

Remiantis preliminariais APVA duomenimis, 2021–2025 m. daugiausia nemokamų ATL gaus trąšų gamybos bendrovė „Achema“, kuriai šiemet planuojama skirti 1,47 mln. vnt. ATL, bei naftos perdirbimo bendrovė „Orlen Lietuva“, kurios nemokamų ATL skaičius 2021 m. preliminariai gali siekti 1,2 mln. vnt.

Nuo 2027 m. nemokami ATL baigiasi aviacijos sektoriuje. Energijai imliai pramonei jie lieka aktualūs bent iki 2030 m.

2021-2025 m. preliminarus nemokamai skiriamų ATL paskirstymas

Įmonė	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
AB "Achema"	1 471 172	1 471 172	1 471 172	1 471 172
AB "ORLEN Lietuva"	1 207 768	1 207 768	1 207 768	1 207 768
AB "Akmenės cementas"	508 895	508 895	508 895	508 895
AB "Lifosa"	129 677	126 345	123 012	119 681
AB "Vilniaus šilumos tinklai"	75 057	73 128	71 200	69 271
UAB "Paroc"	38 579	38 579	38 579	38 579
UAB “NEO GROUP”	35 805	35 805	35 805	35 805
UAB "IKEA Industry Lietuva"	35 335	35 335	35 335	35 335
AB Roquette Amilina	31 963	31 963	31 963	31 963
AB Naujasis kalcitas	29 683	29 683	29 683	29 683
AB "Grigeo"	24 775	24 775	24 775	24 775
AB "Grigeo Klaipėda"	23 824	23 824	23 824	23 824
AB "Nordic Sugar Kėdainiai"	20 989	20 989	20 989	20 989
AB "Šiaulių energija"	17 801	17 344	16 886	16 429
"Lietuvos energijos gamyba", AB	16 906	16 472	16 037	15 604
UAB "Fortum Klaipėda"	14 221	13 856	13 491	13 125
AB “Panevėžio stiklas”	11 103	11 103	11 103	11 103
UAB Kauno termofikacijos elektrinė	10 899	10 620	10 339	10 059
SĮ „Visagino energija"	10 510	10 510	10 510	10 510
UAB „Lietuvos cukrus"	10 365	10 365	10 365	10 365
AB "Klaipėdos mediena"	9 564	9 319	9 074	8 827
AB „Panevėžio energija“	9 420	9 178	8 936	8 694
UAB "Danpower Baltic Biruliškių"	8 966	8 966	8 966	8 966
AB „Panevėžio energija“	8 756	8 756	8 756	8 756
UAB Hoegh LNG Klaipėda	8 595	8 595	8 595	8 595

Nurodyti kiekiai yra preliminarūs (negalutiniai). Jie nustatyti taikant 2013-2020 m. laikotarpiu galiojančius santykinius taršos rodiklius.

Šaltinis: Aplinkos ministerija.

Bendrovei parama būtina

„Pasienio anglies korekcinis mechanizmas (CBAM), bent jau pirminiame EK siūlyme, yra svarstomas kaip alternatyva nemokamiems ATL. Tai yra, priėmus CBAM, nemokami leidimai turėtų būti pamažu panaikinti. Pradėjęs veikti mechanizmas, tikėtina, bus taikomas tik keliuose sektoriuose, o ne visai energijai imliai pramonei iškart. Tad tiems sektoriams, kuriuose ES veikiančius gamintojus saugos CBAM, nemokamų leidimų skaičius mažės sparčiau. Tačiau ir šiuose sektoriuose nemokamų leidimų skaičius turėtų siekti 90% pirminio paskirstymo ir, mažinant po 10 proc. punktų kasmet, nemokamų leidimų turėtų visai nelikti trisdešimtaisiais metais“, – perspektyvas apibrėžia „Orlen Lietuva“.

Kadangi CBAM struktūra nėra iki galo aiški, prognozuojama, kad šiuo klausimu diskusijos bus tęsiamos ir Europos Taryboje, ir Parlamente.

Nors naftos perdirbimo pramonė nėra įtraukta į pirminį CBAM sektorių sąrašą, EK siūlymai AB „Orlen Lietuva“ paveiks. Todėl ji teigia įgyvendinanti įvairias iniciatyvas, siekdama prisiderinti prie būsimų pokyčių ir prisidėti prie transformacijos proceso.

„Aktyviam dalyvavimui klimato kaitos mažinimo programose bendrovei būtina tiek parama, tiek paties koncerno investicijos į naujų projektų, mažinančių CO2 emisijas, diegimą“, – nurodo Michalas Rudnickis, generalinis direktorius.

Jis primena kad ORLEN2030 strategijoje užsibrėžta iki 2030 m. sumažinti anglies dvideginio išmetimus iš esamų naftos perdirbimo ir naftos chemijos įrenginių 20%, o iš elektros energijos gamybos – 33%. O ilgalaikis tikslas – iki 2050 m. sumažinti anglies dvideginio išmetimus iki nulio.

„Lifosai“ paramos nereikia

Mažinant nemokamų ATL skaičių, bendrovės kviečiamos investuoti į švaresnes gamybos technologijas. VŽ jau rašė apie 40 mln. Eur ES Modernizavimo fondo paramą, skirta pramonės bendrovėms, ketinančioms mažinti žalingų gamtai technologijų kiekį ir pereiti prie aplinkai neutralių gamybos būdų. Šiais ir kitais metais iš fondo po 20 mln. Eur planuojama skirti įmonėms, dalyvaujančioms ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje.

Nors parama siūloma, trąšų gamybos bendrovė „Lifosa“ naujų investicijų neplanuoja – iš pagrindų visą gamybą atnaujinus 1997 m., bendrovė teigia nei šiemet, nei ateinančiais metais nepretenduosianti į papildomus apyvartinės taršos leidimus – jau investavus į švaresnes technologijas gamintojas neišnaudoja ir šiuo metu turimų leidimų.

„Kasmet augant gamybos apimčiai, įmonės poveikis aplinkai nedidėja. To pasiekiame investuodami į technologijų tobulinimą bei racionalų gamtos išteklių naudojimą. Aplinką tausoti padedantiems projektams „Lifosa“ kasmet skiria apie trečdalį investicijų“, – VŽ informuoja įmonė.

LEA 2021-09-22 pranešimas.

TN: tn

DIDŽIAUSI ENERGIJOS SUVARTOJIMAI – TRANSPORTO SEKTORIUJE

Tarptautinę dieną be automobilio Lietuva mini kviesdama bent vieną dieną praleisti be asmeninio automobilio – eiti į darbą pėsčiomis ar naudotis viešuoju transportu. Pagrindinis siekis – sumažinti oro taršą miestuose ir priminti apie alternatyvius keliavimo būdus. Tačiau transporto sektorius Lietuvoje yra ne tik didžiausias teršėjas, bet ir didžiausias energijos vartotojas.

Lietuvos energetikos agentūros duomenimis transportas suvartoja beveik tiek pat energijos, kiek jos suvartoja namų ūkiai ir pramonė kartu. Bendras energijos suvartojimas 2019 m. Lietuvoje siekė 64,68 TWh, iš jų net 38,76 proc. sudarė naftos produktai suvartoti transporto sektoriuje. 2020 m. dėl COVID-19 pandemijos energijos suvartojimas transporte mažėjo 4,1 proc. – buvo sunaudota 2 mln. tonų naftos produktų, iš jų 82,9 proc. sudarė dyzelinas, 12,6 proc. benzinas, 4,5 proc. suskystintos naftos dujos.

Ši produkcija gaminama iš importuojamos naftos. Todėl Lietuva ir toliau išlieka ypač priklausoma nuo importuojamos energijos. Tą rodo ir Lietuvos statistikos departamentas skelbiamas energetinės priklausomybės rodiklis, kuris 2020 m. siekė 75 proc. Šis rodiklis gerokai viršijo ES vidurkį, kuris siekė 57,9 proc.

Jeigu bent vieną dieną per savaitę kiekvienas iš mūsų atsisakytume važiuoti asmeniniu automobiliu ir pasirinktume kitus keliavimo būdus, galėtume sumažinti Lietuvos naftos produktų suvartojimą 7 procentais ir tuo pačiu padidinti energetinę nepriklausomybę. Tad dieną be automobilio paminėkime ne tik eidami į darbą pėsčiomis, bet ir pagalvodami apie savo keliavimo įpročius likusias 364 dienas.

PRASIDEDANT ŠILDYMO SEZONUI KATILINĖS NEAPSIRŪPINO BIOKURU, TIEKĖJAI JO NETURI: KUR ŠILDYMO KAINOS AUGS DAUGIAUSIA

Ernestas Naprys, 2021 m. rugsėjo 23 d. www.delfi.lt,

TN: tn

Dabar žadama, kad šildymo sezonas bus 30 proc. brangesnis nei pernai, o kai kuriuose miestuose, kūrenančiuose dujas, kainos šuolis viršys ir 50 proc., lyginant su pernai. Tačiau šį sezoną šilumininkai, priešingai nei anksčiau, neapsirūpino biokuru iš anksto – tikisi, kad kainos smuks. Tačiau gali būt priešingai – biokuro tiekėjai tikina, kad katilinių pamėgtos malkinės medienos nėra. Urėdijos pastangų gali nepakakti.

Gąsdinančios gamtinių dujų kainos aktualios nedaugeliui miestų – sostinei, Ukmergei, Nemenčinei ir dar keliems mažesniems.

Daugiau nei 70 proc. šilumos pagaminama kūrenant biokurą, kurio kainos vis dar išlieka žemesnės nei 2019-aisiais.

Tačiau biokuro tiekėjai skambina pavojaus varpais, kad katilinėms kokybiško kuro gali pritrūkti, o šios žiemai neapsirūpinusios. Šilumos gamintojai delsia, tikėdamiesi, kad biokuro kainos nukris, įsikišus Valstybinių miškų urėdijai. Tačiau urėdija didelio gelbėjimo rato nežada – pasiūlys daugiau miško atliekų, bet ne malkinės medienos, kurią kūrenti pamėgo katilinės.

Ruošiantis ateinančiam šildymo sezonui, šilumos gamintojai sudarė ilgalaikių sandorių dėl 678 160 MWh biokuro tiekimo kitam šildymo sezonui už vidutinę 15,99 Eur/MWh kainą – palyginimui, pernai tuo pat metu ilgalaikių sandorių buvo sudaryta 2,5 karto daugiau, rugsėjo pradžioje konstatavo biokuro birža „Baltpool“. Šie sudaryti sandoriai buvo 49 procentais brangesni nei pernai.

Patys šilumos tiekėjai sako, kad pasirūpino apie penktadalį reikiamo biokuro – kitas bus perkamas einamosiomis kainomis.

Jau dabar skelbiamos kainų prognozės signalizuoja, kad Vilniečiams šiluma brangs apie 60 procentų, biokuru šildomiems miestams – apie 20 procentų.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba pateikia prognozes, kaip kainos šiemet gali didėti skirtinguose rajonuose – Vilniuje, Ukmergėje ar Nemėžyje šuoliai bus didžiausi. Tačiau šilumos kainos tik viena medalio pusės – sąskaitų dydį nulems konkretus suvartojimas, o tai priklausys nuo žiemos orų, namo būklės.

Prognozės – kuriuose rajonuose pokyčiai bus didžiausi

Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos duomenys rodo, kad šilumos kainos pradėjo augti dar neprasidėjus šildymo sezonui, tačiau kol kas jos nėra aukščiau 2018-ųjų lygmens.

Pvz., rugsėjį vidutinė šildymo kaina yra 35 procentais didesnė nei pernai – tačiau panaši ji buvo 2018-aisiais.

„Atsižvelgiant į aktualiausias kuro kainų tendencijas, mūsų vertinimu, šis šildymo sezonas, palyginus su praėjusiu sezonu, tikriausiai bus apie 30 proc. brangesnis. Pagrindinė to priežastis – ženkliai išaugusios dujų kainos bei apie 40 proc. padidėjusi biokuro kaina. Didžiausias šilumos kainų augimas yra prognozuojamas miestuose, kurie didžiąja dalimi vis dar naudoja gamtines dujas šilumos gamybai. O miestuose, kurie perėjo prie biokuro, šis didėjimas gali būti mažesnis“, – paaiškina Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (VERT) narys Matas Taparauskas.

Jis prognozuotų apie 50-60 proc. didesnę šilumos kainą Vilniuje, kadangi čia šilumai gaminti vis dar didžiąja dalimi naudojamos gamtinės dujos. Kaune ar Klaipėdoje, jo vertinimu, kainos augimas galėtų siekti iki 20 procentų – čia daugiausia naudojamas biokuras. Šiauliuose prognozuojamas kainos augimas tarp 20-30 procentų. Vilniaus šilumos tinklai paskelbė atskirą prognozę, kad šildymas gali būti net ir daugiau nei 60 proc. brangesnės.

„Visoje šalyje šilumos gamybai sunaudojama apie 70 proc. biokuro. Savivaldybių, kuriose pagrindinis kuras vis dar yra gamtinės dujos, nebėra tiek jau daug. Dažniausiai tai mažesnės savivaldybės: Nemenčinės, „Nemėžio komunalininkas“, Vilniaus šilumos tinklai, taip pat Ukmergėje matome, kad yra 50 proc. gamtinių dujų. Čia šilumos kainų augimai bus didžiausi“, – paaiškina M. Taparauskas.

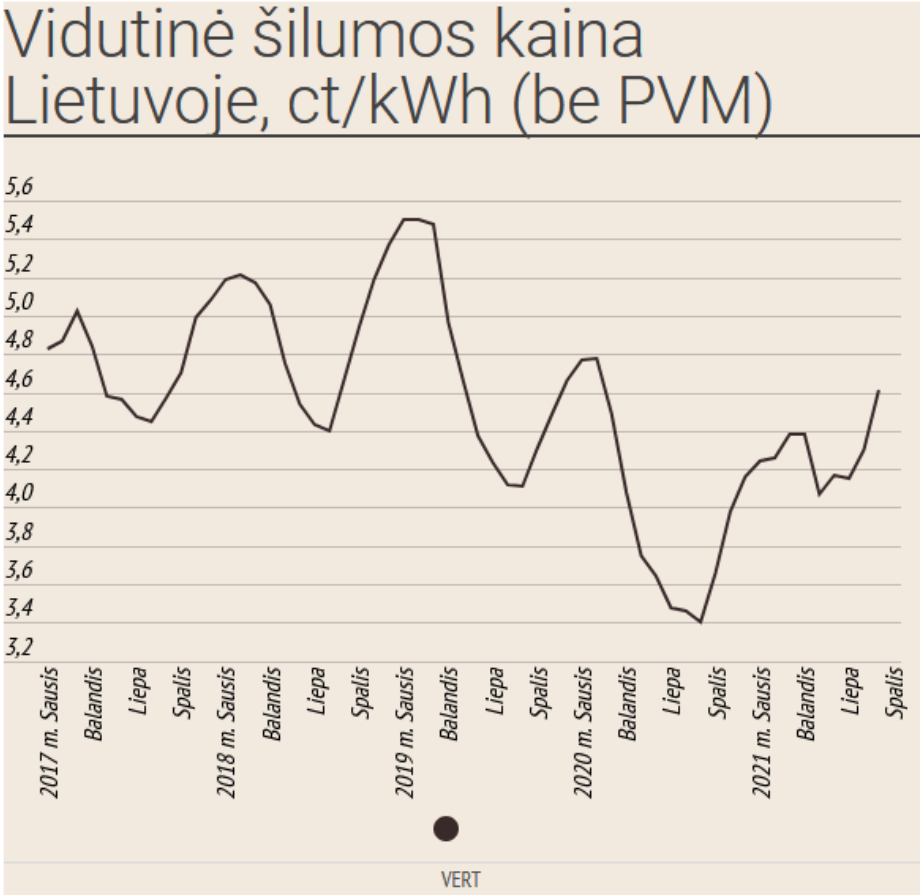

Katilinės esamų biokuro kainų nefiksavo – lauks, kas bus žiemą

Tačiau šilumos tiekėjai neskuba fiksuoti esamos situacijos ir iš anksto pirkti biokurą žiemai.

„Šilumos tiekėjai niekada nebūna visiškai apsirūpinę, kadangi kainos nežinomos, jos keičiasi. Maždaug pusė paprastai nuperkama išankstiniais sandoriais, o pusė – einamaisiais, savaitės ar mėnesio sandoriais. Tai dabar 15-20 proc. nupirkta ilgalaikiais sandoriais. Bet kadangi jie yra labai brangūs, gal būt tikisi, kad gal nusipirks vėliau kitą dalį trumpalaikiais sandoriais. Nes jei žiema bus švelni, tada biokuras atpigs, jo niekam nereiks“, – vertina Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos (LŠTA) prezidentas Valdas Lukoševičius.

Valdas Lukoševičius

Čia pat jis pridūrė – jei žiema būtų šalta, tada gali atsitikti priešingai ir dėl to pralošti ir šilumos tiekėjai, ir vartotojai.

„Tokia yra rizika visada, niekas prognozių tikrai negali patvirtinti. Todėl perka per pusę maždaug. Kainos kol kas tik kyla, tačiau trumpalaikiais sandoriais galima nusipirkti dabar pigiau, nei žiemos mėnesiams ilgalaikiais sandoriais, todėl įmonės ir neskuba pirkti“, – sako V. Lukoševičius.

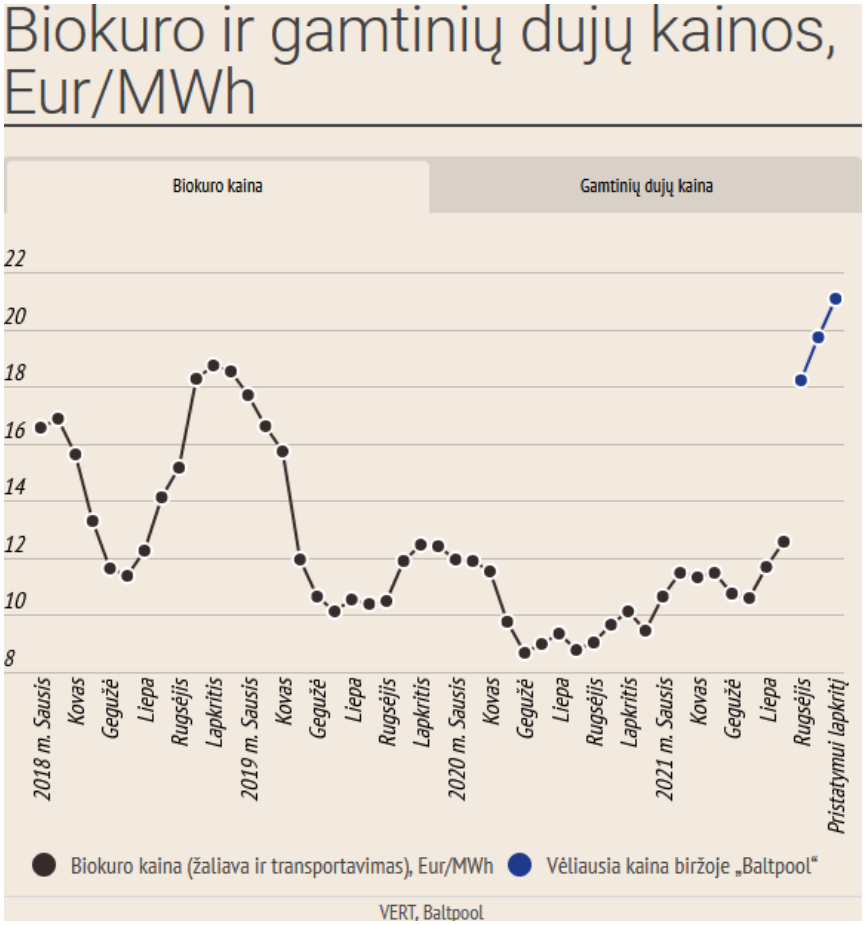

Šilumos gamintojai išsako lūkestį, kad Vyriausybė turėtų daugiau dėmesio skirti biokuro rinkai ir galėtų pati pasiūlyti daugiau biokuro.

„Valstybė turi pusę miškų ir tikrai galėtų Valstybinių miškų urėdija prisidėti – pardavinėdama ne žaliavą biokurui, o patį biokurą. Tokia didelė įmonė galėtų į rinką patiekti didelius biokuro kiekius, galėtų tikrai paveikti biokuro rinką ir tuo pačiu šilumos kainas. Dabar, parduodami žaliavą, jie parduoda bet kuriam tiekėjui, o tas tiekėjas išveža į Skandinavijos šalis, kaimynams. Jei valstybė labiau rūpintųsi šildymo, turėtų atkreipti dėmesį ir keisti požiūrį, kad strateginis kuras daugeliui piliečiu jau nebe dujos, o biokuras“, – stebėjosi V. Lukoševičius.

VERT: natūralu, kad įmonės nerizikuoja – permoką privalėtų grąžinti

VERT narys M. Taparauskas patikina, kad kiekviena įmonė laisva nuspręsti, kada pirkti biokurą, tačiau kuro kaina negali būti didesnė nei tuo metu svyravusi bendra svertinė rinkos kaina biržoje.

Jei įmonė nusipirko kuro bent jau 5 proc. brangiau, nei tuo metu galėjo kitais būdais nusipirkti biržoje, į šilumos kainą būtų įskaičiuojami kuro kaštai, neviršijantys 5 proc. brangimo ribos – ribą viršijančios sąnaudos būtų dengiamos iš įmonės sąskaitos.

„Šioje vietoje natūralu, kad įmonės elgiasi atsargiai, prisiima mažiau rizikos, ir, žvelgdamos į ateitį, tikisi mažesnės biokuro kainos. Tačiau žinoma, atspėti, ar biokuro kaina didės, ar mažės, šiandieną yra sudėtinga ir parodys faktinė situacija žiemos mėnesiais“, – sako M. Taparauskas.

Jis vertina, kad biokuro kainas augina sumažėjęs importas iš trečiųjų šalių ir lietuviškos medienos kainų augimas.

„Tuo tarpu gamtinių dujų kainos augimas vyksta ne tik Lietuvoje, jis yra pastebimas ir visoje Europoje – tai yra globali situacija, kai dėl išaugusio suvartojimo, gamtinių dujų kaina smarkiai pakilo. Ir šiuo metu, ruošiantis artėjančiai žiemai, gamtinių dujų poreikis tik auga, kadangi, natūralu, visos šalys nori papildyti savo gamtinių dujų atsargas ir tai sudaro prielaidas kainų augimui“, – paaiškino M. Taparauskas.

Jis pabrėžė, kad ieškoma būdų, kaip būtų galima suvaldyti šilumos kainos didėjimą. Vienas iš jų – Valstybinių miškų urėdijos (VMU) įsitraukimas.

„Ieškoma būdų VMU intensyviau įsitraukti į Lietuvos biokuro rinką ir patiekti daugiau pigesnio vietinio biokuro, kas leistų sumažinti biokuro kainas šalčiausiais mėnesiais“, – išskyrė M. Taparauskas.

Vilniuje šiuo metu bandomuoju režimu veikia atliekomis kūrenama Vilniaus kogeneracinė jėgainė – kai šis objektas bus baigtas, dėl panaudotos ES paramos, siūlomos šilumos kainos taps reguliuojamos. Tačiau jėgainės statomi biokuro katilai pirmąją šilumą, numatoma, pradės gaminti tik kitą šildymo sezoną.

„Viena iš galimybių yra mokėjimo atidėjimai – tai yra, kad žiemos mėnesiais galbūt šilumos vartotojams sąskaitos būtų išrašomos mažesnės, ir vėliau skirtumas kompensuojamas ne šildymo sezono metu. Tačiau konkrečių sprendimų šiai dienai nėra priimta“, – pastebėjo M. Taparauskas.

Tiekėjai: biokurui žaliavos tiesiog nėra – kūrenkit atliekančią medieną

Biokuro gamintojus ir tiekėjus jungianti Lietuvos biomasės energetikos asociacija „Litbioma“ šiam sezonui negali pažadėti palankesnių kainų.

„Viskas priklauso nuo žiemos, bet jei niekas kardinaliai nesikeis, mūsų skaičiavimais, bent jau šiam šildymo sezonui, grubiai vertinant, nuo 500 iki 1 mln. kietmetrių biokuro tiesiog pritrūks. Kad tas trūkumas kainas išaugins – tai faktas“, – pabrėžė „Litbiomos“ prezidentas Marius Valukynas.

Jis pabrėžė, kad šilumos tiekėjai pastaraisiais metais, kai biokuras buvo itin pigus, tapo išrankūs ir daugiausia kūreno vien geresnės kokybės biokurą, tuo metu atliekinė mediena buvo paliekama pūti – jos nepirkdavo.

„Kodėl dabar šilumos tiekėjai neužsiperka – nėra to kuro, kurį jie pirkdavo, kuris važiavo iš Baltarusijos. Jis dabar nevažiuoja, jo tiesiog nėra, ir neturi ko užsipirkti. Nėra taip, kad biokuro gamintojai prikrovę sandėlius ir neparduoda“, – sako M. Valukynas.

Jį stebina šilumos gamintojų išrankumas – sektorius galėtų paruošti daug kuro iš atliekinės medienos (SM3), tačiau kadangi jo niekas nepirko, jo mažiau ir paruošiama.

„Jeigu supras šilumos gamintojai, kad reikia kūrenti tai, ko yra Lietuvoje, ta problema bus mažesnė. Bet reikia ruoštis – neatsiras biokuro per vieną dieną ar savaitę. Jei ta prastesnė žaliava būtų ruošiama jau nuo praėjusio pavasario, tos problemos mes neturėtume. (…) Neaišku, kada ateis ir kokia bus žiema. Jei žiema ateis šiek tiek vėliau, gal sausį ar vasarį, kiek pasivėlins – galbūt spės dar kažkiek žaliavos, kurios Lietuvoje yra, pasiruošti. Bet ją reikia ištraukti iš miško, susandėlioti, kažkiek palaikyti, kad ji būtų tinkama naudoti“, – sako M. Valukynas.

Marius Valukynas

Tačiau jis labai skeptiškai vertina šilumos gamintojų lūkestį dėl geresnės kokybės, pvz, SM2 kuro, kuriam reikalinga malkinė mediena.

„Per du metus priprato prie to geresnio kuro, ir dabar bando jo nusipirkti, o kadangi jo nėra, tai jo ir nenusiperka, tai čia nėra nieko keisto. Lietuvoje nebėra šansų tiek prigaminti, nes jis gaminamas iš malkinės medienos – tai jo nėra“, – sako M. Valukynas.

Urėdija nežada gaminti biokuro – tačiau pasiūlys daugiau miško atliekų

Valstybinių miškų urėdija (VMU), įvertinusi situaciją dėl padėties šilumos sektoriuje, technologinius ir gamtosauginius apribojimus, planuoja padidinti miško kirtimo liekanų paruošimo kiekius ir dar šiais metais pardavimui pasiūlys iki 400 tūkst. Kubinių metrų. Palyginimui, pernai 240 tūkst. Kubinių metrų miško kirtimo liekanų.

„Tačiau didinant miško kirtimo liekanų gamybą, jos paėmimo sąlygos būtų vis sudėtingesnės dėl didėsiančių ištraukimo atstumų ir kt. sąlygų pablogėjimo, todėl ši produkcija gali pabrangti“, – įspėja VMU.

Per pastaruosius 5 metus VMU gamina ir parduoda stabilų malkinės medienos – SM1–SM2 tipo biokuro žaliavos – ir vertina, kad tai patenkino šalies vidaus rinkos poreikius. VMU pastebi, kad šiemet per šešis mėnesius tenupirkta 40 proc. pasiūlyto miško kirtimo liekanų, tinkamų SM3 biokurui, kai pernai buvo nupirkta 57 proc.

Tam, kad VMU pati gamintų biokurą, reikalingi ir įstatymų pakeitimai, specialūs įpareigojimai ir didelės investicijos.

„Šiuo metu biokuro (skiedros) gamybą iš malkinės medienos bei miško kirtimo liekanų vykdo tik 3 VMU regioniniai padaliniai, kurių turima technika yra nusidėvėjusi, nes įsigyta dar prieš miškų sektoriaus reformą, kai šalyje stigo privačių biokuro gamintojų įmonių ir rinkoje dominavo kelios privačios įmonės, kurios dėl konkurencijos stokos įtakojo nepagrįstai aukštas biokuro pardavimo šilumos tiekėjams kainas. Tam, kad VMU vykdytų biokuro gamybą, į techniką reikalingos didelės investicijos. Tuo tarpu privatus sektorius yra pakankamai apsirūpinęs reikiama technika ir įranga biokuro gamybai ir būtų netikslinga ne tik urėdijai, bet ir valstybei atlikti besidubliuojančias investicijas į biokuro ruošos techniką per tokį trumpą laikotarpį“, – patikina VMU.

VMU skaičiuoja, kad ruošiant biokurą daug kainuoja žaliavos kaupimas, perkrovimas, pervežimai, žaliavų kaupimas miškuose keltų didelę riziką dėl sanitarinės ir priešgaisrinės miškų apsaugos.

„Racionaliau būtų, jei biokurą gaminančios ir parduodančios įmonės atliktų šią funkciją – miškuose iš malkinės medienos bei miško kirtimų liekanų pagamintų biokurą, kurį iš miškų išvežtų ir kauptų paruoštą naudojimui biokuro rezervą sandėliuose“, – patikina VMU.

VMU pabrėžė, kad medienos ir kirtimo liekanų aukcionuose turi teisę ir šiuo metu dalyvauja ne tik juridiniai asmenys, įmonės, bet taip pat ir fiziniai asmenys, galintys lygiomis teisėmis įsigyti parduodamą medieną. Mediena parduodama pirkėjams, pasiūliusiems didžiausią kainą, o pajamos užtikrina stabilią finansinę grąžą valstybei.

Urėdijos tikslas – vykdant kompleksinę miškų ūkio veiklą, užtikrinti racionalų miškų išteklių naudojimą ir miškų apsaugą.

Kaltina noru kirsti Lietuvos miškus tam, kad sukūrentų

Šilumos tiekėjų lūkestis, kad Valstybinių miškų urėdija taptų biokuro rinkos žaidėja, visiškai nepriimtinas esamiems tiekėjams.

„Gaminti biokurą tikrai atsiras gamintojų. Problema yra su žaliava – kada žaliavos nėra, tai nėra ir kam gaminti. Tai toje vietoje, mano vietoje, būtų visiškai nereikalingas žingsnis. Bet aš šilumos gamintojus suprantu kitaip – jie čia turbūt norėjo pasakyti, kad reikia smulkinti medį. Ūkiškai tariant, vos ne kirskime Lietuvos miškus, ir smulkinam visą medieną, kokią tik galim, ir vežam į katilines. Na tai irgi visiška nesąmonė“, – stebisi M. Valukynas.

Anot jo, tokiam norui teiktų labai smarkiai didinti kirtimų normas, o tai yra nerealu.

„Kirsti tam, kad pigiai pasišildyti? Rinkoje tą patį medį gali parduot ar 50 proc., ar 5 kartus brangiau, tai kokia logika kirsti, ypač, jei nesukūrenome to, ką galime, nepadidinę kirtimų. Medienos smulkinimas man yra utopinis dalykas – tą patį medį pardavus lentpjūvei yra visiškai kitokia pridėtinė vertė“, – pyko M. Valukynas.

Jis pabrėžė, kad išsekus baltarusiškos medienos srautams dempingo kainomis, teks gyventi kitokiais laikais.

„Mes aiškiai sakome – dar yra neišnaudotas liekanų kuro potencialas. Jūs pirmiausiai jį išnaudokit, sukūrenkit liekanas, ir tada jau žiūrėkime, ką mes turime daryti. Labai keistai atrodo – vien praėjusiais metais 4 kartus daugiau supūdėme nei sukūrenome, bet dabar turime kalbėti, kad dar daugiau kirskime ir kūrenkime“, – trūktelėjo pečiais M. Valukynas.

Jis tikėtųsi Vyriausybės įsikišimo kitokio – sudėlioti paskatų sistemą taip, kad biokuras miškuose neliktų pūti.

O įtarimus, esą lietuviškas biokuras išvežamas, jis atmetė – tai kraštutinis variantas, dideli atstumai lemia dideles sąnaudas, o prekyba vyksta, daugiausia su Latvija – bet iš jos biokuro ir atsivežama.

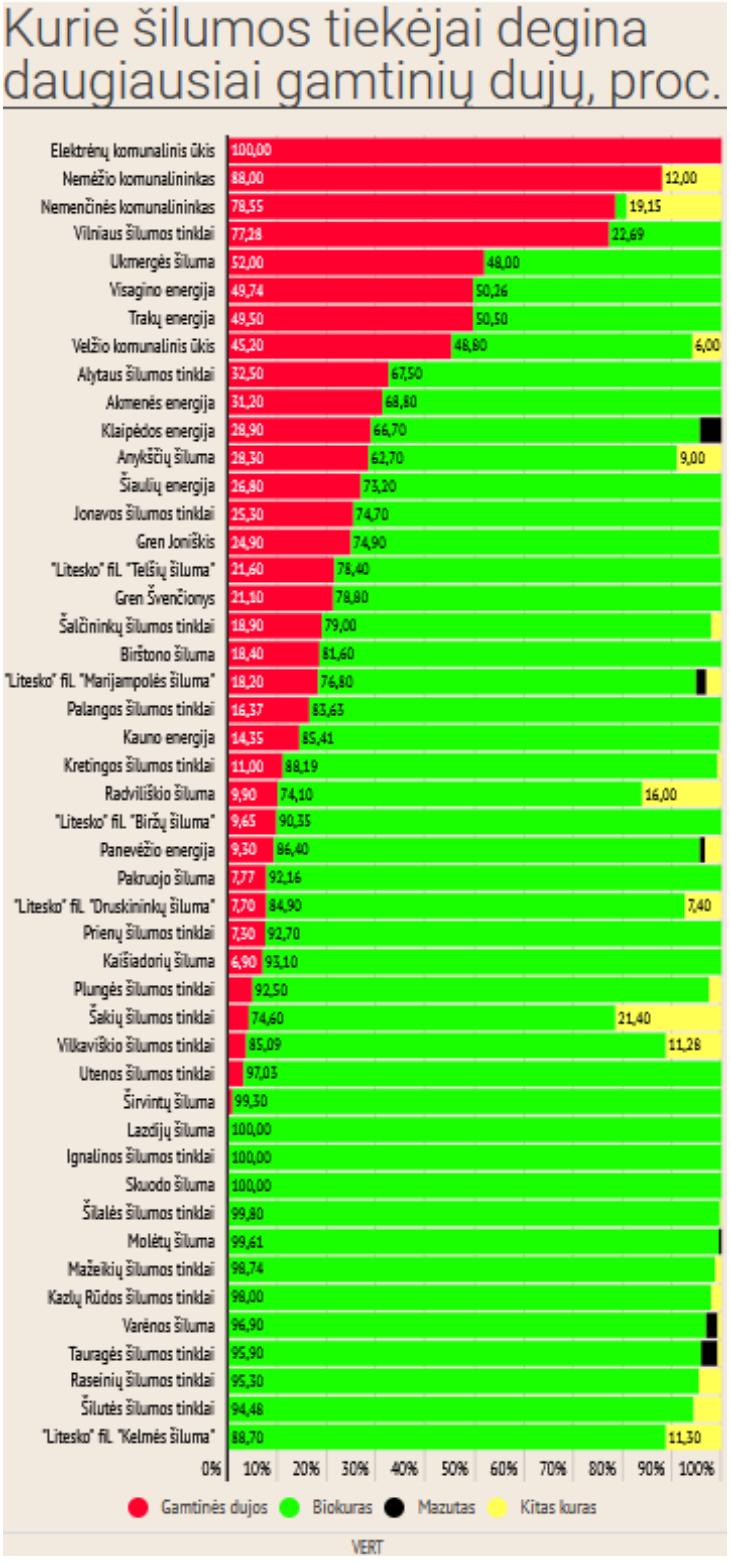

Atsakė: prastas biokuras per prastas, reikia gerinti kokybę

Šilumos tiekėjų atstovas, LŠTA prezidentas V. Lukoševičius patikina, kad katilinės negali kūrenti bet ko, ypač tokio kuro, kuris sumaišytas su žemėmis.

„SM2 yra vadinama malkinė mediena, tai menkaverčiai medžiai, rąsteliai visokie, su šakomis, kurie susmulkinti ir atvežti į katilinę. SM3 – tai yra miško atliekos, per kurias važinėja transportas, kurios sumaišytos realiai su žole, su žeme. Nors yra specialūs reikalavimai, kas viename ir kitame kure gali būti, bet realiai, kadangi nėra prastesnės už SM3 kategorijos, tai į šitą kurą sudedamos visos atliekos ir praktiškai neišlaikomi reikalavimai: nei mineralinių priemaišų, nei kaloringumo, nei drėgnumo, nei spyglių kiekio“, – paaiškina V. Lukoševičius.

Jis paaiškino, kad kainų skirtumas tarp šių dviejų kategorijų nedidelis, tačiau katilinėms SM3 atsieina brangiau dėl papildomų netiesioginių išlaidų.

„Pirmiausia susidaro daug pelenų, jų utilizavimas kainuoja, už tai reikia sumokėti. Toliau, ataušinus dūmus susidaro vadinamas dūmų kondenstatas, Jis būna pilnas pelenų, visokių cheminių medžiagų, sieros, chloro, kurį reikia neutralizuoti, prieš išpilant į kanalizaciją. O tai papildomai kainuoja reagentus, šarmus arba rūgštis. Žemėje dažnai būna sieros ir chloro, ko nebūna geroje medienoje – tai sukelia katilų koroziją. Šių elementų niekas nenormuoja, netikrina, kokybė neužtikrinama, tai mes turėjome daug pavyzdžių, kai tiesiog sugadino katilus, jų paviršiai prakiuro. Turėjome remontuoti, išlaidas patirti“, – aiškina V. Lukoševičius.

Įvertinus visa tai, įskaitant papildomus katilų valymo ir plovimo kaštus, kokybiškesnis kuras katilinėms kainuoja netgi mažiau, kai paties kuro kainų skirtumas nedidelis.

„Jei situacija pasikeistų, jei jie labai smarkiai atpigintų SM3 kurą, ir tai kompensuotų tas papildomas išlaidas, tai žinoma, kad visi ieškotų būdų, diegtų technologijas. Juk technologijos naujos turi atsipirkti“, – sako V. Lukoševičius.

Jis pabrėžė, kad šilumos tiekėjai reguliuojami ir negali viršyti vienai šilumos megavatvalandei nustatytų sąnaudų, turi užtikrinti mažiausias kainas vartotojams, tačiau prastos kokybės kuro tonos ne visuomet vienodai konvertuojasi į šilumą. O ir saugoti prasto kuro nėra galimybių – jis drėgnas, kaista ir gali užsidegti, dėl irimo jo kaloringumas mažėja.

„Mes daug sykių siūlėme ministerijoms sukurti dar vieną nekondicinio kuro kategoriją biržoje, kuris galėtų būti dar pigesnis, be jokių kokybės reikalavimų, o SM3 būtų nors šiek tiek atrinktas kuras be sumaltų atliekų. Tada kiekviena įmonė pagal savo technines galimybes, pagal naujas investicijas, planuotų pagal panaudotino kuro rūšį. Bet kai šiandien to trūksta, ta sistema ir neveikia“, – pabrėžė V. Lukoševičius.

Nesibaimina, kad liks be kuro

Šilumos gamintojai, regis, nesibaimina likti be biokuro.

„Baltarusiško kuro dalis svyravo tarp 20-30 proc. Visa likusi mediena buvo iš Lietuvos ir Latvijos miškų. Iki šiol biokuro netrūko, du trečdaliai žaliavos kaip buvo taip ir liko prieinama vietos miškuose. O Valstybinė miškų urėdija visais įmanomais būdais prisižadėjo, didins paruoštos žaliavos kiekius. Bet yra ir privatūs miškai, pagaliau didžiuliai miškai Latvijoje – pakilus kainoms, atsiranda daugiau pasiūlos“, – patikino LŠTA vadovas.

Gyventojams jis priminė, kad šildymo sąskaitų dydis priklauso ne vien nuo kainos – atskiruose pastatuose sąskaitos gali skirtis ir 10 kartų, esant tai pačiai kainai.

„Tai priklauso nuo daugelio aplinkybių, bet viena svarbiausių – namo energetinis efektyvumas, renovuotas, ar ne, naujos statybos, ar senas, ir kaip sutvarkyta vidaus sistema, kaip vyksta reguliavimas, kaip taupiai šildymo režimas nustatytas“, – priminė V. Lukoševičius.

Prognozės – kiek jūsų rajone galėtų keistis šilumos kainos

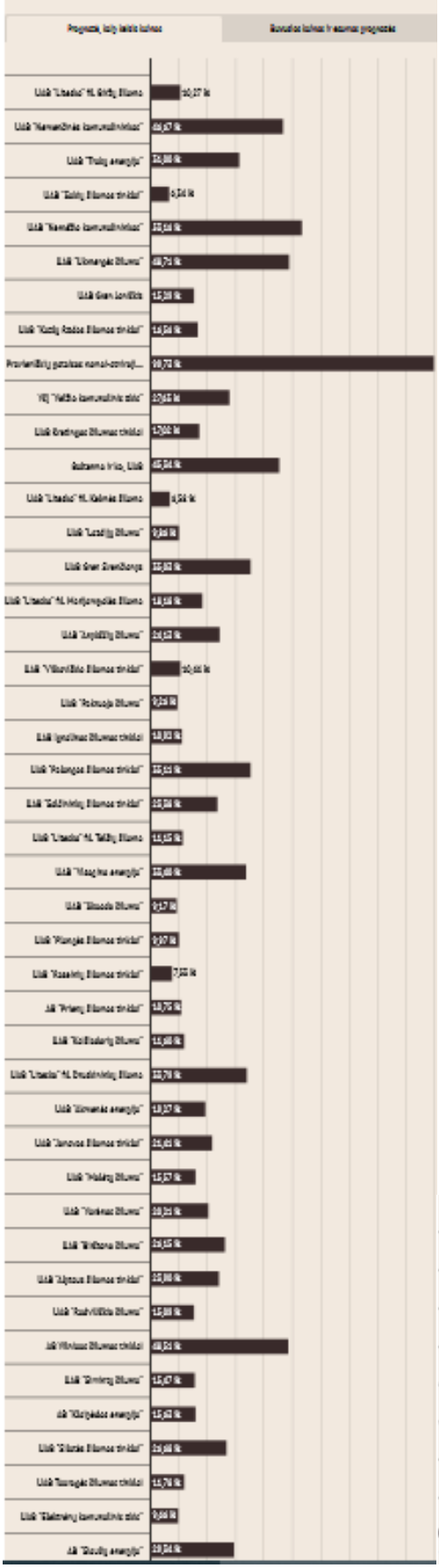

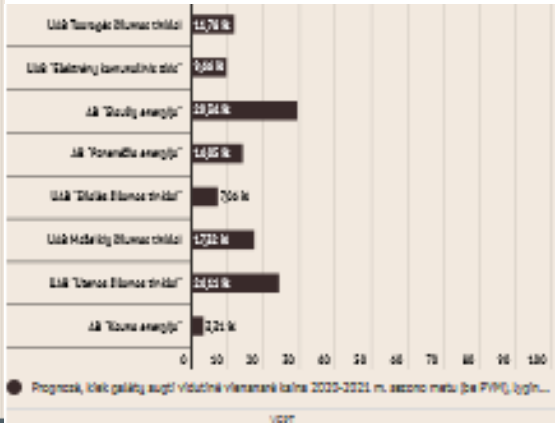

Delfi

SUŠOKUSIOS DUJŲ IR ELEKTROS KAINOS ATSIRŪGS IŠTISIEMS VERSLO SEKTORIAMS

2021-09-23 Dalius Simėnas Naglis Navakas „Verslo žinios“ www.vz.lt,

TN: tn

- **Sektoriai, kurie labiausiai nukentės nuo išbrangusių energijos išteklių.**
- **Dujų ir elektros kainų krizės priešastys ir prognozės.**
- **Energetinių** išteklių krizės poveikis vartotojų kainų infliacijai.

Nuo viduvasario sušokusios dujų kainos Europoje verčia stabdyti veiklą šios žaliavos kainai jautrius trąšų gamintojus. Analitikai prognozuoja, kad su dujomis brangstanti elektra paveiks ne tik trąšų, bet ir metalo, cemento gamintojus. Sumažėjusi gamyba neigiamai paveiktų ir kitas industrijas, pavyzdžiui, automobilių pramonę arba statybas.

VŽ rašė, kad Europoje pabrangusios energetinių išteklių kainos privertė vieną didžiųjų trąšų gamintojų „CF Industries Holdings Inc.“ Rugsėjo viduryje uždaryti du fabrikus Jungtinėje Karalystėje. Korporacija nenurodo, kada trąšų gamyba bus atnaujinta, skelbia „Bloomberg“.

Rugsėjo 17 d. apie stabdomą gamybą taip pat informavo didžiausia dujų vartotoja Lietuvoje, Jonavos trąšų gamintoja AB „Achema“.

Ramūnas Miliauskas, AB „Achema“ generalinis direktorius, VŽ teigė, kad dėl rekordines aukštumas pasiekusios gamtinių dujų kainos azoto trąšų gamintojai visame pasaulyje susiduria su rimtais iššūkiais.

„Achema“ atidžiai vertina tolesnės veiklos galimybes ir koreguoja savo produktų gamybos krepšelį. Dėl šiuo metu susidariusių sudėtingų rinkos sąlygų buvo priimtas sprendimas po užbaigto planinio remonto laikinai nepaleisti vieno iš amoniako cechų“, – atsiųstame komentare cituojamas R. Miliauskas.

Ramūnas Miliauskas, AB „Achema“ generalinis direktorius.

Toks sprendimas reiškia, kad „Achema“ sumažino gamybos apimtį apie 30%. Jonavos meras Mindaugas Sinkevičius pirmadienį BNS sakė, kad gamybos stabdymas palies apie 400 darbuotojų iš maždaug 1.300 „Achemoje“ dirbančių žmonių.

„Tai paveiks darbuotojus tikrai ženkliai, jiems kris darbo užmokestis, nes prastovos bus apmokamos tik 40% vidurkio“, – LRT radijui pirmadienį sakė Birutė Daškevičienė, „Achemos“ profesinės sąjungos pirmininkė. Šiuo metu vyksta derybos dėl apmokėjimo sustabdyto amoniako cecho darbuotojams.

Kainos kasdien muša rekordus

Trąšų gamintojų sprendimai priimti tuo metu, kai Europoje yra sumažėjusi energetinių išteklių pasiūla, o kainos kasdien muša naujus rekordus.

Be to, Europos šalys vėluoja užpildyti savo dujų rezervuarus artėjant žiemos sezonui, kadangi sumažėjo dujų importas iš Norvegijos ir Rusijos. Šios dvi šalys tenkina apie pusę dujų paklausos Europoje. Taip pat išaugo konkurencija tarp Europos ir Azijos dėl suskystintųjų dujų pristatymo laivais, išaugus dujų paklausai Rytuose.

Pažymima, kad ši energetinių išteklių kainų krizė gali turėti rimtų ekonominių padarinių. Kyla rizika, kad žiemą per Europą gali nuvilnyti elektros tinklų sutrikimai, pavyzdžiui, intensyviau naudojant elektrą patalpoms šildyti ir t. t.

Sistemų avarijos gali pašokdinti kainas dar labiau, sukelti naują infliacijos bangą ir papildomai išauginti verslo kaštus.

Kai kurios Europos vyriausybės jau ėmėsi arba svarsto gelbėti namų ūkius, patiriančius spaudimą dėl išaugusių dujų kainų.

Gamtinių dujų kaina

Dujų kaina Nyderlandų TTF prekybos taške, nuo liepos, kasdien, Eur/MWh

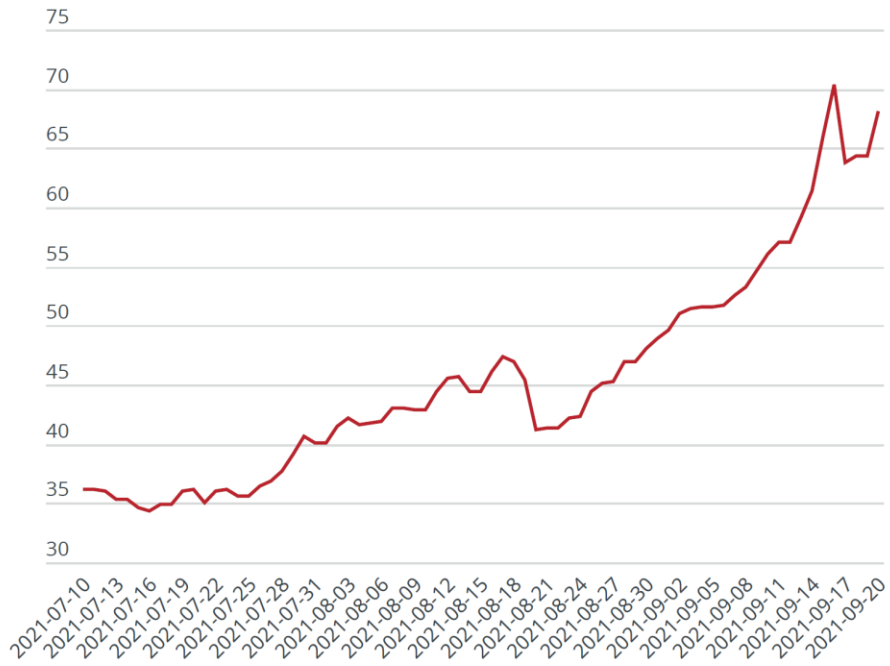

Dujų kaina (TTF) nuo 2016 m. sausio, kas mėnesį, Eur/MWh

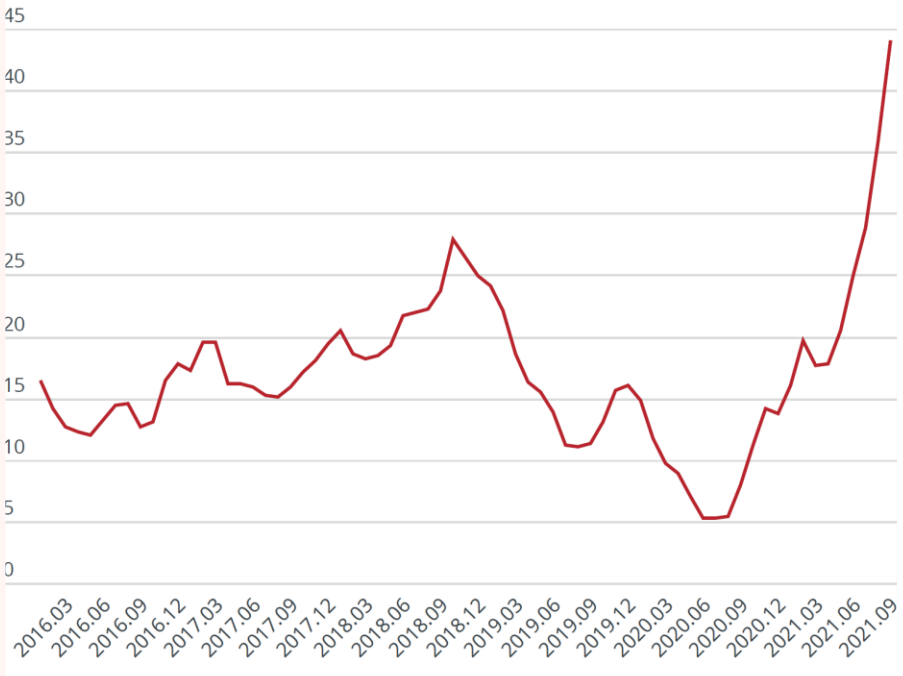

Šaltinis: „Powernext“

Dujų, elektros dalis savikainoje

Titas Budreika, Lietuvos pramonininkų konfederacijos (LPK) ekonomistas-analitikas, komentuoja, kad Lietuvos ekonomikos priklausomybė nuo importuojamų energijos produktų yra itin didelė: 75% Lietuvos energijos yra importuojama, kai ES vidurkis 60%.

„Tai reiškia, kad Lietuva yra itin paveiki tarptautinėse rinkose vykstantiems kainų svyravimams“, – sako T. Budreika.

Jo teigimu, augantys energijos kaštai pramonės įmones veikia skirtingai. Vidutinės pramonės įmonės išlaidos energijai įprastai siekia apie 15% gamybos sąnaudų, todėl maždaug 20% kainų augimas gamybos kaštus padidina apie 3%. Tačiau tradicinės, sunkiosios pramonės įmonėse, t. y. cemento, metalo, plieno, plastikų ir pan., energijos ištekliai sudaro iki 40% savikainos, o, pavyzdžiui, chemijos (įskaitant trąšų) – net 70%.

„Šiose pramonės šakose dabartinis energijos išteklių brangimas bendrą produkcijos savikainą padidino 8–15%“, – skaičiuoja T. Budreika.

Beprecedentis energijos kainų ir žaliavų kainų augimas, taip pat Lietuvoje – sparčiausiai ES – kylantis darbo užmokestis lėmė, kad šių procesų pasekmės jaučiamos galutiniams vartotojams per didžiausią infliaciją nuo 2009 m.

Lietuvos statistikos departamento duomenys rodo, kad 2021 m. rugpjūtį kainos buvo 5,3% didesnės, lyginant su 2020 m. rugpjūčiu. Per pastaruosius metus chemijos produkcijos kainos padidėjo 24%, metalų – 10%, plastikų – 8%.

Tiesa, su atlyginimais auganti perkamoji galia Lietuvoje leido kainas perkelti šalies vartotojams sparčiau nei eksporto rinkose.

Lietuvos rinkai parduodama produkcija vidutiniškai brango 11,5%, o užsienio rinkai – tik 6%.

„Šios žirklės rodo, kad Lietuvos rinkai gaminančios įmonės beveik visus padidėjusius kaštus perkelia ant vartotojų pečių, o eksportuojančios įmonės, nepaisant brangstančios gamybos savikainos, kainų didinti nebegali, nes tiesiog užsienio rinkose taptų nebekonkurencingos, o padidėjusius gamybos kaštus prisiima savo pelno sąskaita“ – aiškina LPK analitikas.

Priežastys ir poveikis infliacijai

Nerijus Mačiulis, „Swedbank“ ekonomistas, vertina, kad šiuo metu Europoje stebimas gamtinių dujų ir elektros kainų šuolis yra nulemtas nemažo kratinio nepalankių veiksnių ir tik kai kurie iš jų yra laikini.

„Vienas pagrindinių – mažesnis dujų tiekimas iš Rusijos, kuris gali būti susijęs su „Gazprom“ noru daryti spaudimą Vokietijos priežiūros institucijoms kuo greičiau suteikti leidimą eksploatuoti „Nord Stream 2“ vamzdyną. Tuo pačiu metu vis didesnė dalis Šiaurės jūros regione suskystintųjų gamtinių dujų, kurios galėtų užpildyti pasiūlos trūkumus, nukreipiamos į Azijos rinkas, kur labai išaugusi jų paklausa klestinčioje pramonėje“, – vardija N. Mačiulis.

Jo teigimu, tikėtina, kad pradėjus veikti „Nord Steam 2“ (planuota nuo spalio) Rusija padidins dujų eksportą į Europą ir kaina normalizuosis, bet kol kas negrįš į pastaraisiais metais matytas žemumas.

Spartus pasaulio ekonomikos augimas, kurį dar labai pakaitina ekspansinė vyriausybių fiskalinė ir centrinių bankų monetarinė politikos, anot N. Mačiulio, sukuria ne tik žaliavų bei kai kurių svarbių gamybos komponentų trūkumą, to poveikį pradedame matyti ir energijos išteklių kainose.

Nerijus Mačiulis, „Swedbank“ ekonomistas

Ir nors daugelis žaliavų bei energetinių išteklių kainų kitais metais turėtų stabilizuotis ar net šiek tiek sumažėti, tai „nereiškia, kad didesnės įsišaknijančios infliacijos rizika yra maža“.

Banko ekonomisto vertinimu, daug svarbiau nei energetinių išteklių kainos šuolis bus darbo jėgos trūkumas ir neišvengiamas jos brangimas. Pavyzdžiui, JAV rekordiškai daug įmonių – kas antra – teigia, kad negali užpildyti laisvų darbo vietų. Tai didina darbuotojų derybinę galią ir jau atsispindi atlyginimų augimo tendencijose.

Tiek fiskalinė bei monetarinė politikos, tiek spartus įvairiausių prekių ir paslaugų brangimas šiemet pasėjo daug didesnės infliacijos lūkesčių sėklą. JAV ir gyventojų bei verslo infliacijos lūkesčiai pakilę į aukščiausią lygį per daugiau nei dešimtmetį.

„JAV vartotojai dabar tikisi, kad infliacija išliks virš 5% kartelės, tai, žinoma, didina jų lūkesčius dėl atlyginimų augimo, o sparčiau augančios darbo sąnaudos bei lėtas produktyvumo augimas pakels daugelio prekių ir paslaugų kainas“, – tęsia N. Mačiulis.

N. Mačiulis atkreipia dėmesį ir į pasikeitusias globalizacijos tendencijas: pastarąjį ketvirtį amžiaus kainų augimui kelią įsivysčiusiose šalyse užkirto gamybos perkėlimas į pigios darbo jėgos šalis. Tačiau dabar įsišaknijantis protekcionizmas, konfrontacija tarp Kinijos ir JAV bei ES, noras trumpinti tiekimo grandines ir kelti gamybą arčiau namų reiškia, kad globalizacijos procesas geriausiu atveju yra pristabdytas, o blogesniu – apgręžtas atgal.

„Tai irgi gali tapti svarbiu infliaciniu veiksniu. Centriniai bankai labai norėjo didesnės infliacijos ir atrodo, kad gaus daugiau, nei norėjo. Kaip sakoma, „norėk atsargiai“, – priduria N. Mačiulis.

Brangsta dujos, brangsta elektra

Justinas Liuima, „Euromonitor International“ ekonomistas, atkreipia dėmesį, kad Europoje dėl nepalankios vasaros sumažėjo elektros gamyba iš atsinaujinančių šaltinių, dėl to kaip alternatyvą, atsarginį šaltinį reikėjo naudoti anglių ir dujų jėgaines.

Tuo pačiu metu dėl šaltos žiemos Europoje pernai sumažėjo dujų atsargos, taip pat sparčiai atsigauna gamyba visame pasaulyje ir dėl to didėja dujų kaina.

Kadangi brangsta dujos, brangsta ir elektra.

„Ilguoju laikotarpiu kainų svyravimai bus vis didesni, nes didinamos investicijos į atsinaujinančią energetiką, bet tuo pačiu metu uždarinėjamos atominės elektrinės ir iki 2030 m. nebeliks daugumos anglies jėgainių. Dėl to dujos liks vienintelis atsarginis šaltinis ir todėl kainų svyravimai didės“, – kalba J. Liuima.

„Euromonitor“ prognozuoja, kad elektros pokyčiai labiausiai paveiks ekonomikos sektorius, kurie naudoja daug elektros gamyboje, – tai metalai, cementas, trąšos. Sumažėjusi gamyba neigiamai paveiktų ir kitas sritis, pvz., automobilių pramonę arba statybas.

„Bendrai įmonės stengiasi valdyti rizikas ir jeigu įmanoma, užsitikrinti ilgalaikius fiksuotos kainos elektros tiekimo kontraktus. Taip pat dalį kaštų bando perkelti galutiniam vartotojui, labiausiai tikėtina, kad maisto pramonė, vaistų pramonė, elektronikos pramonė sėkmingiausiai perkels kaštų didėjimą vartotojams, nes šiems dalykams nėra pakaitalų“, – priduria J. Liuima.

Pasak T. Budreikos, žaliavų ir energijos kainų augimas siejamas su vyriausybių vykdyta ekonomikų skatinimo politika ir greitai atsigavusiu vartojimu. Skatinamoji politika stipriai padidino gyventojų vartojimą, tačiau tuo pat metu toliau besitęsianti pandemija, ypač Azijos šalyse, lemia tai, kad prekių pasiūla, konteinerių kiekis yra nepakankamas. Tikimasi, kad, suvaldžius pandemijos keliamus iššūkius ir išsprendus tiekimo grandinių problemas, spaudimas kainų augimui sumažės.

Titas Budreika, Lietuvos pramonininkų konfederacijos ekonomistas-analitikas.

„Visgi įvertinus delta atmainos užkrečiamumą, prognozuotina, kad aukšta infliacija išliks vidutiniu laikotarpiu. Šiame kontekste tiek verslas, tiek gyventojai turi ruoštis, kad mažos infliacijos laikotarpis baigėsi, o artimiausiu metu turėsime gyventi aukštesnės infliacijos laikotarpiu“, – priduria T. Budreika.

Elektros kaina

Elektros kaina „Nord Pool“ biržoje, 2021 m. II pusm., kasdien, Eur/MWh

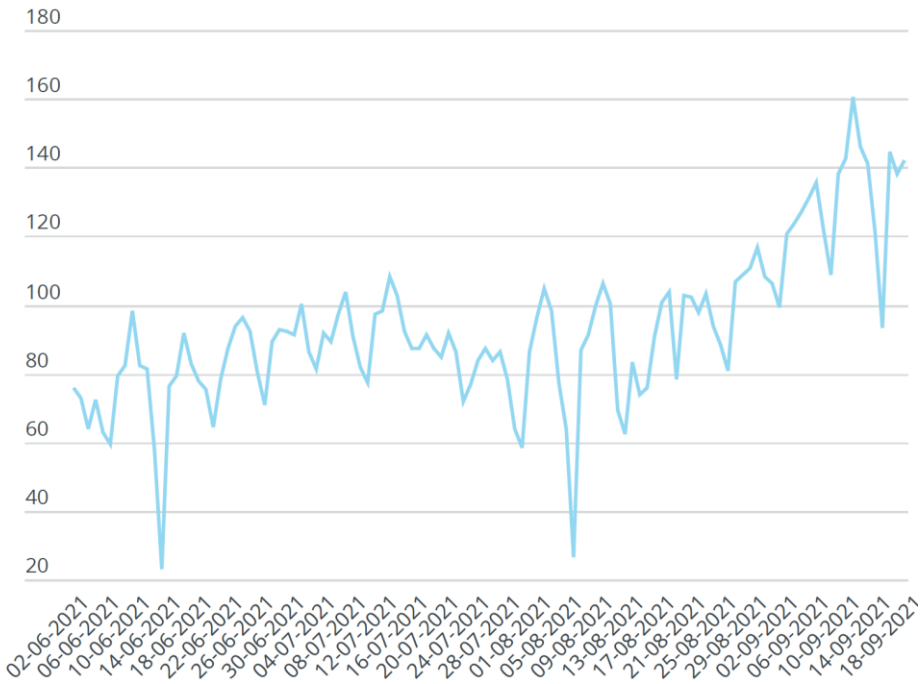

Elektros kaina „Nord Pool“ biržoje nuo 2016 m. sausio, kas mėnesį, Eur/MWh

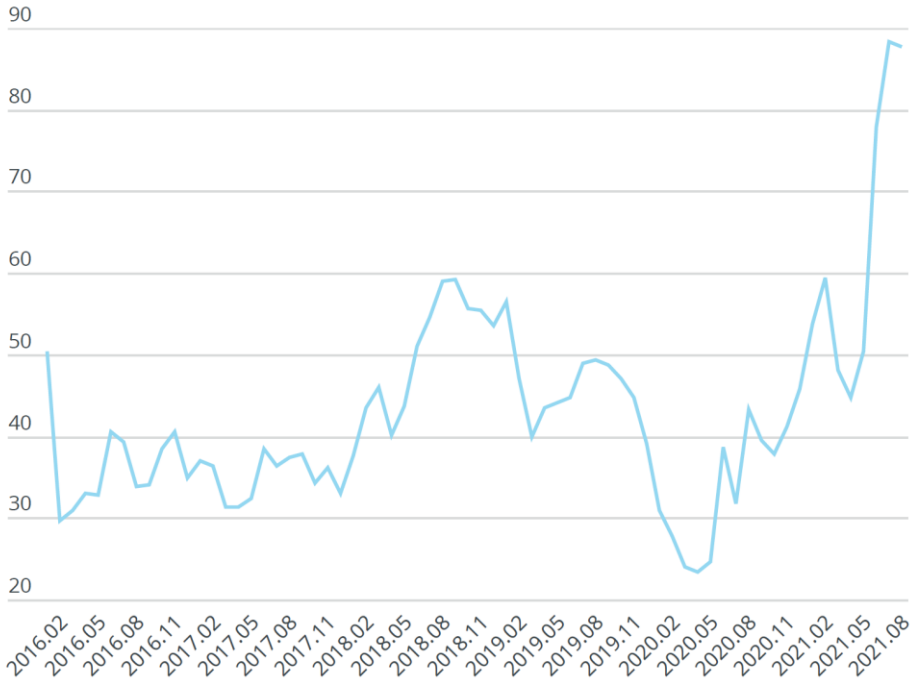

Šaltinis: „Nord Pool“

ŠILUMA NELAUŽO, BET DRASKO

2021-09-21 Alfredas Zdramys https://kauno.diena.lt

TN: tn

Jau ne tik Klaipėda, bet ir Kaunas, ir Vilnius turi kogeneracines jėgaines. Buvome ilgai tikinami ir net įtikėjome, kad, už šimtus milijonų eurų pasistatę šių energetikos stebuklų, atsidursime pigios šilumos rojuje. Atrodė, kad ji vis pigs ir pigs, kol taps nemokama, o vėliau gal net primokės kas nors už tai, kad šildomės. Tik realybė visiškai kitokia.

Socialinius tinklus drebina drebuliukas dėl darganoto rugsėjo. Knibždėte knibžda raginimų, prašymų, reikalavimų kuo greičiau įjungti šilumą. Šiluma kaulų nelaužo. Bet. Drasko kišenes. Tačiau po savaitės kitos atidarius centralizuoto šildymo naująjį sezoną pasijusime pakliuvę į kainų pragarą. Tada interneto erdvę ims krėsti karštinė: vienose savivaldybėse šiluma brangs 60 proc., kitose – 25–30 proc. Dar vertėtų priminti smulkmenėles, kurios primirštos. Nuo liepos pabrango ir kitos energijos rūšys – elektra vidutiniškai beveik 8,5 proc., o dujos – 36,8 proc.

Šiluma kaulų nelaužo. Bet. Drasko kišenes.

Paguoda, kad vidutinis darbo užmokestis per metus šoktelėjo daugiau nei 10 proc., labai menka. Tą šuolį pajuto deficitinių profesijų (pavyzdžiui, informacinių technologijų specialistai, statybininkai) atstovai, o dauguma jo net nepajuto. Nesvarbu. Didėjančios kainos visus nuleis ant žemės.

Nenuostabu, jei piliečiai rengtų naujus maršus, kad būtų leista butuose nupjauti radiatorius, parduoti juos metalo laužo (kuris pasaulyje irgi pasiekė kosminius skaičius) supirktuvėse, įsigyti krosnelių, židinių ant ketaus kojelių, dūmtraukio vamzdžius iškišti pro orlaides ir kūrentis už dyką. Kankorėžiais. Viskas brangsta, o kankorėžiai ir spygliai ištisus metus nemokami. Rink, kiek širdis geidžia. Net į mišką nebūtina važiuoti. Kiekviename parke, kurie gerokai mažiau kertami nei miškai, jų į valias.

Bet. Radiatorių draskyti kas antrame bute niekas neleis. Ne dėl kankorėžių nuomojamės dujinę nepriklausomybę mums atplukdžiusį SGD laivą „Independence“ (jį pasibaigus nuomai dar ir nusipirksime už tą kainą, kurią galėjome sumokėti iš karto ir nesinuomoti), ne tam statėmės kogeneracines jėgaines.

AB Vilniaus šilumos tinklai 2021-09-20 pranešimas. **Šildymo sezonas Vilniuje artėja, namų administratoriai dar nėra paruošę daugiau nei pusės miesto pastatų**
TN: tn

Didžiausias Lietuvoje centralizuotos šilumos tiekėjas AB Vilniaus šilumos tinklai (toliau -VŠT) baigė hidraulinius bandymus – bendrovė patikrino beveik 750 km po Vilniumi išsiraizgiusių vamzdynų stiprumą bei sandarumą. Šildymui turi būti tinkamai paruoštos ir namų vidaus šildymo sistemos, o tai yra pastatų administratorių atsakomybė.

Hidrauliniai bandymai baigti

Vilniaus savivaldybės kontroliuojama įmonė nuo gegužės pradžios iki rugsėjo vidurio perdavimo tinkle atliko 33 šilumos trasų hidraulinius bandymus ir pašalino nustatytus defektus.

„Šiais metais hidraulinių bandymų metu aptikome ir pašalinome 56 vamzdynų defektus – jų kasmet vis mažiau, nes perėmę šilumos ūkį nuosekliai investuojame į senų vamzdynų atnaujinimą. Vien šiais metais būsime pakeitę beveik 4 km nusidėvėjusių šilumos trasų Senamiestyje, Naujamiestyje, Viršuliškėse ir Karoliniškėse. Nuo spalio tiesime papildomą vamzdyną į Pilaitę, šie darbai šilumos ir karšto vandens tiekimui įtakos neturės“, – sako VŠT generalinio direktoriaus pavaduotojas Arvydas Darulis.

Kai kuriems gyventojams karšto vandens tiekimas dar bus laikinai nutraukiamas dėl baigiamų rekonstrukcijų darbų, todėl įmonė iš anksto atsiprašo už laikinus nepatogumus.

Namų administratoriai jau turi ruoštis

Naujam šildymo sezonui turi būti paruošti ne tik miesto vamzdynai, kuriais rūpinasi VŠT, bet ir pastatų vidaus šildymo sistemos, už kurias atsako pastatų valdytojai ar administratoriai.

Jie kasmet iki rugsėjo pabaigos turi atlikti pastatuose įrengtų šilumos punktų ir vidaus sistemų būtinus parengimo bei remonto darbus, kurie garantuotų patikimą funkcionavimą šaltuoju metų laiku. VŠT apie šilumos vartotojų pastatų parengimą šildymo sezonui sužino pagal pastatų prižiūrėtojų pateiktus parengties šildymo sezonui aktus – kol VŠT negauna tokio patvirtinimo, pastatui teikti šildymo paslaugos negali.

„Tinkamas pastatų šilumos punktų ir vidaus sistemų parengimas šildymo sezonui yra labai svarbus klientams, nes nuo to priklauso šių įrenginių ir sistemų patikimumas žiemą. Mūsų turima informacija rodo, kad šiuo metu naujam šildymo sezonui paruošta tik 41 % VŠT aptarnaujamų įvairios paskirties pastatų, t.y. 3107 iš 7510. Pernai šildymo sezonas Vilniuje prasidėjo spalio 15 dieną, todėl tikimės, kad namų valdytojai ir administratoriai nedels ir ruošis jau dabar“, – sako Klientų aptarnavimo departamento direktorius Laurynas Jakubauskas.

Gyventojai gali patys spręsti dėl šildymo įjungimo

Naujasis šildymo sezonas pradedamas atsižvelgiant į faktinę lauko oro temperatūrą – kai tris paras iš eilės vidutinė lauko oro temperatūra būna žemesnė už +10°C. Pagal suderintą su Vilniaus miesto savivaldybe šilumos tiekimo eiliškumą, pirmiausia pradedamos šildyti sostinės gydymo įstaigos, vaikų darželiai ir mokyklos.

Tačiau gyventojai šildymo sezoną savo daugiabučiuose gali paankstinti, jeigu dėl to apsisprendžia balsų dauguma (50 +1 namo gyventojas) ir jų šilumos punktas prijungtas pagal nepriklausomą šilumos tiekimo schemą.

Po žemų kainų prognozuojamas augimas

Atsižvelgiant į biokuro ir gamtinių dujų augimo tendencijas prognozuojama, kad šilumos kaina ateinantį šildymo sezoną galimai išaugs daugiau nei 60 %, lyginant su praėjusiu šildymo sezonu, kurio kainos buvo vienos žemiausių Lietuvoje. Tai reiškia, kad standartinio 50 kv. m. buto lapkričio mėnesio sąskaita už šildymą galimai būtų apie 40 eurų (pernai – apie 25 eurų), o tokio pat ploto renovuotame name esantis butas už šildymą galimai mokėtų apie 24 eurus (pernai – mokėjo apie 15 eurų).

Pagrindinę įtaką šilumos kainų augimui turi didėjančios dujų ir biokuro kainos, kurias diktuoja pasaulinės energijos išteklių rinkos. Bendrovė gamtines dujas ir biokurą, vadovaujantis reglamentuojančiais teisės aktais, įsigyja energetinių išteklių biržose.

Galutinė šilumos kaina vartotojui kas mėnesį keičiasi tik dėl kintančių kuro ir iš nepriklausomų šilumos gamintojų perkamos šilumos kainų.

VŠT primena, kad šildymo sąskaita priklauso ne tik nuo kainos, bet ir suvartotos šilumos kiekio, kas priklauso nuo to, kokia bus ateinanti žiema. Tai reiškia, kad jei žiema nebus tokia šalta, kaip praėjusį šildymo sezoną, šildymo sąskaitos nekils proporcingai kainos augimui.

PREZIDENTO PATARĖJAS: ŠILDYMO KAINŲ ŠUOLIS GALI BŪTI PRIIMTINAS „STIPRIŲ NERVŲ“ VARTOTOJAMS

Erika Alonderytė, BNS, 2021 m. rugsėjo 21 d. www.delfi.lt,

TN: tn

Prognozuojant, kad Vilniuje šilumos kaina kils daugiau nei 60 proc., prezidento patarėjas sako, kad taip nutiko dėl uždelstų investicijų į šilumos ūkį. Jaroslavas Neverovičius teigia, jog reikia ieškoti būdų, kad kainos būtų stabilesnės ir būtų apsaugoti pažeidžiami vartotojai.

„Vilniaus fenomenas yra uždelstų investicijų į šilumos ūkį problema. Ta kaina, kurią matome, yra perkeltine prasme prizas už tai, kad Vilnius, skirtingai nei kiti Lietuvos miestai, nesugebėjo savo šilumos ūkio anksčiau transformuoti ir prisitaikyti prie tų iššūkių“, – Žinių radijui antradienį sakė prezidento Aplinkos ir infrastruktūros grupės vyriausiasis patarėjas .

Anot jo, kainas didina ir europinės tendencijos, nes dujų ir elektros kainos Europoje yra istorinėse aukštumose. „Mūsų vartotojams VERT (Valstybinė energetikos reguliavimo taryba – BNS) yra patvirtinęs elektros, dujų kainas šiems metams, tai to (brangimo – BNS) neturėtų pamatyti savo sąskaitose, bet prezidento prašymu jau dabar bendraujame su mūsų reguliatoriumi, ministerija, apie tai, kas bus nuo sausio 1 dienos“, – sakė J. Neverovičius.

Jo teigimu, reikia ieškoti būdų, kad būtų apsaugoti pažeidžiamiausi vartotojai. „Tokie šuoliai galbūt priimtini stiprių nervų vartotojams, verslo klientams, bet namų ūkiai neturėtų būti pastatyti į tokią situaciją, kad per metus kainos taip drastiškai keičiasi. Žmonės nelabai ką gali padaryti, todėl valstybė turi pagalvoti, kokie sprendimai gali būti, einant į tokį pilną liberalizavimą, kad kainos taip nešokinėtų, jos būtų stabilios ir nedarytų sunkumų, ypač pažeidžiamiems vartotojams“, – sakė jis.

Centralizuotas šildymas artėjantį sezoną Lietuvoje gali brangti vidutiniškai iki 30 proc., tuo metu Vilniuje, kur šilumos gamybai daugiausiai kūrenamos dujos, – 50-60 proc., prognozuoja VERT narys Matas Taparauskas. Pasak jo, Kaune, Šiauliuose ar Klaipėdoje, kur daugiausia deginamas biokuras, kainos gali augti iki 20 proc.

Sostinei centralizuotą šilumą tiekiantys Vilniaus šilumos tinklai (VŠT) teigia, kad šilumos kaina naują šildymo sezoną gali išaugti daugiau nei 60 proc., palyginti su praėjusiu šildymo sezonu.

Pasak bendrovės, standartinio 50 kv. metrų ploto buto lapkričio mėnesio sąskaita už šildymą galėtų siekti apie 40 eurų (pernai – apie 25 eurų), o tokio pat ploto renovuoto namo buto – apie 24 eurus (apie 15 eurų).

BNS

SEMINARAI APIE RENOVACIJĄ: KOKIŲ FINANSINIŲ KLAUSIMŲ DAŽNIAUSIA KYLA GYVENTOJAMS?

2021-09-22 (https://kauno.diena.lt)

TN: tn

Kaip ir kasmet, šalies gyventojai kviečiami į Būsto energijos taupymo agentūros (BETA) organizuojamus seminarus, kurių metu ekspertai atsako į aktualiausius klausimus apie daugiabučių modernizavimą. Iniciatyva siekiama didinti žmonių pasitikėjimą renovacija ir padėti suprasti, kodėl renovuoti būstą reikėtų kuo greičiau.

Seminarus veda renovacijos ekspertai

Rugsėjo–spalio mėnesiais savivaldybėse vykstančius seminarus veda renovacijos ekspertai: ekonomistas, finansų ir ekonominių procesų valdymo vadovas, daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimo ekspertas; inžinierius praktikas, turintis didelę patirtį statybos procesų valdymo ir konsultavimo srityje, atsako į praktinius klausimus, susijusius su kasdiene renovacija. O teisinius klausimus aptaria Būsto rūmų teisininkas, patyręs daugiabučių namų valdymo, teisinių ginčų sprendimo, teisės aktų rengimo ir atstovavimo teismuose srityse.

Specialistai parengė dažniausiai užduodamų klausimų atmintinę, o jus supažindiname su dažniausiai užduodamais finansinis klausimais.

Iki kada bus teikiama parama renovacijai?

Tol, kol galios tai reglamentuojantys teisės aktai. Šiuo metu galiojantis kvietimas teikti paraiškas daugiabučių namų renovacijai pagal Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą buvo pratęstas iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Mūsų name gyvena piktybiniai skolininkai ir todėl negauname banko finansavimo. Kaip spręsti šią problemą? Kokias gyventojų skolas vertina finansuotojas?

Įvairiose savivaldybėse ši problema sprendžiama pagal konkrečią situaciją: kalbama individualiai su kiekvienu skolininku, aiškinamasi, kaip geriausiai sumažinti skolininkų skaičių. Kai kurios savivaldybės savo sprendimu padengia šias skolas.

Finansuotojas paprastai vertina tik skolas komunalinių paslaugų teikėjams. Kitos butų savininkų skolos (pvz., išperkamosios nuomos sutartys, kreditas būstui įsigyti ar kt. paskolos) nevertinamos. Todėl tie skolininkai kreditui gauti įtakos neturės.

Ar galima gauti valstybės paramą, jeigu bute užregistruota įmonė?

Jeigu name yra ekonominę ūkinę veiklą vykdančių savininkų, kuriems leidžiama suteikti lengvatinę paskolą, veiklos subjektas privalo pateikti projekto administratoriui deklaraciją apie vykdomą ūkinę-ekonominę veiklą. Pateikus deklaraciją ir joje nurodžius teisingą informaciją, ūkio subjektui teikiama valstybės parama.

Ar teisės aktuose yra numatytas statybos kainos indeksavimas? Kas gali pakonsultuoti gyventojus apie galimas išlaidas, prieš priimant sprendimą dėl renovacijos?

Ne. Šiuo metu galiojantys teisės aktai numato, kad investicijos negali viršyti investicijų plane patvirtintinos sumos. Jei situacija rinkoje verčia padidinti minėtą sumą, kito būdo, kaip ivesticijų plano korekcija, nėra.

Gyventojus pakonsultuoti gali investicijų plano rengėjas. Jis atsako j klausimą, kiek maksimaliai kainuos numatomos įgyvendinti priemonės. Tik turėdami šią informaciją, gyventojai priima galutinį sprendimą.

Kviečia dalyvauti seminaruose

Pasitikrinti, ar jūsų gyvenvietėje artimiausiu metu yra numatomas seminaras, galite BETA interneto puslapyje www.betalt.lt [4].

PR

BETA 2021-09-24 pranešimas

TN: tn

RENOVACIJOS ISTORIJA JONAVOJE: ĮTIKINTI GYVENTOJUS ATNAUJINTI BŪSTUS PADĖJO PIRMŲJŲ DAUGIABUČIŲ BUTŲ SAVININKAI

Lietuvos miestuose vykstančius renovacijos procesus paspartino 2013 m. įsitraukusios savivaldybės. Viena iš jų – Jonavos rajono savivaldybė, šiandien esanti tarp daugiabučių modernizavimo lyderių. Pasak jos atstovų, dalyvavusių nuo pat būstų atnaujinimo pradžios, pirmieji renovuoti pastatai buvo itin svarbūs, nes jie tapo savotiškais modernizavimo ambasadoriais, kurių gyventojai prisidėjo prie sėkmingo procesų įgyvendinimo.

Jonavos rajono savivaldybės meras Mindaugas Sinkevičius pasakoja, kad kiek aktyvesnė renovacija Jonavoje prasidėjo dar 2008 m., kuomet rajono savivaldybė pradėjo įgyvendinti probleminės teritorijos plėtros programą. Vienas iš šios programos tikslų buvo daugiabučių atnaujinimas, todėl pirmieji savivaldybės iniciatyva modernizuoti būstai mieste atsirado dar 2010 m. „Kadangi iki aktyvios valstybinės renovacijos skatinimo politikos pradžios 2013 m. Jonavoje buvo daugiau kaip 20 atnaujintų daugiabučių, renovacija jonaviečiams buvo pažįstama, o tiesioginis savivaldybės dalyvavimas kėlė pasitikėjimą. Tiesa, valstybės įsitraukimas skatino tai daryti ir gyventojus – jau 2013 m. į Aplinkos ministerijos ir Būsto energijos taupymo agentūros administruojamos programos įgyvendinimą įsitraukė dar 20 namų. Galima sakyti, kad ši programa padėjo katalizuoti spartesnę renovaciją“, – sako meras.

Skeptiško požiūri į renovaciją netrūko

M. Sinkevičius pratęsia, kad daugiau kritiško požiūrio į renovaciją iš gyventojų buvo sulaukta pirmojoje renovacijos bangoje, kuri buvo pradėta dar 2010 m.: „Žmonėms pasitikėjimo nekėlė pažadai, kad bus valstybės parama, nes ji išmokama tik pabaigus darbus, jie norėjo garantijų, kad nesikeis kainos, siekė teisės patiems pasirinkti rangovą, nepasitikėjo viešųjų pirkimų procedūra.“

Anot Jonavoje būstų renovaciją administruojančios įmonės direktoriaus pavaduotojo daugiabučių namų administravimui Bronislovo Liutkaus, prasidėjus renovavimo procesams 2014 m., skeptiškas požiūris į būstų modernizavimą buvo atsinaujinęs, vyravo neigiamos nuotaikos. „Tai visą laiką kėlė itin daug iššūkių komandai, kuri dirbo su daugiabučiais ir konsultavo juos dėl sprendimų priėmimų. Tačiau laikui bėgant gyventojai pamatė, kad niekas jų apgauti nebando, gyvenimo kokybė išties pagerėja, o šildymo sąskaitos žiemą – sumažėja. Žinoma, panašūs klausimai gyventojams kyla ir dabar, o nuo visų rizikų apsisaugoti neįmanoma. Vis dėlto nuolat augantis modernizuotų daugiabučių skaičius rodo, kad motyvuoti žmones sekasi neblogai“, – teigia B. Liutkus.

Pastatus rinkosi pagal sunaudojamos šilumos kiekį

Renovaciją administruojančios įmonės atstovas pratęsia, kad pirmieji namai savivaldybės renovacijos programai buvo pasirinkti pagal šildymui sunaudojamą šilumos energijos kiekį – tai buvo Sodų g. 37A, Vasario 16-osios g. 13 ir Kęstučio g. 16A. „Ko gero labiausiai įstrigo Sodų g. 37A esančio daugiabučio renovacija. Šis 1978 m. iškilęs būstas – vienas didžiausių Jonavoje, kuriame yra net 100 butų, todėl gyventojų nuomonių buvo itin daug. Mums teko atkakliai dirbti ir įtikinti namo gyventojus, kad šie suprastų renovacijos naudą. Galiausiai jie pritarė pastato atnaujinimui ir po kiek daugiau kaip pusantrų metų, galėjo džiaugtis pagerėjusia gyvenimo kokybe“, – teigia B. Liutkus.

Norą renovuoti būstus lėmė kompleksinės priežastys

Kalbėdamas apie priežastis, motyvavusias inicijuoti renovaciją Jonavoje, meras tikina, kad išskirti vieną aspektą sunku, nes jų – daugybė. „Tai ir noras turėti kitą miesto veidą, ir siekis suteikti galimybę gyventojams turėti visiškai kitą gyvenimo kokybę namuose. Renovacijos galimybės yra didelės, tačiau kiek jomis bus pasinaudota, priklauso nuo butų savininkų sprendimų. Todėl norėję suteikti kuo labiau apčiuopiamą naudą, privalėjome ir vis dar privalome pasakoti gyventojams apie galimas priemones, valstybės paramą, atsakyti į jų klausimus“, – teigia M. Sinkevičius .

B. Liutkus pažymi, kad dar vienas svarbus aspektas, šiandien padedantis motyvuoti gyventojus – daugiabučių aplinkos sutvarkymas. „Kiekvienais metais savivaldybė tvirtina daugiabučių kiemų sutvarkymo planą, įtraukdama būstus 3 metams į priekį. Į jį papuola vidutiniškai 60-70 proc. renovuojamų pastatų. Tai reiškia, kad 2 iš 3 modernizavimui pritarusių daugiabučių per artimiausius trejus metus galės džiaugtis atnaujinta ir sutvarkyta gyvenamojo namo teritorija“, – sako renovaciją administruojančios įmonės atstovas.

Atnaujinti būstai tampa renovacijos ambasadoriais

Jonavos rajono savivaldybės meras pratęsia, kad pirmasis būstas Jonavoje renovuotas dar 2005 m., tačiau tai buvo įgyvendinta gyventojų bendrijos iniciatyva. Specialisto teigimu, tiek šis, tiek vėlesniais laikotarpiais renovuoti pastatai tapo savotiškais renovacijos Jonavoje ambasadoriais. „Po truputį Jonavoje dygusių renovuotų daugiabučių gyventojai susilaukdavo daug klausimų – susidomėjimą kėlė jų išvaizda, miestiečiai teiraudavosi apie šildymo reguliavimo sistemą, kainas, gyvenimo kokybę, gaunamas kompensacijas. Tie patys klausimai aktualūs buvo ir prieš 15 ar 5 metus, jie savo svarbos nepraranda iki šiol. Dabar turime daugybę modernizuotų pastatų ir visų jų gyventojai skleisdami renovacijos žinią padeda apsispręsti kitiems jonaviškiams“, – teigia M. Sinkevičius.

Anot B. Liutkaus, nemaža dalis daugiabučių namų gyventojų pasirinko modernius šilumos reguliavimo sprendimus, atliko visus reikalingus šilumos sistemų keitimo darbus, tačiau buvo būstų savininkų, kurie pasirinko tik apšiltinti namą iš išorės. „Šiandien Jonavos mieste yra 300 daugiabučių, iš kurių atnaujinta jau 50 proc. Džiaugiamės, kad modernizuoti daugiabučius nusprendžia ne tik miesto, bet ir atokesnių teritorijų gyventojai – praktiškai turime bent po vieną atnaujintą būstą kiekvienoje kaimiškoje seniūnijoje. Be to, neseniai kirtome simbolinę ribą – nuo 2014 m. pradėtos vykdyti savivaldybės renovacijos programos atnaujinome lygiai 100 daugiabučių. Tiesa, šie skaičiai ateityje tik augs – šiuo metu renovacijos darbai vyksta dar 32 namuose, o naujam kvietimui esame pateikę 26 paraiškas“, – sako B. Liutkus.

EKSPERTAS PALYGINO ĮVAIRIŲ ŠILUMOS BŪDŲ KAINAS: IŠSKYRĖ, KUO ŠILDYTIS PIGIAUSIA

Justina Maciūnaitė, 2021 m. rugsėjo 21 d. www.delfi.lt,

TN: tn

Vėstantis oras, norime to ar nenorime, primena apie artėjantį šildymo sezoną. Daugiabučių gyventojai ima sukti galvą, kiek gi teks pakloti už šilumą namuose, o

individualių namų gyventojai – ar gerą šildymo sistemą pasirinko. Kitą galvos skausmą dėl šildymo sistemų turi gyventojai, kurie tik šiais metais ėmėsi rengti savo namo projektą, nes, kaip žinia, nuo naujųjų metų įsigaliojo nauji pastato energinės klasės reikalavimai. Pastatas turi atitikti A++ energinę klasę. Kokių šilumos šaltinių alternatyvų šiandien yra, kurios iš jų draugiškiausios aplinkai, o kurios pigiausios?

Paskaičiavo, kiek kainuoja įvairūs šildymo būdai

Šildymo sezono pradžia visuomet primena apie išlaidas, o jo pabaiga – nuostolius ir padarytas klaidas. Tai ypač supranta nuosavų namų gyventojai, kurie turėjo priimti sprendimą, kuo šildyti savo namus. Jų sprendimui įtakos turi ne tik skaičiavimai, kas labiau apsimoka, bet ir kas galima: šilumos šaltinį reikia rinktis pagal tai, kokią energinę klasę turi atitikti pastatas. Nuo šių metų A++. Apie šildymo sistemų alternatyvas naujoje Delfi TV laidos „Delfi Rytas“ rubrikoje „Žaliai“ papasakojo Vilniaus Gedimino technikos universiteto Aplinkos inžinerijos fakulteto Pastatų energetikos katedros doc. Dr. Kęstutis Valančius. Pirmiausia, pasak jo, žmogus turi rinktis tokį šilumos šaltinis, kuris jam patogus.

„Žiūrint, kur stovi namas ir kokie tinklai iki jo ateina. Tai, sakyčiau, pirmiausia yra patogumas, o paskui jau pigumas. Paprastai pastate visuomet turi būti elektra. Tuomet – dujų ir šilumos tinklai. Šiandien šilumos tinklai yra „žali“, šildymui naudojamas biokuras ir kaina nėra didelė. Realiai šilumos tinklų ir kai kuriais atvejais šilumos siurblių kainos, ko gero, bus mažiausios. Tai jeigu gyventojas turi galimybę pasijungti prie šilumos tinklų, manau, tai yra geriausias variantas ir mažai galvos skausmo. Jeigu yra dujos – galvos skausmo irgi mažai“, – pasakoja mokslininkas.

Jis tęsia, kad blogiausia, kai namuose yra tik elektra, nes šildymas elektra yra brangus malonumas. Elektros kilovatvalandė kainuoja apie 15 centų, o šilumos – nesiekia 5 centų.

Mokslininko teigimu, jeigu nėra tinklų ir nėra galimybės prie jų prisijungti, galimos šildymo alternatyvos yra kietojo kuro katilai, šilumos siurbliai (gruntiniai, oro, vandens), kurie veikia elektra. Tačiau K. Valančius pabrėžia, kad ne visos šilumos šaltinių alternatyvos yra draugiškos aplinkai ir juo labiau atitinka atsinaujinančio šaltinio sąvoką.

„Kūrenant dujas, daug taršos nėra, tačiau pats kuras nėra „žalias“, nes jis nėra priskiriamas atsinaujinantiems energijos šaltiniams. Vilniaus miestas nori uždrausti anglį ir durpių briketus, nes tai irgi nėra atsinaujinantis kuras, bet malkos ir medžio granulės – biokuras, atsinaujinantis šaltinis, nors deginant malkas į aplinką išsiskiria Co2, smalkės ir t.t. Bet šaltinis ir atsinaujinantis ir ne toks taršus kaip anglis, kuri degimo metu išskiria net kancerogenus. Tai mano požiūriu, anglis reikia uždrausti“, – aiškina ekspertas.

Renkantis, kuo šildyti savo namą, be abejonės, skaičiuojama ir kas labiau apsimoka. Tačiau K. Valančius primena, kad skaičiuojant, koks šilumos šaltinis atneš mažiausias sąskaitas, reikėtų nepamiršti, kiek kainuos jį įsirengti.

„Apsimoka ar ne, reikėtų skaičiuoti, kiek investavai ir kiek moki. Aš mėgstu lyginti su automobiliais: gali nusipirkti pigų, seną automobilį, bet jis vartos daug dyzelio,gali nusipirkti brangų automobilį ir važinėti pigiau. Tai čia reikia atsižvelgti, ką pirksi – katilą, šilumos siurblį ir kiek tau kainuos kilovatvalandė šilumos. Kaip ir sakiau, šilumos tinklų kaina yra viena mažiausių, be to, tinklų įsirengimas nėra brangus. Kiti šildymo būdai – granulinis katilas. Kaina svyruoja nuo granulių kainos ir būna 5-6 centai, dujų kaina irgi apie 6-7 centus, bet vargu mažiau nei su granuliniu katilu“, – vardija K. Valančius.

Šilumos siurbliai, kurie pastaruoju metu buvo populiarus naujakurių pasirinkimas, pašnekovo teigimu, vis tik nėra pats efektyviausias pasirinkimas.

„Orinio šilumos siurblio efektyvumas, sakyčiau, galėtų būti apie 2. Tai padalinkime elektros kainą iš 2, gauname 7-8 centus. Tai reiškia, kad ta šilumos kilovatvalandė kainuotų apie 7 centus. Jį lengviau įsirengti nei kokį gruntinį šildymą, bet jo efektyvumas yra didesnis, jau šiluma kainuotų apie 4 centus. Bet yra niuansas, kad Lietuvoje yra projektas „Saulės parkai“, kai gyventojai gali įsigyti nutolusią saulės elektrinę. Aš pats turiu saulės elektrinę ir pagal mano paskaičiavimą elektra iš saulės man kainuoja ne 15 centrų, o 8 centus. Reiškia, galima tiesiogiai šildytis elektra, jeigu aš ją pasigaminu iš saulės. Tai tokiu atveju logiška pagalvoti, kad jei aš turėčiau orinį šilumos siurblį, šiluma man jau galėtų kainuoti apie 4 centus“, – skaičiuoja pašnekovas.

Šilumos siurbliai

Ką rinktis A++ namui?

Elektra iš saulės energijos ir aplinkai draugiški šilumos šaltiniai svarbūs ne tik ekologijos, bet ir norint, kad jūsų planuojamam namui būtų išduotas statybos leidimas: nuo šių metų statomi pastatai turi atitikti A++ energinę klasę.

„Pastatas turi pasigaminti jam reikalingos energijos daugiau atsinaujinančios nei neatsinaujinančios. Tai jeigu name yra elektra ir šilumos siurblys, reiškia, kad visa energija gaunama iš tinklo, elektrinė. Jeigu daugiau nėra jokių šaltinių, atsinaujinančios energijos yra tik 15 proc. Reiškia, kad tokiu atveju reikia įsigyti kokią saulės elektrinę, kad būtų padengta dar 40 proc. energijos vartojimo. Kad būtų galima tiksliai parinkti šilumos šaltinius, reikia skaičiuoti. Bet kas įdomiausia, kad pagal dabartinį STR, A++ klasę galima pasiekti pasistačius granulinį biokuro katilą ir jau nereikia saulės elektrinės. Netgi pastatui prisijungus prie šilumos tinklų, galima pasiekti A++ klasę“, – vardija pašnekovas.

K. Valančius sako, kad kiekvienas pastatas yra skirtingas ir kad jis pasiektų A++ energetinę klasę, gali reikti skirtingų šilumos šaltinių. Kiekvienu atveju sertifikavimo sistema paskaičiuoja, kokio dar šilumos šaltinio pastatui reikia, kad jis atitiktų reikalavimus. Pašnekovas sako, kad neretai tam užtenka ir vieno, šiuolaikiško, automatizuoto, granulinio biokuro katilo. Kita vertus, jis reikalauja priežiūros.

Kaip šildyti savo namus, kiekviena naujakurys nusprendžia individualiai, žinoma, vadovaudamasis reikalavimais ir skaičiuodamas, kuris šilumos šaltinis jam leis daugiausiai sutaupyti. Aišku, čia reikėtų nepamiršti ir dar vieno aspekto: draugiškumo aplinkai.

Delfi

14 PATARIMŲ, KAIP SUŠILTI ŠALTAME BUTE

Patarimupasaulis.lt 2021-09-22

TN: tn

Kol šildymo sezonas dar neprasidėjo, namuose gali būti šaltoka. Norint, kad per žema temperatūra kambariuose nekeltų diskomforto, galima pasinaudoti šiais patarimais.

14 patarimų, kaip sušilti šaltame bute:

Pakabinti sunkias naktines užuolaidas. Ryte jas atitraukti, o sutemus – užtraukti. Prasidėjus šaltymečiui, plonas užuolaidas ant langų reikia pakeisti į storesnio audinio ir jas užtraukti, kai lauke sutemsta. Storos užuolaidos veiks kaip šilumos izoliatorius ir apsaugos namus nuo šalto oro srovių. Tai ypač pasakytina, jei pro langus (deja, kartais ir per plastikinius) pučia vėjai.

Pasidaryti vonelę pėdoms. Prieš atsisėsdami ant sofos prieš televizorių ar patogiai įsitaisę fotelyje su gera knyga, atsineškite į kambarį dubenį su karštu vandeniu ir pasidarykite pėdų vonelę. Karštas vanduo ne tik sušildys kojas, bet ir erdvę aplink jus. Kai vanduo atvės, užsimaukite vilnones kojines.

Įsigyti elektrinę antklodę ar paklodę. Gulėti šaltoje lovje? Net galvoti apie tai nemalonu. Būna, kad apsiklojate trimis antklodėmis, bet vis tiek negalite sušilti ir užmigti. Norėdami miegoti šiltoje lovoje, naudokite elektrinę paklodę ar antklodę. Jose yra specialūs kaitinimo elementai ir keli temperatūros režimai. 15 – 20 min. prieš miegą įjunkite paklodę ir eikite tvarkyti savo reikalų. Kai grįšite, lova jau bus šilta.

Nusimaudę palikite praviras vonios duris. Turite karštą dušą? Puiku, pasišildėte, o dabar pašildykite ir butą. Žinoma, nuo vonios įšils ne visi kambariai, bet koridorius ir šalia esantis miegamasis šiek tiek įšils. Po maudymosi vonios oras tampa šiltas ir drėgnas, todėl patartina jį išleisti. Deja, šildymo efektas išnyks per pusvalandį, tačiau tai geriau nei nieko.

Dėvėti labai šiltas šlepetes ir pižamą. Akivaizdu: jei šalta, vadinasi, reikia apsirengti šilčiau. Namuose galima dėvėti šiltas kelnes ir megztinius, miegoti su storomis pižamomis ir vilnonėmis kojinėmis. Taip pat reikėtų nepamiršti jaukių ir šiltų šlepečių. Jei rytą jų nėra prie lovos, geriau jau visai nesikelti. Tiems, kurie yra ypač šalta, yra sugalvotos net šildomos šlepetės, prie kurių prijungtas USB kabelis.

Tarp radiatoriaus ir sienos padėti folijos lakštą. Šis patarimas, pravers, kai šildymo sezonas prasidės, bet atrodys, kad šilumos vis tiek maža. Radiatoriai šildo kambarį iš vienos pusės, o iš kitos pusės šildo betoninę sieną. Kodėl turėtumėte šilumą atiduoti betonui? Folija tarp sienos ir radiatoriaus atspindi šilumą atgal į kambarį ir nepraeina pro sieną.

Judėti. Judėjimas yra gyvenimas ir šilumos šaltinis. Fizinis aktyvumas padidina širdies ritmą, gerina kraujotaką ir skatina kūno temperatūros kilimą. Galima atlikti trumpą mankštą arba užsiimti namų ruoša, pavyzdžiui, išvalyti virtuvę ar vonios kambarį.

Po kepimo palikti praviras orkaitės dureles. Tarkime, skanūs sausainiai jau paruošti ir jūs išjungėte orkaitę. Tada palikite atidarytą orkaitę ir leiskite šilumai išeiti. Ir nors virtuvė, kur nuolat verda maistas, jau yra šilčiausia namų vieta, tokiu būdu galima ją dar labiau sušildyti.

Visuose kambariuose palikti pledų. Kuo daugiau šiltų pledų bute, tuo geriau. Būtų puiku, jei jų būtų galima rasti ant kiekvienos sofos ir kėdės. Pradėjote šalti – užsimeskite pledą ant pečių. Sušilote – padėkite pledą. Be to, pledai yra stilingi interjero daiktai.

5 – 10 min. įjungti lubų ventiliatorius. Atrodo nesąmonė, bet tik paklausykite! Šiltas oras kyla aukštyn, o šaltas visada lieka žemiau. Todėl mums ir reikia ventiliatoriaus: jis maišys orą ir šiltas nusileis prie šalto, todėl temperatūra kambaryje taps pora laipsnių malonesnė.

Naudoti karšto vandens šildykles. Žinoma, elektrinis šildyklės skamba moderniau, bet panašų poveikį turi ir tradicinės karšto vandens šildyklės ar net paprastas plastikinis butelis su karštu vandeniu. Prieš miegą į lovą padėkite tokią šildyklę ir mėgaukitės šiluma.

Gerti šiltas arbatas. Bet koks šiltas gėrimas sušildo. Atminkite, kad labiausiai šildys toks gėrimas, kuriame bus šių ingredientų: imbiero, cinamono, citrinos, medaus, gvazdikėlių ir pipirų.

Sušildyti lovą plaukų džiovintuvu. Šis prietaisas taip pat pravers sušildyti ne tik atvėsusią patalynę, bet ir drabužius bei avalynę. Tačiau jokiu būdu plaukų džiovintuvo negalima uždengti su antklode – jis gali perkaisti ir sukelti gaisrą.

Apsikabinti! Susiglaudus bus šilčiau! Be to, dažniau apsikabindami su artimais žmonėmis būsite laimingesni ir jos šaltis nebus baisus.

EM 2021 09 22 pranešimas. **Neformaliame ES ministrų susitikime – kvietimai imtis priemonių energijos kainų šuoliui suvaldyti**
TN: tn

Rugsėjo 22 d. energetikos ministras Dainius Kreivys dalyvavo neformaliame Europos Sąjungos (ES) energetikos ir transporto ministrų susitikime Brdo, Slovėnijoje. Energetikos klausimams skirtoje sesijoje ministrai pirmą kartą apsikeitė nuomonėmis dėl ES teisėkūros paketo, skirto užtikrinti kryptingą ES Žaliojo kurso tikslų įgyvendinimą. Šiame kontekste daugelis valstybių narių palietė rekordinio energijos kainų augimo, kurį pastaruoju metu jaučia visa Europa, klausimą. Šalys kvietė Europos Komisiją ieškoti bendrų sprendimų ES lygmeniu atsižvelgiant ir į tai, kad didelės sąskaitos už energiją gali sumažinti visuomenės palaikymą žaliajam perėjimui.

„Kainų kilimas neramina, turėsime dėti daug pastangų, kad Lietuvoje energetinis skurdo lygis nedidėtų. Tokios pačios nuotaikos vyrauja visose ES šalyse, Lietuva nėra išimtis, todėl ir sprendimų reikia ieškoti kartu. Laikinos priemonės, kurios sumažintų ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos įtaką energijos kainoms galėtų būti viena iš išeičių. Tokie sprendimai galėtų būti taikomi trumpuoju laikotarpiu, kainų šokui suvaldyti“, – susitikime kalbėjo D. Kreivys.

Diskusijoje valstybės narės daug dėmesio skyrė Europos Komisijos pateiktiems pasiūlymams atnaujinti Atsinaujinančių energijos išteklių skatinimo ir Energinio efektyvumo direktyvas. Anot energetikos ministro, Lietuva iš esmės palaiko ES ambicijas, ypač atsinaujinančių energijos išteklių srityje, tačiau nustatant tarpinius tikslus valstybėms narėms turi būti palikta daugiau erdvės pasirinkti nacionaliniu mastu tinkamiausias priemones.

Tą pačią dieną vyko bendras energetikos ir transporto ministrų posėdis. Jungtiniame ministrų posėdyje vyko diskusijos dėl elektromobiliams skirtos infrastruktūros plėtros vykstant vis spartesnei energetikos sistemos integracijai. Susitikime taip pat dalyvavo Susisiekimo viceministrė Agnė Vaiciukevičiūtė. Diskusijos metu pristatyti Lietuvos planai investuoti 166 mln. Eurų iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo fondo siekiant plėsti elektromobilumo galimybes šalyje.

Iki 2024 m. Lietuvoje planuojama įrengti beveik 4000 įkrovimo stotelių – tai vienuolika kartų daugiau nei yra šiuo metu. Tuo tarpu iki 2030 m. šis skaičius turėtų dar labiau išaugti. Anot D. Kreivio, Lietuvos tikslas per artimiausią dešimtmetį pasiekti, kad elektromobiliai sudarytų bent 20 procentų automobilių parko. Šiuo metu šis skaičius siekia tik 0,4 procento.

Po neformalaus ES energetikos ir transporto ministrų susitikimo D. Kreivys išvyko į Varšuvą, kur kartu su energetikos viceministru Albinu Zanavičiumi dalyvauja Transatlantinio energetikos ir klimato bendradarbiavimo partnerystės (*The Partnership for Transatlantic Energy and Climate Cooperation, P-TECC*) ministrų susitikime.

———

EM 2021 09 22 pranešimas. **Energetikos ministras ir viceministras dalyvaus trečiajame transatlantinės iniciatyvos P-TECC ministrų susitikime**
TN: tn

2021 m. rugsėjo 22–24 d. Varšuvoje (Lenkija) Energetikos ministras Dainius Kreivys ir viceministras Albinas Zanavičius dalyvaus Transatlantinio energetikos ir klimato bendradarbiavimo

partnerystės (*The Partnership for Transatlantic Energy and Climate Cooperation, P-TECC*) ministrų susitikime.

Šis susitikimas – trečiasis, vyksiantis praėjus beveik dvejiems metams nuo ministrų susitikimo Vilniuje. Pirmasis P-TECC posėdis vyko 2019 m. Teksase (JAV), antrasis tais pačiais metais buvo surengtas Lietuvoje.

Šio aukšto politinio lygmens susirinkimo metu JAV, Europos Sąjungos bei 22 Europos valstybių ministrai daugiausia dėmesio skirs klimato kaitos veiksmams ir nuosekliam anglies dioksido išmetimo į aplinką mažinimui, tuo pačiu tęsiant P-TECC misijos esmę – diegti naujoviškas švarios energijos technologijas, kurios padėtų kurti darbo vietas abipus Atlanto.

Pirmą kartą į ministrų susitikimo darbotvarkę įtraukiami ir klimato kaitos klausimai. Atnaujinamuose P-TECC ministrų susitikimuose iki šiol daugiausiai dėmesio buvo skiriama išskirtinai energetikos klausimams – kritinei energetikos infrastruktūrai, atsinaujinančiai energetikai, atominei energetikai, energetiniam saugumui ir energijos tiekimo užtikrinimui.

P-TECC formatą inicijavo JAV energetikos departamentas. P-TECC – tarptautinė platforma, skirta politikos formuotojams ir pilietinei visuomenei iš Rytų ir Vidurio Europos. Šioje iniciatyvoje dalyvauja JAV, Europos Komisija ir 22 Europos šalys. Sukūrus šį transatlantinį bendradarbiavimo formatą siekiama suteikti išteklius ir technines priemones, kad būtų sukurtos saugios ir klimato kaitai atsparios energetikos sistemos.

„MANO BŪSTAS“: VISI DAUGIABUČIAI ŠILDYMO SEZONUI PARUOŠTI

2021-09-23 Kauno.diena.lt inf. (https://kauno.diena.lt)
TN: tn

Jau netrukus prasidėsiantis šildymo sezonas grasina patuštinti kauniečių pinigines, nes centralizuotai tiekiama šiluma brangsta maždaug dešimtadaliu. Kaip gyventojai gali sumažinti išlaidas už šildymą ir ką daryti, kad šiluma patalpose būtų naudojama taupiau, o butuose būtų šilčiau?

Prognozuojama, kad šilumos kaina ateinantį šildymo sezoną gali išaugti 5–10 proc., palyginti su praėjusiu šildymo sezonu. Vadinasi, už šildymą gyventojai mokės gerokai daugiau nei pernai ar užpernai.

Tiesa, daug kas priklausys nuo to, kokios būklės daugiabučiuose gyvenama. Senuose ir nerenovuotuose pastatuose šilumos bus suvartojama daugiau, naujuose ar modernizuotuose daugiabučiuose – mažiau. Šilumos suvartojimo rodikliai priklausys ir nuo to, kaip tinkamai namai yra paruošti artėjančiam šildymo sezonui.

Roges ruošė vasarą

Nuo vasaros pradžios daugiabučius prižiūrintis „Mano BŪSTAS“ ėmėsi pasiruošimo šildymo sezonui darbų visuose įmonės administruojamuose namuose. Bendrovės specialistai vykdė šildymo sistemų hidraulinius bandymus, atliko sistemų praplovimo ir kitus reikiamus darbus, keitė įvairias sklendes, balansinius ventilius, apsauginius vožtuvus, drenažo ventilius, tvarkė vamzdynus ir atliko daugybę kitų darbų, kad gyventojams būtų užtikrintas sklandus ir efektyvus šilumos tiekimas.

Kreiptis į specialistus reikėtų tik tada, kai radiatoriai bute nešyla ilgiau nei tris paras nuo šildymo sezono pradžios.

„Nors vasarą daugeliui – atostogų metas, mūsų tarnyba dėjo maksimalias pastangas, kad visi prižiūrimi daugiabučiai namai per šiltąjį sezoną būtų laiku parengti šildymo pradžiai. Minėtu laikotarpiu įmonės specialistai atliko 3 827 įvairaus pobūdžio remonto darbus, kad prasidėjus šildymo sezonui butų savininkai galėtų mėgautis šiluma ir komfortu, o sistemos funkcionuotų be trikdžių“, – akcentavo „Mano BŪSTO“ atstovas Julius Žilinskas.

Pigūs būdai šilumai taupyti

Ar yra būdų, kaip daugiabučių gyventojams savo pastangomis ir be didelių investicijų bent kažkiek sumažinti šilumos suvartojimą ir kartu sąskaitas už šildymą? J.Žilinskas sako, kad šilumos suvartojimas kone labiausiai priklauso nuo pastato būklės, tačiau šalia egzistuoja paprasti ir mažai investicijų reikalaujantys šilumos energijos taupymo būdai, kuriuos gali naudoti visi būstų savininkai. Taigi žinant, kaip taupyti šilumą daugiabučiuose, galima tikėtis mažesnių sąskaitų už šildymą.

„Vienas iš veiksmingų būdų, kurį gali nesunkiai įgyvendinti kiekvienas gyventojas, – nesandarių langų ir durų izoliavimas. Sandarinti langus geriausia šiuolaikinėmis izoliacinėmis priemonėmis, kurios nebrangios, tačiau efektyvios. Užsandarinę plyšius tarp stiklo ir lango rėmo, kartu – tarp lango rėmo ir sienos, pasieksime geriausią efektą“, – sako „Mano BŪSTO“ atstovas.

Prie šilumos taupymo prisideda ir įstiklinti balkonai, nes žymiai sumažėja šalto oro skverbimasis į butą, ypač senos statybos daugiabučiuose.

Kitas patikimas ir nieko nekainuojantis būdas – tikslingas užuolaidų ir žaliuzių naudojimas. Dienos metu jas reikia atidengti, kad į patalpas patektų kuo daugiau saulės šilumos, o nakties metu jos turėtų būti uždengtos. Tiesa, užuolaidas reikėtų rinktis nedengiančias radiatorių, priešingu atveju šiluma sunkiau sklis po patalpas.

Dar vienas vos keletą eurų kainuojantis šilumos taupymo būdas – už radiatorių montuojamas šilumą atspindintis ekranas. Anot J.Žilinsko, tai į foliją panaši plėvelė, kuri įrengiama tarp sienos ir

radiatoriaus. Dėl sumontuoto ekrano atsiranda savotiškas barjeras, kuris padeda kuo didesniam šilumos kiekiui pasklisti po kambarius, o ne būti iššvaistytai pro sienas.

Reguliavimas ir vėdinimas

Bene efektyviausias šilumos energijos taupymo būdas – naudotis radiatorių temperatūros reguliavimo galimybe, jeigu tokia, žinoma, yra.

„Išvykstant iš namų ar einant miegoti patarčiau šildymą sumažinti bent keletu laipsnių. Įrodyta, kad, sumažinus patalpų temperatūrą 1 °C, sutaupoma apie 5 proc. šildymo išlaidų“, – dėstė J.Žilinskas.

Daugiabučių gyventojus jis taip pat paragino nepamiršti vėdinti patalpų net ir šalčiausiomis dienomis. „Mano BŪSTO“ atstovas pataria vėdinti patalpas sudarant trumpalaikį skersvėjį, kadangi intensyvus, tačiau trumpas vėdinimas daug efektyvesnis nei ilgalaikis.

Šaltuoju metu laiku taip pat nederėtų laikyti pravirų laukujų ir rūsių durų, laiptinės langų, stogo liukų, nes taip didinami viso namo šilumos nuostoliai.

Trijų parų taisyklė

Miestui oficialiai paskelbus šildymo sezono pradžią, daugiabučių gyventojai neturėtų nustebti, kad po paskelbimo butuose radiatoriai vis tiek nepradeda šilti. Mat visame mieste daugiabučiai pradedami šildyti etapais –

ne visi iš karto. Tradiciškai šildymas visiems namams turi būti įjungtas per tris paras nuo oficialios šildymo sezono pradžios.

„Pirmąją šildymo pradžios dieną tradiciškai sulaukiame daugiausia gyventojų skambučių su klausimu, kodėl jų namuose šalta. Noriu iš anksto nuraminti ir paraginti gyventojus turėti kantrybės, nepulti pirmosiomis dienomis ieškoti pagalbos ir skambinti namą administruojančiai įmonei. Kreiptis į specialistus reikėtų tada, kai radiatoriai bute, esant žemesnei nei 12 °C lauko oro temperatūrai, nešyla ilgiau nei tris paras nuo šildymo sezono pradžios“, – patarimus dalijo J.Žilinskas.

Neretai pasitaiko, kad net ir po trijų parų radiatoriai butuose nešyla todėl, jog viršutiniuose namo aukštuose esančiose patalpose nebuvo nuorinti šildymo prietaisai. J.Žilinskas sako, kad, siekiant išvengti nesklandumų, viršutinių aukštų gyventojai, prasidėjus šildymo sezonui, turėtų patys prevenciškai nuorinti radiatorius. Šią procedūrą gali tekti pakartoti kelis kartus, kol oras visiškai pasišalins iš sistemos.

„Nuorinti šildymo prietaisus išties nesudėtinga. Jei patiems to padaryti nepavyksta, patariu paprašyti pagalbos kaimynų ar pažįstamų, galiausiai paieškoti informacijos internete. Jeigu ir tai negelbsti, tuomet reikėtų kreiptis į namą administruojančią įmonę“, – kalbėjo „Mano BŪSTO“ atstovas.

PR

KUODIS KRITIKUOJA ELEKTROS TIEKĖJŲ PASIRINKIMĄ: ŽMONĖS „PAKIMBA“ SUDĖTINGOSE SUTARTYSE

Kalbino Aurimas Perednis, parengė Laura Tarandaitė, www.DELFI.lt, 2021 m. rugsėjo 24 d.
TN: tn

Terminas, iki kurio privaloma pasirinkti vieną iš aštuonių nepriklausomų elektros tiekėjų, eina į pabaigą. Elektra, kaip ir šildymas, brangsta, todėl visuomenėje kyla dvejonių, kuris sprendimas leis nepaslysti ir bus mažiausiai skausmingas piniginiu atžvilgiu. Asmeninėmis įžvalgomis laidoje „Iš esmės“ dalijasi energetikos viceministrė Inga Žilienė ir ekonomikos profesorius Raimondas Kuodis.

Nors išsirinkti elektros tiekėją privaloma iki gruodžio 18 d., viceministrė tai padarė jau praėjusią savaitę: nenorėdama siųsti neteisingų signalų kitiems vartotojams, savo pasirinkimo neatskleidžia, tačiau įspėja gyventojus itin atidžiai skaityti sutarties sąlygas. Svarbiausias aspektas, į kurį vertėtų atkreipti dėmesį – sutarties nutraukimas. „Kitais metais norėčiau išlaikyti lankstumą: jeigu man nepatiks tarifas ar tiekėjas, noriu būti laisva pasirinkti kitą. Aš įsivertinau savo sutarties sąlygas, kad nebūtų per dideli mokesčiai už sutarties nutraukimą: baudos ar sankcijos“, – sutarties tikrinimo svarbą pabrėžia viceministrė.

Ji pastebi, kad elektros kainos pabrango ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Europoje. Praėjusiais metais vidutinė kaina už megavatvalandį buvo nuo 43 iki 50 eurų, o pastaraisiais mėnesiais fiksuojamas trigubas pabrangimas – nuo 140 iki 150 eurų. Pasak jos, kainų piką lėmė ne elektros energijos rinkos liberalizavimo procesas, o žaliavų kainos pokyčiai rinkoje.

Inga Žilienė

„Brangimas pagrinde susijęs su gamtinių dujų kainos augimu biržose bei klimato sąlygomis: buvo labai šalta žiema, vėliau labai karšta vasara. (...) Įtaką daro ir tai, kas vyksta Skandinavijoje, jos klimato situacija: per „NordBalt“ jungtį gauname pigią elektros energiją iš Švedijos, o elektra ten gaminama vandens resursais. Visas šis sąlygų paketas ir padarė įtaką tokiam kainų augimui“, – teigia viceministrė.

Sprendimui – liberalizuoti elektros energijos rinką – atvirai nepritaria ekonomikos profesorius R. Kuodis. Jo nuomone, laisvė rinktis iš 8 elektros tiekėjų nepadės visuomenei tapti efektyvesne energijos vartotoja. Be to, sukels papildomų dvejonių tarp pasirinkimą privalančių priimti gyventojų. „Didelės naudos iš šito eksperimento nematau: visa visuomenė vietoje to, kad augintų vaikus, turi sėsti prie skaičiuoklių ir bandyti iš jų ką nors išgliaudyti. Žiūrėsime – gal nieko blogo ir neįvyks, bet kad būtų kažkas labai gero irgi nematau“, – svarsto R. Kuodis.

Raimondas Kuodis

Ekonomistas priduria: „Žmonės turi rimtų kognityvinių problemų, priimant sudėtingus sprendimus. Dėl tų priežasčių egzistuoja valstybė, kuri dažnai pasako „mes turime daugiau proto, demokratinį procesą, mes jums pasakysime, kokia pensijų, elektros tiekimo sistema geriausia“. Priminsiu, kad Europa labai nepatenkinta manipuliavimų planais pas mobilaus ryšio tiekėjus. Jie sudaro tokį planą, kur jūs nežinote, kiek sumokėsite ar ko jums reikia. Jums sudaro ilgas sutartis su

formulėmis, su nutraukimo baudomis, kur neaišku, realizuosis jos ar ne. Žmonės *pakimba* šiame sudėtingume. Neužmirškime – tą sudėtingumą generuoja patys tiekėjai, kad žmonės nesuprastų, kas kiek kainuoja“.

Viceministrė profesoriaus įžvalgoms kategoriškai nepritaria – valstybė gali įsikišti tik į monopolinę veiklą. Pasak jos, infrastruktūrinė veikla yra monopolinė ir infrastruktūros lygmenyje rinka liberalizavimo išvengs: ją ir toliau kontroliuos Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT). „Apie viską yra pagalvota. Šita dalis būtent ir suteikia to pasirinkimo vartotojui. Ar mes norime turėti vieną prekybos centrą? Tikriausiai ne, nes tie laikai jau buvo. Ar mes norime turėti vienos rūšies batoną su nustatyta kaina? Mano kolegos pateikė labai paprastą pavyzdį, kas yra parduotuvė. Ji nuperka sviestą iš tiekėjo ir parduoda jį mums. Kitas prekybos centras nuperka ir parduoda kitą. Tada toje įvairovėje mes galime rinktis“, – profesoriui oponuoja vicepirmininkė.

Tačiau profesorius akcentuoja, kad sviesto lyginti su elektra negalima, nes tai yra visai kitos rinkos struktūros. Jis mato tendenciją, kad priimami iki galo neapmąstyti sprendimai, už kurių pasekmes vėliau sumoka vartotojai. „Pakartokime banalią tiesą – negyvi daiktai už nieką nemoka. Už viską sumokės vartotojai. Klausimas: ar jūs tikrai norėtumėte remtis tokia sistema, į kurią sugužės *pažadukų,* kurie, jei nepavyks *biznis*, pasiūlys jums fiksuotą kainą, o per tą laiką biržos padvigubės? Jūs manote, kad jis pasakys „duokite, akcininkai, savo sukauptus milijonus iš buvusių veiklų ir išdalinkime vartotojams, nes esame pasižadėję“? Ne. Jie sakys, kad „*soriukas,* mes bankrutuojam, nieko asmeniško – tik *biznis*“. Kas bus tada?“, – svarsto ekonomistas.

Nuogąstavimą dėl galimų padarinių vicepirmininkė slopina tvirtindama, kad pasirinkto tiekėjo bankrotas nesustabdys elektros tiekimo. Tokio scenarijaus atveju problemų kiltų ne elektros vartotojui, o jos tiekėjui. „Jeigu nepriklausomas tiekėjas bankrutuos, elektros vartotojai neliks be elektros, nes jiems tiekimą užtikrins elektros skirstymo operatorius: pereis į garantinį tiekimą. Infrastruktūra, kaip buvo taip ir priklausys energijos skirstymo operatoriui ir „Litgrid“. Taip, tiekimas šiek tiek brangiau kainuos: prie praėjusio mėnesio biržos kainos pridėsime dar 25 proc., bet tokiu atveju vartotojas gali pasirinkti kitą nepriklausomą tiekėją“, – ramina vicepirmininkė.

Elektros tiekėjai siūlo įvairius planus, vienas jų – žalioji elektros energija. Viceministrė pabrėžia, kad planų įvairovė ir suteikiamas lankstumas duoda visuomenei galimybes, pavyzdžiui, rinktis tiekėją pagal asmeninį vartojimo profilį ir taip sutaupyti. „Aš galiu pasirinkti tokį tiekėją, kuris siūlo tik žalią elektros energiją. Skirtumas nėra toks ženklus, kad nebūtų galima jos įpirkti: kaina prieinama. Paslaugų krepšelis gali plėstis: mes neturime elektros tiekimo plano, kuris būtų susietas su biržos kaina, atsižvelgtų į mano vartojimo profilį – tokie planai bus pasiūlyti. Taip pat siūlomi planai, kuriais gausiu ženkliai žemesnę kainą naktį: tada krausiuosi elektromobilį, galbūt šildymo sistema irgi naktį veikia ir aš galėsiu elektrą gauti labai palankiomis kainomis“, – sako viceministrė.

Šiuo klausimu ekonomisto ir viceministrės nuomonės dar kartą išsiskyrė. Siūlyti žaliąją energiją, tvarkyti kainodarą, statyti išmaniuosius skaitiklius – visa tai, jo teigimu, galėjo įgyvendinti ir visuomenei atskaitinga valstybinė bendruomenė: nepriklausomų tiekėjų įsitraukimas į rinką nereikalingas. „Žaliasis yra sąvoka, kuri dažnai susijusi su žaliuoju smegenų plovimu. Dabar vyksta korporacijų kova: ne žalias nesąmones padaryti žaliomis. Pavyzdžiui, biodyzelinas iš maisto, kuris nėra žalias kuras, tik pavadintas žaliuoju. Daug kas pasaulyje žaliais dalykais vadinamas: vandenilio nesąmonės kažkodėl irgi yra žaliosios ir dujininkai norėtų, kad pralįstų su savo *bizniais*“, – atsako ekonomistas.

Kalbėdama apie šildymo kainas, viceministrė akcentavo, kad jų mažėjimą užtikrintų šilumos punktų sutvarkymas prieš šildymo sezoną. Už jų tvarką atsako patys gyventojai: bendrijos, namų administratoriai, techniniai prižiūrėtojai. Šiuo metu Lietuvoje tvarkingų šilumos punktų vos 36 proc. „Jei šildymo kainos *voztels*, būsime kalti patys: namai nerenovuoti, sėdime ant dujų adatos. Mes kaip visuomenė padarėme tą pasirinkimą, tiksliau, biurokratai už mus padarė. (...) Didžioji dalis problemos yra didmiesčiuose, nes ten daugiausia daugiabučių ir jie labai aukšti. (...) Turime problemas ir didvyriškai jas spręsime: visi rodys pirštais vieni į kitus, kad tie darbai nepadaryti“, – baimes dėl artėjančio šildymo sezono komentavo ekonomistas.

Su elektros energijos tiekimo sutrikimais – dingusia elektra, įtampos kryčiais, sugedusiais skaitikliais ar kitomis techninėmis problemomis – susidūrę gyventojai turės kreiptis ne į savo tiekėją, o į Energijos skirstymo operatorių („ESO“).

Nepriklausomus tiekėjus kontroliuos rinką prižiūrinti VERT. Ji taip pat spręs tarp tiekėjų ir vartotojų iškilusius ginčus ir nagrinės teikiamus skundus.

Delfi

V skyrius.

RENGINIAI

IS-917/642-V-1 priedas

Šilumos siurblių ir vėdinimo sistemų asociacijos INFO. Kvietimas i Tarptautinę ŠVOK ir santechnikos KONFERENCIJĄ (nemokamai)

-----Original Message-----
From: Šilumos siurblių ir vėdinimo sistemų asociacija <info@ssvsa.lt>
Sent: Wednesday, September 22, 2021 3:06 PM
To: info@ssvsa.lt
Subject: Kvietimas i Tarptautinę ŠVOK ir santechnikos KONFERENCIJĄ (nemokamai)

Laba diena,

Š. m. spalio 9 d. Vilniaus Avia Solutions Group arenoje (parodos „Supernamai 2021“ metu) vyks nemokama tarptautinė konferencija „Naujausios santechnikos ir ŠVOK tendencijos“.

Pranešimus skaitys Suomijos šilumos siurblių asociacijos prezidentas Jussi Hirvonen, tarptautinių santechnikos / šildymo kompanijų atstovai, architektai, bus pristatyta nauja mokomoji praktinė knyga „Santechniko vadovas. 2-as papildytas leidimas“.

Konferencijos partneris: Šilumos siurblių ir vėdinimo sistemų asociacija .

Prisegame konferencijos programą.

Įėjimas nemokamas.

Apie dalyvavimą (ir kiek žmonių dalyvaus) prašome pranešti info@ssvsa.lt iki š.m. rugsėjo 30 d.

Pagarbiai,
Darius Jokubauskas
Šilumos siurblių ir vėdinimo
sistemų asociacijos
direktorius
Lazdynų g. 21, Vilnius
Tel. 8 670 26 670
www.sildymas-vedinimas.lt

10-oji PARODA

Supernamai 2021

KVIEČIAME Į KONFERENCIJĄ!

Naujausios santechnikos ir ŠVOK tendencijos

2021 M. SPALIO 9 D.

„Avia Solutions Group“ arena, Vilnius

10.30–10.40
Naujos mokomosios praktinės knygos „Santechniko vadovas“ pristatymas.
Pranešėjas: Darius Jokubauskas, „Super namai“

10.40–11.00
„Tvarių inžinerinių sprendimų panaudojimas gyvenamojoje aplinkoje”
Pranešėjas: Architektas Vytas Lužys, MB „Archimodulis“

11.00–11.40
„Europos šilumos siurblių rinkos apžvalga ir geroji Suomijos praktika“
Pranešėjas: Jussi Hirvonen, Suomijos šilumos siurblių asociacijos prezidentas

11.40–12.10
„TECEprofil modulis su Octa bakeliu ir „easyi-fit“ sistema. Vietą ir laiką taupantys sprendimai“
Pranešėjai: Gintautas Petravičius ir Aurimas Valatka, „Tece Baltikum“

12.10–12.30
„Šildymo ir vėsinimo paviršiais privalumai, Uponor sprendimai“
Pranešėjas: Artūras Laukys, „Uponor“

12.30–13.00 Pertrauka

13.00–13.20
„Kermi radiatoriai šiuolaikiniame interjere“
Pranešėjai: Erika Dainienė ir Linas Radzevičius, „Kermi“ atstovybė Baltijos šalyse

13.20–13.40
„Santechnikos tendencijos naujų globalių iššūkių kontekste“
Pranešėjas: Nerijus Bakšys, „Laufen“ atstovas Baltijos šalims

13.40–14.00
„Maišytuvai ir dušo produktai: inovatyvūs sprendimai ir tendencijos“
Pranešėjas: Osvaldas Dailydžionis, „Hansgrohe“ atstovas Lietuvoje

14.00–14.20
„Vonios kambarys 2021: išskirtinis dėmesys funkcionaliam dizainui“
Pranešėjas: Tadas Ivanauskas, „Geberit“

14.20–14.40
„Radaway dušo kabinų ir padėklų tendencijos šiuolaikiniame vonios kambaryje“
Pranešėja: Aušra Rauckytė, „Praimas“, „Radaway“ atstovė Lietuvoje

Įėjimas lankytojams NEMOKAMAS!*

*Visų konferencijos dalyvių lauksime su galimybių pasu.

KONFERENCIJOS PARTNERIS: ŠILUMOS SIURBLIŲ IR VĖDINIMO SISTEMŲ ASOCIACIJA

IS-917/642-V-2 priedas

ENERGY ADVICE 2021-09-23 Internetinis seminaras „Skaitmeninė centralizuoto šilumos tiekimo transformacija“

PER VIENĄ VALANDĄ Skaitmeninė centralizuoto šilumos tiekimo transformacija

Maloniai primename, kad Internetinis seminaras **„Skaitmeninė centralizuoto šilumos tiekimo transformacija“ – per valandą.**

Prisijunkite prie internetinio seminaro paspausdami nuorodą:
https://us06web.zoom.us/j/86913490376 Susitikimo ID: 869 1349 0376
Internetinis seminaras vyks: ***Rugsėjo 23 d. (Visiir)***Iš **10 a. m. EET GMT +3** (Vilnius).

Jei kyla problemų prisijungiant, rašykite support@energyadvice.lt arba skambinkite+370 602 30887.

Laukiame Jūsų internete!

Malonūs linkėjimai,
Energetika Patarimai
Austeja Dapkute
Telefonas:: +370 602 30887
El. paštas: austeja@energyadvice.lt
LinkedIn: https://www.linkedin.com/in/austeja-dap/
Interneto svetainė: www.energyadvice.lt/en

Making Industry 4.0 Real
2021 m. rugsėjo 23 d. | LITEXPO, Vilnius (tik turintiems Galimybių pasą)

ŽIŪRĖTI TIESIOGINĘ KONFERENCIJOS TRANSLIACIJĄ

Šeštus metus rengiama tarptautinė konferencija pramonės skaitmeninimo tema „Making Industry 4.0 real“ pristatys pramonės atstovų gerąją patirtį ir praktinius verslo pavyzdžius žengiant transformacijų keliu.

Su kokiais iššūkiais susiduria gamybos įmonės ir kitos organizacijos, siekiančios neatsilikti nuo ketvirtosios pramonės revoliucijos raidos: kas paskatina pokyčius ir veda pirmyn, kiek / kokių resursų kainuoja ir kokį rezultatą duoda skaitmeninimo, robotizacijos, automatizacijos, daiktų interneto ir kiti išmanūs pažangios gamybos sprendimai?

PRANEŠĖJAI

Susipažinkite su pirmaisiais konferencijos pranešėjais

FLORIAN SCHRÖDER
THE GERMAN-BALTIC CHAMBER OF COMMERCE (AHK BALTIC STATES) valdybos narys - vykdantysis direktorius

TEEMU PAJALA
SIEMENS OSAKEYHTIÖ direktorius Šiaurės šalims

JOCHEN APEL
NOKIA viceprezidentas

JOVITA NELIUPŠIENĖ
LR Ekonomikos ir inovacijų viceministrė

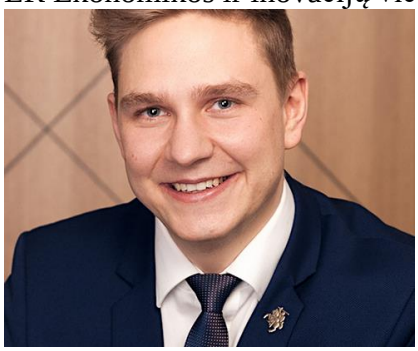
JULIUS ŠVAGŽDYS
TELTONIKA IoT GROUP korporatyvinės rinkodaros vadovas

MINDAUGAS GLODAS
Informacijos, ryšių ir technologijų sektoriaus asociacija INFOBALT prezidentas

DARIUS LASIONIS
Lietuvos inžinerijos ir technologijų pramonės asociacija LINPRA direktorius

MINDAUGAS UBARTAS
INFOBALT generalinis direktorius

GIEDRIUS VALUCKAS
PROGRESSIVE BUSINESS SOLUTIOS generalinis direktorius

DOVILĖ TAMOŠEVIČIENĖ
SBA GROUP verslo kontrolės direktorė

TOMAS JASKELEVIČIUS
LINPRA prezidentas, ARGINTA ENGINEERING direktorius

MARINA BILL
ABB GROUP robotikos marketingo ir pardavimų skyriaus vadovė (Šveicarija)

PER SODERQVIST
SOPHOS Team Leader Sales Engineer Nordics and Baltics

MARTYNAS SARAPINAS
GIRTEKA LOGISTICS Informacinių technologijų direktorius

VAIDAS PAULAUSKIS
SBA GROUP IT direktorius

AIVARAS ANTINIS
RITTAL pardavimų vadovas Baltijos šalims

ARTŪRAS KRASAUSKAS
VIČIŪNAI GROUP verslo skaitmenizavimo vadovas

SAULIUS JUREVIČIUS
TECHNOGAJA įkūrėjas ir direktoriaus pavaduotojas

RAMŪNAS KATKEVIČIUS
TECHNOGAJA įkūrėjas ir direktorius

JURGIS ZALECKAS
TIC ELKAS BALTIC vadovas

EDVINAS DUBINSKAS
BALTEC CNC TECHNOLOGIES vyriausias technologas

PAVEL SZCZĘSNY
IBM verslo plėtros vadovas

ANDRIUS MACKEVIČIUS
VILNIAUS VANDENYS infrastruktūros planavimo ir techninės strategijos skyriaus vadovas

DAIVA GREIČIŪNĖ
COLUMBUS LIETUVA gamybos valdymo konsultantė

TATJANA BIVAINIENĖ
VYTROLMA vykdomoji direktorė

REGISTRUOTIS

PROGRAMA

10:00 – 10:15 KONFERENCIJOS ATIDARYMAS
JOVITA NELIUPŠIENĖ, LR Ekonomikos ir inovacijų viceministrė
FLORIAN SCHRÖDER, Vokietijos ir Baltijos šalių prekybos rūmai Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje (AHK) generalinis direktorius
MINDAUGAS GLODAS, Informacijos, ryšių ir technologijų sektoriaus asociacija INFOBALT prezidentas
TOMAS JASKELEVIČIUS, Lietuvos inžinerijos ir technologijų pramonės asociacija LINPRA prezidentas
10:15 – 11:30 PAGRINDINĖ SESIJA
Skaitmeninė transformacija ir automatizavimas naudojant daiktų internetą ir 5G | JOCHEN APEL, NOKIA viceprezidentas
Skaitmeninė įmonė. Skaitmeninės transformacijos skatinimas integruojant automatiką, programinę įrangą ir pažangiausias technologijas | TEEMU PAJALA, SIEMENS OSAKEYHTIÖ direktorius Šiaurės šalims
Investicijos, apie kurias nekalbama garsiai | JULIUS ŠVAGŽDYS, TELTONIKA IoT GROUP korporatyvinės rinkodaros vadovas
11:30 – 12:15 PANELINĖ DISKUSIJA | Pokyčių valdymas susijęs su skaitmenine transformacija įmonėje: kas ir kaip įgalina pokyčius?
MARTYNAS SARAPINAS, GIRTEKA LOGISTICS informacinių technologijų direktorius
DOVILĖ TAMOŠEVIČIENĖ, SBA GROUP verslo kontrolės direktorė
ARTŪRAS KRASAUSKAS, VIČIŪNAI GROUP verslo skaitmenizavimo vadovas
SAULIUS JUREVIČIUS, TECHNOGAJA direktoriaus pavaduotojas
MINDAUGAS UBARTAS, INFOBALT generalinis direktorius (*moderatorius*)

SALĖ A
13:15 – 13:45
Verslo transformacija – kaip sukuriama vientisa gamybinių įmonių verslo grupė? | VAIDAS PAULAUSKIS, SBA GROUP IT direktorius

SALĖ B
13:15 – 13:45
Kaip investicijos į automatizavimą gali padėti gamintojams išsaugoti konkurencingumą sparčiai kylančių atlyginimų kontekste? | GIEDRIUS VALUCKAS**,** PROGRESSIVE BUSINESS SOLUTIONS generalinis direktorius
13:45 – 14:15
Kibernetinės strategijos pritaikymas grėsmių prevencijai pasitelkiant Sophos | PER SODERQVIST, SOPHOS pardavimų komandos vadovas Šiaurės ir Baltijos šalims
13:45 – 14:15
ERP diegimas: sėkmės ir nesėkmės gamybos MVĮ I RAMŪNAS KATKEVIČIUS, TECHNOGAJA įkūrėjas ir direktorius

14:30 – 15:00
Kokios robotikos tendencijos vyrauja pasaulyje? | MARINA BILL, ABB GROUP marketingo ir pardavimų skyriaus vadovė
14:30 – 15:00
Robotikos sprendimai mažų ir vidutinių partijų gamybai | EDVINAS DUBINSKAS, BALTEC CNC TECHNOLOGIES vyriausias technologas
15:00 – 15:30
Infrastruktūros valdymo transformacija: efektyvumas ir nauda | ANDRIUS MACKEVIČIUS, VILNIAUS VANDENYS infrastruktūros planavimo ir techninės strategijos skyriaus vadovas
Įmonės turto valdymo tendencijos „IBM Maximo Application Suite“ pavyzdžiu | PAVEL SZCZĘSNY, IBM LENKIJA verslo plėtros vadovas
15:00 – 15:30
Skaitmeninis dvynys: nuo projektavimo iki gamybos | AIVARAS ANTINIS, RITTAL pardavimų vadovas Baltijos šalims, JURGIS ZALECKAS, TIC ELKAS BALTIC generalinis direktorius
15:30 – 16:00
Lietuvos inžinerijos ir technologijų pramonės asociacijos LINPRA baigiamoji diskusija | Pramonė 4.0 Lietuvos gamyboje ir ekonomikoje: ar pakankamai greitai darome pažangą?
15:30 – 16:00
Gamybos planavimas – kaip suvaldyti pasikeitimus skaitmenizuojant gamybos procesą? Pažangių gamybos planavimo įrankių naudos ir reali jų įgyvendinimo praktika. | DAIVA GREIČIŪNĖ, COLUMBUS LIETUVA gamybos valdymo konsultantė, TATJANA BIVAINIENĖ, VYTROLMA vykdomoji direktorė
16:00 – 16:30 „PRAMONĖ 4.0 ŽVAIGŽDĖ LIETUVOJE 2021“: NOMINUOTŲ ĮMONIŲ PRISTATYMAS IR APDOVANOJIMAI

REGISTRUOTIS

ORGANIZATORIAI IR PARTNERIAI

Nuo pat pirmosios konferencijos jos organizavimas remiasi partneryste ir idėjų dalijimusi. AČIŪ visiems, kuriantiems konferenciją kartu ir kasmet prisidedantiems prie renginio sėkmės!

Organizatoriai

Finansuoja

Platininiai rėmėjai

Auksiniai rėmėjai

Rėmėjai

REGISTRUOTIS

VERSLO KONTAKTŲ RENGINYS

Sekančią dieną po konferencijos, rugsėjo 24 d., Vilniaus ir Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmuose veikiantis Enterprise Europe Network organizuoja tarptautinį virtualų verslo kontaktų renginį „Matchmaking Industry 4.0 Real“ ir kviečia jungtis Lietuvos ir užsienio pramonės atstovus. Virtualioje B2B platformoje bus galimybė suplanuoti 30 minučių video susitikimus ir užmegzti tarptautinius ryšius su potencialiais pirkėjais ir tiekėjais bendradarbiavimui ar projektų vystymui.

PLAČIAU

INDUSTRY 4.0 | MAKING INDUSTRY 4.0 REAL
SUSIEKITE SU MUMIS
info@industry40.lt
Tel. +370 612 37091
© 2021 | INDUSTRY 4.0 CONFERENCE

VI SKYRIUS

NAUDINGA INFORMACIJA

AB „Panevėžio energija“ 2021-09-20 pranešimas.

TN: tn

ŠILDYMĄ GALIMA ĮJUNGTI ANKSČIAU

Įpusėjus rugsėjui, vis dažniau pradedame mąstyti apie artėjantį šildymo sezoną. Kad jis prasidėtų sklandžiai, būtina tinkamai jam pasiruošti. Šilumos tiekėja „Panevėžio energija“ jau pasiruošusi naujam šildymo sezonui, o pastatų valdytojai ir prižiūrėtojai turėtų suskubti užbaigti visus pasiruošimo šildymo sezonui darbus, kad atšalus orams nekiltų trukdžių ir gyventojams netektų šalti namuose.

Už kiekvieno daugiabučio namo vidaus šilumos ūkio paruošimą šildymo sezonui atsako pačių gyventojų pasirinktas namo vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojas, kuris turi pasirūpinti pastato parengties šildymo sezonui aktu.

Pastato parengties šildymo sezonui aktas - galimybė pradėti šildymą

AB „Panevėžio energija“ primena, kad šilumos vartotojai, įskaitant daugiabučius gyvenamuosius namus, gali pradėti šildymo sezoną savo nuožiūra, nepažeidžiant teisės aktuose nustatytų higienos normų. Ar pastatas parengtas šildymo sezonui, AB „Panevėžio energija“ sprendžia pagal pastatų prižiūrėtojų pateiktus parengties šildymui sezonui aktus. Kol tokio patvirtinimo šilumos tiekėjas negauna, šildymo paslauga negali būti teikiama.

Šildymo sezono pradžią skelbia savivaldybės institucija

Šildymo sezono pradžią, atsižvelgiant į faktinę lauko temperatūrą, nustato savivaldybės institucija, savo pavaldume esančioms įstaigoms.

Kompensacijos gyventojams už šildymą ir karštą vandenį pradedamos skaičiuoti savivaldybei paskelbus oficialią šildymo sezono pradžią.

Šildymo sezono metu šiluma turi būti tiekiama daugiabučio namo butams ir kitoms patalpoms šildyti.

Pavėluotas šildymas nesutaupys šilumos

Jei gyventojai pageidauja šildymą namuose įjungti vėliau nei paskelbta oficiali šildymo sezono pradžia, tai turi būti nuspręsta namo bendraturčių (butų savininkų) susirinkime daugumos balsais, tačiau daugumos balsai negali nuspręsti pažeisti gyvenamoms patalpoms nustatytų higienos normų – butuose negali būti mažiau nei 18 laipsnių šilumos.

Pavėluotas šildymo įjungimas paprastai netaupo šilumos, nes įšalusioms, sudrėkusioms namo sienoms vėliau įšildyti reikia sunaudoti dar daugiau šilumos. Renovuotuose namuose bei namuose, kuriuose yra automatizuoti šilumos punktai, šilumą taupo šilumos punktuose įrengti elektroniniai reguliatoriai. Įjungus šildymą daugiabučiuose namuose ir tinkamai suprogramavus šilumos punkto įrangą, šildymas bus išjungiamas pakilus lauko oro temperatūrai, o nukritus – šiluma vėl tiekiama.

2020–2021 m. šildymo sezonas buvo pradėtas: *Panevėžio m. – spalio 14 d., Panevėžio r. – spalio 12 d., Kupiškio r. – spalio 19 d., Kėdainių r. – spalio 15 d., Pasvalio r. – spalio 15 d., Zarasų r. – spalio 15 d., Rokiškio r. – spalio 14 d.*

KĖDAINIŲ MUGĖ
KRAŠTO GYVENIMO PANORAMA

ARTĖJA ŠILDYMO SEZONAS – KO LAUKTI IR TIKĖTIS?

Asta Raicevičienė 2021/09/17, https://muge.eu/

TN: tn

Kasdien vėstantys orai artina šildymo sezono pradžią. Rajono gyventojai su nerimu laukia skaičiuodami, kiek teks mokėti už galimai brangsiančią šilumą bei karštą vandenį.

Nuo ko priklauso šilumos, tiekiamos į mūsų butus, įmones, įstaigas, kaina bei kaip mūsų rajono šilumos energijos vartotojai pasiruošė šildymo sezonui, kokias naujas technologijas šiais metais įdiegė AB „Panevėžio energija“ ir kokios naujovės dar laukia, kaip įmanoma sutaupyti šilumos energijos suvartojimą eiliniam vartotojui bei į daugelį kitų klausimų atsako AB „Panevėžio energija“ atstovė spaudai Daiva Paulauskienė.

AB „Panevėžio energija“ atstovė spaudai Daiva Paulauskienė teigia, jog šiuo metu šiluma Kėdainių rajone tiekiama 12 tūkst. 123 vartotojams.

Šildymo pradžia – nuo lauko oro temperatūros

– **Kada numatoma šildymo sezono pradžia ir nuo ko ji priklauso?**

– Šildymo sezono pradžią pavaldžioms įstaigoms, atsižvelgdama į faktinę lauko oro temperatūrą, nustato savivaldybė. Kiti šilumos vartotojai, įskaitant ir daugiabučius gyvenamuosius namus, nepažeisdami nustatytų higienos normų, gali pradėti šildymą savo nuožiūra. Nepasinaudoję šia galimybe visi vartotojai pradeda šildymo sezoną pagal savivaldybės nustatytą grafiką.

Prieš kiekvieno šildymo sezono pradžią pastato šildymo ir karšto vandens prižiūrėtojas (eksploatuotojas) kartu su pastato savininkų bendrija arba pastato bendrojo naudojimo objektų administratoriumi turi pasirašyti pastato šilumos įrenginių parengties naujam šildymo sezonui aktą. Neturint pastato šilumos įrenginių parengties šildymo sezonui akto, vartoti šilumą draudžiama.

– **Kaip mūsų rajono šilumos energijos vartotojai pasiruošė šildymo sezonui? Kokius namų darbus jie turi atlikti?**

– Ruošiantis naujam šildymo sezonui, kiekvieno prijungto prie centralizuotos šilumos tiekimo sistemos pastato savininkas, daugiabučio namo valdytojas (administratorius) ir/ar pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas) privalo turėti parengtus, teisės aktuose nustatyta tvarka įformintus ir galiojančius dokumentus.

Šių metų rugsėjo 10 d., AB „Panevėžio energija“ Kėdainių šilumos tinklų rajono duomenimis, yra gauta 17 proc. pasirašytų pastato šilumos įrenginių parengties 2021-2022 metų šildymo sezonui aktų, tačiau tikimasi, kad netrukus bus suskubta pristatyti likusius aktus, nes pagrindinių darbų – namų šilumos punktų ir šildymo sistemų hidraulinių bandymų, šildymo sistemų ir šilumokaičių plovimų – yra atlikta 67 proc.

Naujų saulės elektrinių pagaminta elektros energija bus naudojama šilumos, skirtos AB „Panevėžio energija“ vartotojams, gamybai ir tiekimui.

ŠILDYMO SEZONUI PASIRUOŠTA

Kaip naujajam šildymo sezonui ruošiasi „Panevėžio energija“?

AB „Panevėžio energija“ tiekia šilumą ne tik Kėdainių miesto, bet ir rajono vartotojams. Kad šiluma iš AB „Lifosa“ pasiektų Kėdainių miesto vartotojus, AB „Panevėžio energija“ turi užtikrinti kokybišką ir saugų šilumos tiekimą iki pastato įvado. Tam šiluma turi būti tiekiama reikiamų parametrų, pagal reikiamą miestui šilumos tiekimo galią. Kėdainiečiai šilumos tiekimo sutrikimų nepajunta, nes tuo rūpinasi AB „Panevėžio energija“ Kėdainių šilumos tinklų rajono personalas, užtikrinantis Basanavičiaus g. miesto katilinės įrengimų veikimą.

AB „Panevėžio energija“ šilumą gamina Gudžiūnų, Tiskūnų, Josvainių, Akademijos, Šlapaberžės, Kaplių ir Pelėdnagių gyvenvietėse, Gudžiūnų, Truskavos pagrindinių mokyklų bei Šėtos gimnazijos katilinėse ir ją tiekia vartotojams. Bendrovė rūpinasi naudojamo kuro pirkimu, katilinių įranga, jos veikimu bei eksploatuojamais šilumos tinklais.

AB „Panevėžio energija“ jau pasiruošusi naujam šildymo sezonui – atlikti šilumos, elektros, kuro ūkio įrenginių remonto darbai, miesto ir rajono katilinių įrenginių apžiūros ir techniniai patikrinimai. Atlikti ir kasmetiniai šilumos tinklų hidrauliniai bandymai. Išbandyti ir suremontuoti šilumos tinklai. Siekiant saugaus ir kokybiško šilumos tiekimo, AB „Panevėžio energija“ kasmet vykdo ir investicinius šilumos tinklų rekonstravimo projektus, kurių metu seni susidėvėję šilumos tinklų vamzdynai yra pakeičiami naujais. Iš 268 km bendrovės eksploatuojamų šilumos tinklų – daugiau nei pusė jau rekonstruoti. Šiais metais baigiami vykdyti AB „Panevėžio energija“ šilumos tinklų rekonstravimo projektai, kurių metu dar bus atnaujinta daugiau nei 9 km šilumos vamzdynų.

NAUJŲ TECHNOLOGIJŲ ĮGYVENDINIMAS

Kokios naujos technologijos šiais metais buvo diegiamos AB „Panevėžio energija“?

Šie metai bus paženklinti naujų technologijų įgyvendinimu šilumą vartotojams tiekiančioje AB „Panevėžio energija“. Bendrovė viena iš pirmųjų šilumos tiekimo įmonių Lietuvoje priėmė inovatyvų sprendimą įrengti 1500 kW galingumo absorbcinį šilumos siurblį prie esamų biokuro katilų Panevėžio miesto katilinėje. Absorbcinio siurblio pagalba šiluma gaminama efektyviau: sumažinus iš katilų išeinančių dūmų temperatūrą, papildomai išgaunama šiluma tiekiama miesto vartotojams. Įgyvendinus saulės energijos panaudojimo elektros energijai gaminti projektą, ant Panevėžio m. katilinės pastatų stogų įrengta 150 kW galios saulės elektrinė, kuri duos ne tik ekonominę, bet ir aplinkosauginę naudą.

Visos investicijos turi įtakos vienodai šilumos kainai visiems bendrovės regiono savivaldybių centralizuoto šilumos tiekimo Panevėžio, Kėdainių, Rokiškio, Kupiškio, Pasvalio, Zarasų miestų ir rajonų vartotojams.

Nuo ko priklauso šilumos energijos kaina?

Vadovaudamasi LR šilumos ūkio įstatymu bei Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (VERT) patvirtintomis Šilumos ir karšto vandens kainų nustatymo metodikomis, AB „Panevėžio energija“ privalo perskaičiuoti šilumos ir karšto vandens kainą kas mėnesį. Šilumos kainos pasikeitimui kas mėnesį turi įtakos tik pirkto kuro ir šilumos iš nepriklausomų šilumos gamintojų, kurie ją gali didinti ar mažinti, kainos,. AB „Panevėžio energija“ šilumos kaina nustatoma vienoda visiems bendrovės regiono vartotojams.

ŠILDYMAS BRANGS

Žinia, jog sostinės šilumos energijos vartotojai šį sezoną privalės mokėti dvigubai daugiau, ne itin džiugina to regiono gyventojus. O kuo pradžiuginsite ar nuliūdinsite „Panevėžio energijos“ šilumos vartotojus?

Prognozė, kad šildymas nuo naujo šildymo sezono brangs, darys įtaką AB „Panevėžio energija“ šilumos kainai ne tik dėl pabrangusio biokuro, bet ir dėl numatomo kitų kuro rūšių pabrangimo. Šių metų pradžioje bendrovės kuro struktūroje biokuras sudarė 91,8 proc., gamtinės dujos – 8 proc., kitos rūšys – 0,2 proc. Įvertinusi didėjančią kuro ir superkamos šilumos kainą, kurią taip pat veiks biokuro kainos augimas, bendrovė prognozuoja, kad ateinantį šildymo sezoną šilumos kaina gali didėti apie 18-20 proc.

2021 m. AB „Panevėžio energija“ planuoja 68 proc. šilumos pagaminti savo šilumos gamybos šaltiniuose, 32 proc. pirkti iš nepriklausomų šilumos gamintojų (NŠG).

Suprantama, jog vandens suvartojimą eilinis vartotojas gali pats reguliuoti (taupyti ar priešingai – netaupyti), o kaip įmanoma ir ar iš viso įmanoma sutaupyti šilumos energijos suvartojimą?

Suprantama, kad kompleksinis pastatų atnaujinimas yra neabejotinai geriausias sprendimas, suteikiantis visas galimybes efektyviai vartoti šilumą. Apšiltinus namo sienas, stogą, cokolį, pakeitus langus, duris, atlikus šilumos punkto modernizavimą ir atnaujinus šildymo ir karšto vandens sistemą, galima sutaupyti apie 40-50 proc. suvartojamos šilumos ir taip sumažinti mokesčius už šilumą.

PAGRINDINIS KATILINIŲ „MAISTAS“ – BIOKURAS

Koks kuras naudojamas jūsų bendrovės katilinėse bei kas yra daroma, kad būtų sumažintos šilumos gamybos sąnaudos?

Mažindama priklausomybę nuo brangaus iškastinio importuojamo kuro, AB „Panevėžio energija“ per pastaruosius penkerius metus išplėtė biokuro naudojimą. Šių metų pradžioje bendrovės kuro struktūroje biokuras sudarė 91,8 proc., gamtinės dujos – 8 proc., kitos rūšys – 0,2 proc.

Išvada – rekonstruojamos katilinės, plečiant biokuro naudojimą, vykdomos šilumos tinklų rekonstrukcijos, diegiamos naujos technologijos bendrovės veikloje leidžia mažinti šilumos gamybos sąnaudas.

Investicijos garantuoja patikimą šilumos tiekimą, bet ar dėl to nepabrangsta šilumos energija, tiekiama į regionų rajonų eksploatuojamus šilumos tinklus?

Bendrovė kasmet vykdo investicijas į šilumos tinklus, į biokuro plėtrą, statydama ar rekonstruodama katilus ir kitus šilumos gamybos įrenginius visose eksploatuojamose katilinėse. Visos investicijos sudaro galimybę išlaikyti sąnaudų šilumos gamybai pusiausvyrą tarp savivaldybių. Bendrovės vykdomi investiciniai projektai gauna ES ir LR valstybės paramą. Į šilumos kainą įskaičiuojama tik ta investicijų dalis, kuri finansuojama bendrovės arba skolintomis lėšomis, o gauta parama neįskaičiuojama.

INVESTICINIAI PROJEKTAI

Kokius investicinius projektus artimiausiu metu ketina įgyvendinti „Panevėžio energija“?

AB „Panevėžio energija“ tęs šilumos ūkio modernizavimą diegdama technologijas, didinančias atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą bei mažinančias aplinkos oro taršą.

2022 metais bus įgyvendintas ekologinis projektas įrengiant saulės fotovoltines elektrines Kėdainiuose, Pasvalyje, Zarasuose. Naujų saulės elektrinių pagaminta elektros energija bus naudojama šilumos, skirtos AB „Panevėžio energija“ vartotojams, gamybai ir tiekimui. „Panevėžio energijai“ skirta 66 477 eurų subsidija iš Klimato kaitos programos lėšų, tai sudarys iki 40 proc. tinkamų finansuoti projekto įgyvendinimo išlaidų.

Iki 2023 metų bendrovės eksploatuojamoje Kėdainių r. Akademijos katilinėje bus pastatyti dūmų valymo įrenginiai. AB „Panevėžio energija“ projektas finansuojamas Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo (LAAIF) programos lėšomis. Panevėžio energijai skirta iki 157,5 tūkst. Eurų parama, t.y. iki 70 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Likusias projektui įgyvendinti reikalingas lėšas investuos AB „Panevėžio energija“.

AB „Panevėžio energija“ kasmet vykdo ir investicinius šilumos tinklų rekonstravimo projektus, kurių metu seni susidėvėję šilumos tinklų vamzdynai yra pakeičiami naujais. (AB „Panevėžio energija“ nuotraukos)

Kaip keičiasi „Panevėžio energijos“ šilumos energijos vartotojų skaičius mūsų rajone?

Šiuo metu šiluma Kėdainių rajone tiekiama 12 tūkst.123 vartotojams (butams, įmonėms bei įstaigoms).

Per pastaruosius dvejus metus prie Kėdainių ŠTR prisijungė nauji vartotojai: daugiabutis Kėdainiuose J. Basanavičiaus g. 148 B (28 butai), Josvainių g. 71e (6 butai) ir Žemės ūkio konsultavimo tarnybos pastatas Akademijoje Stoties g. 2a.

Koks Kėdainių rajone eksploatuojamos šilumos energijos tinklų ilgis?

Kėdainių rajone eksploatuojamos šilumos energijos tinklų ilgis – 47,5 km.

Skolininkų – apie 15 proc.

Ką planuojate daryti su šilumos energijos vartotojais skolininkais, kiek tokių turite mūsų regione?

Šiuo metu yra skolingi apie 15 proc. Kėdainių regiono vartotojų. Su skolininkais vyksta pastovus darbas (ne tik prieš šildymo sezoną). Jie nuolat yra įspėjami apie susidariusias skolas, derinami skolų grąžinimo terminai.

Nesumokėjus skolos ar nesuderinus skolų grąžinimo grafiko, skolos išieškomos teisminiu keliu. Šiuo metu teismo priteista apie 84 proc. visų gyventojų skolų.

RENOVUOTOSE NAMUOSE – ŠILDYMAS PIGESNIS

Ar galite palyginti, kiek šilumos energijos suvartojimas sumažėja tiems tiekėjams, kurie gyvena renovuotuose būstuose?

Pateikiame lentelę, kurioje galite palyginti šilumos sąnaudas ir mokesčius renovuotuose namuose ir nerenovuotuose: per šildymo sezoną renovuotų namų gyventojai 50 kv. metrų butui

šildyti vidutiniškai sunaudojo 3195 kWh šilumos ir vidutiniškai sumokėjo 149 eurų , o nerenovuotų namų – 5245 kWh šilumos ir 244,5 eurų.

Miestas	Vidutinės šilumos sąnaudos patalpų šildymui; kWh/m²/sezoną		Vidutinis mokestis už patalpų šildymą; Eur/m²/sezoną		Vidutinės šilumos sąnaudos patalpų šildymui 50 m² bute; kWh/sezoną		Vidutiniai mokesčiai už patalpų šildymą 50 m² bute; Eur /sezoną	
	Renovuoti ir nauji namai	Nereno-vuoti namai	Renovuoti ir nauji namai	Nereno-vuoti namai	Renovuoti ir nauji namai	Nereno-vuoti namai	Renovuoti ir nauji namai	Nereno-vuoti namai
Kėdainiai	63,9	104,9	2,98	4,89	3195	5245	149,0	244,5

Palyginamosios šilumos sąnaudos ir mokesčiai patalpų šildymui daugiabučiuose namuose, kuriems šilumą tiekia AB Panevėžio energija 2020–2021 m. šildymo sezono metu (spalis, lapkritis, gruodis, sausis, vasaris, kovas, balandis)

AB „LIFOSA“ ŠILUMOS NAUDA KĖDAINIEČIAMS

Amžinas kėdainiečių klausimas, kodėl kėdainiečiai už šilumos energijos suvartojimą turi mokėti vienodai, kaip ir jūsų kitų regionų šilumos energijos vartotojai, nors jūsų išlaidas sumažina iš AB „Lifosa“ tiekiama šiluma?

AB „Panevėžio energija” yra regioninė šilumos tiekimo įmonė, aptarnaujanti Panevėžio miesto bei rajono, taip pat Kėdainių, Kupiškio, Pasvalio, Rokiškio, Zarasų rajonus, todėl šilumos kaina nustatoma viena. Ta pati kaina taikoma tiek Kėdainių miesto, tiek rajono šilumos vartotojams.

AB „Panevėžio energija“ tiekia šilumą ne tik Kėdainių miesto, bet ir rajono vartotojams. Šiose katilinėse šilumos gamybai naudojamos įvairios kuro rūšys: gamtinės dujos, šiaudai, medienos granulės, malkos. Didžiajai daliai Kėdainių miesto gyventojų būstų šildymui naudojama AB „Lifosa” šiluma, tačiau Kėdainių mieste Šėtos g. dviejų gyvenamųjų namų katilinėse bei sinagogos katilinėje (senamiestyje) šilumos gamybai naudojamos gamtinės dujos. Kadangi visose katilinėse šilumos gamybai naudojamas įvairus kuras, todėl teigti, kad kėdainiečiams tiekiama tik AB „Lifosa“ šiluma – yra neteisinga. Kėdainių šilumos tinklų rajonas tai ne tik Kėdainių miestas, bet ir rajonui priklausančios gyvenvietės, kurių šilumos ūkiu – tiek katilinėmis, tiek šilumos tinklais – rūpinasi AB „Panevėžio energija“. Daugumoje Kėdainių rajono gyvenviečių katilinių šilumos savikaina viršija regioninį šilumos tarifą, pagal kurį parduodama šiluma. Būtent iš AB „Lifosa“ tiekiama šiluma leidžia stabilizuoti šilumos kainą visiems Kėdainių šilumos vartotojams, nors šilumos aukcione ne visada AB „Lifosa“ šilumos kaina būna žemesnė nei bendrovės perkama iš kitų nepriklausomų šilumos gamintojų.

Bendrovė viena iš pirmųjų šilumos tiekimo įmonių Lietuvoje priėmė inovatyvų sprendimą įrengti 1500 kW galingumo absorbcinį šilumos siurblį prie esamų biokuro katilų Panevėžio miesto katilinėje.

NORĖDAMI GYVENTI ŠILČIAU:

1. Pasirūpinkite langų sandarinimu – tai aktualu ne tik mediniams, bet ir nekokybiškiems, prastai sumontuotiems plastikiniams langams. Sandarinti naudojamos įvairios medžiagos – nuo laikraščių bei vatos iki šiuolaikinių guminių, poliuretaninių putų juostų.
2. Užsandarinkite langus. Plyšius tarp stiklo ir lango rėmo bei tarp lango rėmo ir sienos užsandarinkite silikoninėmis ar kitomis izoliacinėmis medžiagomis. Sandarinti reikia ne tik lango rėmus, bet ir stiklą. Jei langai bus sandarinti tinkamai, būstas bus geriau apsaugotas nuo šalčio, skersvėjų ir gatvės triukšmo, o kambaryje temperatūra pakils.
3. Prie langų atsiradus plyšiams ar sienos įtrūkimams, būtinai juos užglaistykite arba užkamšykite, kad šaltas oras neitų į kambarį.
4. Įstiklinkite balkonus ir lodžijas. Jų stiklinimas sumažina šalto oro skverbimąsi į butą, todėl oro temperatūra gretimame kambaryje lieka normali ir vėjuotą dieną, be to, pagerinama garso izoliacija. Balkonuose ir lodžijose įrenkite medines grindis ir po jomis paklokite izoliacinės medžiagos sluoksnį.
5. Šilumos srautą pro langą galima sumažinti, įstačius papildomą stiklą ar skaidrią plėvelę tarp stiklų.
6. Įskilusius langų stiklus pakeiskite sveikais.
7. Prieškambario, laiptinės ir kitų šaltų patalpų duris laikykite uždarytas. Jei po durimis yra plyšys – pasistenkite jį uždengti specialia tarpine slenksčiams.
8. Jei langas nereikalingas kaip šviesos šaltinis (rūsyje, sandėliuke, galbūt vonioje), žiemai jį galima uždengti šilumą atspindinčios termoizoliacinės medžiagos lakštu. Tai sumažins šalto oro skverbimąsi į butą.
9. Žiemą nakčiai nuleiskite pakeliamas žaliuzes. Dvigubai įstiklintas langas su nuleistomis žaliuzėmis prilygsta trigubai įstiklintam langui.
10. Būsto šildomose patalpose už radiatorių įrenkite šilumą atspindinčius ekranus, kurie atspindi iki 90 % infraraudonųjų spindulių ir lemia patalpos oro temperatūros padidėjimą 1 – 2ºC. Pritvirtinus lentyną virš radiatoriaus, šilto oro srautas nukryps į kambario vidų, užuot kilęs tiesiai iki lubų.
11. Neuždenkite radiatorių užuolaidomis. Tada šiltas oras pateks į kambarį, o ne kils į viršų šaltu lango paviršiumi. Naktį reikėtų elgtis atvirkščiai – nuleisti žaliuzes ir užtraukti užuolaidas, kad šios taptų papildomu barjeru, neleidžiančiu šilumai sklisti į lauką.
12. Didelių gabaritų baldus statykite prie išorinių sienų – taip sudarysite papildomą sienų šilumos izoliaciją.
13. Patalpas vėdinkite kelis kartus per dieną visiškai atidarę langus ir sudarę trumpalaikį skersvėjį, kuris pakankamai išvėdintų patalpą, padėtų išvengti drėgmės ir kvapų kaupimosi. Geriau vėdinti intensyviai, bet trumpai, negu vėdinti ilgą laiką.
14. Nepamirškite nuolat valyti dulkių nuo radiatorių – dulkės mažina šilumos atidavimą aplinkai!
15. Ventiliatorių virš viryklės naudokite tik gamindami valgį, nes jis ištraukia šilumą.
16. Indus plaukite ne po tekančia srove, bet užkimštoje kriauklėje.
17. Stenkitės praustis po dušu, o ne vonioje – sunaudosite 5–7 kartus mažiau vandens. Sutvarkykite varvančius čiaupus ir unitazo bakelius – jie didžiausi vandens „vagys“.
18. Saulės šiluma – nemokama, tad leiskite jai patekti į jūsų namus, atidenkite langus, o saulės prišildytuose kambariuose atidarykite duris ir leiskite šilumai pasklisti į vėsesnes būsto vietas.

AB „Panevėžio energija“ 2021-09-24 pranešimas.

TN: tn

TAUSOKIME GAMTĄ ATSISAKYDAMI POPIERINIŲ SĄSKAITŲ

AB „Panevėžio energija“ siūlo vartotojams rinktis elektroninį sąskaitos už šilumą ir karštą vandenį gavimo būdą.

Kaip užsisakyti elektroniniu paštu siunčiamas sąskaitas:

- Išsiųskite prašymą el. paštu bendrove@pe.lt arba klientai@pe.lt . Prašyme nurodykite adresą, vardą ir pavardę (įmonės – pavadinimą), mokėtojo kodą ir elektroninį paštą, kuriuo norite gauti sąskaitas. Prašymą galite pateikti ir bendrovės vadybininkui, apsilankančiam bute ar įmonėje.
- Prisijunkite prie AB „Panevėžio energija“ interneto svetainės www.pe.lt ir užpildykite pagrindiniame lange pateiktą prašymo formą dėl sąskaitos pateikimo el. paštu.
- Atvykite į AB „Panevėžio energija“ (Senamiesčio g. 113) arba paskambinkite tel. (8 45) 501 050 ir susitarkite dėl sąskaitos siuntimo būdo.

Pasirinkus elektroninę sąskaitą, ją gausite greičiau nei siunčiamą paprastu paštu. Sąskaita nepasimes ir bus pasiekiama jums patogiu metu. Išvengsime atvejų, kai dėl netvarkingų pašto dėžučių popierinės sąskaitos nepasiekia savininkų.

Savitarnos portale sąskaitos nieko nekainuoja

AB „Panevėžio energija“ siūlo ir kitą būdą, kaip atsisakyti popierinių sąskaitų už šilumą ir karštą vandenį. Prisijunkite prie savitarnos portalo interneto svetainėje www.pe.lt. Sąskaita jus pasieks akimirksniu, taupydami laiką, neišeidami iš namų ar biuro, negaišdami laiko eilėse, galėsite deklaruoti karšto vandens skaitiklių rodmenis ir mokesčius sumokėti naudojantis elektronine bankininkyste.

Naudotis bendrovės klientų savitarnos portalo paslaugomis gali visi AB „Panevėžio energija“ vartotojai, gaunantys sąskaitas už šilumą.

Tai paprasta ir patogu!

Atnaujinta 2021-09-24

AB „Šiaulių energija“ 2021-09- 22 pranešimas.

TN: tn

TĘSIAMA ĄŽUOLIUKŲ SODINIMO TRADICIJA

Nuotraukoje: Greta vieno iš ką tik pasodintų ąžuoliukų šiemet juos sodinę darbuotojai ir jų gražia proga pasveikinti atėjęs bendrovės vadovas (iš kairės) – vairuotojas Algirdas Pikturna, inžinierė Judita Petrova, generalinis direktorius Virgilijus Pavlavičius, vyriausioji vadybininkė Valdonė Motiejūnienė ir meistras Artūras Grabinskis.

Šį vėsų rudenį „Šiaulių energija“ kolektyvas pasitinka šiltomis nuotaikomis, tęsdamas devintus metus skaičiuojančią ąžuoliukų sodinimo tradiciją. Sumanymas šimtuosius bendrovės gyvavimo metus pasitikti šimto ąžuolų giraite sėkmingai artėja prie savo finalo, numatomo 2023 metais.

Bendrovės teritorijoje auga jau 80 ąžuoliukų. Kiekvieną rudenį medelius sodina vis kiti ilgamečiai, aktyvūs ir iniciatyvūs darbuotojai.

Pirmąjį medelį 2013-aisiais „Šiaulių energijai“ dovanojo Lietuvos verslo paramos agentūra kartu su padėka „Už idėjų pavertimą realybe“, statant Šiaulių termofikacinę elektrinę. Šį ąžuoliuką parvežęs generalinis direktorius Virgilijus Pavlavičius džiaugiasi bendrovės rasta dar viena galimybe prisidėti prie žalesnės aplinkos kūrimo. Aplinkosauga – vienas iš „Šiaulių energijos“ veiklos prioritetų: bendrovėje ne tik ženkliai sumažinti anglies dvideginio išmetimai, bet ir pernai įrengta saulės energijos elektrinė, įsigyti du pirmi, bet tikrai ne paskutiniai elektromobiliai. „Gamta ir švarus oras yra mūsų gyvenimo pagrindas, norėdami gyventi ilgai ir sveikai turime aplinka rūpintis patys, nelaukdami kol kažkas tai padarys už mus“, – sako V. Pavlavičius.

Paskutinį kartą redaguota: 2021-09-22

AB „Šiaulių energija“ 2021-09- 22 pranešimas.

TN: tn

KAIP SUMAŽINTI MOKĖJIMUS UŽ ŠILDYMĄ?

Pradėkime šilumą namuose taupyti jau šiandien!

Ar galima suvaldyti šilumos suvartojimą? Kaip pasiekti, kad šilumos suvartojimas ir sąskaitos mažėtų ateityje? Į šiuos ir kitus Jums iškilusius klausimus rugsėjo 30 d. atsakys „Šiaulių energija“!

Komfortišką, sveikatai palankią patalpų oro temperatūrą palaikysite ir kuo mažesnį šilumos energijos suvartojimą užsitikrinsite kompleksiškai atnaujinę savo daugiabutį namą. Naujausią, aktualiausią ir išsamiausią informaciją apie daugiabučių namų renovaciją **rugsėjo 30 d. 16 val. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos posėdžių salėje (Vasario 16-osios g. 62, Šiauliai) vyksiančiame renginyje „Kaip sumažinti mokėjimus už šildymą?“** Jums pateiks AB „Šiaulių energija“, administruojančios daugiabučių namų renovacijos procesus mūsų mieste, specialistai. Jie atsakys į visus Jus dominančius praktinius, techninius, ekonominius ir kitus klausimus.

Ypatingai laukiame daugiabučių gyvenamųjų namų bendrijų pirmininkų, bei kitų, besidominčių renovacija, šiauliečių. Maloniai prašome dalyvius registruotis iš anksto čia.

Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad renginyje galės dalyvauti tik užsiregistravę ir galimybių pasą ar jam prilygstantį dokumentą turintys gyventojai, minėtą dokumentą reikės pateikti prieš įeinant į renginio salę. Dalyvių skaičius – ribotas, todėl kviečiame nelaukti ir registruotis jau dabar!

Paskutinį kartą redaguota: 2021-09-22

JONAVOS ŠILUMOS TINKLAI
ŠILUMA JŪSŲ NAMAMS

UAB „Jonavos šilumos tinklai“ 2021-09-17 pranešimas
TN: tn

AR VERTA PERTVARKYTI NAMO ŠILUMOS PUNKTĄ?

Kodėl verta įsirengti nepriklausomą šilumos punktą, komentuoja ir pateikia argumentus UAB „Jonavos šilumos tinklai“ direktorius Jonas Kaminskas.

Lietuvoje šildymo sezonas prasideda anksti ir baigiasi ne paskutinį žiemos mėnesį. Retą gyventoją džiugina šilumos kainos ir ne visi gyventojai patenkinti būsto šildymo sąlygomis. Viso to alternatyva gali tapti modernus nepriklausomas šilumos punktas, kurį UAB „Jonavos šilumos tinklai“ siūlo gyventojams kaip naują kokybinį šuolį.

Toks šilumos punktas veikia automatizuotai, laiku reaguoja į aplinkos pokyčius ir nesudėtingai reguliuojamas. Šilumos punkte yra plokštelinis šilumokaitis, kuris atskiria lauko tinklų ir pastato šildymo sistemas vieną nuo kitos.

Nepriklausomos sistemos įrengimas įgalina daugiabučio namo šildymo sistemoje palaikyti pastovų reikiamą slėgį, apsaugo nuo slėgių svyravimų magistraliniuose tinkluose, namo vamzdžių ar radiatorių avarijų, butų užpylimo pavojaus, tokiu būdu pailginant pastato šildymo sistemos eksploatavimo laiką.

Pirmieji tokį atnaujinimą, bendradarbiaujant su UAB „Jonavos šilumos tinklai“ specialistais ir namo administratoriumi UAB „ Jonavos paslaugos“, įgyvendino daugiabučio namo Taikos g. 5 gyventojai, pakeisdami seną šilumos punktą į naują šiuolaikinį automatizuotą su nepriklausoma šildymo sistema. Atnaujinimo darbams buvo panaudotos namo kaupiamojoje sąskaitoje gyventojų sukauptos lėšos.

Ši investicija leis sumažinti išlaidas šildymui ir pagerinti komforto sąlygas butuose, nes galima parinkti racionalų šiluminės energijos režimą, reguliuoti šildymo parametrus pagal nustatytas patalpų ir faktines aplinkos temperatūras, tokiu būdu butai nebus perkaitinami arba nekomfortiškai vėsūs, o sąskaitos už šildymą – mažesnės.

Gyventojų pageidavimu galima nustatyti įvairius šildymo sistemos temperatūrinio režimo grafikus: nakties metu palaikyti žemesnę šildymo sistemos temperatūrą, nustatyti šildymo sistemos paros bei savaitės šildymo grafiką.

Galima reguliuoti šildymo sistemoje cirkuliuojančio vandens temperatūrą ir taip išvengti patalpų perkaitinimo ir bereikalingo šilumos vartojimo.

Pavasarį ir rudenį, esant dideliems paros temperatūros svyravimams, reguliatorius sumažina arba padidina šilumos tiekimą namui ir tuo pačiu šilumos tiekimas tampa efektyvesniu, t.y. namo šildymo sistema lanksčiai reaguoja į lauko temperatūros pokyčius.

Sumažėjus šiluminės energijos poreikiui, automatiškai sumažinamas termofikacinio vandens tiekimas namui ir tuo pačiu sumažinamas energijos sunaudojimas. Kvalifikuotai eksploatuojant automatizuotą šilumos punktą, galima sutaupyti iki 10-15 proc. šilumos energijos.

Uždaroji akcinė bendrovė „Jonavos šilumos tinklai“ nuolat investuoja į šilumos gamybos ir tiekimo tinklų modernizavimą ir automatizavimą, siekdama technologinius procesus ir tiekimo parametrus valdyti nuotoliniu būdu. Šiuo metu jau dviejuose trečdaliuose daugiabučių namų yra įrengtas nuotolinis nuskaitymas ir parametrų reguliavimas.

Neatsiliekant nuo šiuolaikinių technologijų siūlomos pažangos, senus šilumos mazgus keisti į automatizuotus su nepriklausoma sistema tampa būtinybe, tačiau atnaujinimo proceso sėkmei labai svarbi pačių namo gyventojų iniciatyva. Automatizuotų šilumos punktų pranašumai – įrodyti praktiškai, todėl raginame gyventojus pritarti šiam procesui ir pasirinkti šilumos punkto atnaujinimą.

LŠTA INFO dėl šilumos punkto rekonstravimo

Susipažinus su Jūsų klausimu, pateikiame Asociacijos nuomonę.

Iš pateiktos informacijos nėra aišku, kieno nuosavybė yra šilumos punktas. Jei šilumos punktas yra gyventojų, tuomet turi būti sutartis/ susitarimas su gyventojais, kokiu pagrindu šilumos tiekėjas investuoja į jų turtą ir kokiomis sąlygomis šias investicijas iš gyventojų susirinks (atskiru mokesčiu, per priežiūros tarifą ar pan.). Jei šilumos punktas priklauso šilumos tiekėjui, tuomet šilumos tiekėjui iš anksto nesudarius atskiro susitarimo su gyventojais dėl šilumos punkto sąnaudų padengimo, teisinių motyvų išsireikalauti padengti šias sąnaudas – nėra, jei gyventojai geranoriškai nesutinka apmokėti.

Šilumos punkto modernizavimo sąnaudas įskaičiuoti į šilumos tiekėjo turtą ir jas dengti per šilumos kainą – nėra galima, kadangi Šilumos ūkio įstatymo 32 str. 2 dalis reglamentuoja, kad į šilumos ar karšto vandens kainas negali būti įtraukiamos jokios sąnaudos, susijusios su pastatų vidaus šildymo (įskaitant ir šilumos punktus) ir karšto vandens sistemomis. Vienintelis kelias, jei yra įmanoma, atliktas šilumos punkto investicijas padengti pasinaudojant vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros tarifu. Jei tarifas per mažas, galima kreipti į savivaldybę dėl priežiūros tarifo padidinimo.

Ateičiai, kad šilumos vartotojams būtų mažesnės šilumos punkto modernizavimo išlaidos, kviečiame pasinaudoti valstybės teikiama parama inžinerinių sistemų modernizavimui (taip vadinama „mažąja renovacija). Priemonės kvietimą galima rasti čia http://www.betalt.lt/veiklos-sritys/klimato-kaitos-programa/daugiabuciu-namu-vidaus-sildymo-ir-karsto-vandens-sistemu-modernizavimas/217 .

Pagarbiai

Mantas Paulauskas
LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJA
Vyriausiasis specialistas
tel. 8-5-2667096, mob. 8-615-94270
e-paštas: mantas@lsta.lt
www.lsta.lt

LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJA

From: gamyba@krenergija.lt <gamyba@krenergija.lt>
Sent: Monday, September 20, 2021 10:37 AM
To: Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija <info@lsta.lt>
Cc: direktorius@krenergija.lt; pavaduotojas@krenergija.lt
Subject: dėl šilumos punkto rekonstravimo

Gal kas esą iš šilumos tiekėjų susidūrę su tokia situacija:

Daugiabučio namo gyventojai atsijungę nuo centralizuoto šildymo, šildėsi kelis metus patys.

Gavome prašymą vėl prijunti prie centralizuoto šildymo, kadangi buvo senas šilumos punktas mes jį rekonstravome (daugiabučių šilumos punktus, karšto ir šildymo sistemas eksploatuojame mes patys).

To daugiabučio namo gyventojai nesutinka susimokėti už rekonstravimui reikalingas medžiagas.

Todėl klausiame ar galime tas medžiagas įsidėti mes patys į savo turtą ir skaičiuoti nusidėvėjimą nuo jų? Gal būt yra kitokių variantų kaip išspręsti tokią problemą? Šilumą tame name jau tiekėme vieną šildymo sezoną.

Pagarbiai,
Rimvydas Dūdonis
UAB „Kazlų Rūdos šilumos tinklai“
Gamybos vadovas
Tel:. +370 65610547
E-mail:. gamyba@krenergija.lt

KAZLŲ RŪDOS ENERGIJA

IS-917/642-VI-4 priedas

INFO_2021-09-20 d. LŠTA webinaro medžiaga_Klientų_aptarnavimas

Siunčiame vakar (rugsėjo 20 d.) vykusio LŠTA mokymų seminaro „**Asmenų (klientų) aptarnavimo aktualijos: kanalų ir emocijų įvairovės valdymas**“ medžiagą.

Vaizdo įrašą galite peržiūrėti čia:

- 1 dalis 1_dalis_LŠTA nuotoliniai mokymai_Klientų aptarnavimas-20210920.mp4
- 2 dalis 2_dalis_LŠTA nuotoliniai mokymai_Klientų aptarnavimas-20210920_.mp4

Būtume dėkingi, jei skirtumėt laiko ir pateiktumėt atsiliepimą apie vykusius mokymus užpildant: **VERTINIMO FORMĄ**

Pagarbiai,
Ramunė Gurklienė
LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJA
Vyriausioji specialistė
tel. 8-5-2667097 mob. 8-686-98627
www.lsta.lt

AISTĖ MAŽEIKIENĖ pranešimas KLIENTŲ APTARNAVIMO AKTUALIJOS: KANALŲ IR EMOCIJŲ ĮVAIROVĖS VALDYMAS *(šis dokumentas taip pat saugomas LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-917/642-VI-4-1 priedas 2021-09-27.pdf* 😉

_____

Dalyvių atsiliepimai apie pirmadienio mokymus (klientų aptarnavimas)

Timestamp	Kaip įvertintumėte vykusius mokymus (5 balų sistemoje)?	Trumpai pakomentuokite, kas buvo gerai ir ko pritrūko?
9-21-2021 10:18:03	5 (puikiai)	Man tiesiog patiko mokymai ir teik, geras vedimas ir faktu situaciju pateikimas.
9-21-2021 10:18:45	4 (gerai)	
9-21-2021 10:21:07	5 (puikiai)	Lektorė charizmatiška, daug praktinių, reikalingų patarimų.
9-21-2021 10:21:34	5 (puikiai)	Gal šiek tiek norėjosi pvz - kaip bendrauti su klientais pardavimo srityje, kaip juos motyvuoti ir pan.
9-21-2021 10:29:55	5 (puikiai)	Viskas patiko, gavau daug naudingos informacijos, praktinių patarimų. Daugiau tokių mokymų ir seminarų. Ačiū Jums. Dalia Kesminienė (Mažeikių šilumos tinklai).
9-21-2021 10:30:31	5 (puikiai)	
9-21-2021 10:37:36	5 (puikiai)	
9-21-2021 10:40:03	5 (puikiai)	Viskas labai aiškiai, konkrečiai

9-21-2021 10:55:26	5 (puikiai)	
9-21-2021 10:58:45	4 (gerai)	Norėjosi daugiau praktinių pavyzdžių
9-21-2021 10:59:50	5 (puikiai)	viskas labai glaustai ir konkrečiai
9-21-2021 13:23:33	4 (gerai)	Įsitikinau, kad klientus aptarnaujame panašiai kaip rekomenduojate.
9-21-2021 14:02:12	5 (puikiai)	Dėkoju Jums už puikų seminarą. Lektorė charizmatiška, patarimai praktiški ir reikalingi. Laikas tikrai neprailgo, buvo įdomu ir įtrauku.
9/22/2021 14:46:34	4 (gerai)	Buvo konkrečios, įdomios informacijos ir praktinių patarimų, kaip nusiteikti pokalbiui, ko nedera kalbėti. Patiko patarimai kaip pačiam geriau pasijausti po,, blogų “ pokalbių, kad yra svarbu, norėti dirbti tokį darbą ir jaustis jame gerai.

———

LŠTA INFO. 2021-09-27 d. LŠTA pirmadienio webinaras_IRTC_Universali apskaitos prietaisų aptarnavimo ir rodmenų tikrinimo IS

Kvietimas _ 2021-09-27 d. LŠTA pirmadienio webinaras_IRTC_Universali apskaitos prietaisų aptarnavimo ir rodmenų tikrinimo IS

Kviečiame **š.m. rugsėjo 27 d. (pirmadienį)) 14 val.** dalyvauti LŠTA šilumos tiekimo įmonių ir ekspertų nuotoliniame pasitarime, kurio metu IRTC atstovai pristatys naują programinį įrankį (jau įdiegtą AB „Šiaulių energija“), skirtą valdyti apskaitos prietaisų aptarnavimą, apskaitos rodmenų surinkimą ir jų tikrinimą, bei atidavimą sąskaitybos (bilingo) sistemoms. Sistema naudojama siekiant sumažinti apskaitomos šilumos ir karšto vandens nuostolius, išvengti klaidingo deklaravimo ar prietaisų atsukimo pasekmių. Sudaroma galimybė duomenų bazėje registruoti, kaupti bei saugoti visą informaciją būtiną efektyviam skaitiklių apskaitos ir aptarnavimo veiklos organizavimui.

Prisijungimo nuoroda:

Microsoft Teams meeting

Join on your computer or mobile app

Click here to join the meeting

Learn More | Meeting options

Pagarbiai,
Ramunė Gurklienė
LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJA
Vyriausioji specialistė
tel. 8-5-2667097 mob. 8-686-98627 www.lsta.lt

LŠTA INFO. ŠT įmonių vadovų nuotolinis pasitarimas_2021-09-23 ketvirtadienis_15 val.

Kvietimas_ŠT įmonių vadovų nuotolinis pasitarimas_ketvirtadienis_15 val.

Kviečiame **rugsėjo 23 d. (ketvirtadienį) 15:00 val.** ŠT įmonių vadovus prisijungti į nuotolinį pasitarimą aktualių klausimų aptarimui.

Darbotvarkė:

1) Savaitės aktualijų apžvalga
2) Kiti probleminiai ŠT įmonių klausimai, diskusijos

Prisijungimo nuoroda:

Microsoft Teams meeting

Join on your computer or mobile app

Click here to join the meeting

Learn More | Meeting options

Pagarbiai,

Ramunė Gurklienė
LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJA
Vyriausioji specialistė
tel. 8-5-2667097 mob. 8-686-98627 www.lsta.lt

LŠTA narių vadovų pasitarimui 2021-09-23 AKTUALIJOS

1. 2021-09-23 LŠTA pranešimas spaudai “Gyventi šiltai ar šalti? Ką tai reiškia?“
2. 2021-09-22 raštas Savivaldybėms DĖL ŠILDYMO SEZONO PRADŽIOS POREIKIO
3. 2021-09-22 d. Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos posėdyje diskutuota dėl 2022 m. elektros, gamtinių dujų ir šilumos sektoriaus tarifų tendencijų
4. 2021-09 -23 d. išsiųstas raštas Aplinkos ministerijai primenant ir papildant LŠTA siūlymos dė mažosios ir didžiosios renovacijos
5. 2021-09-21 LŠTA raštas EM Ekonomikos ir inovacijų ministerijoms nepriimti Įsakymo projekto, naikinančio galiojančias Šilumos energijos ir šilumnešio kiekio apskaitos taisykles
6. 2021-09-17 d. raštas VERT dėl 2020 metų šilumos gamybos, perdavimo, mažmeninio aptarnavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamųjų rodiklių. . Siūloma VERT organizuoti pasitarimą su rinkos dalyviais ir detaliai aptarti praktiką, pasekmes ir t.t.
7. 2021-09-23 d. Asociacijoje lankėsi Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos pirmininkė dėl CŠT sektoriaus problemų ir galimų sprendimų (atlyginimai CŠT , elektros, dujų sektoriuose)
8. AM info: paraiškas paramai mažiau aplinką teršiančioms technologijoms – šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo įrenginiams pateikė „Klaipėdos energija“, „Šiaulių energija“, „Panevėžio energija“, „Neo Group“, „Akmenės cementas“ - pasidalins 10 mln. eurų iš KKP programos.
9. Išsiųstas prašymas į EHP pakeisti LŠTA narystės statusą (nario mokestis sumažės nuo 34 tūkst iki 2800 eur).

10. Pateikta LT CŠT apžvalga Euroheat statistiniam leidiniui Country by Country
11. Ignalina atnaujino 100 proc. daugiabučių namų, Druskininkai džiaugiasi šiuo metu renovavę apie 40 proc. visų savivaldybės daugiabučių
12. Pirmadienio webinaras IRTC_Universali apskaitos prietaisų aptarnavimo ir rodmenų tikrinimo IS įdiegta AB „Šiaulių energija“
13. Įvykę mokymai „Asmenų (klientų) aptarnavimo aktualijos: kanalų ir emocijų įvairovės valdymas“ (atsiliepimai teigiami**)**
14. Spalio 5 d. suderintas susitikimas su energetikos ministru
15. Tinklų projektavimo ir statybų priežiūros įmonė MEYSSO (specializuojasi šiluminių tinklų projektavime) nori stoti į LŠTA
16. VERT iš 40 prašytų papildomų etatų gavo 30 (svarstytas Seimo Ekonomikos komitete ir komisijoje)

LŠTA narių vadovų pasitarimui 2021-09-23 AKTUALIJOS

1. Ypatingai **aukštos dujų ir elektros kainos**. 2021-09-22 d. Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos posėdyje diskutuota dėl 2022 m. elektros, gamtinių dujų ir šilumos sektoriaus tarifų tendencijų. Kokios pasekmės?

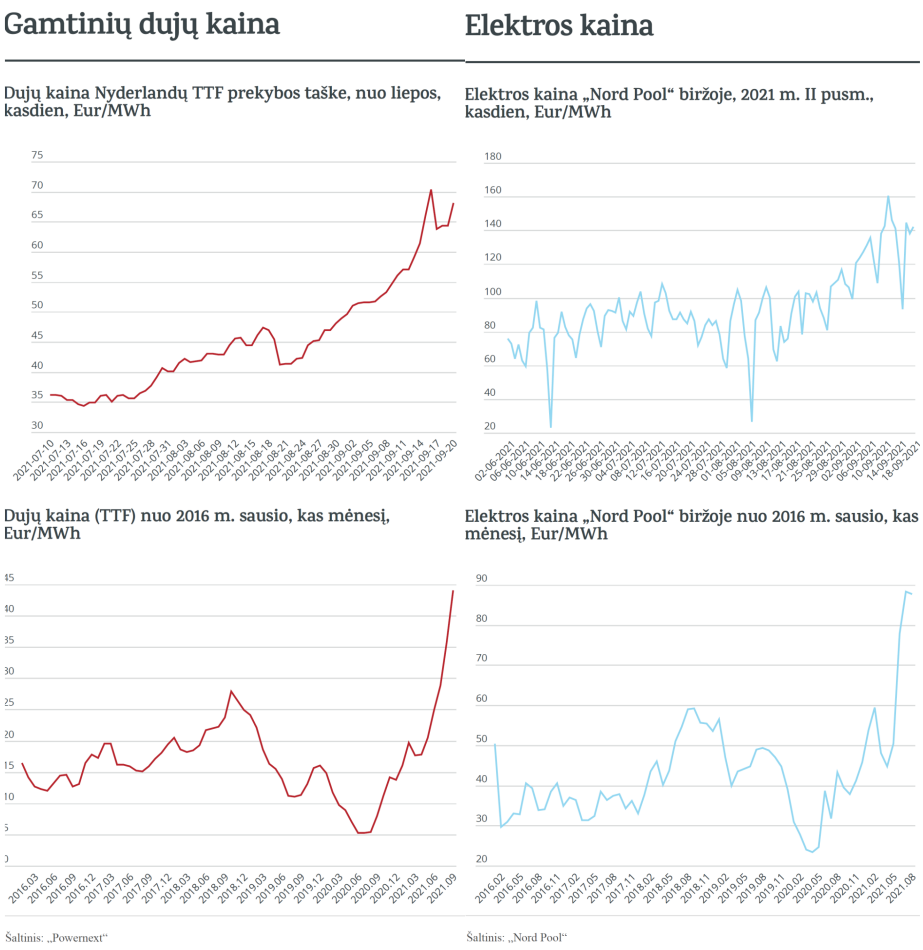

2. **Apsirūpinimas biokuru**. Kiek ir kokiomis kainomis nupirkta 2021-IV ir 2022-I?

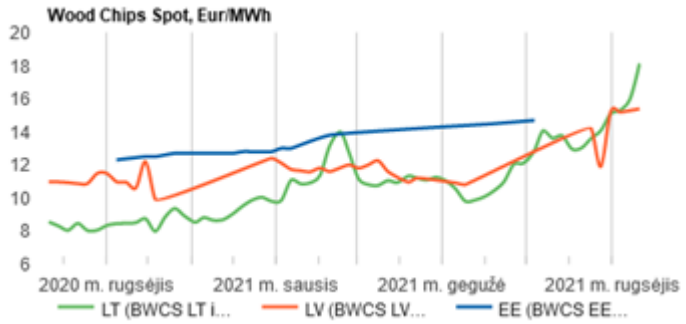

Vėliausias aukcionas					Kitas aukcionas			
					Pirkimo		Pardavimo	
Laikotarpis	Produktas	Sandorių kiekis, MWh	Vėliausia kaina, Eur/MWh	Kainos pokytis	Amount, MWh	Average price, Eur/MWh	Average price, Eur/MWh	Amount, MWh
Smulkinta mediena								
SPOT	Smulkinta mediena	54 320	16.19	0.00 %	34 440	17.26	21.27	6 580
M10-2021	Smulkinta mediena	21 000	16.84	0.00 %	56 280	16.82	20.00	11 760
M11-2021	Smulkinta mediena	31 640	17.42	0.00 %	49 560	16.76	21.00	2 800
Q04-2021	Smulkinta mediena	51 590	16.37	-16.86 %	178 640	17.07	18.85	28 490
Q01-2022	Smulkinta mediena	4 550	22.00	0.00 %	258 440	17.11	20.00	3 640
WIN-2021	Smulkinta mediena	0	-	0.00 %	176 400	15.52	22.00	50 400
Medienos granulės								
SPOT	Medienos granulės	670	25.60	0.00 %	920	29.11	36.50	870
WIN-2021	Medienos granulės	0	-	0.00 %	240	25.00	38.00	240
Lignino ir biokuro mišinys								
SPOT	Lignino ir biokuro mišinys	0	-	0.00 %	350	10.60	10.60	350

BK prekybos rodikliai po aukciono 14 30

Vėliausias aukcionas					Kitas aukcionas			
					Pirkimo		Pardavimo	
Laikotarpis	Produktas	Sandorių kiekis, MWh	Vėliausia kaina, Eur/MWh	Kainos pokytis	Amount, MWh	Average price, Eur/MWh	Average price, Eur/MWh	Amount, MWh
Smulkinta mediena								
SPOT	Smulkinta mediena	38 430	18.21	+12.52 %	20 860	17.89	0.00	0
M10-2021	Smulkinta mediena	14 560	19.69	+14.47 %	0	0.00	0.00	0
M11-2021	Smulkinta mediena	9 800	21.07	+17.32 %	17 080	18.26	0.00	0
Q04-2021	Smulkinta mediena	59 290	18.10	-5.69 %	73 920	18.97	16.80	23 100
Q01-2022	Smulkinta mediena	35 490	19.08	-15.30 %	186 550	18.92	0.00	0
WIN-2021	Smulkinta mediena	5 040	22.00	+22.95 %	119 280	17.36	0.00	0

3. Planuojamas susitikimas su Energetikos ministru (preliminariai, spalio 5 d.), sieksime sutarti, kad EM kartu su CŠT priklausančių punktų sąnaudų apmokėjimu **inicijuotų** (arba palaikytų) ŠŪĮ **pataisas, panaikinančias didžiosioms CŠT įmonėms draudimą** vykdyti vidaus sistemų priežiūrą ir **nustatyti prievolę iki X? datos automatizuoti visus ŠP**.

4. 2021-09-17 d. raštas VERT dėl 2020 metų šilumos gamybos, perdavimo, mažmeninio aptarnavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų

aptarnavimo veiklų **lyginamųjų rodiklių**. Siūloma VERT organizuoti pasitarimą su rinkos dalyviais ir detaliai aptarti praktiką, pasekmes ir t.t.

5. Rugsėjo 17 d. KE ir TES pristatė darbo grupei **siūlymus dėl konkurencijos šilumos gamybos srityje.** Sutarta, kad konsultantai pristatys savo siūlymus CŠT įmonių vadovams kitą ketvirtdaienį (rugsėjo 30 d.) 14 val. – prieš eilinį vadovų pasitarimą.

6. Rugsėjo 20 d. webinaras **Apie klientų aptarnavimą**. Kokie atsiliepimai? Sulaukta daug teigiamų atsiliepimų iš LŠTA narių.

7. 2021-09-21 LŠTA raštas EM Ekonomikos ir inovacijų ministerijoms nepriimti Įsakymo projekto, naikinančio galiojančias Šilumos energijos ir **šilumnešio kiekio apskaitos taisykles**. EM irgi palaiko nuomonę, kad nenaikinti TA, o jį atnaujinti ir aktualizuoti.

8. 2021-09-22 raštas Savivaldybėms **DĖL ŠILDYMO SEZONO PRADŽIOS** LŠTA paragino „nekankinti“ žmonių ir nedelsti skelbti šildymo sezoną, kadangi prie esamų lauko oro temperatūrų viena diena šildymo kainuoja tik apie 1 Eur.

9. 2021-09-23 LŠTA pranešimas spaudai “**Gyventi šiltai ar šalti**? Ką tai reiškia?“

10. 2021-09-23 d. išsiųstas raštas Aplinkos ministerijai primenant ir **papildant** LŠTA **siūlymus dėl mažosios ir didžiosios renovacijos.**

11. Rugsėjo 23 d. **susitikimas su Lietuvos pramonės prof. sąjungų federacija**. Siūlo sudaryti kolektyvinę šakos darbo sutartį. Kiek įmonių turi kolektyvines darbo sutartis? Kaip jas vertina VERT? Pasitarimo dalyviai pritarė, kad verta bandyti ruošti, siekiant padidinti CŠT sektoriaus darbuotojų atlyginimų konkurencingumą. Labai sunku patraukti jaunimą studijuoti Šilumos energetikos specialybes, Sunkiai ateina jauni specialistai ir į įmones.

Vidutinis atlyginimas 2021 m. II ketvirčio prieš mokečius Eur.						
Įmonė	**Vadovai**	**Vidutinio lygmens vadovai**	**Specialistai**	**Darbininkai**	**Vidurkis**	**Pastaba**
Vilniaus šilumos tinklai	7462	3728	1930	1331	1887	
Kauno energija	3533		1399	1243	1606	
Klaipėdos energija	4459	2852	2059	1615		
Panevėžio energija	3734	2298	1598	1293	933	
Šiaulių energija	2758		1631	1383	1677	
Alytaus šilumos tinklai	2912		1379	950		I ketv duomenys
Visagino energija	3338	2256	1333	1153		
Ukmergės šiluma	2978	2260	1476	1349		
Mažeikių šilumos tinklai	3657	2264	1546	1275	1500	
Ignalinos šilumos tinklai	1886	1324	1156	930		2020 m. duomenys
Kaišiadorių šiluma	3147		1155	1066		
Kazlų Rūdos š.t.	1863		933	784		2021 I ketv.
Kretingos šilumos tinklai	3104		1464	1035		
Palangos šilumos tinklai	2482		1494	1069	1495	
Plungės šilumos tinklai	2404		1549	1171		

Radviliškio šiluma	2206		1623	1325		
Raseinių šilumos tinklai	3182		1524	1034		
Šalčininku šilumos tinklai	2549		1442	875		2021 I ketv.
Šilutės šilumos tinklai	2898		1404	1186		
Tauragės šilumos tinklai	3009	2558	1390	1017		
Utenos šilumos tinklai	5068		2194	1547	1904	
Varėnos šiluma	2176		1238	1019		
ESO	9619	7679	2032	1799	2117	
Litgrid	9386	8556	3065		3410	
EPSO G	7947	7342	2999		4744	
Ignitis	10619	7828	3284		4440	2020 m. IV ketv
Amber Grid	12160	7330	2377	1475	2356	

CŠT įmonės pritarė, kad reikalinga darbuotojų atlyginimų skaičiavimo korekcija. Jei padėtų – galima sudaryti ir kolektyvinę sutartį, tačiau neaišku, koks vaidmuo tektų VERT ir kiek tai realiai atsilieps atlyginimų didėjimui.
CŠT įmonių direktorių atlyginimus praktiškai reguliuoja savivaldybės, todėl neleidžia viršyti tam tikrų dydžių.

12. Informacija žiniasklaidai **apie brangesnį šildymo sezoną.** Kaip sekasi komunikuoti? Viešoje erdvėje raginami šilumos tiekėjai deginti pigesnį prastesnės kokybės biokurą. PE siūlo atlikti studiją, kuri atsakytų ar įmanoma esamus katilus pritaikyti prastos rūšies biokuro deginimui, išvengiant papildomų gedimų ir nuostolių.

13. Pateikta LT CŠT **apžvalga Euroheat statistiniam leidiniui Country by Country**

14. Pirmadienį rugsėjo 27 d. 14 val. vyks webinaras IRTC:_**Universali apskaitos prietaisų aptarnavimo ir rodmenų tikrinimo IS** įdiegta AB „Šiaulių energija“.

15. Tinklų projektavimo ir statybų priežiūros **įmonė MEYSSO** (specializuojasi šiluminių tinklų projektavime) **nori stoti į LŠTA**. Kokia nuomonė? Gautas palankus atsiliepimas iš CŠT įmonės.

16. Panevėžio siūlymas atlikti studija dėl techninių galimybių esamas katilines pritaikyti SM3 kuro deginimui.

IS-917/642-VI-6 priedas

LRS AAK 2021-09-22 svarstyti ES dokumentai
TN: tn

ES-2021-67, COM/2021/555	Pasiūlymas EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį
ES-2021-51, COM/2021/554	Pasiūlymas EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS kuriuo dėl taikymo srities, atitikties taisyklių supaprastinimo, valstybių narių 2030 m. tikslų nustatymo ir įsipareigojimo iki 2035 m. bendrai pasiekti poveikio klimatui neutralumo tikslą žemės naudojimo, miškininkystės ir žemės ūkio sektoriuje iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/841 ir dėl stebėsenos, ataskaitų teikimo, pažangos stebėjimo ir peržiūros tobulinimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1999
ES-2021-50, COM/2021/551	Pasiūlymas EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje, Sprendimas (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo ir Reglamentas (ES) 2015/757
ES-2021-58, COM/2021/568	Pasiūlymas EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS kuriuo įsteigiamas Socialinis klimato fondas

---

LRS AAK 2021-09-22 svarstyti ES dokumentai *(TN: pranešimo tekste)* *(šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-917/642-VI-6-1 priedas 2021-09-27.zip;).*

IS-917/642-VI-7 priedas

LRS INFO. Naujausi darbiniai Europos Komisijos dokumentai
TN: tn; tn,

2021-09-15	COM/2021/573	KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI Naujasis europinis bauhauzas: gražu, tvaru, įtrauku	COM/2021/573

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI
Naujasis europinis bauhauzas: gražu, tvaru, įtrauku
Dokumento rūšis Pranešimas
Numeris COM(2021)573
Data 15/09/2021
Atsakinga tarnyba Jungtinis tyrimų centras
Parsisiųsdinti dokumentą
Pagrindinis dokumentas lietuvių kalba Parsisiųsdinti
1 priedas iš 3 lietuvių kalba Parsisiųsdinti
2 priedas iš 3 lietuvių kalba Parsisiųsdinti
3 priedas iš 3 lietuvių kalba Parsisiųsdinti

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI Naujasis europinis bauhauzas: gražu, tvaru, įtrauku *(titulinis ir turinys)* TN: tn; tn, *(šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-917/642-VI-7-1 priedas 2021-09-27.zip;)*

PRANAS NOREIKA 1927 - 2021
TN: tn

PRANAS NOREIKA gimė 1927 m. spalio 15 d. Aukštelkų k., Radviliškio raj. Mykolo (1888 – 1944) Noreikos ir Emilijos Urbaitytės - Noreikienės (1898 –1984) šeimoje. Kartu augo vyresnis brolis Zigmas (1926 - 2019) ir jaunesnė sesuo Mikalina (1932 –2013).

Pranas 1938 m. baigė Aukštelkų pradžios mokyklos keturis skyrius. Dėl lėšų trūkumo toliau mokyklos lankyti nebegalėjo, 5-tą ir 6-tą skyrių, kaimo mokytojui padedant, baigė savarankiškai. 1942 m. įstojo į Šiaulių vidurinės amatų mokyklos elektromechanikos skyrių. Čia mokslą nutraukė 1944 m. vasarą Šiaulių m. sugriovęs į Vakarus praeinantis karo frontas. 1945 m pradėjo dirbti Radviliškio garvežių depe elektromonteriu. Dirbdamas depe vakarinėje gimnazijoje baigė penktą klasę ir 1946 m. įstojo mokytis į Kauno politechnikumą. 1950 m. gavęs techniko – elektriko diplomą su pagyrimu buvo paskirtas dirbti į Petrašiūnų VRE. Pradėjo budinčiu elektromonteriu. 1951 m. įstojo studijuoti į Kauno politechnikos institutą, kur, neatsitraukdamas nuo darbo elektrinėje, 1955 m. įgijo inžinieriaus elektriko (specialybė - elektros sistemos ir tinklai) diplomą su pagyrimu. Elektrinėje 1953 m. skiriamas pamainos viršininku, 1955 m. - aukštosios įtampos įrengimų remonto meistru. Aktyviai dalyvavo kolektyvo visuomeninime gyvenime. Būdamas įmonės profsąjungos komiteto pirmininku su administracija energingai sprendė darbuotojų darbo sąlygų ir buities problemas , organizavo sportinius renginius.

1957 m. Pranas Noreika pakviečiamas dirbti referentu į Lietuvos Ministrų Tarybos Reikalų valdybą. Vyko Lietuvos energetikos ūkio valdymo pertvarkymas, spartus elektrifikavimo vystymas. Statant Kauno HE jam teko organizuoti ir kontroliuoti Kauno marių dugno paruošimo darbus, dalyvauti 1958 m pavasario potvynio praleidime. Dar nebaigus Kauno HE statybos, iškilo sekančio galingo elektros energijos šaltinio - šiluminės elektrinės poreikis. Čia tenka aktyviai dalyvauti ir Pranui Noreikai, tiek ruošiant reikalingus dokumentus, tiek važinėjant su Lietuvos valdžios atstovais į Maskvą.

1960-04-05 priėmus Lietuvos vyriausybei nutarimą statyti Lietuvos VRE, jo vykdymo organizavimas pavedamas Energetikos ūkio valdybai. Į ją Pranas Noreika pereina dirbti vyresniuoju inžinieriumi ir jam pavedami su Lietuvos elektrinės statyba susiję klausimai. Įsteigus statomos Lietuvos VRE direkciją, 1960 metų rugpjūčio mėnesį skiriamas jos direktoriumi. Taip prasideda jo ilgas, kūrybingas ir vaisingas 50 metų darbo etapas. 1960 m. liepos mėn. prasideda statyba. Direktorius reikliai, sumaniai ir energingai koordinuoja statybinių bei montavimo organizacijų darbą. Skirtingai nei tuo metu buvo įprasta kitose elektrinių statybose, būsimų šeimininkų jėgomis organizuojama kruopšti darbų kokybės kontrolė, įrengimų revizija prieš juos montuojant, metalo ir suvirinimo darbų kontrolė. Sukomplektuojamas ir paruošiamas naujausių energetinių įrenginių

valdymui lietuviškas (daugiau kaip 80%) personalas. Ir taip pirmasis 150 MW galios energoblokas, per rekordiškai trumpą laiką – 28 mėnesius nuo darbų statybos aikštelėje pradžios, sėkmingai pradėjo veikti 1962 m. gruodžio mėn.30 d. Toliau elektrinės darbas ir statyba įgauna ritmą , projektinė 1800 MW galia pasiekiama 1972 m. paleidus aštuntą bloką. 1974 m.pagal P. Noreikos pasiūlymą Lietuvos elektrinei buvo pavestos Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės statybos užsakovo funkcijos. Rūpesčiai pasikartojo: šių funkcijų vykdymo komandos ir būsimos elektrinės personalo komplektavimas, techninio projekto paruošimas ir patvirtinimo spartinimas, rangovų organizavimas, žemės sklypo skyrimas HAE statybai ir t.t. Statybvietėje darbai prasidėjo 1977 m vasarą, tačiau ir toliau reikėjo spręsti daug iškylančių techninių bei organizacinių problemų. 1982 m. HAE pradėjo veikti ir tapo atskira įmone. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, prasidėjo kuro tiekimo blokada. P. Noreikos iniciatyva buvo surastas apibandytas ir 1992 m. pradėtas naudoti alternatyvus kuras -Venesuelos orimulsija. Ryšium su tuo buvo pastatyti ir pirmieji dūmų valymo įrenginiai. Ruošiantis Ignalinos atominės elektrinės stabdymui ir gavus dalinę ES paramą atliktas įrengimų atnaujinimas ir modernizacija: pakeisti susidėvėję mazgai, įdiegta skaitmeninės valdymo sistemos , 7-am ir 8-tam energoblokams sumontuoti dūmų valymo įrenginiai, įgalinantieji deginti sieringą kurą be aplinkosaugos reikalavimų pažeidimo. Keičiantis kuro tiekimo ir aplinkosauginei situacijai vietoje penkto ir šešto energoblokų dūmų valymo įrenginių sumontuojamas modernus, 30 % ekonomiškesnis, 415 MW galios kombinuoto ciklo 9-tas energoblokas.

Kartu su Lietuvos elektrinės statybos pradžia prasidėjo ir naujos gyvenvietės, skirtos statybininkų bei elektrines aptarnaujančio personalo apgyvendinimui statyba , kuriai P. Noreika skyrė daug dėmesio bei kūrybinių pastangų. Tuščiuose laukuose išaugo miestas su visa infrastruktūra. Elektrėniečiai džiaugiasi dirbtinio ledo čiuožykla, plaukiojimo baseinu, vandens sporto kompleksu, sporto salėmis, reabilitacine ligonine, atrakcionų parku ir pan. Ne be elektrinės pagalbos pastatyta bažnyčia. Elektrinėje kasmet įvedant naują energetinį bloką aktuali problema buvo kvalifikuotų specialistų komplektavimas. Tam, kad nekviesti jų iš sąjunginių elektrinių, P. Noreika organizavo ir eilę metų Elektrėnuose veikė KPI filialas bei Vakarinis energetikos technikumas, o Elektrėnų profesinio mokymo centras sėkmingai veikia ir šiandien. Į poilsį išėjo 2010 metais.

Prano Noreikos nuoširdus darbas ir jo rezultatai įvertinti daugeliu apdovanojimų. Tarp jų:1965 m. LSSR nusipelnęs inžinierius, 1966 m. Socialistinio darbo didvyris, 2000 m Elektrėnų garbės pilietis, 2001 m. LDK Gedimino ordino Riterio kryžius, 2008 m. ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Komandoro kryžius, 2007 m. LR Ūkio ministerijos medalis „Už nuopelnus verslui“, 2007 m. LTOK Olimpinė žvaigždė, KKSD 1-o laipsnio ordinas su grandine. 1975–1980 m. buvo LSSR AT, nuo 1979 m. SSRS AT deputatas.

Laisvalaikio pomėgiai – gamta, sodas, ypač bitės, sportas. Jaunystėje dalyvaudavo dviračių lenktynėse, žaidė tinklinį, krepšinį. Elektrėnuose vasaros metu daug slidinėdavo vandens slidėmis. Brandesniame amžiuje suorganizavo ir pats dalyvaudavo vyresniųjų bendradarbių krepšinio kassavaitines krepšinio treniruotes. Palaikė Elektrėnų sportininkus, ypač ledo ritulininkus. Daug bendradarbiavo su žiniasklaida, parašė atsiminimus apie atskirus gamybinės veiklos periodus.

Šeimą sukūrė Vilniuje 1958 m. su jauna farmacininke Darata Vendelyte (1934.09 – 1987.03). Vos pastačius pirmuosius namus jauna šeima persikėlė į būsimus Elektrėnus, kur Darata Noreikienė organizavo pirmąją vaistinę. Dukros - Vilija Grinevičienė (1961) baigusi Kauno Medicinos institutą dirba Santaros klinikų vaikų skyriuje gydytoja, Eglė (1965) baigė Vilniaus statybos institutą, dirba finansininke. Džiaugsmą teikia trys vaikaičiai ir du provaikaičiai.

Parengė Algis Viktoras Mekas

Pranui Noreikai 90

http://www.vikis.lt/energetika.vikis.lt/mediawiki-1.25.1/index.php/Prano_Noreikos_90_met%C5%B3_jubiliejaus_%C5%A1vent%C4%97

Pranas Noreika IŠ DANGAUS MANA NEBYRĖJO

Lietuva jau skaičiuoja antrą šimtmetį nuo pirmosios lemputės, įžiebtos Rietave 1892 metais. Ilgas ir sunkus buvo kelias iki Biliūno „Laimės žiburio“, kol visa Lietuva buvo visiškai elektrifikuota, turėjo 6.156 MW galingumą ir gamino 28 milijardus kilovatvalandžių per metus.

Didysis elektrifikavimo žygis prasidėjo nuo Kauno hidroelektrinės statybos 1950 metais. Pildėsi tautos svajonė turėti pigios elektros. Nematyti statybos mastai, galingos technikos gaudimas ir daugybė skubančių statytojų pakerėdavo lankytojus iš visos Lietuvos. Spauda, radijas daug pasakojo apie jaunus inžinierius, kurie dirbo Kauno HE statyboje. Visi žinojo Joną Velaniškį ir kitus žymiausius elektrinės statytojus. Tai įkvėpė pasitikėjimą savo jėgomis, kad mes – lietuviai – galime padaryti fantastiškus darbus. Bet tai buvo tik pradžia...

Dar buvo toli iki Kauno HE statybos pabaigos, kai tuometiniai Lietuvos vadovai Antanas Sniečkus ir Motiejus Šumauskas, Aleksandras Drobnys, mokslininkai Algirdas Žukauskas, Kazimieras Baršauskas, energetikai Justinas Nekrašas, Algirdas Stumbras, Juozas Linkaitis ir kiti suprato, kad norint pakeisti Lietuvos žmonių gyvenimą, vystyti pramonę, reikia galingo energijos šaltinio. Planinėje sistemoje turėtų būti viskas paprasta – projektuotojas paskaičiavo, planuotojai patikrino, valdžia patvirtino ir – pirmyn. Visi gaus elektros iš bendro tinklo. O jeigu tame tinkle trūksta, reikia skubiai jį papildyti. Štai čia ir prasidėjo karas su Latvija. Jie nori statyti hidroelektrines ant Dauguvos, bet statybos užtruktų ilgai, ir elektros būtų mažai. Lietuvos nuomone, šiluminę elektrinę galima pastatyti kelis kartus greičiau ir elektros užtektų abiems šalims. Šiame kare jėgos buvo nelygios. Latvija savo tautiečius turėjo aukščiausiuose valdžios lygiuose. Be to, juos palaikė TSRS elektrinių ir statybos ministras Ignatas Novikovas, jo pirmasis pavaduotojas Piot-ras Neporožnis, abu hidrotechnikai. Lietuvos pusėje buvo didelis noras ir TSRS Plano komiteto palaikymas. Mums palankios buvo Nikito Chruščiovo vykdomos reformos. Jis suprato, kad neužtenka įvardinti Josifo Stalino nusikaltimus, bet reikia išlaisvinti žmonių iniciatyvas respublikose ir srityse. Lietuviai tuo pasinaudojo. Naujai įkurta Liaudies ūkio taryba per trumpą laiką atliko milžinišką darbą visose srityse, tarp jų ir energetikoje. Tuo metu buvo įkurta Energetikos ūkio valdyba (1957). Jos vadovais tapo jauni, bet jau patyrę energetikai – Justinas Nekrašas (viršininkas), Algirdas Stumbras (vyriausiasis inžinierius) ir vyresnės kartos energetikas Antanas Gruodis. Energetikos vystymui didelę įtaką turėjo naujai įkurtas LTSR ministrų tarybos valstybinis mokslinis technikos komitetas ir jo pirmininkas Algirdas Žukauskas. Jo iniciatyva 1958 m. buvo įkurta nuolatinė Energetikos ugdymo komisija, kurioje dirbo 22 įvairių specialybių atstovai, dauguma – energetikai. Jie ruošdavo kvalifikuotus pasiūlymus Vyriausybei.

Prasidėjo istorinis žygis už visos Lietuvos elektrifikavimą. Visi suprato, kad pradžių pradžia yra galingos šiluminės elektrinės statyba. Iš čia, kaip ir saulės spinduliai, nusidrieks aukštos įtampos linijos po visą šalį.

Man teko būti šių įvykių liudytoju ir dalyviu. 1957 m. spalio 11 d. iš Petrašiūnų elektrinės buvau pervestas į LTSR ministrų tarybos reikalų valdybą, kur dirbau referentu energetikos klausimais.

Pradėjus planuoti šiluminės elektrinės statybą, svarbiausias klausimas buvo, kokiu kuru bus kūrenama. Iš pradžių buvo galvojama panaudoti akmens atsijas iš Ukrainos šachtų. Šis variantas nedžiugino. Po ilgų derybų buvo sutarta naudoti mazutą iš Polocko naftos perdirbimo gamyklos. Jau geriau... Vėliau sužinojome, kad Ukrainoje surasti gana dideli Šebelinkos gamtinių dujų telkiniai ir Ukraina atsisako trijų milijardų m3 dujų per metus iš Dašavos. Čia jau visai gerai: pagrindinis kuras – dujos, o rezervinis – mazutas.

Latviams šis variantas taip pat patiko. Jie skubiai paruošė projektinį pasiūlymą statyti šiluminę elektrinę už Rezaknės miesto prie Lukno ežero. Prasidėjo variantų aptarimai ir palyginimai. Lietuvos elektrinės variantas buvo geresnis – mažesni kapitaliniai įdėjimai į dujotiekio atšaką nuo Vilniaus–Kauno magistralinio dujotiekio. Elektrinė būtų arčiau stambių elektros energijos vartotojų Vilniuje ir Kaune, sumažėtų sąnaudos 330 kV linijų statybai ir kainuotų net 132 mln. pigiau nei statybos Latvijoje. Apie šiluminės elektrinės statybos vietą diskusijos vyko įvairiose organizacijose ir įvairiuose lygiuose. Diskutavo ministerijų darbuotojai, projektuotojai, planuotojai. Nuomonių buvo daug, o laikas bėgo. Delsimas visada gali pagimdyti nenumatytų kliūčių. Reikėjo veikti. Į kovą įsijungė ir aukščiausioji valdžia. 1959 m. gruodžio mėnesį Antanas Sniečkus ir

Motiejus Šumauskas parašė raštą TSRS Ministrų tarybai, kad Lietuva jau pasiruošusi pradėti statyti 1200 MW galios šiluminę elektrinę. Pasirinkta vieta prie Strėvos upės, padarytas techninis-ekonominis projektas, suderintas kuro tiekimas. Raštas padėjo. TSRS Plano komitetas pradėjo ruošti TSRS Ministrų tarybos posėdžiui reikalingus dokumentus.

Pagaliau 1960 m. kovo 9 d. TSRS Ministrų taryboje svarstomas Lietuvos VRE statybos projektas. Posėdžiui pirmininkavo Ministrų pirmininko pavaduotojas Frolovas Kozlovas. Išgirdęs, kad mazutą bus galima tiekti iš Polocko, Anastasas Mikojanas pasiūlė pažiūrėti, gal galima elektrinę statyti arčiau Polocko ir mazutą tiekti vamzdžiais. Frolovas Kozlovas nedavė pasisakyti nei Piotrui Neporožnui, nei Konstantinui Gabdankui. Protokole buvo suformuluota, kad priimamas pasiūlymas 1960 m. statyti šiluminę elektrinę ir pavedama Aleksejui Kosyginui ir Zasiadkai patikslinti elektrinės vietą. Mūsų delegacija grįžo nusiminusi, nes vieta ir buvo svarbiausias kautynių objektas.

Pirmos mintys buvo niūrios. Kaip įrodyti, kad vežioti mazutą geležinkeliu bus pigiau negu elektrą perduoti laidais. TSRS Plano komitete dirbo aukštos kvalifikacijos specialistai. Lietuvą globojo maloni moteris Zinaida Portala. Ji patarė remtis ne šia diena, bet ateities argumentais. 1960 m. bus atvestas dujotiekis iš Dašavos į Lietuvą, vartotojai nebus pasiruošę vartoti dujas, todėl kelis metus elektrinėje bus kūrenamos dujos. Vėliau Lietuvoje bus pastatyta naftos perdirbimo įmonė, todėl mazuto vežti nereikės iš toli. Mes su Juozu Linkaičiu pateikdavome reikalingus skaičius, o Zinaida Portala redagavo tekstą ir dėliojo argumentus. Raštas turėjo būti trumpas – vienas lapas, ilgesnių niekas nemėgsta skaityti.

Baigus rašyti, reikėjo rinkti parašus. Pirma pasirašė TSRS Plano komiteto darbuotojai. Pas ekonomikos komiteto pirmininką Zasiadką ėjome kartu su J. Nek¬rašu. Buvo malonus pokalbis, bet teko atsakyti į kelis „elektriškus“ klausimus. Nekrašas nustebo, kad buvęs Anglies pramonės ministras gerai orientuojasi energetikoje. Išgirdome įdomią istoriją, kaip jis inžinierius-elektrikas šachtos energetinio ūkio viršininkas tapo Anglies pramonės ministru ir pasirašė ant mūsų rašto.

Konstantinas Gabdankas rūpinosi A. Kosygino parašu. Jis pažinojo TSRS Ministrų tarybos reikalų valdytoją, todėl parašą gavo greitai.

1960 m. kovo 19 d. TSRS valstybinis plano komitetas antrą kartą Ministrų tarybai pateikė svarstyti paruoštą pasiūlymą. Šį kartą į Maskvą važiavo LTSR Ministrų tarybos pirmininko pirmasis pavaduotojas Eduardas Ozarskis, Mokslo ir technikos komiteto Energetikos skyriaus viršininkas Juozas Linkaitis ir aš, LTSR Ministrų tarybos referentas Pranas Noreika. Maskvoje prie mūsų prisijungė K. Gabdankas ir Valstybinio plano komiteto darbuotojai. Visi buvo gerai pasiruošę apginti savo pozicijas. Posėdžiui pirmininkavo Anastasas Mikojanas.

Salėje – triukšmas, kaip armėniškame turguje. Už ilgo stalo sėdi ministrai, komitetų pirmininkai, Vyriausybės nariai. A. Mikojanas ima iš didelės krūvos aplanką, pasako, koks svarstomas klausimas, paskaito, koks siūlomas sprendimas, ir deda į kitą krūvelę. Viskas vyko taip greitai, kad net P. Neporožnas nespėjo pasakyti, kad elektrinės negalima statyti, nes ten labai blogas gruntas. Išėję iš salės pasisveikinome, pasidžiaugėme ir nuvažiavome pas K. Gabdanką. Jis paskambino TSRS Ministrų tarybos reikalų valdytojui ir sužinojo, kad visus posėdžių protokolus pasirašo N. Chruščiovas, net būdamas atostogose. Generalinis sekretorius tomis dienomis atostogavo, todėl kelias dienas reikėjo palaukti.

Kitą dieną TSRS Elektrinių statybos ministerijoje sužinojau, kad buvo atvažiavęs Kauno HE statybos vyriausiasis inžinierius Serafinas Levšinas su įrodymais, kad gruntas labai blogas, ir jis nedalyvaus elektrinės statyboje.

Atsirado naujas pavojus. Jeigu Ministerija pateiktų tokią medžiagą TSRS Ministrų tarybai, ši sprendimą galėjo sustabdyti. Tuomet trečio svarstymo nebūtų buvę. Reikėjo skubiai organizuoti atsakingų specialistų išvadas. Sudarome sąrašą ir einame pas P. Neporožną prašyti leidimo važiuoti į vietą. Jis sutinka ir paragina skubėti . Atvažiavome į aikštelę. Projektuotojai žino, kur bus elektrinės pastatas, geo¬logai išgręžė papildomų gręžinių – visur tas pats sluoksniuotas molis, kaip „Napoleo¬no“ tortas. Minkant jis suminkštėja. Komisijos specialistai sako, kad tokį gruntą reikia apsaugoti nuo vandens ir vibracijos, pridengiant storu sluoksniu žvyro, ir viskas bus gerai. S. Levšinas nesutinka ir žada rašyti atskirą nuomonę. Besiginčijant praėjo dvi dienos. Trečią dieną

Kauno HE statybos valdyboje renkamės pasirašyti „išvadas“. Prieš važiuodamas iš Vilniaus, aš užbėgau į savo kabinetą pažiūrėti popierių ir radau jau pasirašytą Potvarkį Nr. 819. Supratau, kad dabar jau tikrai statysime elektrinę. Kaune visi susirinkę ir jau paruošę teigiamą „išvadą“. Komisijos nariams rodau jau pasirašytą Potvarkį Nr. 819. Visi skaito ir džiaugiasi. S. Levšinas atsiėmė savo atskirą nuomonę, bet „išvados“ nepasirašė. Netrukus jis išvažiavo į Latviją, nes latviai gavo leidimą pradėti projektuoti Pliavino HE. Į Ministeriją buvo nuvežta „teigiama išvada“, o laikas parodė, kad gruntas nebuvo blogas . Kas toliau? Reikia statybos direktoriaus. Visi jauni, neturi didelės statybų patirties, rinktis nėra iš ko. Dirbant Ministrų taryboje man teko organizuoti Kauno HE vandens saugyklos paruošimą: iškelti daug sodybų, pastatyti naujus kelius, elektros linijas, apsauginius pylimus, išvalyti būsimų marių dugną.

Didelė problema buvo tai, kad reikėjo nuspręsti, ką daryti su užliejamaisiais ne visiškai sudurpėjusiais plotais, kurie gali iškilti, vėjo genami nuplaukti prie HE ir užkimšti vandens pratekėjimus. Šių darbų vykdytojų buvo daug – savivaldybės, kolūkiai, atitinkamos ministerijos, mokslininkai, medžiagų tiekėjai. Man reikėjo ruošti pavedimus ir kontroliuoti, kaip vyksta darbai. Trejus metus sėkmingai dirbome, vandens saugyk¬la buvo paruošta laiku, komisija įvertino geru balu, o aš kartu su HE statytojais gavau pirmą ordiną. Įteikiant apdovanojimus, malonu buvo stovėti greta Jono Velaniškio ir kitų statytojų.

Darbas Ministrų taryboje buvo gera pareigos ir atsakomybės mokykla. Kai J. Nekrašas paklausė mano nuomonės dėl darbo statyboje, pasakiau, kad mes bekovodami esame įsipareigoję paleisti pirmą bloką per 2,5 metų, todėl trauktis nėra kur. J. Nekrašas nuėjo pas M. Šumauską, kalba buvo sunki – nenori atleisti. Kitą kartą nuėjau geriau pasiruošęs. Vietoj manęs siūlo Simoną Šimkūną, kuris vėliau padirbęs Ministrų taryboje perėjo į Energetikos statybos trestą ir padarė daug gerų darbų Lietuvai. Taip atsirado tuščių laukų direktorius be pastogės ir be kadrų. TSRS Elektrinių statybos ministerija pavedė statybos darbus vykdyti atsilaisvinusiems HE statytojams, bet darbai nevyko. Viršininkas Nikolajus Luchnevas nenorėjo statyti šiluminės elektrinės, kaltino užsakovus, kad nėra projektų, nėra žvyro, nėra kelių, elektros ir t. t. Supratau, kad be Lietuvos statybinių organizacijų pagalbos statyba bus sužlugdyta. Į statybos darbus reikėjo įtraukti Statybos ministeriją, kelių statytojus, melioratorius, energetikus ir daug kitų žinybų. Čia man pravertė darbo Ministrų taryboje patirtis. Ruošiau vyriausybei nutarimus, potvarkius, grafikus, konkrečias užduotis ir terminus. Lietuvos organizacijos dirbo sparčiai ir per pirmus statybos metus įvykdė daugiau darbų negu rangovas. Svarbiausias pirmų statybos metų laimėjimas – privertėme rangovą pripažinti, kad čia užsakovas yra šeimininkas.

Kalbant su projektuotojais paaiškėjo, kad projektą vėl reikia daryti iš naujo. Katilų gamintojai negali pagaminti 200 MW blokams katilų, kurie galėtų kūrenti dujas ir mazutą. Taganrogo gamykla galėjo pagaminti tik 300 MW blokus. Mes išsigandome, kaip tokie galingi blokai dirbs mažoje energetinėje sistemoje. Buvo nutarta pirmus du blokus statyti mažesnius – po 150 MW galingumo. Vėliau teko pastatyti dar du tokio pat galingumo blokus. Tuo laikotarpiu 4 blokai po 150 MW turėjo teigiamų savybių, bet ekonomiškumo požiūriu 150 MW blokai 10 proc. daugiau naudojo kuro negu 300 MW blokai.

Tokia buvo pradžia elektrinės, pakeitusios Lietuvos žmonių gyvenimą, o prabėgus 50 metų tapusios Lietuvos energetinės nepriklausomybės garantu.

Elektrinės kūrime dalyvavo tūkstančiai specialistų. Sunku pasakyti, kas čia svarbiausias. Visi pasaulio stebuklai pastatyti žmonių protu ir nuoširdžiu darbu.

Lietuvos energetikos istorijoje tarp įžymių inžinierių yra Juozas Linkaitis, aukščiausios kvalifikacijos inžinierius, inteligentas, ne žodžiais, bet darbais mylėjęs Lietuvą. Jo nuopelnai atstatant sugriautas elektrines ir plėtojant energetiką – nepamatuojami. Daug jo mokinių dalyvavo elektrifikuojant Lietuvą. Jis spinduliavo protu ir erudicija. Jis mokėjo labai įtaigiai kalbėti, maloniai bendrauti. Maloni šypsena sužavėdavo kiekvieną. Visados norėjosi su juo kartu pabūti ilgiau. Lietuvos elektrinės istorijoje J. Linkaitis dalyvavo nuo pirmo puslapio iki statybos pradžios. Prašiau J. Linkaičio dirbti kartu statant elektrinę, bet dėl sveikatos negalėjo. Labai trūko J. Linkaičio išminties ir patirties sunkiame statybų kelyje.

Didžiausias direktoriaus rūpestis ir turtas buvo darbuotojai. Kvalifikuotų specialistų reikėjo daug – šimtų inžinierių ir tūkstančių įvairių specialybių darbininkų. Lietuvoje tokių nebuvo, o kviesti iš sąjungos elektrinių – nenorėjau. Todėl organizavau Kauno politechnikos instituto ir Kauno politechnikumo filialus Elektrėnuose. Dėstytojai atvažiuodavo iš Kauno, dėstydavo ir vietiniai inžinieriai. Mokymo įstaigų direktoriais dirbti buvo paskirti A. Liepinis ir A. Norušis. Eksploa-tacininkus ruošėme Azerbaidžiano ir Kanakovo elektrinėse. Didelė parama buvo entuziastai, perėję dirbti iš veikiančių Lietuvoje elektrinių. Taip buvo pastatyta lietuviškai kalbanti piramidė. Apie šio kolektyvo vargus ir džiaugsmus reikėtų parašyti atskirą knygą.

Po 40 metų man vėl teko statyti jaunos pamainos piramidę, kuri perimtų ir tęstų tradicijas. Jaudinausi kalbėdamas su jaunais bakalaurais – ir mes tokie buvome...

KRUONIO HAE

Hidroakumuliacinės elektrinės statyba nenudžiugino Lietuvos valdžios ir Lietuvos energijos vadovų. Prieštaravo ir TSRS plano komitetas. Priežastys rimtos. Vieni bijojo, kad tokio masto statybai reikės apie trijų tūkstančių įvairių specialybių statytojų, todėl Lietuvos statybos ir žemės ūkis neteks vairuotojų, mechanizatorių, suvirintojų, elektrikų ir statybininkų. Kai kas bijojo, kad iš kitų respublikų privažiuos specialistų ir jie čia pasiliks gyventi, o butų trūko ir lietuviams. Kiti nesuprato, kam reikalinga tokia brangi elektrinė, kuri elektros energijos ne tik negamins, bet dar sunaikins 25 proc. kitose elektrinėse pagamintos energijos pilstydama vandenį aukštyn – žemyn. Planuotojai manė, kad naktinę elektrą geriau parduoti pigiai – už kuro dedamąją – arba nakčiai stabdyti šilumines elektrines, ir taip išlyginti vartojimo grafiką. Taip atrodė sėdintiesiems kabinetuose. Tačiau dirbantieji šiluminėse elektrinėse jau žinojo, kad galingų blokų dažni stabdymai labai gadina įrengimus, prasideda avarijos, neplaniniai remontai, ženkliai padidėja kuro sunaudojimas.

Prabėgus 10 metų nuo aikštelės parinkimo hidroakumuliacinei elektrinei (1963 m.), prasidėjo Ignalinos atominės elektrinės statyba, bet hidroakumuliacinės elektrinės statybos nejudėjo. Supratome, kad laukti nebegalime. Pasiūlėme Vyriausiosios gamybinės energetikos ir elektrifikavimo valdybos viršininkui Vladui Grigaravičiui perduoti Kruonio HAE užsakovo funkcijas Lietuvos elektrinei be papildomo atlyginimo. Sutiko! Nuo 1975 m. sausio 25 d. Lietuvos elektrinė perėmė statybos sutartį su „Hidroprojekt“. Pirmaeilis uždavinys buvo parengti techninį projektą. Reikėjo specialistų, o elektrinėje neturėjome nė vieno hidrotechniko. Daug išmokau važinėdamas pas projektuotojus, modeliuotojus, statybininkus, išklausydamas pražilusius specialistus. Tada išgirdau svarbiausią taisyklę – su vandeniu, kaip ir su ugnimi – žaisti negalima. Ši taisyklė mane lydėjo visus 17 metų, projektuojant ir statant elektrinę. Hidrotechniniai įrengimai statomi šimtmečiams, jie turi būti labai patikimi.

Maskvos „Hidroprojekt“ tuo metu buvo didžiausias hidroenergetinių objektų projektavimo susivienijimas. Jie projektavo galingiausias hidroelektrines Rusijoje ir kitose šalyse. Čia dirbo geriausi specialistai. Darbas organizuojamas pagal vertikalę – sprendimus priima ir pasirašo vyriausieji specialistai (iki instituto direktoriaus imtinai).

Pirmasis būsimos elektrinės variantas buvo labai įdomus: reikia užšaldyti žemę visam statybos laikui, išbetonuoti didelį šulinį, agregatus sustatyti ratu, o vandens privedimo ir nuvedimo vamzdžius sumontuoti tuneliuose. Visi tokiu projektu žavėjosi, daug diskutavo, bet nugalėjo formulė – su vandeniu žaisti negalima. Grįžome prie klasikos. Didžiausia statybų rizika buvo dėl grunto. Praslinkę 3 ledynmečiai iš Skandinavijos sunešė įvairiausio akmenų grunto sąvartyną. Nukasus 80 m iki pamatų lygio buvo rastas smulkus melsvas vandeningas smėlis – alevritai. Rastos kriauklelės bylojo, kad prieš daug milijonų metų čia tyvuliavo vanduo. Buvo neaišku, kaip alevritai elgsis nukasus milžinišką svorį. Elektrinės pastatas planuojamas monolitinis ir sunkus – jei bus nusėdimų, pastatas gali lūžti. Prog¬nozės nelinksmos, bet statyboms kito kelio nebuvo. Dabar galime džiaugtis, kad su Dievo palaima Kruonio HAE dirba 20 metų.

Bet grįžkime prie techninio projekto. Pradžioje mano komanda nebuvo didelė: Jurgis Steponavičius, Sebastinas Bagdonavičius, Algimantas Balčiūnas ir Leonas Rubinšteinas. Dirbome kartu su projekto vyriausiuoju inžinieriumi Georgiju Avdejevu. Tai buvo aukščiausios klasės specialistas, turintis didelę darbo patirtį, labai mielas ir linksmas žmogus. Ilgą ir sudėtingą kelią

reikėjo nueiti iki techninio projekto patvirtinimo. S. Bagdonavičius buvo pirmas patyręs specialistas. Dirbo Petrašiūnų elektrinėje, buvo Kauno hidroelektrinės užsakovas, ją statė ir ilgus metus vadovavo eksploatacijai. Labai malonus, nuoširdus žmogus, fantastiškai mylėjo hidrotechniką. Pirmoji ir skaudžiausia netektis buvo S. Bagdonavičiaus mirtis. 1979 m. gruodžio mėn. jį ištiko insultas. S. Bagdonavičių pakeitė Kauno HE statytojas, vyriausiasis hidrotechnikas Stanislovas Danila, Kruonio HAE statyboje dirbti pradėjęs nuo 1978 m. pradžios. Vėliau statybose dirbti pradėjo patyręs Kauno HE statytojas Romualdas Charūnas. Ant šių žmonių pečių laikėsi visa Kruonio HAE hidrotechnika. S. Danila buvo atsakingas už viršutinį baseiną, R. Charūnas – už pagrindinį elektrinės pastatą.

Labai atsakingas darbas buvo viršutinį baseiną sujungti su pagrindiniu pastatu. Ilgai ieškojau tinkamo specialisto, kuriuo galėčiau pasitikėti. Netikėtai gavau laišką iš Ričardo Birmano, kuris dirbo Projektavimo institute. Jis pageidavo dalyvauti didelėje statyboje. Pakvietėme statyti Kruonio HAE ir neapsirikome. Laikas yra geriausias darbų vertintojas. Po 20 metų dėl Kruonio HAE statybos neturime jokių priekaištų.

Bet vykdant statybas įvairių trukdžių buvo apstu. Pradėjus skaičiuoti statybos sąmatą, paaiškėjo, kad vieno įrengto kilovato kaina žymiai viršija galiojantį paprastų hidroelektrinių statybų normatyvą, todėl Sąjunginio statybos komiteto ekspertai nepraleido šio projekto. Darbas sustojo. Aiškiname, kad negalima lyginti akumuliacinės elektrinės su paprasta hidroelektrine. Ekspertai supranta, bet pasirašyti nesutinka, reikia naujo normatyvo. Padaryti ir patvirtinti naują normatyvą užtruktų metus, o gal dar ilgiau. Šis kelias netinka, reikia ieškoti kitos išeities. Projektuotojai tyliai siūlo mums pakeisti užduotį ir projektuoti ne 6 agregatus po 200 MW galios, bet 8 po 200 MW ir bendrą kainą dalinti iš 8. Du papildomi agregatai, lyginant su hidrotechniniais įrengimais, kainuoja nedaug, todėl vieno įrengto kilovato kaina bus mažesnė. Ekspertai supranta – daugiau vandens viršutiniame baseine neatsiras ir papildomi agregatai nedirbs, bet pasirašyti sutiko. Dabar visi klausia, kada statysime visus 8 agregatus. Tokia galimybė yra, tačiau techniškai ir ekonomiškai užtenka šešių po 200 MW.

Negalėjome laukti, kol bus patvirtintas techninis projektas ir paskirtas finansavimas. Nuvažiavau pas Justiną Nekrašą, kuris tuo metu dirbo TSRS Energetikos ir elektrifikavimo ministro pavaduotoju. Sutarėme, kad reikia gauti pinigų ir pradėti paruošiamuosius darbus: statyti kelius, laikinus pastatus ir kitus ne pagrindinius objektus, tiesti elektros linijas. Kartu nuėjome pas TSRS plano komiteto pirmininko pavaduotoją. Pokalbis nebuvo lengvas, nes Plano komitetas nenorėjo statyti šios elektrinės. J. Nekrašas aiškina, kad mes labai mažai prašome – tik 200 tūkst. rublių. Pavaduotojas atsako: duok jums pirštą, tai kitąmet prireiks ir rankos. Jis suprato, kad pradėta statyba automatiškai bus tęsiama. Mes to ir siekėme.

Grįžome į Ministeriją, čia sukūriau raštą, kurį Ministerijos vardu pasirašė J. Nekrašas ir nunešiau į Plano komitetą. Kitą dieną gavau teigiamą atsakymą ir namo važiavau turtingas. Kaip pradėti statybas plyname lauke, jau žinojau.

Pinigai gerai, bet juos reikėjo paversti darbais. Jeigu nebus įvykdyti planai, vėl viską gali reikėti pradėti iš pradžių. Nežinia, kas gali atsitikti per metus, kas bus valdžioje ir kokios bus nuotaikos. Entuziazmo dėl šių statybų nebuvo nei Maskvoje, nei Lietuvoje.

Statybose sunkiausia yra pradžia ir pabaiga. Žemė neskirta, laukai užsėti, žmonės gyvena. Nuo ko pradėti? Nuo kelio. Žinoma, nuo kelio į elektrinę. Bet kur bus ta elektrinė?

1977 m. liepos 5 d. stovime ant Alytaus kelio aukščiausioje vietoje, dairomės. Visur banguoja rugių laukai. Vietinis gyventojas klausia, ko ieškome. Pradedame aiškinti: čia statysime elektrinę. O štai čia, kur stovime, bus didelis ežeras. Šitas kelias bus po vandeniu ir visos gyventojų sodybos bus po vandeniu. Nemunas pasisuks į kalną ir viską užlies. Panašu į pasaką – tokia galinga upė – Nemunas – pradės tekėti į 100 m aukščio kalną. Nepatikėjo kruonietis.

Suradome siaurą vingiuojantį keliuką ir nutarėme vietoj jo pastatyti 12 m pločio betoninį kelią. Bet reikia turėti žemės, ant kurios statysime, o žemė – kolūkio. Laukai apsėti, banguoja neprinokę rugiai. Einu pas kolūkio pirmininką, prašau parduoti rugius ir žadu gerai sumokėti. Jis galvojo, kad juokauju, teko papasakoti apie visus planus. Sumokėjome ir leidome nusišienauti žaliam pašarui. Pirmininkas nežinojo, kad čia buvo tik pradžia, vėliau paprašėme pusės geriausios

kolūkio žemės . Kitas vizitas buvo pas Kaišiadorių rajono Vykdomojo komiteto pirmininką Mykolą Gudžių su prašymu leisti remontuoti vietinį keliuką. Pirmininkui pasakiau tiesiai: jeigu šiais metais nepadarysime darbų už 200 tūkst. rublių, tai kitais metais reikės vėl prašyti leidimo statyboms pradėti. Maskvoje viskas greitai keičiasi, visko gali būti. Dabar viskas priklausė nuo mūsų.

M. Gudžius garsėjo kaip vienas geriausių šeimininkų šalyje, todėl ilgai įkalbinėti nereikėjo – sutikimą davė iš karto. 1977 m. liepos 11 d. nusipelnęs statybininkas-buldozerininkas Juozas Kepežinskas pradėjo žemės darbus pirmojo HAE privažiavimo kelio trasoje. Mažas vingiuotas keliukas virto 12 m pločio betoniniu keliu į didžiąją statybą.

Vaikščiojau po šimtametes sodybas, kalbėjausi su gyventojais, aiškinau, kad jiems teks apleisti gimtuosius namus – čia žemes užlies Nemuno vanduo. Žemė čia buvo gera, dideli sodai, gražios sodybos, gražūs miškai – ąžuolynai. Nelikome skolingi šios žemės šeimininkams – jie gavo pakankamai pinigų, kad galėtų įsikurti naujoje vietoje. Istorinis Kruonio miestelis neatpažįstamai pasikeitė.

Kas vyko toliau – labai gražiai aprašyta Stanislovo Danilos knygose.

1978 m. balandžio 4 d. patvirtintas techninis projektas, 1978 m. lapkričio 16 d. – titulinis sąrašas. Buvo įprasta naujoms statyboms organizuoti sudaryti užsakovo direkciją, kuri dirbo, kol vyksta statybos, o eksploatuoti ateidavo kvalifikuoti specialistai su dideliais atlyginimais. Aš norėjau šeimininkus užauginti statyboje – jie statė sau, nes liko eksploatuoti. Geresnio stimulo, kaip dirbti sau, nebūna. Didžiausias įmonės turtas yra kadrai – įmonės šeimininkai. Tuščioje vietoje suburti gerą kolektyvą yra svarbiausias direktoriaus rūpestis. Žmonių kviesti iš kitų sąjungos elektrinių nenorėjau. Nutariau į Kruonį pasiųsti geriausius Lietuvos elektrinės specialistus. Labai apsidžiaugiau, kad sunkaus darbo ir vargo nepabūgo remonto tarnybos viršininkas Vaclovas Spudulis ir kiti aukščiausios kvalifikacijos specialistai. Jie darbe augo ir grūdinosi, iškentėjo statybų vargus ir įvairaus plauko priešininkų patyčias, paleido 4 agregatus, sutvarkė aplinką. Šiandien turime gražią, patikimai veikiančią elektrinę – Lietuvos pasididžiavimą. Tai nepakartojamas energetikos stebuklas.

Statyboje dirbo tūkstančiai nuoširdžių ir gabių žmonių. Matydavau jų sunkų kasdieninį darbą. Su didele pagarba prisimenu puikius vadovus ir darbininkus. Jų rankomis ir protu pastatyta elektrinė, kuri dirbs ne mažiau kaip šimtą metų. Tai paminklas jos statytojams. Norėčiau apie tuos žmones parašyti daug gražių prisiminimų, bet netilptų į šią knygą. Vis dėlto apie vieną žymiausią Kruonio HAE statytoją privalau parašyti. Išskirtinė asmenybė Kruonio HAE istorijoje yra Vaclovos Spudulis, kuris praėjo visą vargo ir didybės kelią.

Baigęs Kauno politechnikos institutą Vaclovas pradėjo dirbti Lietuvos elektrinėje meistru. Iš didelio būrio jaunų inžinierių V. Spudulis pasižymėjo darbštumu ir atsakomybe. Talentingas inžinierius greitai suprato sudėtingą elektrinės techniką, buvo reiklus vadovas, todėl sparčiai keitėsi ir jo pareigos. V. Spudulis buvo paskirtas remonto tarnybos viršininku, vadovavo dideliam specialistų kolektyvui. Nors darbas remonte buvo įdomus, bet tai buvo per siaura sritis V. Spudulio potencinėms galimybėms. Kruonio HAE statybos buvo puiki proga atskleisti jaunojo inžinieriaus-vadovo talentą. V. Spudulis gerbė žmones ir vertino jų darbą. Jis suprato sunkų statybininkų darbą ir tai, kad statybos sėkmės pagrindas – kai statybininkai ir užsakovas supranta bendrą tikslą ir dirba darniai. Aš tuo metu buvau TSRS Aukščiausiosios tarybos deputatas, todėl galėdavau užeiti pas ministrus, jų pavaduotojus, pas kitus aukštus vadovus. Tuo pasinaudojome. Statybininkai kasmet paruošdavo specialius ministro įsakymus dėl statybos aprūpinimo autotransportu, ekskavatoriais, unikaliais kranais, statybinėmis medžiagomis. Mes su Petru Kaziūnu ir Jonu Valaniškiu vaikščiodavome po kabinetus rinkdami parašus. Deputatų niekas neišvarydavo, bet derybos būdavo sunkios.

Ministras Petras Neporožnas asmeniškai spręsdavo sunkiausius klausimus. Kartą nuėjome pas ministrą su prašymu leisti viršutinio baseino sienelę daryti gelžbetoninę, kadangi Lietuvos klimato sąlygomis negalima daryti gruntinio pylimo, kaip numatyta projekte. Ministras, patyręs hidrotechnikas, ilgai žiūrinėjo brėžinius, svarstė, iš kur gauti tiek metalo, cemento, skaičiavo, kiek pabrangs statybos. Įtikinėjome ministrą, kad čia ne vienų metų tiekimo apimtys, sienelę statysime dviem etapais ir tai nesutrukdys agregatų įvedimui pagal planą. Ministras leido pakeisti projektą.

Vėliau P. Neporožnas ne kartą buvo atvažiavęs į statybas, džiaugėsi geru sprendimu ir glostydamas sienelę juokaudavo: „Auksinis betonas“.

V. Spudulis dirbo statybos aikštelėje, mano, kaip užsakovo, pareiga buvo padėti komplektuoti statybininkų kolektyvą, juos apgyvendinti, statyti gyvenamuosius namus, bendrabučius, buitinius objektus, mokyklas, vaikų darželius. Užsakovo komanda užaugo. Man tekdavo dalyvauti svarbiuose pasitarimuose, kalbėtis su statytojais, projektuotojais, pasirašinėti dokumentus. Paleidus pirmąjį agregatą, prasidėjo eksploatacija, užsakovo kolektyvas galėjo dirbti savarankiškai.

Perspausdinta iš LIETUVOS ELEKKTRIFIKAVIMO ISTORIJA II tomas 485 psl, 2013 m.

IS-917/642-VI-9 priedas

LŠTA INFO. Įmonių apklausa „Dėl pažymų ir kitų dokumentų teikimo vartotojams papildomų paslaugų įkainių"

LŠTA surinktais duomenimis didžioji dauguma įmonių pažymas vartotojams apie priskaitymus, mokėjimus, įsiskolinimus ir pan. išduoda nemokamai. Iš 13 atsakiusiųjų įmonių tik 2 (Jonava ir Klaipėda) taiko simbolinius įkainius už teikiamas papildomas paslaugas, pavyzdžiui, apie šilumos suvartojimą už 1-10 metų laikotarpį, pažymas apie priskaitymus ir mokėjimus už šilumą, pažymas apie kliento įsiskolinimą, buhalterinės pažymos nenumatytos LR teisės aktais ir pnš.

Nr.	Įmonė	Atsakymas dėl taikomų įkainių
1	AB "Kauno energija"	Nemokamai, tačiau yra svarstoma tokia apmokestinimo galimybė
2	AB „Klaipėdos energija"	Taiko. Planuoja atnaujinti kainyną (preliminariai nuo 1 eur iki 20 eur priklausomai nuo prašomos archyvinės informacijos laikotarpio ir apimties)
3	AB „Šiaulių energija"	Nemokamai
4	UAB „Jonavos šilumos tinklai"	Imamas 2,5 eur mokestis už teikiamas papildomas paslaugas (pvz. įvairių pažymų išdavimas)
5	UAB Tauragės šilumos tinklai	Nemokamai (per metus išduoda 30 pažymų)
6	UAB „Šakių šilumos tinklai"	Nemokamai (didelio poreikio pažymoms neturi, todėl kol kas nenumato taikyti įkainių)
7	UAB „Palangos šilumos tinklai"	Nemokamai
8	UAB „Raseinių šilumos tinklai"	Nemokamai (išduodamų pažymų kiekis yra labai mažas ir reikalingos nedidelės darbo laiko sąnaudos)
9	UAB "Kaišiadorių šiluma"	Nemokamai
10	UAB "Ukmergės šiluma"	Nemokamai, ir neplanuoja apmokestinti. Pažymų apimtys nėra didelės, turimų resursų laiku išduoti pažymas pakanka
11	AB „Prienų šilumos tinklai"	Nemokamai
12	UAB „Gren Švenčionių energija"	Nemokamai
13	UAB „Plungės šilumos tinklai"	Nemokamai. Tokių pažymų ar dokumentų poreikis vartotojams yra nedidelis (dažniausiai prašoma pažymos parduodant butą, kad nėra įsiskolinimų), todėl bendrovė kol kas neplanuoja tokių paslaugų apmokestinti

IS-917/642-VI-10 priedas

Leidinys „Autumn 2021 European Energy Innovation“
TN: tn

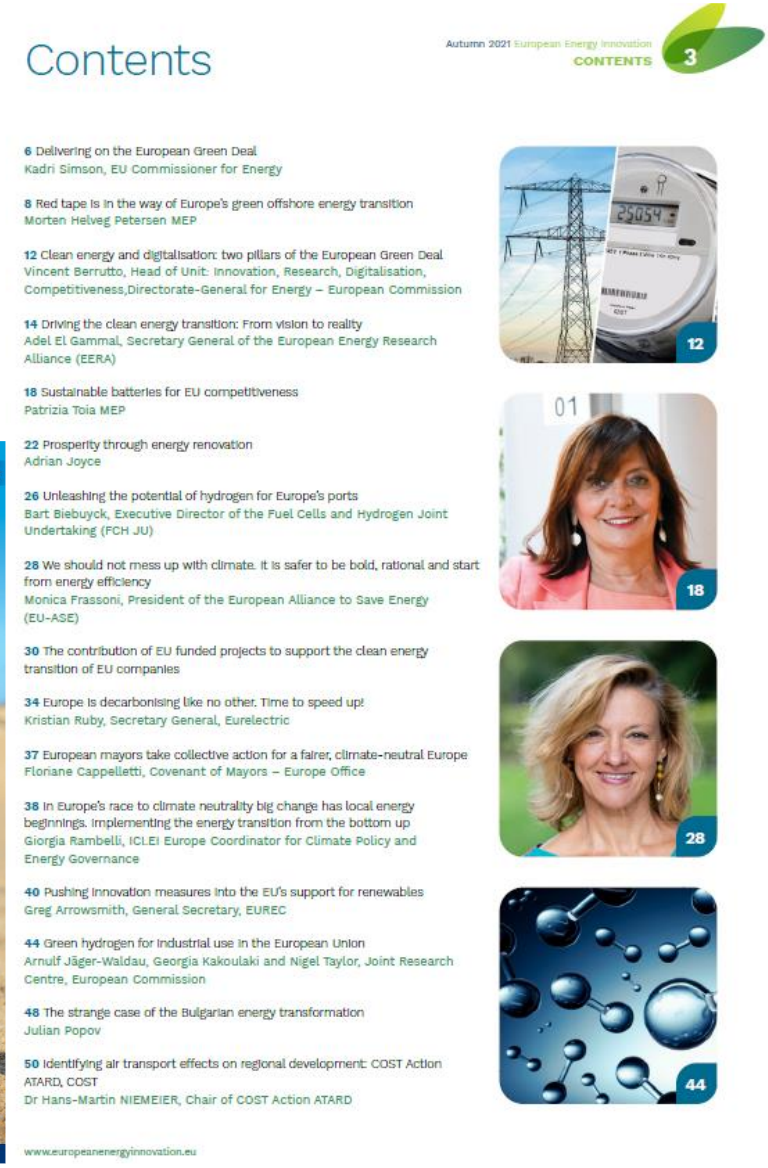

Contents

Autumn 2021 European Energy Innovation CONTENTS 3

6 Delivering on the European Green Deal
Kadri Simson, EU Commissioner for Energy

8 Red tape is in the way of Europe's green offshore energy transition
Morten Helveg Petersen MEP

12 Clean energy and digitalisation: two pillars of the European Green Deal
Vincent Berrutto, Head of Unit: Innovation, Research, Digitalisation, Competitiveness,Directorate-General for Energy – European Commission

14 Driving the clean energy transition: From vision to reality
Adel El Gammal, Secretary General of the European Energy Research Alliance (EERA)

18 Sustainable batteries for EU competitiveness
Patrizia Toia MEP

22 Prosperity through energy renovation
Adrian Joyce

26 Unleashing the potential of hydrogen for Europe's ports
Bart Biebuyck, Executive Director of the Fuel Cells and Hydrogen Joint Undertaking (FCH JU)

28 We should not mess up with climate. It is safer to be bold, rational and start from energy efficiency
Monica Frassoni, President of the European Alliance to Save Energy (EU-ASE)

30 The contribution of EU funded projects to support the clean energy transition of EU companies

34 Europe is decarbonising like no other. Time to speed up!
Kristian Ruby, Secretary General, Eurelectric

37 European mayors take collective action for a fairer, climate-neutral Europe
Floriane Cappelletti, Covenant of Mayors – Europe Office

38 In Europe's race to climate neutrality big change has local energy beginnings. Implementing the energy transition from the bottom up
Giorgia Rambelli, ICLEI Europe Coordinator for Climate Policy and Energy Governance

40 Pushing innovation measures into the EU's support for renewables
Greg Arrowsmith, General Secretary, EUREC

44 Green hydrogen for industrial use in the European Union
Arnulf Jäger-Waldau, Georgia Kakoulaki and Nigel Taylor, Joint Research Centre, European Commission

48 The strange case of the Bulgarian energy transformation
Julian Popov

50 Identifying air transport effects on regional development: COST Action ATARD, COST
Dr Hans-Martin NIEMEIER, Chair of COST Action ATARD

www.europeanenergyinnovation.eu

Leidinys „Autumn 2021 European Energy Innovation“ TN: tn *(šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-917/642-VI-10-1 priedas 2021-09-27.pdf;).*